Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

J. C. [illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Heliodorus. 1143.

~~E~~

~~C. 100~~

KW 224

F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Lugduni Batavorum.
Excudebat GEORGIVS *vander* MARSE.
A°. cIↃ IↃc XXXVII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

VENERI
ET
CVPIDINI

HVMANAE. VITAE. CONSER-
VATORIBVS. SVAVISSIMIS,
HELIODORI. EPISCOPI
TRICENSIS. AETHIOPICA
AMORIS. OMNIS. ET
FESTIVITATIS
DELITIAE
SACRA. SVNTO

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

LECTORI.

En illibatam Theagenis & Charicleæ pudicitiam, Lector, en jocos illos recreandis inter ſeria ſtudiorum ingeniis, juventuti offero. quanquam nec jocos quidem. Cur enim ſic appellem, ubi ſpirant omnia venuſtatem, Amor caſtitatem,

Ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Venus pudicitiam? ubi habent juvenes quod cum fructu legant, ſenes quo in melius edoceantur? ut recte exemplar omnium pene hic dixeris virtutum, cum ejus potiſſimum, quæ regii animi character eſt; tum in adverſis pietatis & conſtantiæ. Quid enim leve eſt, intemerata contra tot peccandi licentias pudi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

dicitia? quantę in puella prudentiæ & religionis eſt, amatoris ſui, cujus in fidem & cuſtodiam ſe permiſit, ſtimulos tam arcto jurejurando coercere? Cui vero non admirandam ad omnes fortunæ vices & inſtabilitatem; ac, dum novos caſus nova ſemper excipiunt pericula, imperterritum animum & regio gene-

re

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

re dignos ſpiritus, qui vel barbarorum prædonum animos in contraria vertere potuerũt, intueri licet? Quòd ſi & pietatem attendas, nonne hac ipſa conſtantiam ſuam amantes fulcierunt, quum Diis ſuis (ſi Ethnicorum tenebris condonandum eſt) è præſentibus malis reſpirationem prudenter ac ſemper tribuerunt?
Vo-
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Vota verò & ſacram rem in adverſis qua religione, quo cultu, quibus animis iidem non ſolverunt? Omitto cætera quæ tibi plena jucunditatis lectio exhibebit: quum tot probatiſſimorum virorũ, & eorum quos tibi ſequentes paginæ exhibebunt, judicia, autoremſatis commendent, examinationi quorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ac judicio ſtandum erit. Noſtra ſolùm hæc cura fuit, ut quæ lectione caſtarum aurium digna ſunt, juventuti redderentur: quæ dum à gravioribus & magis ſeriis relaxationem quærit, habeat quod cum fructu legat, probet, amet. Vale.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

TESTIMONIA
DE
HELIODORO,
ejusque Æthiopicis.

PHOTIUS IN BIBLIOTHECA.

Legimus HELIODORI *Æthiopica. Opus eſt dramaticum, ea phraſi, quæ argumentum conſcriptum deceat. multa etenim eſt in eo ſine affectatione ſimplicitas, atque iucunditas. Affectibus præterea rerum partim præſentium, partim ſperatarum, aut inſperatarum temperata narratio eſt, ſalute ſæpenumero præter opinionem in mediis calamitatibus allata. Verba quoque adhibentur ſignificantia, & pura, quæ ſi interdum, ut par eſt, in figuram deflectantur, perſpicua tamen ſunt, evidenterque propoſitam rem exhibent. Periodi etiam, pro ſubiecta re, aptæ; quippe aliquanto breviores, contractioreſque. Compoſitio denique, ut cætera omnia, narrationi ipſi accommodata, qua viri quidem, fœminæ-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quæ refertur amor, ſed qui caſtitatis præferat deſiderium, cuſtodiamque accuratam.

Dramatis huius argumentum auctori præbuere Theagenes, & Chariclea, caſte inter ſe ac pudice amantes, cum ultro citroque iactati errarunt, & capti etiam identidem, fidem tamen coniugalem conſtanter ſervarunt. Ergo nomina horum adducuntur, & ſummatim quidquid paſſi ſunt, egeruntve. Athenienſium feſtus dies, quo, Chariclea ſacerdote, Theagenes curſu certat. ab oculis tunc natus invicem amor, ortusque ex eo morbus in Chariclea, quæ rapta, non invita, è domo Chariclis, qui parens habebatur. Raptor vero, opera Calaſiridis, Theagenes. Abnavigatio atque appulſio in Zacynthum. Navarchus Charicleæ amore capitur, & ficta promiſſio facta à Calaſiride coniugii. In litore Chariclea hoſpitio accepta, & indicium factum è piſcatore, qui receperat, Trachinum quendam, latronum præfectum, virginis raptum meditari. Hinc Calaſiridis fuga & Charicleæ: quos Trachinus inſectatus, navem capit, captusque amore eſt, & Chariclea nuptias velle fingit. Expoſtulatio Theagenis ut fratris, Calaſiridis vero

vero ut parentis, qui & voti compotes redditi. Maris hinc tempeſtate ſuborta, & naufragium vitant, & ad quandam Ægypti oram navem appellunt. Chariclea nuptiarum a Trachino facta mentio, & Calaſiridis ficti parentis promiſſa, atque deceptio, nuptiali epulo inſtituto. Peloris amor, incitante Calaſiride, & contentio Trachini & Peloris ſuper Chariclea. Strages hinc tandem nata, mutuaque latronum internecio, quam ipſa quoque Chariclea mittendis in illos telis multum promovit. Luctus Chariclea ſuper Theagene, vulneribus ſtrato. Aliorum iterum latronum incurſus, qui aſpectu Chariclea conſternati animo, eam deinde rapiunt cũ Theagene, & ad Thyamin adducunt. Is erat latronum Bucolorum (ſic enim appellabantur, qui eam inſulam tenebant) præfectus. Ardet & hic Charicleam, Theagenesque frater nominatur. Impetus item in Bucolos fit, pugnaque excitata, horum oritur cædes: Thyamis fuga dilapſus, Hermuthis quoque, & Cnemon, atque Theagenes. Chariclea interim illo in antro ad quod abducta fuerat remanſit, ad cuius oſtium cæſa iacebat Thiſbe; qua viſa, tanquam ſuper Chariclea ingens Theagenis

dolor

dolor exſtitit, donec ex imo antro Chariclea acclamaret. De Thiſbes cæde hæſitatio, & ſuper ea Hermuthis luctus, ac fletus. Abitus Cnemonis atque Hermuthis, aliaque ex parte Chariclea atque Theagenis. Cnemon ab Hermuthi diſcedens Calaſiridi occurrit. narrant utrinque, quæcunque acciderint: Cnemon quidem de Thiſbe, & Demenete noverca, deque exſilio per teſtularum ſuffragia, præter alia adverſa: Calaſiris vero de Caricle & Chariclea, atque Theagene. Vtrimque comploratio ob hæc ipſa mala. Mox Cnemon lætum narrat nuncium, Theagenem & Charicleam ſuperſtites etiamnum eſſe, ſe enim cum illis in Thyami manibus fuiſſe. Nauſicles autem, apud quem & Calaſiris habitabat, Charicleam adducit, ſub Thiſbes nomine. Ad huius ergo nomen turbatur Cnemon, quod noſſet eam mortem obiiſſe: verum mox gaudium oritur ſuper Chariclea. Inveſtigatio primum Theagenis, nuptiæque Cnemonis & Nauſicleæ. Calaſiridis item peregrinatio cum Chariclea, ut Theagenem inveniant. Anus deprehenſa, quæ filium bello exſtinctum lamentaretur, magicisque artibus ac ſuperſtitione filii cadaver conſuleret: aſpicientibus Calaſiride & Cha-

& Chariclea quæ fierent. Interrogat illa iterum diris adhibitis cadaver, alterne filius viveret, & imprecatur mortuus matri, quod vi ageret, ac per nefas: alterum ergo filium occiſum iri, ſed illam prius, eo quod iniuriam mortuo feciſſet. Vetula interitus, per haſtæ fragmentum invitæ morientis.

Thyamis & Theagenes cum reliqua latronũ manu in Ægypti urbem Memphim ibant, ut ſacerdotium ille a fratre Petoſiri natu minore occupatum, repeteret. Hinc tumultus ad urbem excitatus. Arſace ad urbem ſedens, ab armis diſcedere, duello vero fratres confligere iubet, victorem ſacerdotio dignum, idoneumque fore iudicans. Singulare dehinc fratrum certamen, Petoſiri invito, utpote armis ferendis inſueto, Thyamide contra belligerandi peritiſſimo. Fratrem hic itaque tergum vertere, abiectisque armis ſe proripere cogit. inſectatur Thyamis, & urbem ſæpius curſu ambiunt. Thyamin Theagenes ſequitur, quem viſum deperit Arſace Oroondati coniux. Superveniunt Calaſiris & Chariclea. Et ille quidem liberos cognito in mutuam cædem ruere (Calaſiridis enim filii Thyamis ac Petoſiris erant) accurrit, & cla-

& clamore ſublato, ægre cædem inhibuit, quod vix parentem liberi agnoſcerent. Chariclea ibi in Theagenem incidit,[a] ac poſitis deinde armis, Sacerdotium Thyamis adeptus a patre eſt. qui mox vita deceſſit.

En iterum inſidiæ Arſaces in Theagenem adoleſcentem, & Charicleam. Cybeles quoque ancillæ promptum ad omnia obſequium, domum Arſaces eos evocantis, huius quoque amor in Theagenem immodicus, machinis omnibus nequitiæ adhibitis, viisque quæſitis omni delinimentorum genere. Pravum huc accedit conſilium Cybeles, quæ venenatum Charicleæ poculum miſcuit, ſoſpite tamen Chariclea, ſibi necem attulit venefica. Cruciatus, atque ærumna Theagenis & Charicleæ, quod Arſaces amorem Theagenes detrectaret. Chariclea ignis pœna condemnatur, ſedis Pantarbes lapidis beneficio extinguitur. Sic evaſit in præſentia Chariclea. Arſace interim furibunda necem in poſterum diem machinatur Charicleæ. Oroondates, Arſaces maritus, mittit [Bagoam eunuchum] qui noctu hos iuvenes ſecum ſumſit. Sic enim imperatum fuerat, poſtquam Cybeles filius, ſpe potiundi Charicleæ nuptiis fruſtratus, quæcunque

ab

ab Arſace patrata eſſent, ad herum profectus nunciaſſet omnia.

Æthiopum mox irruptio, raptusque Theagenis & Charicleæ, atque ad Hydaſpen Æthiopum regem abductio narratur, & ut ille quidem Soli Deo, Chariclea vero Lunæ conſecretur victima. Hinc certamina & ſacrificia, præſentibus Siſimithro, Gymnoſophiſtarum principe, cum ſuis Gymnoſophiſtis, atque Perſina regis uxore. Poſtulat Chariclea ſui defendendi poteſtatem fieri apud Hydaſpen. Cauſa dicta eſt, iudicante Siſimithro, teſtibusque ſuperſtitibus probantibus, Hydaſpis ac Perſinæ filiam eſſe Charicleam. Regi non ſatis perſuadetur, qui etiam ſic hoſtiam, patriæ legi moribusque obſecutus, cædere illos parat. Populus contradicit. Sic rurſum libera abire iuſſa Chariclea; quæ quidem liberatio incredibilem omnibus peperit lætitiam. Sed iterum Charicleæ diſcrimen creatum. Theagenes vinctus, ut hoſtia aris adhuc deſtinatur. Variæ multæque eo nomine apud parentem preces, ſed ille liberationem Theagenis, impunitatemque abnuit. Animo itaque externata Chariclea, omnia quæ ſibi, & Theageni adverſa accidiſſent, matri enarrat. Thea-

ge-

genes interim taurum fortiter pugnando ſuperavit, ingenti ſpectantis plebis voluptate: Æthiopum item maximum palæſtra vicit, illuſtrique victoria parta, plauſum etiam populi meruit. Ducitur nihilominus ad aras coronatus, ut hoſtiæ inſtar cadat Theagenes. Charicles tum forte Athenis profectus, huic ſtadio adſtabat, filiamque uti credebat ſuam ab ipſo rege poſtulat. Spondet rex daturum, ſi amiſſam reperiſſet. Verum illam non inveniebat. Arripitur deinde, trahiturque Theagenes ab Charicle clamante: Hic meam Athenis rapuit filiam. Lata denique ſententia, qua & Theagenes tandem indemnis eſt declaratus, ipſo etiam adiudicante Siſimithro, neve poſthac humanis victimis mortalium damno litaretur ſtatuente. Gaudio hinc cuncti atque lætitia exſultare, Theagenes etiam & Chariclea, quod tot tantisque defuncti periculis invicem potirentur. Sacerdotiis itaque illa quidem matris, hic ſoceri beneficio acceptis, & re divina facta, nuptias adornant.

Hæc quidem Heliodorus Theodoſii F. domo Phœnix Amindenus conſcripſit, finivitque hiſtoriam: quem etiam Epiſcopi poſt dignitate auctum ferunt.

NICE-

NICEPHORUS CALLISTUS

In

Hiſtoria Eccleſiaſtica.

Sed enim conſuetudo ea quæ in Theſſalia ſervatur, ab Heliodoro illo Tricenſi epiſcopo ortum habuit: cuius amatorii libelli hoc quoque tempore circumferuntur, quæ adhuc iuvenis compoſuit, & Æthiopica inſcripſit. Nunc autem ea Charicleam nominant. Quo nomine etiam epiſcopatus ei ademptus eſt: nam quum lectione eorum opuſculorum iuvenes multi in periculum coniicerentur, ſynodus provincialis ſtatuit, vel libellos ipſos qui amores accenderent, igni conſumptos abolendos, vel qui eos compoſuiſſet autori functionem epiſcopalem abrogandam eſſe. Ille vero epiſcopatum deponere, quam ſcripta ſua ſupprimere maluit.

CRUSIUS.

Multarum hîc rerum (ſicut & VINCENTIUS OPSOPOEUS *notavit: cui magnam debemus gratiam de tam bono Autore in lucem prolato) deſcriptio-*

ptiones ſunt: ut cauſarum naturalium, gemmarum, locorum, populorum (præſertim Ægypti & Æthiopiæ) fluminum, & rerum artificioſarum.

Propoſitum eſt Heliodoro, tum prodeſſe legenti, tum delectare, &c.

HIERONYMUS COMMELINUS.

Quam multæ in his Rerum Æthiopicarum libellis, ceu emblemata quædam, ſententiæ graves & ſeriæ, Ethicæ, Politicæ, OEconomicæ? quam multa ad Antiquitatis cognitionem, quæ temere alibi non reperias, hinc peti poſſunt? Atqui hoc ita ſe habere teſtantur è vetuſtioribus MELISSA *Antonii, & Maximi* CENTURIÆ. *Recentiores recenſere longum foret: unum dumtaxat Barnabam Briſſonium nominabo. Huius* DE REGIO PERSARUM PRINCIPATU *librum qui leget, quantum Auctori noſtro ille debeat, facile intelliget.*

Errores, quos in veteri Editione Hervagiana deprehendere potui, quatuor MSS. *collatione & fide, accurate ſuſtuli, lacunasque ſupplevi:* Anno cIↃ IↃ XCVI.

At nunc Livoris certe noctemque geluque
Perfregit genii vis radioſa tui,
Heliodore ; nec eſt alibi tam barbara linguis
Tamque ſuilla animis inveniunda cohors,
Quin te ſuſpiciat, quin te veneretur, ut acre
Inter Graiorum tot monumenta jubar :
Acre jubar, ſed dulce jubar, quodq; omne per æ-
Ille perannantis Veris amicet honor : (vũ,
Invidiæque hyemem caſto defendat & igne,
Arceat & flammas barbara turba tuas.
Sancta ſed immittat Pietatis ſemina menti,
Vimque Pudicitiæ non ſinat eſſe rudem.
Aptaque conſtanti præcordia fingat Amori ;
Fibrarumque beet quamque tenace Fide.
Induretque animi vires, favor obvius ipſas
Ne ſolvat crepero ſtantis in orbe Deæ :
Neve minis eædem Sortis frangantur atrocis ;
Stent ſed uti medio Petra creata mari.
O lepidiſſima, nec ſcriptis Scripta ulla ſecunda ;
Ingenii ſive eſt, ſeu genii artis opus !
Scripta, Caballino quæ lavit Muſa fluento,
Lavit & ambroſio deinde liquore Charis.
Scripta, quibus fixit plus baſia mille Iuventas,
Adjecit decoris vimque Diona ſui.
Scripta, Cupidineis ferri digniſſima pennis
Templa ad Olympiaci lucidiora poli :
Ut ſplendere illic minui metuente nitore,
Seu fuerint noctis tempora, ſive dies.
Hoc uti navifrago circumventæ æquore vitæ
Eſſe Helice nobis aut Cynoſura queant.

Scripſit IANVS GRVTERVS,
& CALLIOPIVS *recenſuit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

De magnanimitate

HELIODORI EPISCOPI,

qui Æthiopica ſua ſervare quàm Præſulatum maluit.

[Auctore Nicephoro Calliſto l. xii, c. xxxiv.]

Perdere quum nollet cum libertate pudorem,
 Extulit hoc flammis Heliodorus opus.
Infula contempta eſt: caſti meditantur amores,
 Oppedis ſacro dum Chariclea pedo.
Pulchrior es, quamvis fueras pulchertima, virgo:
 Addidit Antiſtes majus Hydaſpe decus.
Hoc nata es primò, ſed præſule nata ſecundò:
 Sic niſi nata fores, jam cinis ipſa fores.
Ecquid Hydaſpæi diſpendia ſanguinis horres?
 Ne metuas: vita eſt iſta priore prior.
Bisgenita, o, genitura deos. Debetur Hydaſpi:
 Mitrato debes plus Chariclea patri.
Nec quoq, nunc opus eſt te quicquã cedere Baccho
 Tu bipater nobis, ille bimater erit.

P. S.

Aliud ejuſdem.

Te bipatrem dixi, Bacchũ Chariclea bimatrem.
 Quid renuis? Vino quam bene junctus Amor!
Sed Vinum Chariclea nihil moderabile ſuaſit:
 Quid ſuaſurus Amor, tu Chariclea vide.

CHA-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

De Conſtantia

CHARICLEÆ.

Regibus orta nigris neſcit Chariclea parentes,
Candida ſed ſimilem ſcit Chariclea procũ.
Servaque conſervos caſte dum ſervat amores,
His ſine ſorte vovet non meliore frui.
Lectaque victoris ſolenni victima pompa
Tartareos patris deſpicit una Deos.
In medio nequiit virgo comburier igne,
Vir pariter medio ſalvus in igne ſtetit.
Conjugium fortuna paret: conſtantia ſponſis
Enitet in ſummis intaminata malis.
Quiſquis amans puras ſentit ſub pectore flãmas,
Non valet impuras extimuiſſe faces.

I. BODECHERUS BANNINGIUS.

In

THEAGENIS & CHARICLEÆ

AMORES.

Cupido loquitur.

Me puerum Chariclea vocat; vocat ille, ſagittæ
Cui noſtræ indomitas ſuppoſuere faces.
Hinc diſcas. Puerum quiſquis me dixeris eſſe,
Haud pueri imbelles experiere manus.

ZUERIUS BOXHORNIUS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

PAULUS STEPHANUS H. F.
In Juvenilibus.

AMORES CASTI.

Per terras Iuvenē ſequitur Chariclea, per undas,
Et comitem, ſed non impatienter, amat.
Fidus amans ſociam, ſed caſte, ſervat amantem,
Oſcula eunt teneræ plena pudicitiæ.
Et quum legitimis venerunt tempora tædis,
Senſerunt Veneris gaudia prima ſuæ.
Vos, ô, vos omnes huc appellamus amantes;
Vt vos & purus agat, non furiatus, amor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI ÆTHIOPICORUM LIBRI X.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

capitur: cumque ille virginem in Ægyptum appulſus ducere pararet, Pelorum ejus præfectum rivalem opponit, ſic ut orta propter prædam contentione, latrones omnes mutuis cædibus pereant. Heic Thyamis latro Memphiticus ſuperveniens, præda potitur. is cum Charicleam itidem ducere pararet, ſupervenientibus itidem aliis latronibus, illam quidem in ſpeluncam quandam reponit, ipſe autem capitur, Theagene interim & Cnemone aufugientibus. Paullo tamen poſt ad Charicleam Theagenes redit. Iam cum è ſpelunca uterque exiiſſet, à Mitrane præfecto Oroondatis (hic Ægypti erat ſatrapa) capitur. & Chariclea quidem Nauſicli qui Thiſben ſibi ereptam conquiri juſſerat, pro Thiſbe traditur: Theagenes autem ad Oroondatem, ut regi Perſarum Babylone ſerviat, mittitur. Ad Nauſiclem porro Calaſiris caſu deveniens, Charicleam recuperat. At in itinere Theagenes à Thyamide Beſſæ præfecto intercipitur. Quo cognito Mitranes eos adortus, cum ſuis interimitur. Id cum Oroondates non inultum relicturus videretur, ſtatuunt Memphim profecti eum antevertere. Memphitæ vero, cum Oroondates abeſſet, Arſaces uxoris juſſu

Peto-

Petoſirim jubent cum fratre Thyamide ſingulari certamine congredi, qui ab illo ſimul & ſacerdotio privatus, & urbe pulſus fuerat. Iam Calaſiris & Chariclea Theagenem ut quærerent profecti, commodum in certamen ipſum incurrunt: ac filios ille diremtos, hæc Theagenem recuperat. Arſace interim Theagenem nequicquam tentat. Quod cum Oroondates Thebis accepiſſet, ubi cum Hydaſpe bellum gerebat, utrunque celeriter ad ſe mitti curat. at hi rurſum ab Æthiopibus intercipiuntur. Hos Hydaſpes Oroondate devicto, ſacris triumphalibus victimas deſtinat Itaque Meroen reverſus cum ſacra fieri juberet, Chariclea quidem ſtatim prolatis crepundiis, & Siſimithre teſte citato, filiam ſe Hydaſpis & Perſinæ decimo poſt anno probat: paullo poſt autem, cum legatis Oroondatis veniens Charicles, qui raptam Charicleam diu à ſe quæſitam, huc tandem delatam cognoverat, Theagenem primum, deinde Siſimithrem, tum Charicleam agnoſcit. Simul etiam parentes re tota cognita, Charicleam Theageni denique bonis avibus uxorem dant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI ÆTHIOPICORUM

LIBER PRIMUS.

Cum primum dies illuceſceret, & ſol cacumina montium illuſtraret, viri ex armis & rapto vivere ſoliti, ſupra montem qui ad influxum Nili in mare, & oſtium quod Heracleoticum appellatur, protenditur, erecti, paululum conſiſtentes, mare ſubjectũ contemplabantur. Cumque initio in pelagus oculos conjeciſſent, nec quicquam applicaret quod ſpem prædæ oſtenderet, in propinquum littus aſpectum referebant. Erant autem in ipſo res ejuſmodi. Navis rudentibus ad continentẽ religata quieſcebat, vacua navigantibus, ſed plena oneris: quod vel iis qui procul aberant, conjectura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

aſſequi licuit. onus enim usque ad tertiam zonam navis aquam premebat. At in littore plena erant omnia recens cęſorum hominum, partim prorſus extinctorum, partim ſemimortuorum, partibus corporum adhuc palpitantiũ, & nuper eſſe finitum bellum declarantium. Cæterum non fuerant juſti prælii notæ ac indicia, quæ apparebant, ſed mixtę fuerunt infelicis & infauſti convivii, ac ejuſmodi finem ſortiti miſerabiles reliquiæ: Menſæ nimirum dapibus refertæ, quarum aliæ humi in manibus cęde ſtratorum jacebant, cum armorum loco quibuſdam in pugna, ut ex improviſo orto bello, fuiſſent: aliæ eos qui ſe abſconderant, ut opinabantur, occultabant. Præterea pateræ everſæ, & ex manibus quædam effluentes, partim eorum qui biberant, partim eorum qui pro lapidibus illis uſi fuerant. Subitum enim malum, novum uſum afferebat, & jaculorum loco poculis uti docebat. Jacebant vero, hic ſecuri vulneratus, ille cochlea ictus, quæ indidem ex littore ſuppeditarat: alius ligno confractis membris, non nemo torre aduſtus, alii alio modo.

Plu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

lurimi autē jaculis arcu emiſſis con-
xi. Denique multiplicem ſpeciem
arvo in ſpacio numen exhibuerat, vi-
um ſanguine imbuens, & convivio
ellum adjungens, cædes potionibus,
bationes mactationibus promiſcue
niſcens, & tale theatrum prędonibus
Egyptiis inſtruens. Hi enim cum ſe in
nonte ſpectatores harum rerum præ-
buiſſent, ſpectaculum intelligere neu-
iquam potuerunt, cum proſtratos ibi
liquos cernerent, nuſquam autem vi-
tores conſpicerent: tum victoriam
manifeſtam, ſpolia vero non detracta:
& navem ſolam vacuam quidem viris,
ſed quod ad alia attinet, intactam, non
ſecus ac multorum præſidio munitam,
& tanquam in tranquillo vacillantem
intuerentur. Tametſi autem quid eſ-
ſet rei ignorarent, nihilo minus tamen
lucrum & prædam ſpectabant. Se igi-
tur victores eſſe cum ſtatuiſſent, pro-
greſſi ſunt. Cumque jam non procul
abeſſent à navi, & iis qui jacebant, ſpe-
ctaculum illis contingit, longe quam
priora perplexius. Virgo ſedebat in
rupe, inſigni quadam forma prædita,
quæque dea credi poſſet, ob præſen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tem quidem ſortem non mediocri dolore affecta, verum generoſos ſpiritus adhuc gerens. Lauro caput redimitum habebat: pharetra vero pendebat ab humeris: porro ſub ſiniſtro brachio arcus collocatus fuit: reliqua manus negligenter demiſſa. Dextro autem femori cubito alterius manus incumbens, ac digitis amplexa genas, deorſum ſpectans, & quendam procul jacentem ephebum contuens, caput immotum tenebat. At ille vulneribus laceratus erat: & paululum tantum ſeſe erigere, tanquam ex profundo ſomno fere ipſius mortis, videbatur. Verũ vel in his florebat virili pulchritudine, & gena defluxu ſanguinis cruentata, magis tamen albedine reſplendebat. Oculos vero ipſius dolor deprimebat, vultus autem virginis ad ſeſe trahebat ac erigebat. Atque hæc videre cogebantur, quod illam videbant. Ut vero ſpiritum collegit, difficulter admodum reſpirans, languide prolocutus eſt, &, O ſuavium, inquit, ſalvane es revera, an & tu quoque obiter ad belli cladem acceſſiſti? Non potes omnino, ne poſt mortem quidem, à nobis

is divelli, ſed ſpectrum & manes tui
beundo obſervant fortunas meas? In
e ſita ſunt, inquit virgo, mea omnia:
lenique, ut vivam, aut non. Hic igi-
ur, vides (oſtenſo cultro ſupra genua)
hactenus ceſſavi, propter tuam reſpi-
ationē cohibitus. Ac ſimulatque elo-
cuta eſt, illico de petra deſiluit. Illi ve-
co ſupra montem præ admiratione ſi-
mul & terrore, tanquam fulguris aſpe-
ctu perculſi, alius aliud ſubibat arbu-
ſtum. Majus enim quiddam, magisque
divinum erecta illis eſſe videbatur,
cum ſagittæ repentina commotione
clangorem edidiſſent, auro vero intex-
ta veſtis ad ſolem reſplenderet, & ca-
pillus ſub corona bacchico more ja-
ctaretur, ac magnam tergi partem oc-
cuparet. Hos quidem hæc perterre-
faciebant: multoque magis eorū quæ
videbantur, quam quæ patrata fue-
rant, ignorantia. Quidam enim deam
quandam eſſe dicebant, & deam qui-
dem Dianam, aut ejus loci præſidem
Iſim: quidam vero ſacerdotem divino
furore afflatam, quæ ingentē ſtragem,
quæ apparebat, edidiſſet. Hæc igitur
judicabant, rem ipſam nondum ſcie-
bant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

bant. At illa ſubito delata ad adoleſcentem, & illi undiquaque circumfuſa, flebat, oſculabatur, abſtergebat cruorem, ejulabat, & quamvis illum teneret, vix tamen ipſa ſibi credebat. Quod cum animadverterent Ægyptii, mentem in aliam mutavere ſententiam. An hæc ſunt opera deæ? dicentes. mortuumne oſcularetur numen, tanta commiſeratione? Audendum ſibi eſſe, ac abeundum, & quid revera eſſet cognoſcendum cenſebant. Cum itaque ſe recepiſſent, decurrunt, virginemque adhuc apud vulnera adoleſcentis deprehendunt: & à tergo conſiſtentes, reprimunt ſeſe, nihil neque loqui amplius, neque agere auſi. Circumſonante vero ſtrepitu, & umbra illorum incidente in oculos, erexit ſeſe virgo: & poſtquam reſpexit, rurſus deorſum inclinavit, inuſitato coloris conſpectu, & prædonum armatorum ſpecie ne minimum quidem perterrita, ad curationem autem jacentis totã ſeſe componens. Sic omnino deſiderium vehemens, & ſincerus amor, omnia quæ extrinſecus adveniunt moleſta, aut jucunda, deſpicit: in unum vero id quod egre-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

gregie animo charum eſt, intueri, & ı eo totum animum atque omnem uram ponere cogit. Cum vero præ- ereuntes prædones in fronte conſti- iſſent, & aliquid aggreſſuri eſſe vide- entur, rurſus ſeſe ſuſtulit, & colore ıigro eſſe conſpicata, ac facie ſquali- la: Si jacentium eſtis, inquit, ſpectra, mmerito nobis negotium faceſſitis: lurimi enim veſtris ipſorum manibus nterfecti eſtis. quod ſi qui à nobis, ure defenſionis, ad depellendam à pu- licitia injuriam ſuſceptæ, id accidit. ſin eſtis aliqui ex iis qui vivunt: præ- donum vitam, ut apparet, amplecti- nini. Per tempus autem advenitis. Liberate præſentibus calamitatibus, cæde hunc actum noſtrum terminan- tes. Illa quidem ad hunc modum tra- gice lamentabatur. At illi, cum neque ea quæ dicerentur intelligere poſſent, eos ibi relinquunt, firma illis cuſtodia imbecillitate ipſorum adhibita. Ad na- vem vero properantes, onus expone- bant: aliis ſpretis (multa autem erant, & varia) auri & argenti, & lapidum pretioſorum, & ſerici quantum quis- que poterat efferentes. Cumque jam

ſatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſatis eſſe videretur, & tot res erant ut & prædonum cupiditatem ſatiarent, præda in littore poſita, ein onera & portiones diſtribuebant, non dignitate ſingulorum quæ accepta fuerant, ſed æquali pondere partitionem inſtituentes. Quod ad virginem & adoleſcentem attinebat, id poſtea fuerant curaturi. Interim altera multitudo prędonum advenit, duobus equitibus ordinem ducentibus. Quod cum vidiſſent priores, ne quidem manus contra levare auſi, nec ulla re ex ſpoliis ablata, ne inſequendi hoſti anſam darent, concitato curſu fugiebant: cum non plures eſſent quam decem, triplo autem numerum advenientium ſuperare cernerent. Ac virgo quidem ſecundo jam capiebatur, nondum tamen capta. Prædones autem, etſi ad direptionem feſtinabant, tamen præ inſcitia eorum quæ videbant, ac formidine aliquamdiu ſe reprimebant. Magnam enim ſtragem illam, à prioribus prædonibus editam eſſe arbitrabantur. Virginem autem intuentes, cum peregrina & conſpicua ſtola, eas formidines, quæ in illam irruebant, non ſecus ac ſi nul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

e eſſent, contemnentem, totam vero
vulnera adoleſcentis intentam, &
lius dolorem perinde ac ſuum gravi-
r moleſteque ferentem, cum hujus
ulchritudinem, & magnitudinem a-
imi mirabantur, tum ſaucii aſpectu
ercellebantur. Tali forma præditus,
t tam procera ſtatura corporis jace-
at. Jam enim paululum ſeſe college-
at, & vultus priſtinum ſtatum revo-
arat. Tandem poſt longum tempus,
ũ appropinquaſſet is qui illis prædo-
ibus imperabat, injicit manum vir-
ini, & ſurgere ac ſequi jubet. Illa vero
tſi nihil intelligebat eorum quæ di-
ebantur, tamen id quod imperabatur
onjectura aſſequens, trahebat una a-
oleſcentem, alioqui neque ipſum eam
imittentem: & cultrum pectori ad-
novens, minabatur ſe ſibi mortem
onſcituram eſſe, niſi utrunque abdu-
erent. Quod cum dux, partim ex ſer-
none, ac magis ex ipſo geſtu intel-
exiſſet: ſimul etiam ſe adoleſcente ad
es maximas adjutore uſurũ ſperans,
i manſiſſet incolumis, deſcendens ex
equo ipſe, ac idem ſcutifero facere juſ-
o, imponit captivos. Reliquis qui-
dem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

dem, ut ſpoliis collectis ſequerentur imperans: ipſe autem eveſtigio juxta currens, & ſuſtollens ac ſuffulciens, ſi forte quis ex ipſis laberetur. Nec vacabat gloria, id quod fiebat. Servire is, qui imperabat, videbatur, & victor miniſtrare captis in animum inducebat. Sic enim nobilitatis ſpecimen, & pulchritudinis aſpectus, vel prędonum ingenium ſibi ſubjicere, & vincere feriores poteſt. Emenſi igitur ad duo ſtadia itineris juxta littus, deflexerunt recta ad radices montis: & mari ad dextram relicto, ac ſuperato cacumine montis, ad lacum quendam ad alterum latus montis protenſum properabant. qui erat ejuſmodi: Paſcuum vocatus eſt totus locus ab Ægyptiis. Eſt autem vallis in illo ipſo tractu, exundationes quaſdam Nili recipiens, & lacus exiſtens, in medio altitudine infinita, circa oras autē in paludem deſinens. Quod enim mari littora, hoc paludes lacubus fiunt. Ibi prædones Ægyptii, quotquot ſunt, ſuam Rempublicam habent. Et alius, ſicubi pauxillum terræ ex aqua eminet, tugurio compacto: alius ſupra navigium vitam

agit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

git, eodem in tranſvectione & habi-
ando utens. In hoc illis mulieres ſer-
viunt, in eodem quoque pariunt. Edito
autem infante, primum materno lacte,
poſtea piſcibus ex lacu ad ſolem aſſis
eum nutrit. Quod ſi ſenſerit eum re-
ptare cupere, funiculo religato ad ta-
los, ad extremum tantum navigii pro-
cedere permittit, novum quendam
ductorem vinculum pedis illi adhi-
bens. Atque ita quiſpiam bubulcus na-
tus eſt in lacu, eundemque nutricem
habuit, ac patriam ſibi & idoneum
propugnaculum ad tuendos latrones
eſſe duxit. Idcirco quoque ad illum
confluit tale genus hominum. Aqua
enim omnes tanquam muro utuntur.
Porro magna vis arundinis, quæ eſt in
palude, pro vallo ante illos objecta eſt.
Cum enim obliquas quasdam ſemitas,
& multis anfractibus implicatas exci-
diſſent, & ſibi propter peritiam faciles,
aliis vero perplexas tranſmiſſiones ef-
feciſſent, maximam munitionem ad
id, ne ex incurſione aliquo detrimen-
to afficiantur, excogitarunt. Ac ea qui-
dem quæ ad lacum & eos qui illum
incolunt bubulcos attinent, ſic ha-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

bent. Cæterum ſole jam ad occaſum vergente, pervenit ad eum præfectus cum reliquo comitatu. Et hi quidem deponebant ex equis juvenes, & prædam navigiis imponebant. At magna turba eorum prædonum qui illic manſerant, alio aliunde ex palude egreſſo apparebant, certatimque concurrebant: & præfecto obviam progreſſi, tanquam regem ſuum quendam excipiebant. Cumque multitudinem ſpoliorum conſiderarent, & formam virginis divinam quandam rem eſſe cernerent, templa aliqua aut delubra à conſortibus ſui operis ſpoliata eſſe ſuſpicabantur. Ablatam vero eſſe & ipſam ſacerdotem, vel ipſum Deę ſimulachrum vivum abductum eſſe, conjecturam ex virgine, eo quod negocium illis ignotum fuit, faciebant. Ac multis modis præfecto ob res bene ac ſtrenue geſtas gratulantes, ad illius domicilium eum deducebant. Hoc vero erat exigua inſula, procul ab aliis, ad receptaculum illius tantum, cum paucis aliis qui illi adeſſe ſolebant, abſciſa. Quo cum fuiſſet deductus, reliquam multitudinem n ſuam quemque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ue domum abire jubebat, datis man-
iatis, ut poſtridie omnes ad eum con-
venirent: ipſe vero cum paucis qui ma-
nere conſueverant relictus, cum brevi
intervallo aliis cœnam impertiviſſet,
& ipſe una ſumpſiſſet, juvenes Græco
quidam tradit adoleſcenti, (qui non
ita pridem ab illis captus fuerat, ut eo
internuncio uterentur) tugurii ſui par-
te propinqua illis attributa: cum ut
ſedulo curaret adoleſcentem, tum ut
virginem ne ulla in re injuria afficere-
tur, cuſtodiret, imperans. Ipſum au-
tem labore itineris gravatum, & cura
præſentium negociorum implicitum,
ſomnus oppreſſit. Porro cum quies &
ſilentium tota palude eſſet, & ad pri-
mam vigiliam noctis proceſſiſſet, ſo-
litudinem & abſentiam eorum qui tu-
multuarentur, tanquam occaſionem
ſibi datam ad luctum & lamenta vir-
go arripuit. Excitante etiam magis
dolorem ipſa nocte, & nulla re quæ
audiri aut videri poſſet ad ſeſe animum
revocante, ſed ſoli mœrenti vacatio-
nem concedente. Cum igitur vehe-
mentius ingemuiſſet apud ſeſe virgo
(ſeparata enim erat, prout imperatum

fuit, in quodam humili vilique lecto recumbens) & cum maximopere illacrymaſſet: Apollo, inquit, quam longe acerbius de nobis pœnam ſumis, quam deliquimus. An non ſufficiunt tibi hæc ad vindictam, quæ præterierunt? quod neceſſariis & propinquis caremus, quod à piratis capti fuimus, quod aliis præterea ſexcentis in mari periculis jactati, nunc à prædonibus in terra iterum jam comprehenſi ſumus? Prætereane graviora his quæ experti ſumus, expectanda ſunt? Ubi tandem hæc ſiſtes? Siquidem in morte vacante omni contumelia, dulcis eſt exitus: ſin me quiſpiam turpiter cogniturus eſt, quam neque Theagenes unquam: næ ego quidem laqueo injuriam antevertam, integram me & caſtam (quemadmodum adhuc feci) ad mortem usque ſervans, & pulchrum epitaphium pudicitiæ inde referens. te vero nullus erit judex crudelior. Hæc adhuc loquentẽ repreſſit Theagenes: Deſine, dicens, chariſſima, & anima mea Chariclia. Merito tu quidem lamentaris: verum exacerbas magis, quã existimas, numen. Neque enim pro-
bris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

bris inceſſere, verum orare neceſſe eſt: precibus, non criminibus, placatur id quod eſt potentius. At illa: Bene admones, inquit. Sed quomodo vales, obſecro? Melius, inquit, à veſpera, ex adoleſcentis curatione, quæ mihi inflammata vulnera leniit, imo magis leniri ſenties ſub auroram, ſubjecit is qui ad cuſtodiam illius abhibitus fuerat. Nanciſcar enim tibi ejuſmodi herbam, quæ tertia vice conjunget vulnus. Atque hanc eſſe vim ejus, experientia compertum habeo. Ex quo enim hi me huc captivum adduxerunt, ſi quis unquã horum qui huic præfecto parent, ſaucius poſt conflictum venit, non multis diebus ad curationem indiguit. Quod autem afficior conditione veſtrarum rerum, non eſt quod miremini. Videmini enim mecum communi eſſe fortuna, ſimulque vos qui Grę́ci eſtis miſeror, cum & ipſe Græcus ſim natus. Græcus, dii immortales! exclamarunt repente præ voluptate hoſpites. Græcus profecto voce & genere. Paulo poſt dabitur aliqua à malis reſpiratio. Sed quem te appellare oportet? inquit Theagenes. At ille:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Cnemonem. Cujatem autem agnoſci? Athenienſem. Porro qua fortuna uſum? Deſine, inquit. Quid hæc moves, & eruere conaris? tragœdis iſta relinquamus. Neque enim per tempus hoc auctario meorum malorum veſtra cumularem: præterea nec reliquum noctis ſufficeret ad narrationem, præſertim cum ſomno vobis & requie poſt multos labores opus ſit. Cum autem illi nihil remitterent, & ut omnino narraret orarent, maximam conſolationem eſſe ducentes, ſi ſimilia ſuorum caſuum audirent: orditur inde Cnemon. Fuit mihi pater Ariſtippus, genere Athenienſis, ex ſenatu ſuperiori, fortunis cuivis mediocrium civium par. Is, cum accidiſſet ut mea mater è vita diſcederet, ad ſecundas nuptias animum adjecit: indignum ratus, propter me unum filium, incerto animo atque parum conſtanti vivere. Introducit itaque in ædes mulierculam, urbanam quidem, ſed inveteratæ malitiæ, nomine Demænetam. Ut primum enim ingreſſa eſt, totum in ſuam poteſtatem redigere conabatur, & ad id quod ipſa vellet faciendum adducebat:

bat: forma ſenem alliciens, & cum aliis in rebus ambitioſe obſervans (nam ſi ulla alia mulier, maxime poterat furibundum ſui deſiderium excitare: & artem alliciendi, exactius quam credibile eſt, noverat) tum egreſſibus patris mei ingemiſcens, & ad ingreſſus accurrens, & tardius venientem accuſans, quod videlicet periiſſet ſi paululũ commoratus fuiſſet, & amplectens poſt ſingula verba, denique lacrymas addens oſculis. Quibus omnibus pater irretitus, totam illam & ſpirabat & contuebatur. Illa vero & me primum non ſecus ac ſi ſuus eſſem filius, in oculis ferre ſimulabat, hoc etiam ſibi Ariſtippum devinciens: & interdum oſculata eſt accedens, & ſubinde ut mecum ſe oblectare poſſet optavit. Quod ego admittebam, nihil eorum quæ ſuberant ſuſpicans: admirans autem, quod maternum erga me declararet affectum. Quum vero petulantius accederet, & calidiora eſſent oſcula quam decebat, & aſpectus modeſtiam excederet, in ſuſpicionem jam apud me illam multa adducebant, & ſubterfugiebam, ac abblandientem re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pellebam. Omitto alia, quæ moleſtum eſſet prolixius commemorare, quibus rationibus me adorta ſit, quas pollicitationes propoſuerit: nunc puſionem, nunc ſuaviſſimum appellans, & rurſus hæredem, & paulo poſt animam ſuam cognominans. Denique pulchra nomina illecebris admiſcens, & quibus potiſſimũ rebus caperer conſiderans: ita ut in gravioribus negociis ſimularet matris habitum, in ludicris autem amare ſe manifeſte declararet. Ad extremum, tale quiddam accidit. Cum Quinquatria magna celebrarentur, quando navem Athenienſes Palladi terra mittunt (nondum autem tum exceſſeram ex ephebis) poſtquam cecini uſitatum pæanem deæ, & legitimo ritu & pompa proſecutus ſum, quemadmodũ eram amictus, una cum chlamyde & coronis redeo domum. Illa vero cum primum aſpexit, excedit ex poteſtate mentis, neque amplius aſtu amorem texit, ſed præ mera cupiditate accurrit, & amplexa, Juvenis Hippolytus, Theſeus meus, dicebat. Quo animo vero tum me fuiſſe putatis, quẽ & nunc narrare pudeat? Veſperi pater
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

in Prytaneo cœnabat: &,quemadmodum in ejuſmodi conventu,& publico convivio, ibidem pernoctaturus erat. Illa autem venit ad me noctu, & conata eſt contra fas quippiam aſſequi. Sed cum prorſus reſiſterem, & omnibus blanditiis,pollicitationibus & minis repugnarem, graviter & ab imo pectore ingemiſcens abiit: & una tantum nocte interpoſita, inſidias mihi ſtruere ſcelerata cœpit. Ac primum quidem neque è lecto ſurrexit,ſed venienti patri, & quid eſſet rei percontanti, infirma ſe eſſe valetudine ſimulabat. Cum vero inſtaret, & quid illi accidiſſet, ſæpius quæreret: Egregia pietate, inquibat, etiam erga me adoleſcens, communis noſter filius, quem ego (deos conteſtor) plus etiam quam te ſæpe dilexi, cum me gravidam eſſe quibuſdam ex rebus ſenſiſſet (quod ego te tamdiu celavi, quoad aliquid certi ſcire poſſem) & abſentiam tuam obſervaſſet, dum illum ſolito more moneo, & ad temperantiam adhortor, neve ſcortis & ebrietati animum dederet oro (neque enim me id latebat : tibi vero non dicebam, ne in ali-

quam novercæ ſuſpicionem venirem) de his inquã dum colloquor ſola cum ſolo, ne erubeſceret: alia quidem pudet dicere, quibus me & te contumelia affecit: in uterum autem mihi inſiliens, ut ita valeam, quemadmodum vides, effecit. Hæc ut audivit, non dixit quicquam, non interrogavit, non defenſionem præpoſuit: ſed ſibi perſuadens, nullo modo eam de me aliquid mentitam eſſe, quæ eo animo erga me fuerit, extemplo ut me offendit quadã in parte domus, nihil ſcientem pugnis feriebat: & advocatis famulis, cædebat flagris: ne id quidem quod utique commune eſt, quamobrem cæderer, ſcientem. Poſtea vero quam iram explevit, vel nunc ſaltem (inquio) pater merito, quandoquidem prius non licuit, cauſam harum plagarum ſcire debeo. At ille eo magis exacerbatus: O ſimulatum, inquit, hominem: facta ſua impia ex me ſcire vult. & averſus, ad Demænetam feſtinabat. Illa vero (nondum enim ſatiata fuerat) alium dolum talem contra me aggrediebatur. Erat illi ancilla Thisbe, callens canere ad citharam, forma &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ultu non invenuſto. Hanc in me
mittit, ut me amaret imperans. Ac
mabat repente Thisbe: & quæ me
entantem antea ſæpius rejecerat, tum
rorſus alliciebat ad ſeſe, aſpectu, nu-
bus, notis. Ego vero vanus, quod
epente pulcher eſſem, credideram, &
d extremum in thalamum noctu ve-
ientem recepi. Illa vero iterum rediit,
c deinceps continue veniebat. Ve-
um cum aliquando multum illam ad-
ortarer, ſibi ut caveret, ne à domina
eprehenderetur: O Cnemon, inquit,
uam nimium ſimplex mihi videris eſ-
e, ſi me ancillam, & argento emptam,
ecum deprehendi periculoſum putas.
Qua porro pœna illam dignam judica-
is, quæ ſe ingenuam eſſe prædicans,
c legitimo jure conjugii cohabitato-
em habens, denique mortem ſibi fi-
em ſceleris eſſe propoſitum ſciens, a-
ulterium committit? Deſine, inqui-
am, neque enim tibi fidem habere
oſſum. Imo ſi tibi videbitur, in ipſo
acto adulterum tradam. Siquidem ita
olueris, inquibam, Maxime volo,
eſpondit: & tua cauſa, qui ab illa tam
nſigni injuria affectus es: & non mi-

nus

nus mea quoque ut quæ extrema omnia quotidie patiar ab illa, vanam zelotypiam erga me exercente. Quamobrem ſi vir es deprehende. Cum autem ita fore promiſiſſem, tunc quidem abiit: tertia vero poſtea nocte dormientem me excitat, & adulterum intus eſſe ſignificat: patrem in agrum ſubitæ cujuſdam neceſſitatis cauſa abiiſſe dicens: iſtum vero, ut erat conſtitutum, ad Demænetam nuper clam ingreſſum eſſe. Convenire autem, ut & ad vindictam me appararem, & armatus gladio ingrederer, ne improbus effugeret. Faciebã ita: & accepto pugione, Thisbe præeunte, & faces ſubjiciente, ad thalamum ibam. Cæterum ut aſtiti, lychni cujuſdam qui intus erat ſplendor, penetrabat, & ego foribus obſeratis (ut eram commotus ira) effractis, aperiebam, & incurrens: Ubi eſt conſceleratus, clamabam, præclarus caſtæ omni ex parte amaſius? & ſimul atque prolocutus ſum, acceſſi utrunque confoſſurus. At pater ex lecto (dii boni) devolutus, perculſus accidit ad genua mea, &, O fili, cohibe te paululum, dicebat, miſerere parentis, parce canis

qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ni te enutrierunt. Injuria te affeci-
us, ſed non tamen adeo ut ad mor-
m usque vindicta de me expetenda
t. ne indulgeas iræ, neque cæde pa-
rna manus tuas contamines. Ille qui-
em his, & aliis præterea modis, miſe-
biliter ſupplex pro ſe precabatur.
go autem tanquam fulgure percuſ-
s, tacitus & attonitus ſtabam, This-
en circumſpiciens, quæ neſcio quo
acto ſubduxerat ſeſe: lectum & tha-
mum in orbem oculis luſtrabam, nec
uid dicerem ſciens, nec ad agendum
onſilii quicquam habens. Excidit mi-
i & pugio è manibus. Et hunc qui-
em Demæneta propere accurrens ar-
puit. Pater autem cum jam extra pe-
culum eſſet, injicit mihi manus, & li-
are jubebat, Demæneta multis mo-
is irritante, &, An nō hæc erant quæ
rædicebam, clamante, quod caveri o-
orteret adoleſcentem, utpote occa-
one oblata moliturum aliquid? In-
uebar vultum, mentem intelligebam.
lle autem, Prædicebas, cum dixiſſet,
ed non credebam: me tum in vinculis
etinuit, & exponere quippiam ut ge-
tum erat volenti, ne dicendi quidem
pote-

poteſtatē fecit. Quamprimum autem illuxit, prehenſum ſic, ut eram vinctus, produxit ad populum, & aſperſo capiti pulvere, Non ad hanc ſpem, ô Athenienſes, hunc educabam, dicebat: ſed bacillum ſenectutis meæ futurum aliquando ſperans, ut primum mihi natus eſt, liberaliter eductum, & initiis literarum inſtitutum, cum in tribules & gentiles introduxiſſem, in epheborum album retuliſſem, civem noſtrum etiam legibus effeciſſem, totam vitam meam ob hunc parum tranquille agebam. Cæterum poſtquam horum omnium oblitus, me injuriis primum & hanc quæ mihi ſecundum leges cohabitat, verberibus affecit: ad extremum & gladio armatus noctu advenit, & eatenus tantum ab eo quominus parricida fieret, abfuit, quatenus fortuna reſtitit, inopinato terrore ut illi gladius è manibus excideret comparans, confugi ad vos, nomenque iſtius defero. tametſi enim mihi per leges liceret, mea manu illum interimere, tamen nolui, idque totum veſtro reliqui arbitrio, melius me facturum exiſtimans, ſi de filio, lege, non

ede,ſumerem pœnam. Et ſimul illa-
ymabat. Ejulabat quoque Demæne-
, & ſe ob meum caſum dolore affici,
nulabat: miſerum appellans, ac juſte
uidem, ſed ante tempus moriturum.
malis Geniis adverſus parentes inci-
tum, non lugens magis, quam teſti-
cans lacrymis, & ceu veram accuſa-
onem ploratu confirmans. Cum au-
em & mihi dicendi poteſtatem dari
oſtularem, ſcriba accedens, anguſtam
uæſtionem inſtituit, An patrem ar-
atus gladio aggreſſus eſſem? Me ve-
o, Aggreſſus ſum quidem, dicente, ſed
uemadmodum, audite: exclamarunt
mnes, ac neque cauſæ dicendæ jus ad
e pertinere judicantes, alii me lapidi-
us obrui debere, alii carnifici tradi,
in barathrum prępcipitari cenſebant.
e vero, toto hoc tumultu & tempo-
s intervallo quo de pœna ſtatuebant,
noverca, clamante, heu propter no-
ercam tollor, noverca me injudica-
um perimit: adhæſit ad multos id
uod à me dicebatur, & ſubibat eos
ſpicio rei ipſius ut erat acta: verum
e tum quidẽ audiebar. Ingens enim
umultus & perturbatio populum prę-

occu-

occupaverat. Cum autem calculi diſcernerentur, mortem mihi decernentes circiter mille & ſeptingenti reperti, quorum alii lapidibus me obruendum eſſe, alii in Barathrum mittendũ judicabant. Reliqui vero ad mille, qui aliquid dantes ſuſpicioni de noverca, exilio me in perpetuum damnabant. Nihilominus tamen horum vicit ſententia. Tametſi enim erant aliis ſimul conjunctis pauciores, tamen cum illi diverſa tuliſſent ſuffragia, ſigillatim collatione facta, mille majorem numerum efficiebant. Atque ego quidem ita laribus paternis & patria pellebar. Nec tamẽ diis inviſa Demæneta hoc deinceps impune tulit: quo autem pacto, poſtea audietis. Nunc autem vobis eſt ſomno indulgendum: nam & ad multam noctem proceſſit, & vobis longa quiete opus eſt. Imo majore moleſtia nos afficies, inquit Theagenes, ſi peſſimam hanc inultam in narratione reliqueris. Audite igitur, inquit Cnemon, quandoquidem vobis ita lubet. Ego ita ut eram, poſt judicium deſcendi in Piræum, & nactus navem quæ tum ſolvebat, navigabam Æginam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m, reſciſcens illic me habere conſo-
inos matris. Eo cum applicuiſſem,
eos quos inquirebam inveniſſem,
n inſuaviter primo tempus dege-
m. Vigeſimo vero poſt die ſolito
ore expacians deſcendi ad portum.
cce autem lembus appellebat. Paulu-
m igitur commoratus, unde eſſet, &
os apportaret conſiderabam. Nec-
m pons recte jacebat, cum exiluit
idam, & me accurrens amplectebar.
r. Erat autem Charias, unus ex meis
nephebis: &, ô Cnemon, lætum
ncium tibi affero, inquibat: Luit
m tibi inimica pœnas: Demæneta
ortua eſt. O utinam ſis ſalvus Cha-
a. cur autem præteris hoc quicquid
t læti nuntii, tanquam quippiam im-
ortunum afferens? Expone quæſo &
odum. Quam metuo, ne uſitato mo-
ſit mortua, & effugerit mortem, qua
gna fuerat. Non omnino deſeruit
os (inquit Charias) juſtitia, ſecun-
um Heſiodi ſententiam: ſed quamvis
terdum aliquantiſper connixerit in
eleribus hominum, in longum tem-
us ultionem protrahens, tamen in
uſmodi nefarios acrem injicit ocu-

lum: quæ & de conſcelerata Demæneta ſupplicium ſumpſit. neque me quicquam latuit eorũ quæ dicta aut facta fuerunt, Thisbe mihi pro conſuetudine quæ illi mecum intercedebat, omnia narrante. Cum enim tibi exilium injuſtum decretum attuliſſet, pater infelix, horum quæ fecerat pœnitentia ductus, in agrum quendam & ſolitariam villam ſeſe à conſuetudine hominum abduxit, & ibi degebat ætatem, ſuum animum exedens, ut ait poeta. Illam vero ſtatim furiæ agitabant, & majore cum furore te abſentem amabat, neque luctum intermittebat unquam, quaſi tuum caſum deplorans, revera autem magis ſortem ſuam: & Cnemon, clamabat noctu ac interdiu, puſio ſuaviſſime, animam ſuam te appellans: ut etiam notæ mulieres illam inviſentes, magnopere mirarentur, eamque laudarent, quod noverca materno amore eſſet prædita, & conſolari & confirmare conarentur. Illa vero majus malum eſſe, quam ut conſolatione leniri poſſet, & alias ignorare, quantus ſtimulus cor illius premeret, dicebat. Cum vero ad ſe rediiſ-

diiſſet, multis modis Thisben accuſa-
bat, quod non commode illi inſervi-
viſſet: Quam nimium prompta & ad
res atroces, inquiens, quæ in amore
quidem me non adjuviſti, at ut chariſ-
ſimo privarer, dicto citius effeciſti, ne-
que ſpatium mutandi conſilii mihi
conceſſiſti: & prorſus manifeſtas da-
bat ſignificationes, quod eſſet illi mali
aliquid molitura. Illa vero graviter in-
dignantem videns, & omnino mœro-
re perditam, paratamque ad inſidias
comparandas, ira ſimul & amore inſa-
nientem, ſtatuit illam antevenire, in-
ſidiis illi ſtructis ſaluti ſuæ conſulens,
& ingreſſa ad eam, Quid eſt hoc, ô
domina, dicebat, cur fruſtra accuſas fa-
mulam tuam? Ego quidem voluntati
tuæ, cum antea ſemper, tum etiam
nunc ſum obſecuta: quod ſi aliquid
non evenit ex animi ſententia, illa ſunt
fortunæ aſcribenda. Atqui & nunc ſi
jubes, in excogitando levamine præ-
ſentis mœroris, ſtudium meum tibi
non deerit. Quod autem, mea tu, in-
quit illa, reperiri poſſit, cum is qui hæc
levare potuiſſet, magno locorum in-
tervallo à nobis disjunctus ſit, & me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

eorum qui judicabant inſperata lenitas peremerit? Si enim lapidibus obrutus fuiſſet, omnino & in me una extincta fuiſſent & mortua hæc cupiditatis incendia. Cujus enim ſpes abjecta ſemel eſt, tollitur ex animo, & quod non amplius expectatur, efficit ut ad omnem ſenſum doloris ægri animi occalleſcant. Nunc videre me illum videor, per errorem præſentem audire arbitror, cum injuſtas inſidias mihi objiciente, ut probrum, colloqui erubeſco. Interdum vero & adveniente fruituram eſſe me exiſtimo, & nonnunquam ipſa ad illum ubi ubi terrarũ ſit, ire ſtatuo. Hæc me inflammant, hæc ad furorem adigunt. Juſta quidem, ô dii patior: cur enim illum non benevolentia complectebar, ſed inſidiis petebam? cur non ſupplex fui, ſed hoſtiliter ſum perſecuta? Non admiſit primum, & merito quidem, ut alienam. Cubile paternum reverebatur. Fortaſſis adductus fuiſſet, cum tempore tum perſuaſionibus in leniorem ſententiam traductus. Sed ego fera & immanis, quaſi non amarem quempiam, ſed illi imperarem, crudele facinus,

quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quod imperio non paruiſſet, & quod Demænetam contempſiſſet, quã longe forma ſuperabat, perpetravi. Cæterum ô mea Thisbe, quam levationem facilem nominaſti? ô domina, inquit, multorum opinione Cnemon ex urbe abiit, & Attica regione judicio obtemperans exceſſit. Me vero non latuit, propter te anxie omnia inquirentem, quod hic quodam in loco ante urbem occultaretur. De Arſinoe audiſti proculdubio de tibicina ſcilicet: cũ hac conſueverat. Poſt calamitatem recipit eum puella, & promittens ſe una emigraturam eſſe, detinet domi ſuæ abſconditum tamdiu, quoad ſeſe comparatit. Demæneta autem: O beatam, inquit, Arſinoen, tum propter priorem conſuetudinẽ quæ illi cum Cnemone interceſſit: tum propter hoc exilium, quod ipſi cum illo contigit. Sed hæc quid ad nos pertinent? Magnopere, ô domina. Amare me ego Cnemonem ſimulabo rogaboque Arſinoen jampridem mihi notam ex arte, ut me introducat noctu ad eum, ſuum in locum. Quod ſi à me obtinebitur, tuum erit, ut te jam Arſinoen eſſe pu-

tes, & tanquam illa ad eum ingrediaris. Curabo autem id quoque, ut cum aliquantum adbiberit, cubitum eat. Si igitur adepta fueris id quod cupis, maxime tũ convenit vacare amori. Multis primo experimento extinctum eſt cupiditatis incendium. Amoris enim, quo res proſequimur, finis eſt ſatietas. Quod ſi tum quoque manſerit, quod abſit, ſecunda erit, ut ajunt, navigatio, & aliud conſilium. Interea curemus id quod in præſentia licet. Approbabat hæc, & collaudabat Demæneta: & ut quamprimum aggrederetur ad ea quæ fuerunt conſtituta, orabat. Illa vero diem unũ ſibi ad hæc peragenda concedi à domina cum poſtulaſſet, Arſinoen quidem conveniens: Teledemum noſti? dicebat. hac vero annuente: Recipe nos, inquit, hodie: pollicita ſum enim illi hanc noctem. veniet autem prior, at ego ſubſequar, cum dominam cubitum deduxero. Ad Ariſtippum autem cum percurriſſet in agrum, ſic locuta eſt: Venio ad te here, accuſatrix meiipſius, & ſtatuas in me pœnam arbitrio tuo: filium per me amiſiſti, non quidem volentem, ſed tamen

djutricem. Cum enim ſenſiſſem, do-
ninam haud recte vivere, ſed cubili
ao injuriam inferre, tum mihi ipſi me-
ens, ne ſi res per alium quempiam
eprehenſa fuiſſet, non effugerem ma-
um: tum præcipue tuam vicem do-
ens, quod cum tanto amore conjugem
am complecteereris, talem tamen ab
la referres gratiam: ipſa tibi nunciare
erita, juveni hero indico, quum no-
tu ad illum veniſſem, ut nullus ſcire
oſſet: & dicebam, quod adulter cum
omina inceſtam conſuetudinem ha-
eret. At ille (erat enim ab illa, ut ſcis,
ntea exacerbatus) putans me tum a-
ulterum intus eſſe dicere, ira vehe-
nenti incitatus, arrepto pugione, me
æpius retinere cupientem, & quod
um nihil tale eſſet dicentem, parum
utans, vel etiam pœnitere indicii, &
ententiam mutaſſe arbitratus, ad tha-
amum tanquam amens ibat. reliqua
am noſti. Nunc vero tibi licet, ut te
le filio, quamvis in exilio degat æta-
em, in præſentia purges: & de ea quæ
trumque veſtrum injuria affecit, ſu-
nas pœnas. Oſtendam enim tibi ho-
lie Demænetam cum adultero, in do-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

mo (quod vel maxime indignitatem auget) aliena, extra urbem, cubantem. Si hæc ita demonſtraveris, inquit Ariſtippus, tibi quidem libertatis pretium perſolvetur: mihi vero tum forte vivere libebit, ubi inimicam illam ultus fuero. Quamdiu ego jam angor animo: nihilominus tamen, etſi rem ſuſpicabar, cum manifeſta argumenta, quibus convincere poſſem, non haberem, quieſcebam. Sed quid faciendum eſt? Hortum ſcis, inquit, ubi eſt monumentum Epicureorum? Ibi me ſub veſperam veniens opperito. Hoc elocuta, recurrebat: & ad Demænetam veniens, Adorna te, inquit: delicatius comptam venire decet. Omnia, quæ tibi à me promiſſa fuerunt, parata ſunt. Illa autem amiciebat ſeſe, & faciebat ita quemadmodum juſſerat. Poſtea vero quam advenit veſpera, ſecum aſſumptam ducebat, ut erat conſtitutum. Cumque jam prope accederent, eam quidem ſubſiſtere paululum juſſit: ipſa vero antevertens, rogabat Arſinoen, in alteram ut emigraret domunculam, & ſibi quietē concederet. Erubeſcere enim ajebat adoleſcentulum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

aper Veneriis rebus initiatum. Hac
ero ſibi perſuaderi facile paſſa, rever-
adjungebat ſibi Demænetam: &
m introduxiſſet, deponit in lectum,
candelam aufert (ne ſcilicet agno-
eretur à te, qui id temporis in Ægi-
a verſabaris) cumque tacentem im-
ere cupiditatem mandaſſet: Ego ve-
ad adoleſcentem (inquit) abeo, &
ducam tibi eum: in vicinia enim hic
otat. Porro cum exiiſſet, Ariſtippum
eo loco qui commemoratus eſt, de-
rehendit, & ut veniens ligaret adul-
erum, incitabat. Ille autem ſubſeque-
atur: & cum acceſſiſſet, incurrit in
omunculam, lectoque vix ad exi-
uum lunæ ſplendorem invento: Ha-
eo te, inquit, ô diis inviſa. Thisbe
utem repente hæc illo loquente, fo-
es ut creparent quam maxime potuit
npulit: &, ô rem inauditam, effugit
obis adulter, exclamavit. Vide autem
ere, ne iterum aberres. Ille vero, Eſto
denti animo, inquit, perditam & ſce-
ratam, quam maxime volui, habeo.
omprehenſamque ducebat in urbem.
t illa, omnia quæ circumſtabant a-
ud ſeſe expendens, ut eſt veriſimile:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

expectationis ſuæ fruſtrationem, delictorum ignominiam, pœnam legibus conſtitutam: tum excrucians ſeſe ob ea in quibus deprehenſa fuerat, & indigne patiens quod decepta & deluſa eſſet: cum ad puteum, qui eſt in Academia, perveniſſet, (notus eſt tibi locus, ubi Heroibus duces more & inſtituto patrio parentant) repente divulſis ſenis manibus, in caput ſe præcipitem dedit. Et illa quidem jacebat mala male. Ariſtippus autem, Dediſti mihi pœnas etiam ante leges, tum cum dixiſſet, poſtridie omnia populo exponebat: & vixdum veniam conſecutus, amicos obibat, quibus rationibus reditum tibi impetraret, cum illis conſultans. An autem ſit peractum aliquid, non poſſum dicere. Nam ut vides, antequam aliquid fieret, privatæ cujuſdam neceſſitatis cauſa huc navigavi. Verumtamen ſperare debes, populum ad tuum reditum conſenſurum, & patrem ad inquiſitionem & reductionem tui venturum eſſe. Hæc ita mihi Charias nunciavit. Quæ vero deinceps conſecuta ſunt, & quo modo huc veni, & qua fortuna ſum uſus, lon-

ngiore indigent cum oratione, tum
mpore. & ſimul collacrymavit. Fle-
nt quoque hoſpites, prætextu qui-
m illius calamitatis, reipſa autem
iſque ſuorum caſuum memoria: ne-
ie deſiiſſent à ploratu, niſi quodam-
odo ſomnus advolans, prę voluptate
tus lacrymas ſedaſſet. Et hi quidem
ſe ſomno dederunt. Thyamis vero
oc enim erat nomen præfecto præ-
num) cum maxima parte noctis pla-
de quieviſſet, à quibuſdam viſis ſo-
niorum errantibus deinde perturba-
s, repente ſomno ſolutus eſt: & in
lvendis illis laborans, invigilabat
editationibus. Quo enim tempore
lli canunt, ſive (ut ferunt) naturali
nſu cõverſionis qua ſol nobis appro-
nquat, ad dei ſalutationem commo-
: ſive præ caliditate, & motus ac eſcæ
aturioris appetitu, una habitantes
a denunciatione ad operas excitan-
s: tale quoddam in ſomnium divi-
itus illi apparuit. Memphi in urbe
a, templum Iſidis ingrediens, viſus
ſt ſibi videre totum facibus accenſis
gne reſplendeſcere: repletas vero eſſe
mni genere animantium aras, ſan-
guine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

guine redundantes : ingreſſus ver templi, & circuitum, hominibus, cre pitu & tumultu mixto omnia com plentibus. Cum vero veniſſet in inti mum templi palatium , deam obvian progreſſam, tradere ſibi in manũ Cha ricliam, ac dicere : Thyami, hanc vir ginem tuæ commendo fidei : verum tamen habens non habebis , ſed ini quus eris, & occides hoſpitem, nec ta men illa occidetur. Hæc ut vidit, ange batur animo, huc atque illuc id quo erat ſignificatum, quonam modo eſſe intelligendum, volvens. Poſtremo jam defeſſus, ad ſuam ſententiam trahit ex plicationem: hoc quidem, Habebis, & non habebis, uxorem ſcilicet, non am plius virginem , arbitrabatur. At id Occides, hymenem vulnerabis, ſigni ficare conjectabatur : unde non mori turam eſſe Charicliam. Ac ſomnum quidem hac ratione interpretabatur, ſic illi cupiditate ipſius exponente. Quamprimum autem dies illuxit, præ cipuos qui ſub ejus poteſtate fuerant, venire jubebat, & prædam ſpoliorum nomine ſpecioſe appellans, in medium proferri imperabat : & Cnemonem ad

ſeſe

e accerſebat, præcipiens ut eos qui
cuſtodia habebantur, una adduce-
. Cum autem ducerentur, Quænam
cipiet nos fortuna, clamabant: &
hementer Cnemonem orabant, ut ſi
a re poſſet, eos adjuvaret. Ille vero
llicebatur, & fidenti animo eſſe ju-
bat, non omnino barbarico ingenio
e præfectum affirmans, ſed habere
quid manſuetudinis & comitatis,
ote illuſtri genere natũ, & neceſſi-
e cogente tale genus vitæ ſecutum.
ſtea vero quam adducti ſunt, & re-
ua turba frequens convenit, cum in
itiore quodam loco ante alios con-
liſſet Thyamis, inſulam autem con-
ni deſignaſſet & ea quæ dicturus
et, Cnemonem captivis exponere
liſſet (intelligebat enim jam Ægy-
ium ſermonem, Thyamis autem nõ
acte noverat Græcum) Commilito-
s mei (dicebat) animum meum quo
mper erga vos fuerim, noſtis. Ego
im, ut ſcitis, cum eſſem filius an-
titis Memphitici, fruſtratus digni-
te ſacerdotii, eo quod frater minor
tu poſt patris diſceſſum, eam mihi
ntra leges ademit, cum ad vos con-
fugiſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

fugiſſem, ut injuriam ulciſci, & priſtinam dignitatem recuperare poſſem, munere imperandi mihi veſtris ſuffragiis delato, hactenus vobiſcum vitam egi, nihil mihi præ cæteris ex multitudine præcipui tribuens. Sed, ſeu pecunię diſtribuendæ fuerant, æqualitatem amavi: ſeu captivi divenditi, ſummam in medium attuli, judicans ejus qui præclare velit imperare muneris eſſe, ut ipſe plurimas res gerat, partorum cum aliis æqualiter ſit particeps. Ex captis vero, viros quidem vobis adjudicabam ſemper, qui robore corporis uſui erant futuri: imbecilliores divendebam. Injuriæ autē in mulieres prorſus ſum expers, cum ingenuas, aut pecunia redemptas, aut ipſius fortunæ commiſeratione adductus dimitterē: inferioris vero conditionis, quas non tam jus belli captivas, quam conſuetudo ſervire cogebat, ſingulis ad obſequia diſtribuerem. In præſentia vero, unum tantum ex reliquis ſpoliis peto à vobis, hanc peregrinam virginem. Quam cum poſſem mihi ipſe dare, melius me facturum exiſtimo, ſi communi conſenſu veſtro accepero. Stultum

eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

e enim, captivæ vi allata invitis ami-
videri aliquid facere conari. Quo-
ca hoc à vobis peto beneficium, nõ
tis, ſed ita vos viciſſim remunerans
reliquarum rerum ex præda parti-
s non ſim futurus. Cum enim vul-
em Venerem deſpiciat propheti-
m genus, non ad voluptatis uſum,
ad propagationem ſobolis hanc
hi adjungere conſtitui. Ac ipſas cau-
, quibus ſum ad id adductus, vobis
enſere volo. Initio mihi bono ge-
e nata eſſe videtur. Ejus rei conje-
ram facio, cum ex his opibus quæ
ca illam repertæ ſunt, tum quod
tiquam calamitatibus fracta eſt,
l inde uſque ab initio animos con-
fortunam attollit. Deinde indolem
ngenium probũ & modeſtum, cer-
argumentis perſpicio. Si enim for-
ſuperat omnes, & aſpectus vere-
ndia, etiam illam intuentes ad gra-
atem quandam invitat, an non e-
egiam quoque de ſe exiſtimationem
rito relinquet? Quodque omnium
rum quæ dicta ſunt, maximum eſt,
erdos cujuſdam deæ videtur eſſe.
cram igitur ſtolam, & coronas, e-

tiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tiam in adverſa fortuna dimittere, intolerabile & nefas ſibi eſſe ducit. Num quod igitur conjugium, ô vos qui adeſtis, hoc convenientius eſſe poteſt, homine prophetico dicatam deo ducente? Approbarunt omnes, & matrimonium inire bonis avibus jubebant. At ille iterato ſermone: Vobis quidem, inquit, habeo gratiam: cæterum convenienter præſenti inſtituto fecerimus, ſi quæ ſit puellæ hac de re ſententia, cognoverimus. Si enim imperii lege utendum fuiſſet, prorſus mihi velle ſuffeciſſet. Quibus enim vi cogere licet, percontari ſupervacaneum eſt. Verum, cum nunc de legitimo agatur conjugio, utriusque voluntatem congruere neceſſe eſt. & cum convertiſſet ſermonem: Quo igitur animo accipis id, ô virgo, quod de habitando nobiſcum proponitur? interrogabat: & ſimul, quinam eſſent, & à quibus oriundi, dicere jubebat. At illa, cum longo tempore vultu humi defixo ſtetiſſet, ſubinde caput commovens, orationem quandã præmeditari videbatur. Tandem Thyamidem contuita, & plus quam antea pulchritudine tanquam ful-

lgore quodam obruens (rubore e-
m magis quam ſolebant, præ inten-
one cogitationis illi genæ ſuffuſæ
erant, & oculi quodam modo vehe-
entius & acrius ſeſe intenderant) in-
rpretante Cnemone. Conveniebat
quit) potius fratri huic meo Thea-
ni oratio. Decere enim puto mulie-
m ſilentium, virum vero reſponſio-
em inter viros. Cum vero mihi di-
ndi poteſtatem feceritis, & hoc pri-
um humanitatis indicium exhibe-
s, ut ſuadendo potius quam vi id
uod æquum eſt obtinere conemini,
axime cum omnia quæ ſunt dicta in
e potiſſimum dirigantur: egredi co-
or ex his legibus quas mihi ipſi præ-
ripſi, quæque virginum ſunt pro-
riæ: & ad interrogationem victoris
eſpondere, in tanta tot virorum fre-
uentia. Igitur noſtræ rationes ſic ſe
abent. Natione Iones ſumus, Epheſi
illuſtri familia nati. Cum autem pu-
ertatis annos ingreſſi eſſemus, lege
ales ad ſacerdotii munus vocante,
go Dianæ, frater autem hic meus A-
ollinis deſignatus eſt ſacerdos. Cæ-
rum cum ſit annuus honor, & tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pus impleretur, profecti ſumus in Delum cum ſacro apparatu, ibi muſicos & gymnicos ludos exhibituri, & ſacerdotium more & inſtituto majorum depoſituri. Quamobrem navis onerabatur auro, & argento, & veſtibus, & aliis rebus neceſſariis, quantum ad ludorum apparatum & epulas populo publice inſtruendas ſatis eſſe videbatur. Solvebamus igitur ex portu, cum parentes tum ob ætatem provectiorem, tum ob metum navigationis & jactationis in mari domi manſiſſent: porro alii cives, magna frequentia, pars eandem navim conſcendiſſent, pars ſuis navigiis uterentur. Poſtquam autem maxima pars navigationis confecta eſt, improviſo tempeſtas orta, & ventus vehemens, turbinesque mixti, & preſteres mare concitantes, navem à propoſito curſu abripiunt: cum gubernator magnitudine mali ſuperatus remiſiſſet, & tempeſtatis violentia ex holcade exceſſiſſet, fortunæque gubernationem permiſiſſet. Ferebamur igitur continuo venti flatu dies ſeptem, & noctes totidem. Ad extremum in littus ejecti ſumus, quo in lo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

o nos cepiſtis, atque etiam magnam
onſpexiſtis ſtragem. Ubi cum nautæ
uper convivium, quod propter ſalu-
é quæ nobis contigerat agitabamus,
os aggreſſi eſſent, & propter pecu-
iam interimere ſtatuiſſent, non ſine
ctura omnium amicorum ac neceſ-
riorum, & illorum pariter interne-
ione cædentium & cadentium, ſoli
ictoriam obtinuimus, & ſervati ſu-
nus (quod utinam non accidiſſet) mi-
erabiles reliquiæ. Quod cum ita ſit,
oc nomine tamen in adverſa fortuna
elices ſumus, quod in manus veſtras
eus aliquis nos adduxit: & quod iis
ui mortem metuebant, de conjugio
eliberandi facultas eſt data. quod
eutiquam recuſare volo. Nam cum
aptivam victoris thalamo dignam
dicari, omnem ſuperet felicitatem:
um diis dicatam, antiſtitis filio, pau-
o poſt etiam annuente deo antiſtiti
ohabitare, omnino ſingulari provi-
entia divina vacare non videtur. U-
um tantum ut mihi largiaris, Thya-
i, à te peto. Permitte me primum
um in civitatem venero, vel eo ubi
ra Apollini aut templum dicatum ſit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſacerdotium & ejus indicia deponere. Commodius quidem eſſet Memphi, cum recuperares antiſtitii dignitatem. Eo enim pacto eveniret, ut nuptiæ cũ victoria conjunctæ, & poſt res bene geſtas celebratæ, eſſent hilariores. Veruntamen an id prius fieri debeat, tuo relinquo arbitrio: tantum à me patrii ritus ante perficiantur. Scio autem te aſſenſurum eſſe, qui & à puero, ut ais, ſacris rebus ſis deſtinatus, & graviter ac pie de diis ſentias. Illa quidem poſt hæc dicendi finem, lacrymarum vero fecit initium. At omnes alii qui aderant, collaudare, & ſic facere jubere, & ſe paratos eſſe ad omnia exequenda, clamore promittere. Approbabat & Thyamis, partim volens, partim invitus. Nam præ cupiditate qua incendebatur erga Charicliam, etiam illam horam qua hæc gerebantur, infinitum eſſe tempus dilationis ducebat. Rurſus autem illius oratione, tanquam alicujus Syrenis cantu demulcebatur, & ad aſſenſionem impellebatur: ſimul etiam aliquid ad ſomnium referebat, Memphi nuptias celebratum iri credens. Solvit deinde concionem, initio

præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

præda diſtributo, multa ipſe præcipuis ex rebus, ſponte illi concedentibus aliis, auferens. Porro mandat in decimum diem paratos eſſe, tanquã Memphim iter habituros. Græcis autem idẽ quod antea tabernaculum attribuebat. Ac aderat una in eodem tabernaculo Cnemon, juſſu Thyamidis, non amplius ut cuſtodiæ, ſed colloquii cauſa adhibitus: & cibum lautiorem quam quo ipſe utebatur, præbebat Thyamis: atque etiam Theagenem, ſororis reverentia, ejuſdem victus participem faciebat. Ipſam vero Chariclíam, ne aſpicere quidem ſæpius conſtituerat, nẽ aſpectus inflammaret vehemens deſiderium, quod illum excruciabat, atque ita aliquid contra ea quæ communi conſenſu decreta fuerant, quæque jam ſunt commemorata, facere cogeretur. Thyamis igitur has ob cauſas aſpectum virginis defugiebat: haudquaquam poſſibile eſſe, ut ſimul aſpicere quis, & intra temperantiæ metas continere ſe poſſit, exiſtimans. Cnemon autem, poſtquam omnes celerrime dilapſi ſunt, alius aliud in lacu latibulum ſubeuntes, herbam quam pridie

Theageni promiſerat, quæſitum ibat aliquantum à lacu. Sub hoc tempus vacationem nactus Theagenes, flebat & ejulabat: cum Chariclia quidem nihil omnino loquens, cæterum ſine intermiſſione deos conteſtans. Hac vero quærente, nunquid ſolito more communem tantum fortunam deploraret, an etiam novi aliquid illi accidiſſet? Quid autem, inquit Theagenes, tam novum aut magis contra fas fieri poſſit, quam cum juſiurandum & pacta violantur? Chariclia vero mei oblita eſt, & alienum approbat conjugium. Dii meliora, inquit virgo: neque mihi ſis calamitatibus meis gravior: neve, cum multis argumentis, rebus ipſis comprobatis, quo ſim animo erga te, antea ſis expertus, ex ſermone ad tempus accommodato, & in aliquē uſum prolato, de me quippiam ſuſpiceris: niſi contrarium potius eveniat, & tu facilius ſententiam mutes, quam me de ſententia diſceſſiſſe comperias. Ego enim non defugio, neque deprecor calamitatem: verum ut non caſte moderateque vivam, nihil eſt tam violentum quo pertrahi poſſim. In uno

me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

me tantum ſcio mihi moderatam non
eſſe, nimirum in amore quo te ab ini-
tio complexa ſum: veruntamen hoc
quoque legitimo & honeſto. Non e-
nim tanquam amatori obtemperans,
ſed veluti cum viro principio pacta, tra-
didi me tibi, & ad hoc uſque tempus
caſte conſuetudinis expertem aſſerva-
vi, ſæpius tentantem repellens: &
conjugii, quod à primo inter nos eſt
conſtitutum, & jurejurando poſt o-
mnia ſtabilitum, occaſionem ſicubi le-
gitime contrahi poſſet, circumſpiciẽs.
Porro conſidera quam ſis ineptus, ſi
me barbarum Græco, prædonem ei
quem amo, anteferre putes. Quid au-
tem ſibi volebant illa, quæ in præclara
illa concione ſunt à te recitata? inquit
Theagenes. Nam quod me fratrem
tuum eſſe finxiſti, perquam ſapiens in-
ventum eſt, & procul Thyamim ab-
ducens à zelotypia noſtri amoris, at-
que efficiens ut nobis una eſſe tuto li-
ceat. Intelligebam quorſum tende-
rent & illa, quæ de Ionia, & de errore
circa Delum dicebantur. erant enim
verarum rerum involucra, & revera
audientes in errorem inducentia. Cæ-

terum tam prompte conjugium approbare, & paciſci palam, & tempus præſcribere, hæc quid ſignificarent, conjicere nec poteram, nec volebam. Optabam autem, ut hiatu terræ abſorberer potius, quam talem laborum propter te ſuſceptorum, & ſpei exitum aſpicerem. Chariclia Theagenem amplexa, & ſexcentis modis exoſculata, & profuſis lacrymis humectans: Quam ſuaviter, inquit, accipio has formidines, quas mea cauſa ſuſtines. Hinc enim declaras, quod non labaſcas in amore erga me, quamvis multis calamitatibus incumbentibus. Cæterum certo ſcito Theagenes, quod neque in præſentia nobiſcum ſermones contuliſſemus, niſi hæc ita promiſſa fuiſſent. Vim enim vehementis cupiditatis tergiverſatio contrario nixu intendit: oratio vero cedens, & ad motum voluntatis appoſita, primum ardentemque impetum ſedavit, & concitatam appetitionem ſuavitate pollicitationis conſopivit. Primo ſiquidem conatu qui agreſtius amant, in promiſſionem efflagitandam ſibi incumbendum eſſe exiſtimant, & ſe potiri poſt promiſſa

ſſa putantes, tranquilliori ſunt ani-
o, in ſpe vacillantes. Quæ ego quo-
que proſpiciens, ſermone me in illius
teſtatem tradidi: iis quæ deinceps
nſecutura ſunt, diis commendatis,
Genio, qui initio amoris noſtri tu-
ram ſortitus eſt. Multum ſæpe inter-
iſſus dies unus aut alter momenti ad
utem attulit, & proſperos caſus prę-
lit, quod nullis conſiliis homines
nſequi potuiſſent. Quocirca ego i-
a etiam hoc tempore id conſilii cæ-
ris prætuli, certa incertis diſcutiens.
aute igitur eſt, ſuaviſſime, tanquam
cta hoc figmento utendum, & ſilen-
o occultandum, non tantum apud
ios, verum etiam apud Cnemonem.
ametſi enim rationibus noſtris fa-
et, & Græcus eſt: tamen captivus in
ræſentia, & victori, ſi ita res ferat, plus
ratificaturus. Nam neque amicitiæ
empus, neque jus cognationis, ſatis
ertum pignus nobis illius erga nos
dei exhibet. Quamobrem etiam ſi
liqua ſuſpicione attigerit aliquando
es noſtras, initio negandum eſt.
Pulchrum eſt enim mendacium, cum
uthori commodat, & audienti non

nocet. Hæc & multa alia in eam ſen-
tentiam Chariclia optime ſuggerente,
Cnemon incurrit nimium feſtinans
& magnam perturbationem vultu de-
clarans, &, O Theagenes, herbam ti-
affero, dicebat, quam apponens curat
vulnera. Cæterum oportet ad alia vu-
nera & mutuas cædes paratos eſſe. Ho
vero petente, ut quæ dixiſſet, uberiu
& planius exponeret: Ratio tempori
non fert, inquit, ut nunc audias. Me
tuendum eſt enim, ne verba rebus an
tevertantur. Verum ſequere ocyus, ſe
quatur autem una & Chariclia. & aſ
ſumptū utrunque ducebat ad Thya
midem. Cum autem illum galeam po
lientem, & acuentem haſtam depre
hendiſſet: Tempeſtive, inquit, verſa
ris circa arma: ſed & ipſa ea indue, &
idem ut alii faciant impera. Multitudo
enim hoſtium tanta, quanta nunquam
antea, nobis imminet: & jam exiguo
intervallo diſtat, ut ex proximo colle
erectus eam conſpexerim: eoque ad-
ventum nuncians, feſtinato accurram,
nihil de celeritate remittens. Quin e-
tiam dum tranſmitterem, quibus qui-
vi denunciavi, ut ſeſe appararent. Su-
ſtulit

lit ſeſe his auditis Thyamis, & ubi
et Chariclia quærebat: tanquam illi
gis metuens, quam ſibi. Quam ubi
oxime limen ſtantem, ut ſe repreſſe-
, oſtendit Cnemon: Tu quidem
nc duc in antrum, ubi etiam theſau-
noſtri tuto aſſervantur, ſoli, nemine
bitro, dicebat, illa autem demiſſa,
ariſſime, & ori operculo ut ſolet
ri impoſito, redi celerrime: nobis
llum erit curæ. Scutiferum autem
ctimam adducere jubebat, ut ſacri-
io diis præſidibus facto, prȩlium ini-
nt. Cnemon itaque imperata exe-
iebatur, & Chariclam varie lamen-
ntem, identidemque ad Theagenem
ſe convertentem, ducebat, poſtremo
antrum immiſit. Hoc autem non
at naturæ opus, qualia multa in terra
ſub terra fornicata exiſtunt: ſed ar-
s prædonum, naturam imitantis, &
anuum Ægyptiarum foſſio ad cu-
odienda ſpolia affabre excavata. Erat
utem factum tali quodammodo. Os
lius anguſtum fuit, conclavis cujuſ-
am abditi foribus ſubjectum, ut li-
nen altera janua in deſcenſu fieret,
um neceſſitas poſtularet. Incidebat
autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

autem facile, & aperiebatur: reliqu
pars inde in obliquos cuniculos vari
& promiſcue ſecta. Siquidem interio
res meatus & ſulci, alicubi ſeparatin
magna arte errantes, alicubi in ſe
incidentes, & radicum in morem im
plicati, ad unam planiciem in fund
confluentes, coaleſcebant: quo & lu
men exiguum quadam rima à ſummi
tate lacus incidebat. Eo cum demi
ſiſſet Charicliam Cnemon, peritia lo
ci deductam, & quum aliis multi
modis confirmaſſet, tum quod ad il
lam cum Theagene ſub veſperam ven
turus eſſet, promiſiſſet, (neque enim
ſe illi permiſſurum eſſe, ut cum hoſti-
bus manus conſerat, ſed illum effugi-
turum eſſe prælium) nihil prolocutã,
ſed malo veluti morte ictam, & tan-
quam anima Theagene privatam, ſpi-
ritu & voce linquentem relinquens,
egreſſus eſt ex antro: & limine clauſo
aliquantum illacrymans, tum propter
neceſſitatem ſibi impoſitam, tum pro-
pter illius fortunam, quod propemo-
dum vivam defodiſſet: & lætiſſimum
inter mortales nomen Chariclię nocti
& caligini tradidiſſet, recurrit ad Thya-
midem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rem. Quem deprehendit ſtudio nandi ardentem, & una cum Thea- e egregie armatum, & eos qui circa m congregati fuerant, propemo- n ad rabiem oratione incitantem. ns enim in medio, dicebat. Com- itones, non video quid attineat pluribus hortari, qui admonitio- nulla indigeatis, ſed vitam præci- m bellum ſemper ducatis, præſer- inopinato hoſtium adventu ver- um prolixitatem præcidente. Cum m jam hoſtes re ipſa vim inferant, n non iiſdem rationibus à nobis pulſare, prorſus eſt eorum qui ſilio rei conuenienti deſtituantur. entes igitur, quod nõ de uxoribus, que de liberis agatur (quod vel ſo- n pleriſque ad excitandos animos prælium ſuffecit: tametſi & hæc mi- ris momenti, & alia quæcunque ctores manent, ſi vicerimus, habere ebit) ſed de vita & animabus no- is (neque enim unquam pactis bel- m inter prædones compoſitum eſt, que fœderibus finitum: ſed aut ſu- rſtites eſſe victores, aut mori vi- os neceſſe eſt) ita cum inimiciſſimis,

animo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

animo & corpore incitati concurramus. Hæc locutus, ſcutiferum circumſpiciebat, & nomine ſæpius Thermutim vocabat. Cum vero nusquam adeſſet, vehementer minatus, ad trajectum curſu contendit. Jam enim prælium commiſſum fuerat: & licuit videre etiam è longinquo, eos qui extremas partes lacus, & aditum ipſum incolebant, jam venire in hoſtium poteſtatem. Nam ii qui advenerant, cadentium, vel fuga ſibi conſulentium naves & tuguria ſuccenderant: à quibus flamma in vicinam paludem projecta, & arundinem, cujus magna vis in ea erat, acervatim vorante, ingens quidam & intolerabilis ſplendor ab igne redditus in oculos, in aures autem fragor & ſtrepitus incurrebat, & omnis belli ſpecies ciebatur ac exaudiebatur, indigenis omni contentione & robore prælium ſuſtinentibus: illis vero multitudine & improviſo acceſſu longe ſuperantibus, & quosdam in terra cædentibus, quosdam in lacu una cum ipſis navigiis, atque etiam domunculis deprimentibus. Ex quibus omnibus ſonitus quidam conflatus in

aërem

m ferebatur, cum pedeſtri prælio
navali decernerent, cæderent & ca-
ent, ſanguine lacum cruentarent,
& aqua implicarentur. Quæ cum
t & audivit Thyamis, ſomnium
n mentem venit, quod ſim viderat,
otum templum facibus & victimis
rtum. atque illa eſſe hæc, quæ
c viderentur, animadvertebat: &
ſomnii viſione contrariam priori
igebat ſententiam, quod habens
n habiturus eſſet Chariclíam, utpo-
bello ereptam: & quod interfectu-
i eſſet, & non vulneraturus: gladio
icet, & non venerea lege. Denique
n deam ut fraudulentam conviciis
eraſſet, indignum ratus aliquem
m Chariclia potiri, ſuis aliquanti-
r ſe continere juſſis, ac ſi in loco ma-
ntibus præliandum eſſet, furtim cir-
inſulam pugnando, & occultis eru-
onibus ex paludibus in circuitu fa-
ndis: ſufficere enim vel ſic multi-
lini hoſtium reſiſtere. Ipſe tanquam
hermutim inquiſiturus, & diis pe-
ibus vota nuncupaturus, nulli ut il-
n ſequeretur permittens, ad domun-
dam revertebatur. Haud facile au-
tem

tẽ inde, quo ſemel contendit, revocari aut deflecti poteſt barbaricum ingeniũ: & ſi ſaluti ſuæ deſperaverint, priu tollere conſueverunt quoſcunque charos habent barbari, aut ſecum una eſſ velle, etiã poſt mortem oberrantes, au à vi hoſtium & injuria vindicari. Eandem ob cauſam & Thyamis omniun quæ erant præ manibus oblitus, præcipue cũ veluti retibus, hoſtium copii circumdatus eſſet: amore vero, zelotypia & ira furens, cum ad antrũ contento curſu veniſſet, deſiliens, altaqu voce inclamans, & Ægyptiace mult proferens, ut circa os ipſum offendi quandam, quæ illum Græce alloquebatur, ex voce ad illam deductus, injici capiti ſiniſtram manum, & pectus juxta mammam gladio trajicit. Atque hæc quidem hoc tam triſti modo jacebat, miſerabili & ultimo ejulatu edito. Ille autem cum excurriſſet, & limen clauſiſſet, tumulumque aliquantum accumulaſſet, cum lacrymis, & his verbis, Hæc tibi à nobis ſponſalia dona dantur: ad navigia perveniens, alios quidem fugam adornare deprehendit, cum jam hoſtes ex propin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

to conſpicerentur, Thermutim vero
nire, & ſacrificium inchoare. Et hoc
idẽ cum conviciis objurgato, quod
ſe jam ante pulcherrimũ ſacrificium
ctũ eſſet, conſcendit ipſe cum Ther-
uthi, & tertio remige. Neque enim
ures ferre poſſunt navigia, quibus in
cubus navigantur, ex ligno tantum-
odo & trunco uno craſſo agreſtius
cavata. Solvit ſimul & Theagenes
m Cnemone in altero navigio, eadẽ
tione alius in alia cymba, atque ita
inceps reliqui omnes. Poſtquam au-
m profecti ſunt non procul ab inſu-
, circumnavigantes potius quam in
cum navigantes: cohibuerunt remi-
um, & navigia inſtruebant in fronte,
nquam hoſtium impetum ex adverſo
cepturi. Deinde appropinquantes
ntummodo, neque undarum impetũ
ſtinentes, reliqui omnes ſimulatque
derunt hoſtes, illico fugiebant, ut ne
imum quidem clamorem & ſtrepitũ
lli pertulerint. Diſcedebant quoque
nſim ex pugna Theagenes & Cne-
on, non ob metũ pręcipue terga dan-
s, Solus Thyamis fugere ſibi indignũ
rtaſſe ratus, præterea Chariclıæ ne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſuperſtes quidẽ eſſe volens, immiſit ſe-
ſe in confertos hoſtes. Cumque jã ven-
tum eſſet ad manus, exclamavit quidã:
Hic eſt ille Thyamis, intentus ſit in eũ
quilibet. Itaque repente in orbem con-
verſis navigiis, concluſum eum tene-
bant in medio. At illo ſtrenue dimi-
cante, & alios vulnerante, alios interfi-
ciente, dignum erat admiratione id
quod deinceps fiebat. Nemo enim tan-
to ex numero gladiũ vel dejiciebat, ve
educebat, ſed quilibet omni ſtudio an-
nitebatur ut vivum capere poſſet. Ille
autem diu admodum repugnabat: ſed
tandem privatur haſta, cum ſimul eum
plures obruiſſent. Amittit & armige-
rum, qui præclare quidem illum adju-
verat: ſed letali vulnere, ut videbatur,
ſaucius, deſperata ſalute in lacum ſeſe
immiſit, difficulterque in paludẽ ena-
vit. quandoquidem nemini, ut illum
perſequeretur, in mentẽ veniebat. Jam
enim Thyamidem ceperant: & eo ca-
pto, totã victoriam ſe adeptos eſſe ar-
bitrabantur. Cumque tot ſociis orbati
eſſent, magis tamen cum iſtum unum,
à quo interfecti fuerant, ſtiparent, læ-
tabantur, quã cognatos amiſſos luge-
bant.

ant. Sic omnino prædonibus, anima-
us ipſis pecuniæ majore precio æſti-
mantur, & amicitiæ nomen ac neceſſi-
tudinis ad unũ lucri finem deſtinatur.
Quod & iſtis accidit. Erant enim ii, qui
antea metu Thyamidis, & ejus comi-
tum, ad Heracleoticum oſtium fugam
fecerant. Indignantes igitur, quod a-
lienis rebus privati eſſent, & adeptorũ
ſpoliorum jacturam non ſecus ac pro-
priarum facultatum iniquo ferentes
animo, tum iis qui domi fuerant colle-
ctis, tum vicinis pagis convocatis: ad
parem & æqualem ſortem eorum quæ
accepturi eſſent, expeditionis fuerunt
duces & ſigniferi. Thyamidem autem
ea de cauſa capiebant: Petoſiris illi
Memphi frater erat. Hic inſidiis ſacer-
dotium antiſtitii contra morem & in-
ſtitutum patrium Thyamidi cum eri-
puiſſet (erat enim minor natu) & ma-
jorem natu fratrem prædonum ducem
eſſe audiret, metuens ne occaſionem
nactus adveniret aliquando, neve tem-
pus ipſum inſidias à ſe factas patefac-
ret, ad hæc ſentiens multorũ de ſe ſu-
ſpicionem, exiſtimantium quod ille
ſuſtuliſſet Thyamidem, ut qui nuſquã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

compareret: miſſis nunciis in prædonum pagos, pecuniæ magnam vim & pecudum, propoſuit præmium iis qui vivum illũ adduxiſſent. Quibus illecti latrones, neque in ipſo fervore belli memoria lucri amiſſa, poſtquam quidã eum agnovit, multorum morte vivum adepti ſunt. Et hunc quidem in terram ablegant, dimidia parte ad illius cuſtodiam adhibita, multifariam illis lenitatem qua videbantur eſſe uſi, objicientem, ut probrum & vincula gravius ac moleſtius ferentem quam mortem. Reliqui vero ad inſulam verſi ſunt, ea ſpe quod theſauros quos quærebant, illic eſſent inventuri. Sed ubi totam percurrerunt, neque ullam partem intactam aut inexploratam reliquerunt, nihil eorum quibus ſpe jam atque animo incubabant, adepti, parvis quibuſdam exceptis, ſi quid forte circa antrum, dum reliqua conderentur, ſub terram relictum fuerat: igne tabernaculis injecto, veſpera jam adventante, & prohibente illos in inſula diutius manere, metuentes ne inſidias eorum qui effugerant ex prælio, venirent, ad ſuos reverſi ſunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM
LIBER SECUNDUS.

Ac inſula quidem ſic igni atque incendio vaſtabatur: Theagenem autem & Cnemonem, quamdiu ſol erat pra terram, malum latebat. ignis em ſpecies de die attenuatur, radiis ei illuſtrata. Poſtea vero quam ocbuit, noctemque reduxit, & ignis on impedito ſplendore recuperato, ocul apparebat, ipſi ex palude noe confidentes ſeſe erexerunt, inſumque prorſus jam flamma comprenſam animadverterunt. Tum vero heagenes caput feriens, ac vellens ines: Valeat, inquit, jam vita hodie, rminentur ac diſſolvantur omnia, etus, pericula, curæ, ſpes, amores: terit Chariclia, periit Theagenes. equicquam ego infelix timidus fui, fugam viro indignam capeſſere in

animum induxi, tibi me ſuavium ſervans. Enimvero non amplius ero ſuperſtes, chariſſima, te jacente præter naturæ communem legem, quod eſt omnium graviſſimum: & præter opinionem tuam, haud ſane in iis manibus, in quibus volebas, vitam relinquente. Igni, heu me miſerum, conſumpta es, cum tibi faces hujuſmodi numen pro nuptialibus facibus accendiſſet. Conſumpta eſt præcipua inter homines forma, ut neque reliquiæ nō fucatæ pulchritudinis in corpore mortuo remanſerint. O crudelitatem ſingularem, & infandam numinis acerbitatem. Erepta eſt mihi facultas ſupremi complexus: ultimis oſculis & exanimibus orbatus ſum. Hæc dicenti, & gladium circumſpicienti, ſubito Cnemon manum repulit, &, Quid ſibi volunt hæc Theagenes, dicebat? quid luges eam quæ vivit? eſt Chariclia, & quidem ſalva: eſto fidenti animo. Cum autem hic, Amentibus iſta & pueris, Cnemon, dixiſſet: perdidiſti me, qui mihi quoque dulciſſimam mortem eripueris: jurabat Cnemon, & omnia dicebat, mandatum Thyamis,

nis, antrum, quo pacto ipſe demiſiſ-
ſet, quæ ſit antri natura, quod nihil
omnino ſit metuendum ne in profun-
ditatem ignis perveniat, ab ſexcentis
infractibus fractus & repulſus. Reſpi-
ravit ad hæc Theagenes, & ad inſu-
lam properabat, jamque veluti præ-
ſentem animo circumſpiciebat, & cu-
biculum ſibi antrum fingebat, luctus
in quibus ibi erat futurus, ignorans.
Provehebantur igitur ſummo ardore,
ipſi remigum officio fungentes. Porti-
tor enim ipſorum in primo conflictu,
clamore ſublato, tanquam pertica qua-
dam excuſſus fuerat. Huc igitur atque
illuc de recto curſu deferebantur, tum
quod inſcitia non pariter, nec æquali-
bus intervallis remigabant: tum quod
ex adverſo ventus incidebat. Verunta-
men vincebat inſcitiam promptitudo
animi. Cum igitur difficulter & mul-
to cum ſudore ad inſulam appuliſſent,
quanta potuerunt celeritate ad taber-
nacula cucurrerunt. Et hæc quidem
jam conflagraſſe deprehendunt, & ex
loco tantum cognoſci: lapidem vero,
qui limen fuerat, tegmentumque an-
tri, eminere & conſpici. Ventus enim

vehemens tuguriis illatus, cum ea utpote de tenui arundine, atque hac ipſa paluſtri texta, ſufflando igne in tranſitu combuſſiſſet, propemodum planiciem ſubjectam oſtendebat, flamma quidem acriter emarceſcente, & in cinerem reſoluta: cinere vero plurimo quidem impetu venti vehementis ablato, reliquo autem qui manſerat pauco admodum, flatu extincto, & ad tranſitum præbendum arefacto. Facibus igitur ſemiuſtis inventis, & reliquiis arundinis incenſis, ingreſſu antri aperto, Cnemone duce decurrebãt. Poſtquam autem paululum proceſſerunt, repente exclamavit Cnemon, O Jupiter, quid hoc rei eſt? perimus, interfecta eſt Chariclia: tum facem in terram dejectam extinxit, & manibus oculis applicatis in genua collapſus lugebat. Theagenes autem, tanquam aliqua vi protrudente ad corpus jacentis delapſus, diu illud immotus tenebat, & adhærebat undiquaque amplectens. Cnemon itaque cum omnino dolori illum ſuccubuiſſe & in calamitatem inciſum eſſe intellexiſſet, metueretque ne ſibi aliquid mali conſciſceret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſeret, gladium illi clam aufert ex va-
na quæ ſub latere pendebat: & ſolo
ricto, excurrit tanquam faces accen-
tus. Interea tragice & lugubriter fre-
ens Theagenes, O dolorem, inquit,
tolerabilem, & calamitatem divini-
s immiſſam: quænam uſque adeo in-
tiabilis Erynnis, in noſtram perni-
em ira percita furit, quæ exilium à
tria impoſuit, periculis in mari, pe-
ulis piraticis objecit, prædonibus
ultoties tradidit, facultates à nobis
enavit? Unum erat pro omnibus re-
tum ſolatium, ſed & hoc ereptum
. Jacet Chariclia, & hoſtili manu
ariſſima perempta eſt: haud dubie
dicitiam propugnans, & mihi ſe aſ-
vans. Nihilominus tamen jacet in-
ix, neque ipſa quenquam ex forma
ctum cepit, neque mihi ulli uſui
t. Cæterum ô ſuavium, alloquere
jam ultimo, ſolito more: manda
ippiam, ſi quid adhuc ſpiras. Heu
miſerum, taces. fatidicum illud &
rino lepore præditum os ſilentium
emit, caligo facis geſtatricem, ac
aos ex ſacrario deorum miniſtram
cupavit. Oculi vero lumine carent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

qui omnes pulchritudine illuſtrabant, quos non vidit interfector, certo ſcio. Cæterum quo te nomine quiſpiam appellet? ſponſæne? at deſponſata non es. An porro nuptæ? enimvero expers es conjugii. Quem igitur appellabo? quem poſtremo alloquar? an omnium ſuaviſſimum nomē Charicliæ? O Chariclia, adeſto animo, fidum habes amatorem, haud ita multo poſt me recuperabis. Jam enim tibi inferias peragam mea ipſius cæde, & libabo tibi ſanguine amico meo, continebitque nos rude ſepulchrum hoc antrum. Licebit autem nobis utique mutua frui conſuetudine poſt mortem, etiamſi vivis à deo conceſſum non eſt. Quod ſimulatque elocutus eſt, illico manum injecit tanquam extracturus gladium. Cum autem non inveniſſet, ô Cnemon, exclamavit, quam me perdidiſti, atque etiam prius injuria affeciſti Charicliam, ſuaviſſima conſuetudine iterum jam privatam. Hæc illo dicente, ex meatibus antri vocis quidam ſonus exaudiebatur, Theagenes, vocantis. Ille autem nihil territus audivit, & Veniam chariſſima anima, dicebat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nifeſtum præbes argumentum, te
uc ſupra terram ferri: partim quod
li corpore, ex quo per vim expulſa
diſcedere ſine moleſtia non poſſis:
im quod, quia ſepulta non es, for-
is ab infernalibus umbris arcearis.
cum interim ſupervenisſet Cnemō
ibus accenſis, idem ſonus iterum
udiebatur, Theagenem appel-
s. Cnemon igitur exclamans: Dii
i, an non (inquit) Chariclіæ vox
Omnino exiſtimo illam ſervatam
, Theagenes. Siquidem ex intima
ri parte, quo loco ſcio me illam re-
iſſe, vox ferit meas aures. Non
ines, inquit Theagenes, me toties
ſtrari ac decipere? Atqui decipio
dixit Cnemon, ac viciſſim ipſe de-
ior, ſi hanc quæ jacet Charicliam
compererimus. extemploque ja-
tem obvertebat in faciem. quam ut
dit, Quid hoc eſt portenti, ô dii pro-
giorum authores! exclamat. This-
facies apparet: retulitque pedem,
tremens immotus cum quodam ſtu-
re ſtetit. Theagenes autem jam in-
collecto ſpiritu, & in bonam ſpem
imo converſo, tum revocabat Cne-
mo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

monem, quem jam deficiebat animus: tum ut quamprimum ad Charicliam duceret, orabat. Parvo autem ſpacio intermiſſo, cum ad ſeſe rediit Cnemon, iterum jacentem circumſpiciebat. Erat autem revera Thisbe. Nam & gladium qui prope exciderat, ex anſa agnoſcebat eſſe Thyamis, quem ille juxta cædem præ ira & feſtinatione in ipſo vulnere reliquerat. Denique tabella quadam eminēte ſupra pectus, ſub axilla ſublata, volebat quid eſſet in ea ſcriptum legere: ſed non ſinebat Theagenes, ſine intermiſſione incumbens, &, Chariſſimam (dicens) prius excipiamus: niſi nunc etiam nos deus quiſpiam ludificabitur: hæc autem vel poſtea licebit cognoſcere. Acquievit Cnemon, atque ita accepta tabula gladioque ſublato, ad Charicliam feſtinabat: quæ manibus ac pedibus ad lumen reptans, & accurrens ad Theagenem, ex illius collo pendebat. Ac illa quidem, Redditus es mihi, Theagenes? hic autem, Vivis mihi Chariclia? ſæpius dicebant. poſtremo in ſolum ſubito labuntur, & mutuis amplexibus cohærebant, nullam vocem

præter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

...æter mugitum quendam edentes: ...rũque aberat quin exanimarentur. ...pius enim nimia lætitia in mœro-...m evaſit, & immodica voluptas do-...rem genuit, à nobis ipſis accerſitum. ...uemadmodum & ii præter ſpem at-...e opinionem ſervati periclitaban-...: donec tandem Cnemon ſcaturi-...nem quandam repurgans, cum con-...entem illico aquulam cavis mani-...s hauſiſſet, faciem illorum conſper-..., & nares ſubinde attrectans, ut ad ...e redirent, effecit. Illi autem, cum ...miliariter impliciti eſſent, & jacere ...deprehendiſſent, repente erecti, ...ubeſcebant propter Cnemonem (ac ...hariclia præcipue) qui horum ſpe-...ctor fuerat: & ut veniam illis daret, ...abant. Qui leniter arridens, & ad ...aritatem illis animum relaxans: ...æc, inquit, etiam laudem meren-...r, me judice, & quovis alio, qui cum ...nore ante luctatus, ſuaviter in pugna ...ccubuit, & ejus caſus inevitabiles ...oderate cognovit. Verum illa Thea-...gnes neutiquam laudare potui, quo-...m etiam me revera pudebat, quum ...derem te peregrinam, & nullo vin-

culo

culo neceſſitudinis conjunctam mulierem, circumfuſum lugere turpiter, præſertim me ſupereſſe & vivere chariſſimam aſſeverante. Theagenes autem, Ne, inquit, me Cnemon apud Charicliam traducas, quam ego in alieno corpore lugebam, hanc eſſe illam quæ jacebat exiſtimans. Verum quoniam errorem in illa re fuiſſe benevolentia quædam numinis apertiſſime oſtendit, tuum jam eſt egregiam illam animi fortitudinem in memoriam revocare, qua meam ſortem prior deplorabas, & inopinatam jacentis agnitionem, perinde atque in ſcena dæmonas productos, refugiebas, armatus & gladio inſtructus mulierem, atque eam mortuam pertimeſcens, ſtrenuus & Atticus bellator. Leviter ad hæc arriſerunt, & quaſi coacti, neque ſine lacrymis: ut in tali calamitate, magis luctu & lacrymis occupati. Igitur cum paululum ſpatii intermiſiſſet Chariclia, genam ſub aure ſcalpens: Beatam quidem, inquit, judico, quam Theagenes luxit, aut etiam oſculatus eſt, ut ait Cnemon, quæcunque tandem illa ſit. Veruntamen, niſi me amo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ungi & morderi ſuſpicabimini, quæ-
n fuerit illa fœlix, & lacrymis di-
n Theageneis, & quo errore igno-
n tanquam me oſculatus ſis, cupe-
n, ſi forte ſcis, ex te diſcere. Mira-
is, inquit. Thisben enim Cnemon
i dicit eſſe, Athenienſem illam fi-
inam, inſidiarum erga ſe & De-
enetam architectatricem. Chariclia
em perterrefacta, &, Quomodo
nſentaneum eſſet, Cnemon, dicente,
e media Græcia ad extremos Ægypti
es tanquam ex compoſito eſſe tranſ-
iſſam? aut qui fieri potuerit, ut nos
h descendentes lateret? De his non
beo quod dicam, reſpondit ipſe
emon. Cæterum quæ de illa com-
i, ſunt ejuſmodi. Poſtquam enim
maæneta dolo circumventa in pu-
m ſe præcipitavit, & pater retulit
d populum de eo quod factum fuerat:
cio quidem veniam eſt conſecutus,
n eo, ut mihi reditum impetrare
ſſet apud populum, & ad inquiſitio-
m mei navigaret, erat occupatus.
hisbe autem ex illius occupatione
ationem ſibi faciebat, & in convi-
is ſecure tum ſe, tum artem ſuam
pro-

proſtituebat. Cum autem aliquand
gratia ſuperaſſet Arſinoen, remiſſum
quid fiſtula canentem, ipſa celerite
fides pulſans, & concinne ac ſuavite
citharæ accinens, non animadvertit ſ
ſibi apud illam conflaſſe meretrician
invidiam & æmulationem, conjun
ctam cum indignatione ſingulari: præ
cipue cum eam quidã mercator Nau
cratites, cognomento Nauſicles, am
plecteretur: Arſinoe, cum qua prim
conſueverat, contempta, ea de cauſ
quod illi intumeſcere genas inter ca
nendum videbat, & vehementer inflã
do præter decorum ad nares exurgere
oculis incenſis, ac ſua ſede excedenti
bus. Quamobrem tumens ira, & ar
dens æmulatione Arſinoe, cognato
Demænetæ accedens, inſidias illi
Thisbe factas expoſuit: quædam ipſ
per ſe ſuſpicata, quædam ita quemad
modum illi Thiſbe ſocietate conjun
cta dixerat, recenſens. Cum igitu
coiviſſent in damnationem patri
mei, neceſſarii Demænetæ, & elo
quentiſſimos quoſque oratores, a
accuſandum, magna pecũnia condu
ctos produxiſſent, injudicatam & no

cor

victam periiſſe Demænetam cla-
bant, & adulterium ad prætextum
lis compoſitum fuiſſe narrabant, &
exhiberet adulterum ſeu vivum ſeu
rtuum poſtulabant: denique no-
n ſaltem proferre jubebant: ad ex-
mum, Thisben in quæſtionem po-
ſtulabant. Cum autem pollicitus pa-
, non poſſet illam in quæſtionem
re: proſpexerat enim illa, cum pri-
m judicium cogeretur, & (ſic enim
erat cum mercatore conſtitutum)
ga ſibi conſuluerat: populus inique
ens, interfectorem eum quidem non
licavit, qui omnia ut geſta fuerant,
poſuerat: veruntamen ut adjutorem
ſidiarum contra Demænetam, &
ilii mihi injuſte indicti, ex urbe pe-
lit, & proſcriptione bonorum mul-
avit, ejuſcemodi fructum ex ſecun-
s nuptiis quæſitis conſecutum. At
eleratiſſima Thisbe, quæ quidem
nc in conſpectu meo dat pœnas, ea
tione navigavit Athenis. Atque hæc
ntum ſcire potui, quæ mihi Anticles
uidam in Ægina narraverat: cum quo
m iterum in Ægyptum navigaſſem,
ſi forte Naucratiæ Thisben reperiſ-

ſem, reducens Athenas liberarem patrem ſuſpicionibus & criminibus in eum illatis, ſumerem vero de illa inſidiarum nobis omnibus factarum pœnas: nunc hic, & una vobiſcum, rem inquiro. Porro quid fuerit in cauſa, & modum, & caſus quos hoc intervallo paſſus ſum, deinceps audietis. At quomodo Thisbe in hoc antro, & à quibus ſit interfecta, deo quopiam fortaſſe, qui nobis exponat, opus erit. Cæterum ſi videtur, tabellam, quam in pectore ipſius invenimus, aſpiciamus. Conſentaneum eſt, fore ut inde aliquid præterea addiſcamus. Placuit ſententia. & aperiens, incipiebat in eam ſententiam ſcripta legere. CNEMONI HERO, hoſtis & vindex Thisbe. Initio nuncio tibi Demænetæ mortem, quæ illi à me tua cauſa comparata eſt. Rationem autem, qua id fecerim, ſi me receperis, coram exponam. Porro ſcito me in hac inſula eſſe decimum jam diem, à quodam prædone ex eorum numero qui hic ſunt, captam: qui ſe etiam armigerum eſſe præfecti gloriatur, & me concluſam detinet, ne proſpiciendi quidem

vel

l extra fores facultatem concedens :
c pœna mihi, ut ipſe dicit,propter
norem quo me proſequitur,at quem-
modum ego conjectura aſſequi poſ-
m , propter metum ne à quopiam
ferar, impoſita. Veruntamen ego te
o quodam offerente prætereuntem,
re, & conſpexi, & cognovi : atque
nc tibi tabellam clam per contuber-
lem anum tranſmiſi , formoſo &
ræco , & amico principis tradere
perans. Eripe me quæſo ex manibus
ædonis , & ſuſcipe ancillam tuam:&
tua voluntas feret, ſerva , hoc co-
nito,quod ea,quibus in te delinquere
m viſa, neceſſitate coacta : quibus
tem inimicam tuam ulta ſum , ea
onte fecerim. Quod ſi tam vehemens
a tua eſt, ut mutari non poſſit, utere
c contra me ut lubet, dummodo in
a ſim poteſtate, etiamſi mori opor-
at. Longe enim melius eſſe exiſti-
o , manibus interimi tuis, & fune-
s officium Græco ritu conſequi, quã
orte graviorem vitam, & amorem
arbaricum inimicitia acerbiorem Ar-
ca ſuſtinere. Talia quidem Thisbe &
bella loquebatur. Cnemon autem,

Factum bene ô Thisbe, inquit, quod interfecta ſis, & ipſamet tuarum calamitatum nuncia, ex tua ipſius cæde narrationem nobis in manus tradens. Sic omnino ultrix Erinnys, ut res ipſa teſtatur, toto orbe terrarum te agens, non prius juſtum flagrum cohibuit, quam me (tametſi in Ægypto ætatem agentem) injuria affectum, ſpectatorem tui ſupplicii conſtituiſſet. Sed quidnam erat ſceleris, quod tibi jampridem ſtruenti contra me, & machinanti per literas, fortuna à manibus eripuit? Quam te etiam nunc ſuſpectam habeo, & magnopere metuo, ne commentum ſit etiam Demænetæ mors, & cum mihi verba dederint ii, qui idipſum nunciarunt: tum tu mari venias, alterum ſpectaculum tragicum ex Attica etiam in Ægypto de nobis exhibitura. An non tandem deſines (inquit Theagenes) nimium eſſe fortis, ſimulachra & umbras reformidans? Neque enim dixeris, quod & mihi, aſpectuique meo, aliquibus præſtigiis impoſuerit, cum ego nulla ex parte hujus fabulæ ſim particeps. Sed hæc quidem jacet revera exanime

corpus,

orpus, & hac de cauſa nihil eſt quod
bores Cnemon. Cæterum quiſnam
t author hujus erga te beneficii, qui
lam interfecit, & quomodo huc de-
hiſſam, aut quando, egomet vehe-
nenter ambigens obſtupui. Alia non
oſſum tibi dicere, inquit Cnemon. at
nterfector ejus omnino eſt Thyamis:
quidem conjectura facienda eſt ex
ladio, quem juxta cædem invenimus.
llius enim eſſe cognoſco, & inſigne
oc anſæ: aquila enim ebore cælata
ſt. Dicas igitur, inquit Theagenes,
uomodo cædem hanc, & quando, &
ua de cauſa patrarit. Quo pacto au-
em hoc ſcire poſſent? reſpondit Cne-
non: neque enim me fatidicum hoc
ntrum effecit, quemadmodum adytũ
Delphicum: & ſicuti iis qui Tropho-
ii ſpecum ſubierunt, uſu venire fe-
unt, ut divino furore afflati vatici-
nentur. Collacrymarunt ſubito Thea-
enes & Chariclia, atque, ô Pitho &
Delphi, plorantes clamabant. Cne-
mon autem perculſus eſt, nec potuit
onjicere quidnam illis à nomine Py-
honis accidiſſet. Ac hi quidem hiſce
rant occupati. Porro Thermuthis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſcutifer Thyamidis, poſtquam è præ-lio ſaucius in terram enavit, cum nox ſuperveniſſet, navigium quoddam, quod ex naufragio juxta paludem ferebatur, nactus, & conſcendens, ad inſulam ac Thisben feſtinabat. Hanc paucis ante diebus, cum duceretur à Nauſicle mercatore, in anguſta quadam via ad latus montis, ex inſidiis, Thermuthis interceperat. Ut autem tumultus belli perſtrepuit, & hoſtes adventabant, quando illum ad afferendam victimam Thyamis mittebat, extra teli jactum collocans, & ſervare ſibi incolumem cupiens, clam eam in antrum demiſerat, atque adeo præ perturbatione & feſtinatione circa ipſum os reliquerat. Quo in loco, ut injecta erat initio, metu præſentium periculorum, & inſcitia ſemitarum in profunditatem fundi ferentium, manentem Thisben Thyamis offendens. tanquam Charicliam, interfecerat. Ad hanc igitur (ut qui effugerat periculum belli) properans Thermuthis, poſtquam ad inſulam applicuit, contento curſu ad tabernacula perrexit. At hæc quidem, præter cinerem nihil erant

nt amplius. Ore vero ex lapide vix
ndem invento, & arundine, ſicubi
huc reliquiæ manſerant, accenſa,
currit ſummo ſtudio, nominatim
hisben appellans, tantumque nomi-
Græciſans: verum ut vidit jacen-
m, diu ſtupens, immotus ſtetit.
d extremum, cum murmur & ſonos
uoſdam ſenſiſſet, ex concavis antri
rtibus efferri (colloquebantur enim
lhuc Theagenes & Cnemon) illos
ſos eſſe interfectores Thisbes ſuſpi-
batur: angebaturque animo, cogi-
ns quid ſibi faciendum eſſet: cum
rocia quidem latronibus inſita, &
a barbarica magis tum etiam propter
moris fruſtrationem intenſa, ad im-
etum ibidem in eos quos putabat eſſe
uthores, faciendum impelleretur:
urſus autem inopia armorum & gla-
ii, vel invitus ad moderationem re-
ocaretur. Viſum eſt itaque illi con-
ltiſſimum eſſe, initio non hoſtiliter
upervenire: ſi vero ſuppeditarent ar-
na, deinde hoſtes aggredi. Atque
oc apud animum conſtituto, venit
d Theagenem torvis trucibusque o-
ulis circunſpectans, & occultam ani-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

mi ſententiam vultu declarans. Illi autem ut viderunt virum nudum, ex improviſo ſupervenientem, ſaucium, cruenta facie, non eodem modo ſe geſſerunt: ſed Chariclia ad interiores partes antri deſcendit, fortaſſis verita nudi & deformis viri, qui apparuerat, conſpectum: Cnemon autem quieſcebat, & pedem referebat, cum agnoſceret quidem Thermuthim, ſed tamen præter ſpem conſpiceret, & aliquid novi aggreſſurum eſſe arbitraretur. Verum Theagenem non magis terrebat ſpectaculum, quam irritabat: & gladium intentabat, tanquam percuſſurus, ſi quid temerarium aggrederetur, &, Siſte gradum, dicebat, aut vulnus accipies: quod autem nondum accepiſti, in cauſa eſt, quod te paululum agnoſcam, & qua mente venias ambiguum ſit. Deprecabatur accidens Thermuthis, ſupplex, temporis magis ratione, quam morum, factus: & Cnemonem in auxilium vocabat, meritumque ſe eſſe ut ſervaretur, dicebat: nulla in re unquam ſe illum injuria affeciſſe, & ſocium pridie fuiſſe, & ad amicos venire aſſeverans. Per-

motus

us eſt his Cnemon, & accedens
it amplexum genua Theagenis, &
eſſet Thyamis, continue querebat.
autem omnia dicebat, quomodo
flixerat cum hoſtibus, quomodo
mediam aciem ſeſe immittens dimi-
at, nec illorum nec ſuæ ſaluti par-
s: quomodo quemque obvium
idabat, ipſum vero tuebatur ac
tegebat edictum, quo unicuique
ndabatur, Thyamidi parceret: de-
ue quod quid ad extremum illi ac-
erit, non poſſet dicere, & ipſa ſau-
s in terram enaſſet, in præſentia
o ad inquiſitionem Thisbes in an-
m veniret. Illi autem quid ipſius
ereſſet, Thisben inquirere, aut un-
pſam adeptus eſſet, percontaban-
. Dicebat & hæc Thermuthis, ac
rrabat, quomodo mercatoribus
tuliſſet, quomodo illam deperiiſ-
quomodo alio quidem tempore
m apud ſeſe aſſervaſſet, ſub adven-
n autem hoſtium in antrum demi-
et: nunc autem inveniat à quibuſ-
m interemptam, quos qui ſint ſcire
n poſſit: veruntamen libenter re-
ſcat, cauſæ & occaſionis cædis co-
 gno-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

gnoſcendæ gratia. Cnemon itaque ſingulari ſtudio cupiens ſeſe quamprimum ſuſpicione liberare, Thyamis eſt interfector dicebat: & in teſtimonium adducebat gladium, quem juxta cædem invenerant. Eum ut vidit Thermuthis adhuc cruore manantem, calido adhuc ferro recentem cædem exſudantem, & cognovit eſſe Thyamidis, vehementius atque imo à pectore ingemiſcens, & quomodo confectum eſſet negotium ignorans, caligine ac ſilentio oppreſſus exibat ex antro, & ad corpus jacentis veniens, ac pectori capite impoſito, ô Thisbe ſubinde, neque præterea quicquam dicebat, usque dum nomen paulatim mutilans, & paulo poſt ipſe deficiens, ſomno clam oppreſſus eſt. Theagenem autem & Charicliam, una cum Cnemone, ſubibat de ſtatu rerum ſuarum cogitatio, & videbantur quidem quaſi conſultare velle: ſed tum ærumnarum quæ præterierant, multitudo: tum præſentium calamitatum moles, & imminentium incertitudo, obſcurabat atque impediebat partem animæ ratiocinatricem: ſeipſos vero ſæpiſſime intuebantur, &

quili-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ibet alterum quippiam in rem præ-
em dicturum eſſe expectans, dein-
pe lapſus, in terram vultum demit-
at, ac rurſus attollens ſuſpirabat,
nitu dolore levato. Poſtremo re-
at ſeſe in terram Cnemon, colla-
r in ſaxum Theagenes, rejicit ſeſe
cum Chariclia: & ſomnum qui-
n urgentem diu repellebant, conſi-
n aliquod capere de præſentibus
us cupientes: verum angoribus &
ore fracti, legi naturæ vel inviti
ebant, & in dulcem ſomnum ut ex
enti mœſtitia lapſi ſunt. Sic equi-
n cum affectione corporis & animæ
is intelligens conſentire cogebatur.
ſtea vero quam paululum ſomnum
duxerunt, ita ut palpebræ tantum
nihil levarentur, Chariclię ibi una
anti inſomnium tale venit: Vir ſqa-
a coma, & truci ac inſidioſo aſpe-
, manibus cruentis oculum ejus
ebat. Illa autem ſtatim exclama-
, & ſibi ereptum oculum eſſe di-
ns, Theagenem vocabat. Atque hic
catus ſtatim aderat, & illius caſum,
aſi etiam eum in ſomnis ſentiret,
plorabat. Porro illa manum faciei
admo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

admovebat, & partem quam in ſomnis amiſerat, attrectans, ubique inquirebat. Ut vero ſomnium fuiſſe intellexit, ſomnium fuit, dicebat: habeo oculum, ades animo & omitte timorem Theagenes. Reſpiravit his auditis Theagenes, &, bene eſt, inquit, quod ſolares illos radios incolumes ſervaveris: cæterum quid tibi accidit, aut quis terror te invaſerat? vir, inquit, ſceleratus & protervus, neque tuum invictum robur pertimeſcens, jacenti mihi ad tua genua inſultabat gladio armatus, atque adeo illum mihi dextrum exemiſſe oculum omnino putabam. Utinam autem revera id mihi accidiſſet, potius quam in ſomnis apparuiſſet. Hoc vero, Dii meliora, dicente, & hoc quamobrem diceret ſciſcitante: quoniam ſane, inquit, melius fuerat, altero oculo me privari, quam de te eſſe ſolicitam. Quam metuo ne te hoc inſomnium perat, quem ego oculum & animam, & fortunas meas omnes eſſe duxi. Deſine ſubjecit Cnemon: (nam exaudierat omnia, ad primum clamorem Chariclиæ de ſomno excitatus) Mihi enim aliud quiddam

ſom-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

mnium videtur ſignificare, & utrum
ntes habeas, reſponde. Hac vero
nente, & ſi quando erant dicente:
ur patrem tibi eſſe mortuum exi-
a, dicebat. Inde autem ejus rei
ecturam facio. Siquidem ut egre-
nur in hanc vitã, & hac luce frua-
, parentes ſcimus eſſe authores.
o circa non abs re patrem & ma-
n oculorum pari, tanquam ſenſu
nci lucis, & eorum quæ videri poſ-
a miniſtro, ſomnia occulte ſignifi-
r. Grave & hoc eſt, inquit Chari-
: veruntamen ſit potius verum,
m illud alterum: & vincat tuus tri-
, ac ego falſa vates eſſe pronuncier.
c quidem ita evenient, & in iis ac-
eſcere oportet, dicebat Cnemon.
s autem revera ſomniare videmur,
mnia & imaginationes expenden-
noſtrarum autem rationum con-
rationem nullam in medium pro-
mentes, præſertim quandiu licet, Æ-
tio hoc (ſignificabat autem Ther-
thim) à nobis ſeparato, & exani-
s amores fingente, ac lugente. Ex-
ciens itaque ejus verba Theagenes:
mvero Cnemon, inquit, quoniam
te

te deus aliquis nobis copulavit, & ſocium calamitatū fecit, auſpicare conſilium. Nam & locorum in hiſce regionibus, & linguæ peritus es: & nos alioqui minus apti ſumus ad id quod ſit neceſſarium intelligendum, utpote majore fluctu ærumnarum obruti. Paululum igitur immoratus Cnemon, ſic locutus eſt: Malis quidem qui magis abundet, incertum eſt. Satis enim magnum onus calamitatum & mihi numen impoſuit. Veruntamen quoniam me ut majorem natu, dicere de præſentibus rebus jubetis, ſic accipite. Hæc inſula, ut videtis, deſerta eſt, & neminem præter nos continet. Deinde argenti quidem, & auri, & veſtium magna copia: (multa enim ſunt hæc quæ in hoc antro cum nobis erepta, tum aliis adempta, Thyamis, & qui illi aderant, depoſuerunt) cæterum frumenti, & eorum quæ ſunt ad victum neceſſaria, ne nomen quidem relictum eſt. Periculum eſt igitur, ne ſi diutius hic manſerimus, vel fame ſit nobis pereundum, vel adventu ſive hoſtium revertentium, ſive horum qui nobiſcum fuerunt, ſi collecti (quo-

niam

n hunc theſaurum non ignorant) pter pecunias advenerint. Tunc m effugere non poſſemus, quin in-meremur: aut ſaltem, ſi lenius no-um agerent, contumeliis eorum etulantiæ objiceremur. Cum enim per ſit infidum bubulcorum genus nunc præcipue, cum duce, pro erio revocante illorum animos ad derationem, carent. Relinquenda ur eſt nobis, & fugienda, tanquã a quædam, aut carcer, inſula: ab-ntibus primum Thermuthim, eo textu, ut interroget & curioſe in-rat, ſi quid de Thyamide poſſit co-ſcere. Facilius enim ipſi ſeorſim ſultabimus, & aggrediemur ad ea e facienda ſunt: & alioquin virum obis removere conſultum eſt, natu-nconſtantem, & feris ac immani-n moribus præditum, præterea ali-d de nobis ſuſpicantem Thiſbes ſa: neque prius conquieturum, m nos, ſi occaſionem nactus fue-inſidiis circumveniat. Approbata t hæc, & viſum eſt ut fierent: & luntes ad os antri (jam enim & m eſſe intellexerant) excitarunt

Ther-

Thermuthim, prorſus ſomno torpentem, & cum deliberatorum quæ veriſimilia erant expoſuiſſent, ac facile viro levi perſuaſiſſent, corpus autem Thisbes in alveum quendam impoſuiſſent, & quantum pulveris ex tabernaculis relictum fuerat, id totum ſupra illam aggeſſiſſent, & ea quæ fieri aſſolent propter religionem, eo apparatu quem tempus ſuppeditabat peregiſſent, lacrymisque ac luctu pro omnibus cæremoniis parentaſſent, Thermuthim ad id conſilium perficiendum quod antea fuit conſtitutum, emiſerunt. Sed ille paululum progreſſus, reverſus eſt: neque ſe ſolum iturum eſſe dixit, neque temere objecturum tanto periculo explorationis, niſi Cnemō particeps negocii eſſe vellet. Quem cum detrectare vidiſſet Cnemonem Theagenes (referens enim ea quæ dicta fuerant ab Ægyptio, videbatur ægri animo, & formidare) Tu vero, inquit, conſilio valueras, at animis aliquanto imbecillior: atque id deprehendi comperi, cum ex aliis rebus tum præcipue ex præſenti tempore. Enimvero excita ſpiritus, & ad fortitudinem eri-

e animum. In præſentia enim ne
quam ſuſpicionem de fuga conci-
t, neceſſarium eſſe videtur, ita cum
paciſci, & initio una ire. (nihil
enim periculi, cum inermi iter fa-
e, ei qui gladium habeat, & ſit mu-
us armis) deinde occaſione oblata
m eum relinquere, & venire ad nos
eum locum quem conſtituerimus.
nſtituemus autem pagum aliquem
pinquum, ſi quem alibi noſti in
o homines manſueti. Bene monere
emoni eſt viſus: & Chemmin quen-
m pagum ſic appellatum indicabat,
ulentum, & frequentem hominibus,
nique ad ripas Nili in colle muni-
nis cauſa contra incurſum bubulco-
m ſitum. diſtare vero tranſmiſſo la-
, ſtadiis propemodum centum: o-
rtere autem, ut meridiem verſus re-
eant. Difficulter quidem, reſpon-
Theagenes, præſertim propter
aricliam, quæ longioribus itineri-
s aſſueta non eſt: attamen ibimus,
endicos nos eſſe, & eos qui victus
ærendi cauſa cum præſtigiis quibuſ-
m circumvagentur, aſſimulantes.
ercle, inquit Cnemon: etenim e-

ſtis nimis deformi & diſtorto aſpectu (Chariclia præcipue, utpote cui oculus nuper ſit eliſus) quare mihi videmini, tales cum ſitis, non ſtipem fruſta panis, ſed cultros & lebetes petituri. Ad hæc arriſit leviter, & dicis cauſa, ita ut ſumma labra tantum riſus percurreret. Jurejurando vero firmatis iis quæ decreverant, & quod nunquam ſponte ſe eſſent deſerturi, conteſtantes deos, exequebantur ea quæ conſtituta fuerant. Cnemon igitur & Thermuthis multo mane transmiſſo lacu, iter faciebant per denſam quandam ſylvā, tranſitu difficilem. Præcedebat autem Thermuthis, cum hoc Cnemon dixiſſet & voluiſſet, peritiam difficultatis itineris, qua ille præditus eſſet, prætexens, & illi provinciam monſtrandæ viæ demandans: magis vero ſuæ ſecuritati conſulens, & occaſionem ſibi ad effugiendum præparans. Cum autem longius progreſſi in armenta incidiſſent, & ii qui paſcebant ea, diffugiſſent, denſioreſque ſylvæ partes ſubiiſſent, ariete quodam ex iis qui gregem præcedebant mactato, & ad ignem à paſtoribus præparatum torrefacto, car-

nes

s vorabant, neque exactam aſſatio-
m expectantes, ventre quod fame
imularetur properante. Tanquam i-
ur lupi quidam, aut thoes, deglu-
bant abſciſa quælibet, & paululum
ntummodo igne denigrata, ita ut
ædam adhuc ſemiuſta inter man-
ndum ſanguine ſtillarent. Poſtquam
tem ſeſe expleverunt, & lacte ſitim
tinxerunt, iter propoſitum tende-
nt: & jam tempus conſilii exequen-
erat. Itaque cum collem quendam
endiſſent (ſub hoc ſitum eſſe pa-
m Thermuthis dicebat, atque ibi
yamidem captum, aut detineri in
nculis aut interemptum eſſe conje-
abatur) affligi ſibi ventrem ob ni-
iam repletionem cauſabatur, & ma-
o cum cruciatu ex lacte profluere
cebat Cnemon, atque Thermuthim
progrederetur, orabat, ſi vero
ecuturum eſſe. Hoc ſemel atque ite-
m faciens, & tertio ſincere agere vi-
s eſt, & difficulter ſe illum aſſequi
nfirmabat. Poſtquam autem Ægy-
ium aſſuefecit, ad extremum man-
illo inſcio, & in denſitatem pro-
ndiorem, quanta celeritate potuit,

per declivem ſeſe conjiciens profugit. Et ille quidem cum in cacumen montis evaſiſſet, requieſcebat in quodam ſaxo, veſperam & noctem operiens: qua conſtituerant, cum veniſſent in pagum, Thyamidis ſtatum explorare: ſimul & Cnemonem circumſpiciens ſi forte ſuperveniret, quiddam nefarium illi moliens. Neque enim relinquebat de illo conceptam animo ſuſpicionem, quod Thisben interemiſſet: & quo pacto illum viciſſim interficere poſſet, cogitabat: ac deinde ad aggrediendum Theagenem rabie quadam incitabatur. Cum vero Cnemon nuſquam appareret, & nox intempeſta jam eſſet, in ſomnum verſus Thermutis, æneum quendam & ultimum ſomnum dormivit, aſpidis morſu, fatorum fortaſſe voluntate, non inconvenientem vitæ finem ſortitus. At Cnemon initio cum Thermuthim reliquiſſet, non prius reſpiravit in fuga, quam nocturnæ venientes tenebræ cohibuerunt ejus impetum, eodemque loco ubi nox illum occuparat ſeſe abſcondit, & foliorum quantum poterat ſupra ſe accumulavit: ſub quibus jacens,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ns, magna ex parte inſomnem du-
ns noctem excruciabatur, omnem
tepitum & quamlibet auram, ac fo-
rum motum, Thermuthim eſſe exi-
mans. Quod ſi quando vincebatur
ulum à ſomno. fugere ſe putabat,
ſtatim convertebat ſeſe, & circum-
ciebat à tergo eum qui nuſquam
ſequebatur: & dormire volens, aver-
batur id quod volebat, in graviora
mnia quam res ipſa erat incidens.
d extremum nocti iraſci videbatur,
ngiorem eſſe cæteris exiſtimans. Ut
tem diem ſummo deſiderio vidit,
mum præcidit ex comæ prolixitate
ntum, quantum ad comparandam
eciem prædonibus convenientem a-
d bubulcos aluerat, ne illum obvii
ique averſarentur, aut ſuſpectum
berent. Bubulci enim cum alia fa-
unt ut formidabiliores appareant, tũ
iam comam ad faſtum promittunt,
quatiunt ſuper humeros ſparſam,
on ignorantes quod coma eos qui
nori operam dant acceptiores, præ-
ones autẽ terribiliores efficiat. Cum
itur præcidiſſet Cnemon tantum co-
æ, quantum comptiori alere conve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nit minus prædone, ad Chemmim quendam pagum qui ad conveniendũ cum Theagene conſtitutus fuerat, properabat. Jam vero Nilo appropinquanti, & ad Chemmim pagum tranſmiſſuro, ſenex quidam vir in ripa oberrans apparuit, diu ſurſum ac deorſum juxta alveum deambulans, & tanquam cum fluvio cogitationes quaſdam communicans, comam ſacro quodam ritu promiſſam habuit, prorſus canam, mentum hirſutum, anguſtiore profunditate: pallium & reliquum veſtitum, Græcum habitum repræſentantem. Paululum igitur cohibuit ſeſe Cnemon: ſed cum ſæpius prætercurret ſenex, neque adeſſe quenquam ſentire videretur (adeo totus erat cogitationi intentus, & mens ſoli meditationi vacabat) à fronte accedens, in primis illum avere jubebat. Hoc vero ſe non poſſe dicente, quod non ita illi à fortuna accideret: admiratus Cnemon. An, inquit, Græcus hoſpes? aut unde? Neque Græcus, neque hoſpes, ſed hinc Ægyptius. Qui fit igitur quod pallio Græcos imitaris? Calamitates, inquit, mihi

rhi hunc ſplendidum habitum, alio
ſtitu commutarunt. Cnemone au-
m aliquem ſe ornare poſſe ob cala-
tates demirante, & hæc cognoſcere
lente: Ex Ilio me fers, inquit ſenex,
malorum examen, atque ex his infi-
tum murmur erga te commoves.
æterum quo iter inſtituiſti, aut unde
enis adoleſcens, aut quomodo Græ-
e loqueris in Ægypto? Rem, inquit
nemon, ridiculam poſtulas. Cum
nim nihil de tuis rationibus mihi di-
eris, præſertim prius interrogatus,
earum rerum cognitionem expetis.
lon accipio ut probrum: videris e-
im eſſe Græcus: & quædam te quo-
ue, ut apparet, fortuna in aliam figu-
am transformat: tum omnino deſi-
erio audiendi rationes noſtras tene-
is. Atqui dolor meus jam diu partu-
it aliquibus exponere, & fortaſſe huic
rundini expoſuiſſem, juxta fabulam,
iſi in te incidiſſem. Ripas igitur has
Nili, & ipſum Nilum relinquamus:
neque enim eſt idonea longioribus
narrationibus extremitas ripæ, locus
meridionali ardori ſolis expoſitus: ad
pagum vero, quem videmus ex adver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſo ſitum eſſe, pergamus, niſi te forte negotium magis arduum avocat. Ibi te hoſpitio excipiam, non in mea domo, ſed in viri boni, qui & me ut ſupplicem recepit: apud quem meas rationes, ſi volueris cognoſces, & viciſſim tuas mecum communicabis. Eamus, inquit Cnemon. Nam alioquin iter ad hunc pagum habeo, ut qui quoſdam neceſſarios hic expectare debeam. Conſcendentes igitur navigiũ (multa autem ad ripam fluctuabant, ad uſum tranſvectionis pro mercede parata) tranſmittunt in pagum, & in ædes in quibus diverſabatur hoſpes, perveniunt. Ac patremfamilias quidem non deprehendunt: excipiunt autem eos ſummo ſtudio, filia herilis jam nubilis, & reliquæ ancillæ quotquot domi erant, quæ hoſpitem colebant in patris loco. Sic enim, ut opinor, erat à domino imperatam. Et hæc quidem lavabat pedes, & pulverem abſtergebat ſub tibia: alia lectum curabat: & mollem præparabat accubitum: alia urnam ferebat, & pyram accendebat, alia menſam inferebat, panibus triticeis & fructibus variis refertam.

eam. Quod Cnemon miratus, For-
te, inquit, in domicilia Jovis Ho-
italis venimus pater, adeo ſedula co-
ur obſervantia, & ſingularem ani-
benevolentiam declarante. Non in
is, inquit, ſed in ejus viri qui Jo-
n Hoſpitalem, & ſupplicum patro-
n, exacte novit. Vitam enim, fili,
quoque in peregrinationibus &
rcatu agit, multæque urbes, & mul-
um gentium mores ac ſtudia ſunt
nota. Quam ob cauſam, ut eſt con-
itaneum, cum alios, tum me quo-
e non multos ante dies errantem &
gabundum tecto recepit. Quiſnam
em erat error, pater, quem narras?
beris, inquit, à latronibus privatus,
maleficos noſcens, ſed ulciſci non
ens, verſor in hoc loco, & luctu do-
em proſequor: non ſecus atque a-
quæpiam, cum illius nidum draco
pulatur, & præ oculis ſobolem vo-
, accedere quidem reformidat, fu-
re autem non poteſt: amor enim in
a repugnat, ac dolor: ſed ſtridens
cum volat obſidionis calamitatem,
aures immanes, & quas natura mi-
icordiam non docuit, nequicquam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

maternum & ſupplicem luctum ing
rens. Velis igitur, Cnemon inquit, qu
modo & quando grave hoc bellum ſ
ſtinuiſti, enarrare. Poſtea, inqu
Nunc vero tempus eſt, ut etiam ve
trem curemus. Ad hoc reſpiciens H
merus, & quod ipſo omnia minor
ducantur, præclare perniciosum eu
appellavit. Sed primum à nobis, p
Ægyptiorum ſapientum diſciplina, l
betur diis immortalibus. Neque eni
me quicquam adducet ut hoc violen
nec unquam tantum dolor invaleſce
ut memoriam & obſervantiam num
nis ex animo excutiat meo. Hæc l
cutus, effundebat ex phiala meram
quam, &, Libo (dicebat) diis huj
terræ, & Græcis, & ipſi Apollini De
phico, ac inſuper Theageni & Char
cliæ, bonis & honeſtis. Siquidem
hos in deorum numerum refero.
mulque collacrymavit, tanquam alia
libationem illis præterea faciens m
renti fletu. Obſtupuit auditis his n
minibus Cnemon, & undiquaque ſ
nem oculis luſtrans. Quid dicis? i
quit. tuine ſunt revera liberi Theag
nes & Chariclia? Liberi, dixit hoſpes

qu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ni mihi absque matre nati ſunt. Caſu
nim meos filios dii eos deſignarunt,
ediderunt animi dolores, & conſti-
tio animi erga illos à me pro natura
abita eſt : ex qua illi me quoque pa-
em & putarunt eſſe, & nominarunt.
æterum dic mihi unde tu illos noris?
on tantum novi, inquit Cnemon,
d etiam illos eſſe ſalvos & incolu-
es tibi nuncio. O Apollo, inquit ex-
amans, ac dii cæteri, ubinam terra-
m ſint iſti, oſtende. Servatorem te
eum, ac diis ipſis æqualem eſſe du-
am. Præmium autem, inquit, quod-
am erit? In præſentia quidem, ait il-
, gratitudo, viro ſapienti pulcherri-
um munus. multosque novi qui hoc
onum tanquam theſaurum in animo
poſuerunt. Quod ſi in patriam vene-
mus, (quod futurum eſſe brevi, dii
ihi prænunciant,) hauries opes quã
aximas. Futura, inquit, & incerta
romittis, cum liceat ex præſenti co-
ia remunerari. Indica, ſi quid in præ-
entia vides. Adeo cupide vel partem
liquam corporis amittam, ut nullo
membro me mutilatum eſſe, ſed inte-
ra omnia habere ſim exiſtimaturus.

Hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Hoc, inquit, poſtulo, ut de his mih unde ſint, & quibus parentibus nati, & qua fortuna uſi, enarrare non recuſes. Habebis, reſpondit, præmium quoddam magnum, & cui nullũ aliud comparari poſſet, etiamſi opes omnium hominum poſtulaſſes. Sed nunc cibi aliquid capiamus. Ad hanc enim rẽ longiori tempore utrique noſtrum, & tibi ad audiendum, & mihi ad narrandum opus erit. Cum igitur comediſſent nuces, & ficus, & recens decerptas palmulas, & alia id genus, quibus veſci ſenex conſueverat: (anima enim nihil unquam eſcæ gratia privabat) ſorbebant quoque is quidẽ aquam, Cnemon autem & vinum. Atque hic parvo ſpacio temporis intermiſſo: Bacchus, inquit, quam gaudeat confabulationibus & carminibus convivalibus, non ignoras pater. Quare nunc quoque cum me ſibi vendicarit, ut aveam aliquid audire incitat, & ad repetendum præmium à te mihi promiſſum impellit: tempus eſt ut jam fabulam hanc tanquam in ſcena (ut dicitur) inſtruas. Audies, inquit: atque utinam contigiſſet frugi Nauſiclem nobi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

iſcum una eſſe,quem ſæpius flagi-
em, ut à me initiaretur hac narra-
e, alias aliter differendo eluſi. Ubi
em tum eſſet interrogabat Cnemō,
tquam nomen Nauſiclis agnovit.
venationem, inquit, profectus eſt.
alem? iterum quærente: Ferarum,
uit, immanium,quæ vocantur qui-
n homines & bubulci, cæterum la-
ciniis exercendis vitam agunt, &
iculter circumveniri poſſunt, tan-
m luſtris & cavernis palude uten-
. Cujus autem criminis illos reos
it? Atticæ, inquit, amicæ raptus,
m Thisben ille nominabat. Papæ,
it Cnemon, atque illico conticuit,
uti ſeſe reprimens. Sene vero, quid
accidiſſet, percontāte: ad alia Cne-
n eum abducens, Demiror, inquit,
, aut quibus copiis confiſus, illos
gredi in animum induxerit. At ille:
ege magno, inquit,ſatrapa Ægypti
oondates eſt conſtitutus,cujus juſ-
, præfectus excubiarum Mitranes,
titus eſt hunc pagum. Hunc Nau-
es magna ſumma pecuniæ condu-
m, ducit cum equitibus & pediti-
s multis. Moleſte autem fert ere-
ptio-

ptionem Atticę puellæ, ut non tantu
amicæ & egregie canentis fidibus: ſe
multo magis, quod eam ad regem Æ
thiopum ſecum abducturus fuera
quemadmodum ipſe dicebat, uxori i
lius in luſum ſociam, & familiare
Græcorum more futuram. Tanqua
igitur ingenti pecunia, quam pro il
expectabat, privatus, omnem ad ea
rem comparat & adhibet machinan
Author etiam ipſe fui, & hortator il
ad eam rem aggrediendam: fieri poſſ
ut alicubi liberos meos repertos mi
ſervaret, cogitans. Excipiens aute
Cnemon: Satis eſt, inquit, jam bubu
corum, & ſatraparum, & regum ipſo
rum. Parum enim aberat quin me no
advertentem animum, prorſus alio
ſum ſermone traduceres. Appendice
hanc nihil (ut ajunt) ad Bacchum a
nexiſti. Quare reducas orationem a
id quod à te promiſſum eſt. Inveni
nim te quaſi Proteum Pharium, ne
quidem ut illum in commentitiam
fluxam ſpeciem verti, ſed me abduce
à propoſito conari. Cognoſces, inqu
ſenex. Exponam autem initio meas r
breviter, non fucum tibi faciens i
na

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rratione, ut tu exiſtimas, ſed diſtin-
m & cohærentem cum iis quæ ſe-
entur, tibi præparans orationem.
hi eſt urbs Memphis patria, pater
em & cognomen Calaſiris. Porro
nere vitę nunc erro, non multo autẽ
e antiſtes fueram. Habui autem &
orem urbis inſtituto, ſed amiſi lege
uræ. Hæc cum è corpore in aliam
uiem exceſſiſſet, aliquanto tempo-
ætatem agebam expers malorum, in
obus filiis ex ea ſuſceptis me oble-
ns. Non poſt multos autem annos,
ninariũ cæleſtis circuitus fatis de-
itus, mutat totum ſtatum noſtra-
n rerum, & oculus Saturnius in do-
m irruit, in deterius afferens muta-
nem, quam quidem mihi ſapientia
emonſtravit, cæterum effugiendi
ultatem non dedit. Nam fatorum
creta immutabilia providere quis
teſt, effugere vero non poteſt. Iu-
am vero ut in talibus rebus proſpi-
ntia eſt, obtundens adverſorum ca-
um aciem & ardorem. Calamitates
im, fili, quæ inopinato adveniunt,
nt intolerabiles: at præviſæ, æquiore
imo perferuntur. Illas enim animus
metu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

metu occupatus reformidat, & ægr
fert: has autem conſuetudo ratior
familiares reddit. Accidit autem mih
tale quiddam. Muliercula Thracica
maturo ætatis flore, pulchritudine au
tem poſt Charicliam ſecundas tenens
nomine Rhodopis, neſcio unde, au
quomodo, adverſo fato eorum qui il
lam cognoverunt, profecta peragraba
Ægyptum, atque etiam Memphim pe
tulanter veniebat, magna pediſſequa
rum & ſervorum caterva, & multis o
pibus ſtipata, omnibus Venereis ille
cebris atque laſcivia exacte inſtructa
Neque fieri potuit, ut non quivis, qu
in illam incidiſſet, caperetur: adeo in
evitabilem quendam & invictum fa
ſcinum meretricium ex illius ocul
attrahebat. Ingrediebatur etiam ſæp
templum Iſidis, cujus ego eram anti
ſtes, & deam continue colebat & ve
nerabatur ſacrificiis ac donariis, qua
multis talentis conſtabant. Pudet di
cere, attamen non celabo: & me vicit
ſæpius viſa: vincebat & continentiam
quam in vita ſummo ſtudio ſervave
ram. Ac diu quidem multumque ocu
lis corporis, animi oculis reſiſtebam
a

extremum tamen victus, & affectu
natorio, tanquam aliquo onere, preſ-
s ſum. Cum igitur initium moleſtia-
m & ærumnarum divinitus mihi in-
mbentium, quas jam antea præſcie-
m, mulierem eſſe deprehendiſſem, &
tellexiſſem quod eſſet fatalis neceſ-
atis involucrum, quodque is cui tũ
rs obtigerat deus, illam ſibi tanquam
rſonam induiſſet : ſtatui non dede-
rare ſacerdotale munus, cui à pue-
tia innutritus fueram (& reſtiti) ne-
ue delubra deorum & arcas propha-
are. Atque eorum quæ erant fatis de-
inata, non ob rem ipſam (quod ab-
) ſed ſola animi conſtitutione con-
enienti mihi mulcta impoſita, & ra-
one in judicium adhibita, exilio pu-
o cupiditatem, & ex patria diſceſſi
felix: tum cedens Parcarum neceſſi-
ti, & illis quidvis ſtatuendi in nos
bitrium permittens: tum etiam exe-
andam Rhodopin fugiens. Metue-
am enim hoſpes, ne eo qui tum do-
inabatur in urbem vim faciente, vel
d turpius opus impellerer. Cæterum
uod me in primis & poſt omnia ex-
ellebat, filii erant: quos mihi arcana

ex diis ſapientia, infeſtis armis concurſuros, prædicebat. Tollens igitur ab oculis tam crudele ſpectaculum (quod vel ſolem ipſum averſaturum eſſe exiſtimo, radiis nube objecta tectis) & paternos oculos aſpectu cædis filiorum liberans, emigravi è terra & domo paterna, diſceſſum meum indicans nemini, hæc antevertens: prætexens iter hoc nomine, quod magnas Thebas profecturus eſſem, ut alterum ex filiis majorem natu viſerem, qui ibi tum apud avum agebat. Thyamidi erat illi nomen, hoſpes. Rurſus Cnemon, tanquam nomine Thyamidis ictus, cohibuit ſe tamen ut taceret, propter ea quæ deinceps narrabantur. Ille autem ſic pertexebat narrationem. Relinquo errorem intermedium, adoleſcens: nihil enim pertinet ad id quod tu ſciſcitaris. Cæterum cum audirem eſſe quandam urbem Græcam, Apollini quidem ſacram, deorum autem aliorum delubrum, hominum vero ſapientum tabernam, remotam à tumultu populari: habebam ad illam iter, conveniens homini prophetico receptaculum, ſacris rebus & cære-

oniis deſtinatam urbem proponens. cum per Criſſæum ſinum ad Cirum appuliſſem, ex navi cucurri ad bem. Poſtquam vero aſtiti, vox oculdubio divina protinus aures eas inceſſit: & cum aliis de cauſis bs mihi commoratio meliorum viſa , tum non minime natura ſitus. orſus enim veluti munitio quædam arx natura conſtituta, Parnaſſus pendet, prominentibus lateribus bem quaſi quodam ſinu complens. Optime dicis, inquit Cnemon, ut aliquis qui revera afflationem ythicam ſenſit. Eum enim eſſe ſitum bis, etiam pater mihi quondam dibat, quando illum ad conſilium mphictyonicum augurem urbs Athenenſium miſerat. Igitur Athenienſis , fili? Ita, inquit. Nomen vero uod tibi eſt? Cnemon, reſpondit. ua fortuna uſus es? deinceps audies: unc autem continua narrationem. ontinuabo, inquit. Aſcendebam in bem. Collaudato igitur à curriculis, gris, & fontibus, oppido, & ipſo aſtalio fonte, ex quo me etiam aſper, ad templum feſtinabam. Etenim

me & murmur multitudinis, quod tempus inſtaret, in quo ſeſe vates motura eſſet, excitaverat. Cum itaque ingreſſus deum venerarer, & quiddam etiam apud me optarem, reſpondit hæc Pythia:

Fertilis à regione ferens veſtigia Nili,
Fortia Parcarum ſtamina ſponte fugis.
Durato, Ægypti quoniam nigricantia tradam
Arva tibi cito, nunc noſter amicus eris.

Hoc oraculum ut reddidit, ego procidens in aram pronus, ut mihi propitius eſſe vellet omnibus in rebus, deprecabar. At magna circunſtantium caterva collaudabat deum propter ejuſmodi reſponſum mihi primo congreſſu datum. prædicabant autem fortunas meas, & me obſervabant inde modis omnibus, amicum me venire deo poſt Lycurgum quendam Spartanum, dicentes. Et cum in area templi habitare vellem, permittebant, utque mihi commeatus daretur ex publico decreverunt. In ſumma, nihil boni deerat. aut enim ad ſacra & ſacrificia, quæ multa & varia tota die peregrini & indigenæ gratificantes deo faciunt,

inqui-

quirebam aliquid & ſcrutabar, aut
m philoſophis colloquebar. Non
rvus autem numerus ejuſmodi ho-
inum confluit ad templum Delphi-
m, & prorſus eſt Muſæum ipſa
bs, ſub Muſarum duce deo vaticiniis
dita. Ac initio quidem alias de aliis
bus queſtiones à nobis movebantur.
rant enim, qui quomodo nos Ægy-
ii deos coleremus, quærerent: alius,
uamobrem alia apud alios animalia
cra & divina haberentur, & quæ eſſet
e quolibet narratio: percontabatur.
uidam pyramidum formam & con-
ructionem, nonnulli fiſtularum du-
us & anfractus ſciſcitabantur. Quid
ulta? Ægyptiarum rerum nihil non
quiſitum relinquebant. Etenim o-
nis Ægyptiaca narratio, mirũ in mo-
um Græcas delectat aures. Ad extre-
um tandem & de Nilo, qui eſſent
us fontes, & quæ præter alios fluvios
eculiaris natura, & unde æſtivo tem-
ore ſolus inter omnes creſcat aquis,
uæſtionem mihi quidam ex urbanio-
bus proponebat. Me dicente ea quæ
iebam, & quæ de hoc fluvio ſacris
bris perſcripta, ſolis antiſtibus co-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

gnoſcere ac legere licet: & narrante, quod in ſupremis Æthiopiæ, ultimis autem Libyæ partibus oriatur, qua parte orientale clima deſinens, initium meridiei præbet: creſcit vero æſtivo tempore, non (ut quidam putarunt) Eteſiarum adverſo flatu rejectus, ſed iis ipſis ventis circa ſolſtitium æſtivum, à ſeptentrionalibus partibus verſus meridiem, omnes nubes pellentibus ac trudentibus, donec in zona quæ torretur ardore ſolis colligantur, in qua illorum motus retunditur propter incredibilem circumſtantis æſtus vehementiam, toto qui antea fuerat paululum congregatus & condenſatus: humore liqueſcente, & inde copioſis imbribus cadentibus. Superbitque Nilus, nec ſe fluvium eſſe patitur, ſed effunditur extra ripas, & eluvione tanquam mari quodam Ægyptum operiens, adventu ſuo fœcundat agros. Quare ad bibendum dulciſſimas præbet aquas, ut quæ illi ex cæleſtibus imbribus ſuppeditent: & eſt tactu placidus ac lenis, non amplius calidus, ſicut ubi incipit: veruntamen adhuc tepidus, ut in ejuſmodi

cis ortus. Quam ob cauſam ſolus ex
uviis, vapores non exhalat: omni-
o enim conſentaneum eſſet, ſi exhala-
t, eum ex nive liquefacta, quod
uidam docti apud Græcos voluerunt,
ncrementum capere. Cum de hiſce in
am ſententiam diſſererem, ſacerdos
pollinis mihi maxime familiaris,
haricli erat illi nomen, Præclare,
nquit, dicis, & ipſe aſſentior huic
ntentiæ: ſic enim etiam à ſacerdoti-
us in Catadupis Nili audivi. Et ego
d illum, ô Charicles, nunquid etiam
o veneras? Veneram, dixit, ſapiens
alaſiri. Quæ autem neceſſitas eo de-
ucebat? rurſus quærebam. Ille au-
em, Adverſa fortuna rei domeſticæ,
eſpondit: quæ mihi & felicitatis cau-
a extitit. Me vero illud in ſpeciem
bſurdum mirante, Non miraberis,
nquit, ſi rem ita ut geſta eſt, expoſi-
m audieris. Audies autem, quando-
unque placuerit. Igitur tempus eſt,
nquibam, ut exponas: nunc enim
lacet. Charicles autem remota mul-
itudine, Cognoſce, inquit: ſiquidem
e mihi jamdudum utilitatis cujuſdam
auſa auditorem meorũ caſuum exo-

ptabam. Ego cum iniiſſem matrimonium, liberos non habui. Sero tandem, & ætate provecta, aſſidue deum ſupplex orans, filiolæ pater ſum appellatus, cum deus mihi non feliciter eam naſcituram eſſe prædixiſſet. Pervenit & ad nuptiarum tempus, & elocavi eam in matrimonium ambienti (multi autem erant) qui meo judicio erat honeſtiſſimus. Eadem autem nocte, qua marito accubuerat, mortua eſt infelix, cum fulmen quoddam, ſeu manu excitatus ignis in cubile incidiſſet. Atque ita hymenæum, qui canebatur adhuc, excepit luctus, & ex porticibus ad ſepulchrum deducebatur. & faces quæ lumen ediderant nuptiale, eædem ipſæ funebrem rogum ſuccendebant. Addebat ad hanc fabulam & aliam Tragicam calamitatem numen, dum matrem puellæ dolori & luctui indulgentem, mihi aufert. Divinitus igitur immiſſum malum non ferens, non expello me quidem è vita, iis qui de rebus divinis diſſerentes, id facere nefas eſſe docent, obtemperans: expello vero me patria clam, & ſolitudinem domus procul fugio. Magnū eſt enim

ad-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

umentum ad oblivionem malorum,
cordatio animi, oculorum amotio-
obſcurata. Cumque multa loca va-
bundus peragraſſem, veni tandem
quando & in tuam Ægyptum, & i-
os Catadupos, ad viſendas catara-
as Nili. Rationem igitur profectio-
s meæ in ea loca, tibi expoſui, ami-
. Corollarium autem, vel, ut ve-
us dicam, caput ipſum narrationis, te
primis cognoſcere cupio. Cum de-
mbularem per ocium in urbe, & quæ-
m quorum eſt inopia apud Græcos
emerem (jam enim nimio angore
nimi, temporis intervallo decocto,
patriam redire properabam) vir
idam me accedit gravis, & pruden-
m vultu declarans, nuper quidem
olescentiæ annos egreſſus, colore
ro prorſus nigro, & me ſalutabat, ac
re quadam colloqui ſe velle mecũ
cebat, non exacte Græce loquens.
ompteque obtemperantem, in tem-
um quoddam vicinum introduxit, &,
lia quædam, inquit, & radices In-
cas & Æthiopicas te emere vidi:
od ſi hæc à me ſincere & abſque o-
ni fraude emere volueris, libenter ti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

bi proponam. Volo, inquam, & oſtende. At hic, vide ſis inquit, ne in emendo parcum nimis te exhibeas. Tu fac, inquam, ne in vendendo grande nimis pretium exigere videaris. Hic autem proferens ſacculum quendam, quem habebat ſub axilla, oſtendebat lapides pretioſos quoſdam, admirabiles. Margaritę enim inter illos erant, nucis parvæ magnitudine, exacta rotunditate ſuis partibus omnibus in modum circuli abſolutæ, & candore maxime ſplendentes, ſmaragdique, & hyacinthi: illi quidem veluti verna ſeges virentes, quadam lubricitate tanquam olei reſplendente: hi vero imitabantur colorem marini littoris, ſub arduo ſcopulo paululum erecti, & ſubjecta omnia purpureo colore tingentis: denique mixtus erat omnium, variusque fulgor, oculos delectās atque recreans. Quæ ut vidi, Alios, inquam, hoſpes, jam emptores tibi ut quæras opus eſt, quod ego & meæ facultates vix uni ex iis quæ video pares eſſe poſſint. Si, inquit, emere non potes, attamen dono accipere poteris. Mihi quidem, inquam, ad accipiendum donum vires

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

n deſunt: cęterum tu neſcio quo a-
mo nobis illudas. Non illudo, dixit:
ſerio & ſingulari ſtudio facio: &
o per deum hujus templi præſidem,
tibi omnia daturum, ſi ad hæc præ-
ea donum aliud ſuſcipere volueris,
nge his præſtantius. Ridebam jam
n, his auditis. Hoc vero cauſam ſci-
tante. Ridiculum enim, inquam,
hi videtur, quod tanta dona pro-
ttens, præmium inſuper pollicearis,
ge dona ſuperans. Crede, dixit: ſed
a etiam ipſe, quod optime ſis uſu-
dono, & ita quemadmodum ego
cuero. Mirabar quidem hæſitans:
abam tamen, tantarum rerum ſpe
ductus. Poſtquam autem juſiuran-
m à me factum eſt, ita quemadmo-
n ille mandabat, ducit me ad ſeſe,
ſtendit puellam inſigni & divina
ma præditam, quam ipſe annos
tem natam eſſe dicebat, mihi vero
non procul abeſſe à tempore apto
njugio videbatur. Sic enim formæ
ellentia, multum etiam addit ad
ceritatis ſpeciem. Et ego quidem
bam ſtupens, tum propter inſci-
m eorum quæ fiebant, tum propter
nſa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

inſatiabilem cupiditatem ea ſpectand
quæ videbam. Ille vero ejuſmodi ver-
ba fecit : Hanc quam vides hoſpes,
mater quandam ob cauſam, quam
paulo poſt audies, faſciis involutam
expoſuit, fortunæ ambiguitati ejus ra-
tiones permittens. Ego aut forte in eã
cum incidiſſem, ſuſtuli. Neque enim
fas erat, in periculo verſantem animã
ſemel ingreſſam humanum corpus, de-
ſpicere & negligere. Eſt enim hoc eti
unum ex præceptis gymnoſophiſtarũ,
qui ſunt apud nos : quorum ut audi-
tor eſſem, aliquanto ante ſum dignu
judicatus. Alioqui tum etiam ex ocu-
lis infantis, magnum & divinum quid-
dam elucebat, adeo me circumſpicien-
tem acriter & blande intuebatur. Ex-
poſitus autem fuerat una cum illa cu-
mulus lapidum quem nuper oſtendi
& faſcia quædam de ſerico filo texta
literis vernaculis & narratione de ra-
tionibus infantis inſignita, matre (u
opinor) has notas & indicia puellæ
procurante. Quæ ut legi, unde & qua
eſſet cognovi, atque in agrum aſpor-
tavi, longe diſſitum ab urbe, paſtori-
bus nutriendam tradens, & intermi-
nan

ans ne cuiquam dicerent. Ea vero
æ una erant expoſita, apud me deti-
bam, ne quæ inſidiæ propter ea puel-
: ſtruerentur. Primum igitur ita res
at occulta. Poſtquam autem ſucceſ-
temporis puella flore ætatis & forma
æſtantiore, quam ſunt uſitatæ, eſſe
debatur (pulchritudo autem, ne-
ne ſub terram occultata latuerit, ſed
ea quidem ſententia etiam illinc in
cem prodiret) metuens ne illius ra-
ones patefierent, & ipſa necaretur,
ego aliquid moleſtiæ inde caperem,
di operam ut legatus ad Satrapam
gypti mitterer, & venio, hanc una
ecum adducens, ejuſque res conſti-
ere cupiens. Ac huic quidem illico,
amobrem veniam, exponam: ſi
idem ſe hodie legationi audiendæ
caturum mihi denunciavit. Tibi
ro & diis, qui hæc ita gubernarunt,
manum do puellam: conditionibus
ejurando firmatis, quod hanc libe-
n habiturus ſis, & libero in matri-
onium daturus, ſicuti eam à nobis
cipis: vel potius à matre, quæ illam
oſuit. Confido autem te omnia de
ibus collocuti ſumus, expleturum
eſſe,

eſſe, jurejurando fretus, & tuis moribus, quos per multos dies, quibus hic verſaris, revera Græcos eſſe cognovi. Hæc habui, quæ tibi in præſentia breviter dicerem, jam me avocante negotio legationis: planius vero & exactius arcanis puellæ craſtino die initiaberis, circa templum Iſidis mecum conveniens. Faciebam ita, quemadmodum ille voluerat: & aſſumptam puellam ducebam tectam ad me domum. Ac illo quidem die tractabam puellam honorifice & reverenter, variis blanditiis deliniens: & agebam Deo magnas gratias, ex eo tempore filiam meam exiſtimans eam eſſe, & nominans. Poſtridie autem propere ad templum Iſidis, qui locus mihi fuerat cum hoſpite ad colloquium conſtitutus, abii: & cum diu obambulaſſem, neque uſquam appareret, veniens in domicilia Satrapæ, an aliquis legatum Æthiopum vidiſſet, quærebam. Ibi quidam mihi renunciavit, quod eſſet profectus, imo potius expulſus, ante ſolis occubitum: cum Satrapa illi, niſi finibus excederet, mortem minatus eſſet. Me autem quærente

cau-

ſam, Quod, inquit, legationem
onens, imperabat ut abſtineat à
ragdinis fodinis, tanquam ad Æ-
opiam pertinentibus. Reverſus ſum
odum ægre ferens, non ſecus at-
ii qui gravem plagam acceperunt:
d cognoſcere non potuiſſem quic-
m de puella, quæ, aut unde, aut
quibus eſſet nata. Ne mireris (in-
bellans inquit Cnemon) & ipſe
n moleſte fero, quod non audie-
, ſed tamen fortaſſis audiam. Au-
s, inquit Calaſiris. Nunc vero quæ
nceps Charicles ſubtexuit, à me
entur. Poſtquam enim in domun-
m, inquit ille, veni, prodit mihi
iam puella, & nihil quidem dice-
ut quæ nondum Græcam linguam
cepiſſet. Salutabat autem manu
rehenſum, & me viſa tantum ex-
rabat. Mirabarque, quod ſicut ge-
oſi catuli, cuivis vel paululum no-
bblandiuntur, ita & illi meæ erga
enevolentiæ ſenſus inerat acris, &
ut patrem complectebatur. Statui
ur non diu Catadupis commorari,
liqua malevolentia numinis & al-
filia me privaret: & per Nilum
deve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

devectus ad mare, ac navem nactus
navigabam domum. Et eſt nunc hi
filia mecum: filia inquam, mea, & me
cognomine appellata. perturbatam e
nim, ob ipſam, vitam ago. Et quo
ad alia quidem attinet, etiam voto me
lior eſt, tanta celeritate Græcum ſer
monem didicit, tam celeriter ad flo
rem tanquam ramus aliquis præclar
florens pervenit: pulchritudine auten
corporis ſic omnes ſuperavit, ut o
mnium oculi, peregrinorum æqu
ac Græcorum, in illam conjiciantu
Denique ubicunque apparuerit, ſeu i
delubris, ſeu curſibus, ſeu in foro
tanquam recens facta ſtatua dei cuju
piam, omnium mentes ac vultus in
vertit. Cumque talis ſit, tamen m
dolore intolerabili afficit. Nunciu
remiſit omnino conjugio, & in vi
ginitatis ſtatu agere totam vitam co
ſtituit: & Dianæ miniſtram ſe pr
bens, venationibus ut plurimum v
cat, & jaculandi artem exercet. Mi
vero jam vel vita ipſa acerba eſt, q
ſperarim me ipſam nepoti meo ex ſ
rore daturum in uxorem (ſane urb
no, & morum ac ſermonis comme
dati

tione gratioſo adoleſcenti) ſed fru-
a , propter immite ejus judicium.
actenus enim nec obſervantia , nec
llicitationibus , nec argumentis ul-
illi perſuadere potui. Sed, quod eſt
aviſſimum, meis (ut dicitur) con-
me utitur pennis , & multiplicem
idicendo experientiam, atque appa-
rum,ad id demonſtrandum,quod o-
mum vitæ genus delegerit, confert,
vinis laudibus virginitatem ornans,
prope deos immortales collocans,
maculatam & illibatam, & incor-
ptibilem appellans. Amores vero,&
nerem, & omnem nuptialem pom-
m ac cæremoniam, extreme vitupe-
ns. In hac re ut mihi ſis auxilio, te
ploro: & propterea nactus occaſio-
m, quæ ſe ultro quodammodo ob-
it, longiore narratione apud te
ceſſario ſum uſus. Largiaris mihi
tiam hanc bone Calaſiri, ſapientiã
quam aut incantationem adhibe,
rſuadeas aut verbis,aut factis, ut na-
ram ſuam agnoſcat, & quod mulier
nata perpendat. Facile autem id ne-
cium exequi poteris,ſi volueris. Ne-
e enim illa abhorret à colloquiis

virorum, ſed utplurimum cum illis
converſans eſt educata, & habitat ibi
tecum in eodem domicilio, hic inquā
in circuitu & in ambitu templi. Ne
me, qui tibi ſum ſupplex, deſpicias, ne-
que patiaris ſine liberis & conſolatio-
ne, ſine ſucceſſoribus in gravi ſenectu-
te ætatem agere, per Apollinem ipſum
oratus, & deos tuos patrios. Collacry-
mavi his auditis, mi Cnemon: quoni-
& ille non ſine lacrymis preces ſuppli-
ces afferebat, & promittebam me illum
pro virili adjuturum. Adhuc nobis hi
ſce de rebus deliberantibus, incurren
quidam nunciabat, præfectum lega
tionis Ænianum pro foribus adeſſe, &
jampridem eſſe ſolicitum, orareque u
ſacerdos adſit, & rem ſacram incipia
Me vero interrogante Chariclem, qu
eſſent Ænianes, & quæ eſſet hæc ſacr
legatio, & quod ſacrificium celebra
rent: Ænianes inquit, Theſſalicæ gen
tis eſt nobiliſſima portio, & prorſu
Græca, à Deucalione Græco orta, a
Maliacum ſinum protenſa, metropo
lim prædicans Hypalam, quemadmo
dum ipſi volunt, ab eo quod cæter
præſit & imperet cognominatam: u
autem

item aliis videtur, quod ſub OEta monte ſita ſit. Sacrificium vero & ſacram legationem hanc,quarto quoque anno, quando & Pythius agon celebratur, (celebratur autem nunc, ut ſcis) Æneanes mittunt Neoptolemo Achillis filio. Hic enim eſt dolo interfectus, ad ipſas Apollinis aras,ab Oreſte filio Agamemnonis. In præſentia vero hæc ſacra legatio, etiam magnificentius quam cæteræ inſtruitur. Achillidem enim ſe eſſe gloriatur legationis dux. Forte enim pridie adoleſcenti obviam veneram: & mihi revera videtur in illo ſingulare quiddam, dignum Achillidis elucere: ejuſmodi ſpecie & proceritate conſpicitur,ut ea quod dea ſit natus confirmet. Me vero mirante,& quomodo ex Ænianum familia cum ſit, Achillidem ſe appellet, dicente: (Homeri enim Ægyptii poëſis,Achillem Phthiotam eſſe oſtendit) Juvenis quidem , inquit, una cum reliquis Ænianibus heroëm ſibi aſſerit. Thetim ex ſinu Maliaco nupſiſſe Peleo, & Phthiam circa ſinum illum eſſe antiquitus appellatam aſſeverans. Alios vero , propter gloriam viri illum

ſibi vendicantes, mentiri. Alioquin etiam alia ratione ſeſe in numerum Æacidarum refert, Meneſthium ſuum avum proferens, Sperchii filium & Polydoræ natæ ex Peleo, qui & cum Achille inter primos duces expeditionem ſuſcepit ad Trojam, & inter præcipuos Myrmidonum propter cognationem copias duxit. Cumque Achilli undiquaque adhæreſcat & annaſcatur, atque omni ex parte illum Ænianibus adjungat, argumenti loco ſumit præter alia quæ recenſet, etiam hanc parentationem, quæ Neoptolemo mittitur, qua omnes Theſſali (ut ille dicit) ceſſerunt Ænianibus, teſtantes illos propius genus hoc attingere. Illis quidem non invideo, inquam, Charicles, ſive hæc ſibi ita largiantur, ſive etiam vere vendicent: cæterum præfectum ſacræ legationis vocari intro jube: incredibili enim deſiderio illius videndi teneor. Annuente Chariclе, ingreſſus eſt adoleſcens, Achillejos quoſdam ſpiritus gerens, & ad illum vultum & animos referens, erecto collo, atque à fronte comam etiam in altum refrenans, & cohibens: naſus & nares libere

aerem

erem attrahentes, ſignum iræ & im-
petus: oculi non prorſus ravidi, atta-
men cum ravo colore nigricantes, a-
ſpectum acriorem, neque tamen ina-
mabilem habentes, tanquã maris poſt
fluctus nuper in tranquillitatem com-
poſiti. Poſtea vero quam nos, ut eſt
moris, ſalutavit, & viciſſim eſt reſalu-
tatus, tempus eſſe ut ſacrificium deo
offerretur dicebat, ut & inferias heroi,
& conjunctam cum illis pompam in
tempore perficere liceret. Fiat, inquie-
bat Charicles: & conſurgens, Videbis
(ad me inquit) Chariclíam hodie, ſi
antea non vidiſti. Adeſſe enim & mi-
niſtram pompæ & parentationi Neo-
ptolemi, conſuetudo eſt. A me autem
puella, Cnemon, fuerat jam antea vi-
ſa, & una ſacrificia celebrabat, & de ſa-
cris narrationibus interdum aliquid
inquirebat. Sed tamen tacebam, fu-
tura expectans: ſimulque ibamus ad
templum. omnia enim quæ ad ſacrifi-
cium pertinebant, erant jam apparata
à Theſſalis. Ut autem acceſſimus ad
aram, & adoleſcens rem divinam inci-
piebat, precato antea ſacerdote, ex a-
dyto effatur hæc Pythia:

Gratia cui orditur, ſed finit gloria nomen,
Hanc canite o Delphi, progeniemq; deæ.
Qui mea linquẽtes delubra, ſalumq; ruẽtes
Ad ſolis venient torridũ ab igne ſolum.
Magna ubi præcipue virtutis præmia tãdẽ
Temporibus fuſcis, candida ſerta gerent.

Hæc ut eſt deus elocutus, multiplex dubitatio eos qui circumſtabant, ſubibat, quid vellet oraculum interpretari nequeuntibus. Alius enim alio reſponſum detorquebat: & ut quisque volebat, ita & conjecturam faciebat: nondum autem quisquam vera aſſequebatur. Oracula enim & ſomnia ut plurimum ex eventibus judicantur. Alioquin autem Delphi ſtupentes & attoniti ad pompam magnifice inſtructam properabant, neglecta cura de iis quæ reſponſa fuerant, accuratius inquirendi.

HE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM
LIBER TERTIUS.

Poſtquā autem pompa & parentatio peracta eſt: Atqui haud peracta eſt, pater, excipiens Cnemon: ſiquidem me nondum ſpectatorem tua reddidit narratio, ſed magis quam credi poſſit, audiendi deſiderio ſuperatum, & ſpectatorem panegyrim feſtinantem, non ſecus ac poſt feſtum venientem (ut dicitur) prætercurris, cum ſimul & aperueris theatrum, & clauſeris. Ego quidem, ô Cnemon (inquit Calaſiris) minime vellem hiſce ab inſtituto alienis perturbare, ad præcipuas narrationis partes, & ea quæ à principio flagitaſti deducens: cæterum quoniam è diverticulo ſpectator eſſe voluiſti tu quidem, vel hinc te Atticum eſſe declaras: ego autem tibi pompam celebrem inter paucas cum ipſius cauſa, tum eorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quæ ex ipſa evenerunt, breviter exponam. Præcedebat hecatombe, viris myſteriis initiatis, incultiore vita & habitu eam ducentibus. cinctura cuique veſtem albam in nodum colligebat: manus vero dextra cum humero & mammilla nudata ſecurim ancipitem vibrabat. Boves omnes nigri, collo laſcivientes, & ad mediocrem convexitatem illud attollentes, cornua paria & minime intorta gerentes: pars deaurata, pars coronis ex floribus cõfectis implicita: ſimis tibiis, & profundo gutture ſupra genua dependente. Numero autem exacte Hecatombe, & revera nomen implente. Subſequebatur hos aliarum victimarum diverſa multitudo. Cujuſlibet autem animantis genus, ſeorſum & ordine ducebatur, cum tibia & fiſtula initiatoriam quandam & denunciatricem ſacrificii partem inciperat. Hæc armenta & ductores boum, Theſſalicæ virgines excipiebant, pulchra quadã & profunda cinctura, & capillis ſolutis. Diſtribuebantur autem in duos choros. Quæ in primo choro fuerant, ferebant quaſſillos florum & fructuum

ple-

os. In altero autem bellaria & aro-
a calathis ferentes, locum odoris
rantia replebant. Nec vero ma-
m miniſterio in hiſce utebantur,
ſupra caput geſtantes, ad choream
o ordine & tranſverſim ducendam
mutuo tenebant, ut incedere ſi-
& choreas ducere commode lice-
Cantilenæ autem præſcriptum al-
chorus illis dabat: huic enim, ut
m hymnum caneret, negocium
m fuerat. Hymnus autem erat, in
Thetis laudabatur, & Peleus, &
ea horum filius, ac hujus dein-
. Poſt hos, ô Cnemon: Sed quid
mon? inquit Cnemon. Jam enim
terũ ſuaviſſimis rebus privas pater
m hymnum mihi non exponens,
quam me ſpectatorem tantum eo-
ex quibus pompa conſtabat, &
auditorẽ etiam conſtitueres. Au-
inquit Calaſiris, ſiquidem ita lu-
Erat autem talis cantilena:

o Thetin, nitidis ô Theti pulchra comis:
mortale genus Nereos æquorei.
nupſit Peleo virgo, jubente Iove.
enerem noſtram, lumen & æquoreum:
belli Martem magnanimum peperit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Deque furente haſta mater Achille fuit,
Fulmine Græcorum: laus adit unde deos.
Cui peperit puerum Pyrrha Neoptolemum
Excidium Troum, præſidium Danaum.
Tu facilis nobis eſto, Neoptoleme,
Felix quem tumulo Pythia terra tegit:
Accipe nunc hymnos munera ſacra pios:
Pelle omnẽ noſtra promptus ab urbe meti
Cãto Thetin, nitidis o Theti pulchra com

Hymnus igitur, Cnemon, hac ratio ne, quantum meminiſſe queo, fuer compoſitus: tantumque concinnit tis inerat in choreis, & ſic ſtrepitus ſa tationis ad cantum quadrabat, ut ocu li in contemptum eorum quæ cern bantur, ab auditu adducerentur: & qui aderant, virgines ſemper tranſeun tes, tanquam à ſono cantus pertract ſequerentur. Uſque dum à tergo eph borum equitatus, & horum præfe ctus cum reſplenduiſſet, omni audit melius egregiarum rerum ſpectacul repræſentavit. Turma epheborũ quin quagenario numero conſtabat, in vi cenos & quinos utrinque in medi equitantem præfectum ſacræ legatio nis ſtipantes diviſo. Ocreæ quidem ip ſis purpureo loro intertextæ ſupra ta

Io

contrahebantur : chlamys vero al-
aurea fibula in pectore nectebatur,
uleis capitibus in orbem ad oram
eriorem picta. Equi autem Theſſa-
omnes, & illorũ camporum amœ-
atem hilaritate aſpectus repræſen-
tes : frenum quidem, veluti domi-
m recuſarent deſpuebant, & ſpu-
complebant : cæterum menti re-
ici ſeſſoris, quocumque verteret,
temperabant: phaleris vero & fron-
bus argenteis ac deauratis ita exor-
i erant, ut hac in parte certamen de
ria inter ephebos eſſe videtur. Sed
s, Cnemon, ſic exornatos, adeo de-
ciebant & præteribant oculi eorum
i aderant, & in præfectum equitum
rat autem cura mea Theagenes)
njiciebantur, ut videretur tanquam
lgure totum id quod prius lucebat,
ſcuratum eſſe. Tantam lucem nobis
nſpectus attulerat, cum eques quo-
e ipſe eſſet, & armatus, & haſtam
xineam ærea cuſpide vibraret, non
tus galea, ſed aperto capite ſeſe
entans, purpurea chlamyde indu-
, cujus alias partes aurum variabat,
pithas contra Centauros armans :
fibula

fibula vero Palladem ex electro repræ
ſentabat, Gorgonis caput in ſcut
pectori præferentem. Addebat autem
aliquid gratiæ & commendationis i
quæ fiebant, venti placida aura. Blan
de enim aſpirabat, comam tranquill
circa collum carpens, & capillos i
fronte diſcernens, ac oras chlamydi
tergo equi & femoribus injiciens. Di
xiſſes & equum ipſum intelligere for
mam domini, & quod pulcher ipſ
pulcherrimum geſtaret rectorem ſen
tire. Ita collum commovens, & arre
ctis auribus caput attollens, & trux ſu
percilium ſupra oculos verſans, fere
bat & ferebatur exultans ac ſuperbie
& laxato freno alacriter progrediens
ac in utrumque latus alternis ſeſe li
brans, extremaque ungula terram le
niter pulſans, commotionem cum in
ceſſus tranquillitate temperabat. ſtu
porem incutiebat omnibus illud ſpe
ctaculum, & victricia fortitudinis &
formæ ſuffragia omnes adoleſcenti tri
buebant. Denique pervulgatæ mulie
res, & quæ affectum animi continen
tia occultare non poterant, malis &
floribus eum petebant, benevolentiam

quam

ndã ab ipſo, ut videbatur, captan-
Idem enim judicium apud omnes
abat, non poſſe quicquam humani
arere, quod Theagenis pulchritu-
em ſuperaret.

t roſeis poſtquã digitis aurora refulſit,
Homerus dixit,) ac è templo Dia-
vecta eſt pulchra & ſapiens Cha-
a, tunc quod & Theagenes vinci
uando poſſet, cognovimus:ſed ea-
is vinci, quatenus nativa muliebris
næ venuſtas prima viris compa-
,majorem quandam & ſingularem
illiciendum vim habet. Vehebatur
m in rheda, quam jugum boum
m trahebat: veſte vero purpurea
edes usque demiſſa, & aureis ra-
variata, induta fuerat, Zona porro
us pręcinxerat, in quam artifex to-
ſuam artem concluſerat, cum ne-
antea quicquam ejuſmodi fabri-
iſſet, neque iterum pari arte confi-
potuiſſet. Duorum enim draco-
n caudas ad partem dorſi inter ſca-
us connectebat: porro colla ſub
mmillas permutatim producens, &
odum tortuoſum implicans:capita
o elabi è nodo ſinens, tanquam ap-
pen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pendicem nodi ab utroque latere ſ
ſpenderat. Dixiſſes ſerpentes non
deri ſerpere, ſed revera ſerpere: neq
rigido & terribili aſpectu formida
les, ſed humido ſomno diffluente
veluti hoc illicio ſopiti quod ci
puellæ pectus eſſent. Ac illi quid
erant, quod ad materiam attinet, au
cæterum colore cærulei. Aurum en
arte denigrabatur, ut aſperitatem
varietatem ſquammæ nigrum ful
mixtum repræſentaret. talis quid
erat zona puellæ. Coma autem neq
omnino complicata, neque diſſolut
ſed præcipua illius pars & à collo pr
ducta, ſuper humeros jactabatur. C
terum eam quæ à vertice & à fro
deſcendit, lauri tenelli rami coro
bant, roſis ſimilem & candidam, tu
barique immodice & præter decor
ſpiratione aurarum non ſinebant. F
rebat autem ſiniſtra arcum deauratu
à dextro humero pharetra depende
te, altera vero facem accenſam. Cu
que eo habitu eſſet, majus tamen
ipſius oculis lumen quam à face redd
batur. Illi ipſi, Theagenes & Cha
clia, exclamavit Cnemon. Ubina

terr

rarum ſunt iſti, oſtende dicebat, deos obteſtans Calaſiris, conſpici à Cnemone arbitratus. Ille autem: dere me, inquit, pater, etiam ab- ntes putabam: adeo illos proprie, & ales viſos novi, animoque retineo, narratio expreſſit. Haud ſcio, in- it, an tales videris, quales illo die æcia & ſol eſt conſpicatus: adeo nſpicuos, adeo beatos, ut hujus qui- m, viris: illius, mulieribus optabi- eſſet felicitas. Illorum enim con- ctum par immortalitatem eſſe du- bant: præterquam quod adoleſcen- n indigenæ, virginem autem Theſ- i magis admirabantur: id quod pri- um videbant, utrique præcipue ſu- cientes. Novus enim & inuſitatus nſpectus, facilius quam conſuetus, teſt animum percellere. Sed ô dul- m deceptionem, ô ſuavem opinio- m, quomodo me in ſpem ſuſtuliſti, um te videre chariſſimos, & oſten- tum eſſe expectarem, Cnemon? Tu ro me omnino decipere videris. Cũ im ipſos jamjam venturos eſſe, & in nſpectu futuros, initio oratione pro- iſeris, obque iſtæc præmium à me hanc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

hanc ipſam de illis narrationem peti
ris, veſperam jam & nocte adventar
te, nuſquam præſentes oſtendere p
tes. Ille autem : Ades animo, inqui
& omitte timorem, eo quod ſint rev
ra venturi. Nunc autem fortaſſis al
quod impedimentum interceſſit, quo
tardius veniant quam inter nos co
venerat. alioqui ne præſentes quide
oſtenderem, integra mercede pri
non reportata. Quamobrem ſi ad co
ſpectum illorum properas, imple
quod tu viciſſim promiſiſti, & ded
ad finem inchoatam narrationem. E
go, inquit, & alioqui ſponte defug
negocium, quod me ad recordatione
eorum ex quibus dolorem capio, d
cit, & me moleſtum eſſe tibi tanta ga
rulitate ſatiato exiſtimavi. Cæteru
cum tam cupidus audiendi eſſe vide
ris, & honeſtis narrationibus inſatia
bilis, age, ad eam partem à qua ſum d
greſſus, aggrediamur, accenſo pri
lychno, & libationibus ante ſomnu
diis nocturnis factis : ut uſitatis cæ
remoniis peractis, pernoctare nob
vacantibus hiſce narrationibus tran
quille liceat. Hæc dixit, ſtatimque ly
chnu

nus accenſus ab ancilla ſenis juſſu
ferebatur: & libationem faciebat,
m alios deos, tum præ cæteris Mer-
rium invocans: ac petebat felicem
ſomniis noctem: & ut ſibi appare-
nt chariſſimi in ſomnis, ſupplex ora-
t. His autem peractis: Poſtquam
itur, inquit, ô Cnemon, ſepul-
rum Neoptolemi pompa circuivit,
tertio ephebi equis ſunt circũvecti,
oratum ſuſtulerunt mulieres, & viri
conditum clamorem ediderunt. Tũ
aſi ad unum quoddam ſignum; bo-
s, arietes, capræ mactabantur, tanquã
a manu cæde omnibus illata. Deni-
e ara inſigni magnitudine ſexcentis
nis fiſſis onerata, & deſuper legiti-
s omnibus victimis impoſitis, ut
iperet libationem ſacerdos Apolli-
, & aram ſuccenderet, petebant.
aricles autem libationem quidem
ſe pertinere dicebat, aram autem
efectus ſacræ legationis ab æditua
e accepta ſuccendebat. hanc enim
nſuetudinem patria ſancit lex. Hoc
xit, ac ipſe libabat. Theagenes au-
n facem accipiebat. Sane ut ſtatua-
as quid ſit, mi Cnemon, & quod di-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vinum quiddam anima, cognatun
que ſuperiori naturæ, ex operibus
functionibus ejus cognoſcimus. Sim
enim ſe invicem intuebantur, tanq
anima ſui ſimile primo congreſſu c
gnoſcente, & ad cognatum præſtant
dignitateque par accurrente. Princ
pio igitur repente, quaſi conſterna
conſtiterunt: & facem hæc quide
conſtantius tradebat, ille autem rec
piebat, uno obtutu in ſeſe defixis
culis, non ſecus ac hi qui ſe alicubi a
tea noverunt, aut viderunt, alter in a
terius memoriam redeuntes. Dein
leniter arriſerunt, & furtim, ita ut r
ſum diffuſio tantum vultus redargu
ret. Poſtea tanquam illos facti pud
ret, rubore ſunt ſuffuſi: & rurſus cu
affectus, ut arbitror, cor pervaſiſſet, e
palluerunt. denique ſexcentæ ſpeci
intra exiguum tempus in illorum vu
tu vagabantur, ac mutatio omnis g
neris tum coloris, tum oculorum,
gnificans animi commotionem. Ha
latebant vulgum, ut conſentaneu
eſt, cum alius in aliam rem & cogit
tionem animum intendiſſet. Lateba
& Chariclem, conſuetam precatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

invocationem recitantem. Ego autẽ
i obſervationi juvenum vacabam
ſt illud tempus, quam de Theagene
rificante in templo oraculum ceci-
t, ad ſuſpicandum ea quæ eventura
erant, ex nominum conjectura com-
otus. Sed tamen adhuc nihil exacte
iis quę in reliqua parte oraculi prę-
cta fuerant, conjiciebam. Cæterum
ſtquam ſero aliquando, & quaſi per
m à virgine avulſus Theagenes, facẽ
bjecit, & aram ſuccendit, ſoluta eſt
ndem pompa, Theſſalis convivia
euntibus. Reliqui autem ex populo
ſuam quiſque domum diſceſſerunt.
hariclia quoque albo pallio ſeſe ope-
ens, cum paucis familiaribus ad con-
ave ſuum, quod erat in ambitu tem-
i, contendit. Neque enim habitabat
m credito patre. quo minus perſua-
ri poſſet, omnino ſeſe ab illo ſepa-
ns. Ego igitur curioſior redditus ex
s quæ audieram, & videram, obviam
enio Charicli, dedita opera. Ille au-
m: Vidiſtine, interrogabat lumen
eum, & Delphorum, Chariclíam?
on nunc primum, inquibam, ſed &
tea ſæpius, quotieſcunque populus

in templo erat. Et non tantum è diverticulo, ut dicitur, ſed & una mecum non raro ſacrificavit, & de divinis ac humanis rebus, ſi quid aliquando ambigebat, me interrogavit, & ex me didicit. Quid igitur tibi viſa eſt in præſentia? Num etiam aliquem ornatum pompæ attulit; Bona verba, inquibã, Charicle: non ſecus ac ſi luna ſtellis cæteris antecellat, interrogas. Atqui laudabant quidam, inquit, & Theſſalum adoleſcentem, ſecundas illi tribuentes. imo & tertias, ego inquam: Cæterum coronidem pompæ & oculi revera tuam filiam agnoſcebant. Voluptatem inde capiebat Charicles (mihi vero ex veris ad ſcopum iter præparabatur, id præcipue cupienti, ut fidenti animo vir eſſet) & arridens: Eo nunc ad ipſam, dicebat. Quod ſi tibi placet, eas una, & ne forte aliquid moleſtiæ ceperit ex turbæ tumultu, mecum reviſas. Gaudens quidem annuebam: veruntamen præ me ferebam alii occupationi anteferre illius negocium. Poſtquam autem pervenimus eo quo ſeſe recipiebat, ingreſſi deprehendimus eam in lecto languentem, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quieſcere nequeuntem, & oculos
ore madentes. Cumque patrem ſo-
more amplexu excepiſſet, quæ-
ti quid illi accidiſſet, dolorem ca-
s ſibi moleſtum eſſe dixit: libenter-
ſe quieturam, ſi liceat. Turbatus
Charicles, exivit è thalamo nobiſ-
n una, ancillis ut pax eſſet rebus
perans. & progreſſus ante ædes,
id hoc autem eſt, bone Calaſiri,
ebat? Quis languor filiolam inva-
Ne mireris, dixi, ſi cum in tanta
puli frequentia ſeſe oſtentarit, at-
xit invidum aliquem oculum. Sub-
ens igitur ironice, Tu quoque, di-
, vulgi more faſcinationem eſſe ali-
am fortaſſe credis. Ut aliud quip-
m quod maxime verum ſit, inquã.
ue hoc ita exiſtit. Hic aer undiqua-
e nobis circumfuſus, per oculos,
res, & anhelitum, & alios poros
us penetrans, & una ſecum exte-
res qualitates, quibus imbutus eſt,
erens, qualis influxerit, talem quo-
e affectum iis qui illum exceperunt,
eminat. Quamobrem cum aliquis
n invidia res præclaras eſt intuitus,
ul & circumſtantem aërem infeſta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

qualitate implevit, & ſpiritum à ſe a
marulentia plenum in id quod propin
quum eſt tranſmiſit. Ille autem, ut te
nuis & ſubtilis, uſque ad oſſa ipſa &
medullas penetrat: atque ita pleriſqu
fuit invidia morbi cauſa, qui propriur
nomen faſcinationis accepit. Jam au
tem & illa conſidera, Charicles, quan
multi dolorem oculorum & peſtis cõ
tagionem hauſerint, cum haudquaqu
attigiſſent illis morbis laborantes, im
ne lecti quidem, nec menſæ ejuſdem
ſed tantum aëris fuiſſent participe
Argumento tibi ſit, ſi quicquam aliud
tum etiam amorum ortus, quibus ob
jecta viſa initium & anſam dant: &
tanquam ſubventaneos affectus pe
oculos in animas adjiciunt. Ac veriſi
mili quidem ratione. Cum enim inte
cæteros poros & ſenſus qui ſunt in no
bis, aſpectus plurimarum mutation
ſit capax, & calidiſſimus, facilius re
cipit affectiones circunſtantes, ferven
ti ſpiritu tranſmigrationes amorum a
ſeſe trahens. Quod ſi opus eſt, exem
pli cauſa narrationem aliquam tibi e
libris ſacris, à naturæ conſideration
ſumptam, proferam. Charadrius, icte

rici

cis medetur: quæ avis, ſi iſthoc
orbo laborans aliquis eam conſpe-
rit, fugit, & averſatur eum con-
uſis oculis, non invidentia (ut qui-
am ajunt) auxilii, ſed quod aſpiciens
cerſit & trahit ad ſeſe à natura mor-
am, veluti fluxum quendam: ac ea
causa declinat aſpectum, tanquam
tum. Et quod ſerpens qui baſiliſcus
ocatur, ſolo afflatu & aſpectu obvia
uæque exſiccet & inficiat, fortaſſe
idiſti, Quod ſi aliqui & chariſſimos,
eos quibus bene volunt, faſcinant,
irum non eſt. Cum enim natura ſint
ividi, non hoc quod volunt, ſed
uod à natura eſt illis inſitum, faciunt.
d hæc paululum commoratus, Hanc
ontroverſiam, inquit, ſapientiſſime,
maxime probabilibus argumentis
iſſolviſti. Utinam autem etiam ipſa
eſiderium & amorem aliquando ſen-
ret: tunc equidem illam recte vale-
, non ægrotare exiſtimarem. Scis
uod hac etiam in re tuam opem im-
loraverim. Nunc vero nihil minus
etuendum eſt, quam ne hoc illi ac-
iderit, quæ lectu odit, & amorem a-
erſatur, ſed faſcinatione revera labo-

rare videtur. Neque mihi dubium eſt, quod & hanc diſſolvere voles, pro noſtra amicitia, & ſapientia tua omnibus in rebus ſingulari. Promittebam, ſi eã ex aliquo laborare ſenſiſſem, me pro virili opem laturum. Cumque adhuc de his deliberaremus, accurrit quidam properans, &, O præclari, inquiebat, vos vero tanquam ad prælium, aut ad bellum, & non ad convivium vocati, ita cunctamini, cum quidem illud apparet optimus Theagenes, præſes autem ſit illius maximus heros Neoptolemus. Huc ite, neque ad veſperam convivium protrahite, cum ſoli ex omnibus abſitis. Inclinatus igitur Chariclеs, in aurem mihi: Hic, inquit, adeſt baculo invitans. Quam ſublimis eſt Bacchus, præcipue humectatus. Sed eamus: metuendum eſt enim, ne ad extremum plagas nobis inferat. Tu quidem jocaris, eamus tamen, inquibam. Poſtquam autem venimus, prope ſeipſum collocavit Chariclẽ Theagenes. Mihi quoque tribuebat aliquid honoris, Chariclis cauſa. Jam quid tibi moleſtus ſim, narrans illa quæ in convivio fuerunt, choreas virginum, tibici-

nas, armatam & pyrrhichiam ſal-
onem epheborum, & alia cum qui-
lautos & opiparos cibos Theage-
temperaverat, familiare & magis
um compotationi convivium effi-
s: ſed quæ & te audire in primis
eſſe eſt, & mihi narrare jucundum,
ſic accipe. Theagenes præ ſe fere-
quidem lætitiam, & ſeipſum fran-
at, ut humaniter ac feſtive tractare
ſentes videretur: cæterum à me
rehendebatur quorſum animo ten-
et, cum jam oculos verſaret, jam
ementius & ſine ulla cauſa inge-
ceret, nunc triſtis eſſet & veluti
itabundus, mox vultum hilario-
ſumeret, tanquam ſibi conſcius
ſeipſum revocans, denique in o-
em mutationem facile delaberetur.
ns enim amantis, perinde atque
ii, flexibilis eſt, & quæ nulla certa
e manere queat, tanquam animo
ſque in humido affectu fluctuante.
inde & in ebrietatem amans, & in
orem ebrius proclivis eſt. Poſtea
o quam oſcitatione mœrenti & an-
plenue apparebat, jam & cæteris
i aderant præſentes, manifeſtum e-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rat quod non recte valeret. Ut etia
Charicles qui præter varietatem har
nihil animadverterat, ſubmiſſe ad n
diceret: & hunc invidus vidit oculu
idemque mihi videtur, quod & Ch
ricliæ, illi accidiſſe. Idem, inquiba
ego, per Iſim: nec injuria, quand
quidem in pompa poſt illam excell
bat. Hæc quidem nos. Cæterum u
calices circumagi oportuit, propin
bat quidem Theagenes cuique vel in
vitus, benevolentiæ ergo. Ad me au
tem ut pervenit, cum me accipere a
illo officium benevolentiæ dixiſſem
ſed poculum non recepiſſem, acriter
ardentibus oculis obtuebatur, co
temni ſe exiſtimans. Quod cum inte
lexiſſet Charicles: A vino, inquit,
cibis animantium abſtinet. Illo aute
cauſam interrogante: Ægyptius eſt
inquit, Memphites, & antiſtes Iſidi
Theagenes igitur cum Ægyptium m
eſſe, & antiſtitem, cognovit, ſubit
ingenti voluptate eſt affectus: & ſi
cuti ii qui in theſaurum aliquem inc
derunt, ſeſe erigens, aquam popoſcit
& cum ebibiſſet: O ſapientiſſime, in-
quit, ad hanc potionem, qua tibi e
ii

quæ tibi ſunt ſuaviſſima propinavi,
amicitiæ fœdus inter nos hæc men-
faciat. Faciat, inquam, optime Thea-
genes, quæ mihi jampridem tecum in-
cedit: & recipiens bibebam. Ac
nc quidem in hæc deſiit convivium,
diſcedebamus in ſuam quisque do-
um, cum me Theagenes ſæpius &
idius quam priore notitia, amanter
cum oſculis complexus eſſet. Poſt-
am autem veni eo quo me recipie-
m, inſomnis primum noctem tradu-
bam in lecto, ſurſum ac deorſum co-
tationem de juvenibus verſans, &
id vellent extremæ partes oraculi
quirens. Cum autem ad mediam no-
em proceſſiſſet, video Apollinem &
anam, ut rebar: (ſiquidem rebar, &
n potius vere videbã) ac ille Thea-
nem, hæc autem Charicliam mihi
adebat. & nomine me compellantes:
empus eſt, dicebant, ut in patriam
deas: id enim poſtulat Parcarum
x. Ipſe igitur egredere, & hos rece-
os adjunge tibi comites, in libero-
m diligens loco, & deduc ex Ægy-
ia terra, quo & quomodo diis pla-
t. Hæc cum dixiſſent, illi quidem di-
ſceſ-

ſceſſerunt, data ſignificatione, quod non ſomnii viſio fuiſſet, ſed res ipſa ſic ſe habuiſſet. Ego vero alia intelligebam ita quemadmodum videram, cæterum ad quos homines, aut ad quam terram deducendi eſſent adoleſcentes, dubitabam. Hæc quidem, inquit, pater, ſiquidem ipſe poſtea cognoviſti, deinceps mihi quoque narrabis. Cæterum quonam modo dicebas tibi oſtenſos eſſe deos, quod non in ſomnis venerint, ſed manifeſte apparuerint? Eo modo, inquit, fili, quem ſapiens Homerus quaſi ænigmate ſignificat: multi autem ænigma prætereunt:

Namque pedum (ut alicubi ille dicit)
crurumque ſimul veſtigia pone,
Perfacile agnovi remeante, aurasq; ſecãte:
Dii quoque cognoſci poſſunt, certoq; notari.

At qui ipſe videor ex multorum numero eſſe: & hujus me fortaſſe redarguere volens Calaſiri, horum verſuum feciſti mentionem: quorum ego ſententiam vulgatam teneo, inde uſque ab eo tempore quo & verba ipſa edoctus ſum. Cæterum inſperſam illis theologiæ doctrinam ignoro. Paululum igitur immoratus Calaſiris, & men-

entem ad arcanam ſignificationem
nendam excitans: Dii,inquit,& nu-
ma, Cnemon, venientia ad nos,& à
bis recedentia, in alia animalia ra-
rime, in homines autem ut plurimũ
e transformant,ſimilitudine magis,
viſum inſomnii eſſe opinemur, no-
n imponentes. Quamvis igitur pro-
anos homines latuerint,tamen quin
apiente cognoſcantur, effugere non
ſſunt: ſed ex oculis notari poſſunt,
m continuo obtutu intueantur, &
lpebras nunquam concludant: &
agis etiam ex inceſſu,qui non ex di-
btione pedum,neque tranſpoſitione
iſtit,ſed ex quodam impetu aërio,&
expedita, findentium magis auras
am tranſeuntium.Quamobrem ſta-
s quoque deorum Ægyptii ponunt,
njungentes illis pedes, & quaſi u-
entes. Quæ etiam Homerus ſciens,
Ægyptius, & doctrina ſacra inſtru-
us, occulte & involute verſibus red-
dit, relinquens intelligenda iis qui
ſſent. De Pallade quidem:

Atque truces oculi fulſere tuenti.

De Neptuno autem:

Namque pedũ crurumq; ſimul veſtigia pone,

Per-

Perfacile agnovi remeante.

tanquam fluente in inceſſu. Hoc enim eſt, Perfacile remeante: non ut qui dam decepti, perfacile agnovi, puta runt. His quidem me ô diviniſſime ini tiaſti, inquit Cnemon. Cum vero ſæ pe Homerum Ægyptium appelles: ne que credere non poſſum, & vehemen ter admirans obſecro, ne prætereas hanc partem orationis inexcuſſam. Et alienum eſt Cnemon ab inſtituto meo nunc de his diſſerere: tamen audi breviter. Homerus ab aliis quidem a liunde nominetur: & patria cordato ſ urbs quævis viro. Erat autem reve noſtras, Ægyptius: & urbs illi Theb centiportes, ut ex ipſo cognoſcere li cet: pater autem opinione hominu antiſtes, ſed non mentitus Mercuriu Atqui erat illius exiſtimatus pater a tiſtes, eo quod cum ejus uxore cele brante quædam ſacra patria, & in tem plo dormiente, coivit deus, & Home rum procreavit, ferentem notam ince ſtæ conſuetudinis. In utroque enim femore inde usque ab ipſo partu, in gens longitudo criniũ innatabat. Un de cum inter alios, tum inter Græco

obe

rrans, & poëma canens, nomen eſt
tus: ipſe quidem nomen proprium
dicens, neque patriam aut genus
ninans, cæterum iis qui ſciebant
m corporis affectionē, ut in nomen
verteretur perficientibus. Quorſum
em ſpectans, pater, tacebat pa-
m? Aut quod pudebat illum exilii:
t enim pulſus à patre, quando ex
ebis inter conſecratos recenſeba-
, ex eo quod notam ferret in cor-
e ſpurius cognitus, vel hoc etiam
ienti conſilio fecit: ac dum veram
aret, omnem urbem patriam ſibi
ndicabat. Hæc quidem recte & vere
ere mihi viſus es, facienti conje-
ram ex poëmate viri, cum omni vo-
ptate & oblectatione quaſi Ægyptia
nperato, & ex naturæ excellentia:
æ certe ita omnes non ſuperaret, niſi
ivinis quibuſdã revera fundamen-
extitiſſet. Sed poſtquam deos Ho-
rice deprehendiſti Calaſiri, quid
inceps ſit conſecutum, mihi expone.
ioribus, Cnemon, ſimilia: rurſus in-
mniæ, & deliberationes, & amicæ
cti cogitationes. Gaudebam, ali-
uid me eorum quæ non cogitabam,
inve-

inveniſſe ſperans, & reditum in pat
expectans: excruciabar autem, fore
Chariclеs filia privaretur, cogitan
Dubitabam qua ratione juvenes eſſe
una abducendi, & excogitandus m
dus comparandi exitus. De fuga era
ſolicitus, quo modo illam clam cap
ſere, & quo dirigere deberemus: &
trum terra, an mari: denique proce
quædam cogitationum me obrueba
& inſomne reliquum traducebam n
ctis. Necdum exacte dies illuxera
perſtrebat oſtium atrii, & ſenſi que
dam puerum vocantem. Interrogan
autem famulo, quis pulſaret fores,
quam ob cauſam? dixit is qui voc
bat, quod Theagenes Theſſalus ad
ſet. Delectatus ſum nuncio de ado
ſcente, & vocari intro jubebam: offe
mihi ultro & quaſi caſu initium co
filii capiendi, quod præ manibus h
bebam, exiſtimans. Conjectabar
nim, quod cum me in ſympoſio Æg
ptium & antiſtitem eſſe audiſſet, ve
ret adjutorem ſibi in amore aſſumpt
rus, ita ut plerique (ſicuti exiſtim
animo affectus, qui Ægyptiorum ſ
pientiam unam & eandem eſſe exiſt
man

nt, haud recte judicantes. Eſt enim
ædam vulgata, & ut ita dicam, hu-
ſerpens, quæ ſimulachrorum mini-
a eſt, & circa mortuorum corpora
lvitur, herbis intabeſcens, & incan-
tionibus dedita, neque ad ullum bo-
m finem perveniens, neque hos qui
i utuntur deducens, ſed in multis e-
m ipſa ſuis rationibus offendens,
ſtia vero quædam & ſordida inter-
m præſtans: nimirum viſiones eo-
n quæ non ſunt, tanquam eſſent, &
ſtrationes ſperatarum actionum,
gitiorum inventrix, & profuſarum
luptatum miniſtra. Altera vero, fili,
æ revera ſapientia eſt, & à qua illa
ulterina degeneravit, quam nos ſa-
dotes & antiſtitũ genus ab ineunte
ate excolimus, ſupra res cæleſtes
ntemplatur, deorum convictrix, &
uræ præſtantioris particeps, aſtro-
n motus inquirens, & futurorum
eſcientiam in lucro ponens: ab his
idem terrenis malis remota, omnia
o ad honeſtatem & utilitatem ho-
num inſtituens. Propter quam &
o patria ceſſi ad tempus, ſi quo mo-
quę tibi antea narravi, mihi ab ipſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

prædicta, & bellum filiorum meoru inter ſeſe poſſem evitare. Sed hæc cu diis aliis, tum Parcis commendata ſir in quorum, ut hæc faciant, aut no poteſtate ſitum eſt: qui etiam mihi xilium non magis propter hæc, ut v detur, quam propter Chariclıæ inve tionem impoſuerunt. Id autem qu modo evenerit, ex iis quæ ſequent cognoſces. Cæterum Theagenē, po quam ingreſſus eſt, & ſalutavit, reſ lutatum prope me in lecto colloc bam, &, Quæ neceſſitas tam mane ad me adducit? interrogabam. Ille a tem cum diu demulſiſſet faciem: A xius ſum, inquit, de ſumma rerum: rubeſco autem aperire, & conticui Animadverti igitur tempus eſſe me tiendi apud ipſum, & divinandi ea qu ſciebam. Itaque hilarius eum contu tus, Etiamſi ipſe dicere cuncteris (i quam) tamen ſapientiæ noſtræ & di nihil eſt ignotum. Et cum paululu me erexiſſem, & calculos quoſdam n hil numerantes in digitis compoſui ſem, & comam ſparſiſſem', afflatos numinis imitans, Amas (dixi) ô fil Exiluit ad illud vaticinium. Poſte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ero quam & Charicliam addidi, jam
m id me divinitus cognoviſſe exi-
imans, parum aberat quin procum-
ens adoraret. At cum inhiberem, o-
ulabatur ſæpe caput, accedens, & diis
gebat gratias, quod ſpe ſua lapſus nō
ſet, utque illi ſervator eſſem preca-
atur: neque enim ſe ſuperſtitem eſſe
oſſe, ſi auxilio, atque hoc ipſo celeri
eſtitueretur. Tantum malum ſe in-
aſiſſe, atque ita flammis affectus uri,
ræcipue tum primum amorem ſen-
entem. Conſuetudinis enim mulie-
ris expertem ſe eſſe dicebat, multis
odis jurans: ſemperque reſpuiſſe o-
nes, & conjugia ipſa, & amores ſi a-
cujus audiſſet, quoad illum Chariclıæ
rma conviciſſet: quod non naturali
ſtinentia & robore fuiſſet præditus,
d usque ad illum diem mulierem a-
ore dignam non vidiſſet: & hæc di-
ens lacrymabat, veluti invitum & per
im à virgine ſe victum eſſe declarans.
rigebam illum, & conſolabar, &, Eſto
denti animo, dicebam, cum ſemel ad
os confugeris: non enim erit illa no-
ra ſapientia fortior. Eſt quidem au-
erior, & difficulter in amorem delabi

poteſt, Venerem & conjugium contemnens, vel ſi nomines tantum. Sed propter te omnia movenda ſunt. Ars & naturam frangere poteſt: tantum confidentem eſſe oportet, & imperanti neceſſaria parere. Promiſit ſe omnia facturum, ſicut ego imperaſſem. Ita illo obſecrante ac obteſtante, & præmium omnes ſuas facultates mihi pollicente, veniens quidam à Chariclе: Petit à te Charicles, dicebat, ut ad ſe venias. Eſt autem hic prope in templo Apollinis, & hymno deum placat, propterea quod turbatus eſt neſcio quomodo in ſomnis. Conſurgo ſubito, & Theagene ablegato, in templum perveniens, deprehendo Chariclem ſedentem in ſella, admodum triſtem, & continue ingemiſcentem. Accedens igitur, Quid ita triſtis es & mœrens? interrogabam. Ille autem: Cur enim non debeam eſſe, cum & inſomnia me turbaverint, & filia mea ſicuti audivi ægra ſit, & totam noctem inſomnem ducat? Me vero cum alioqui dolore afficiat illius adverſa valetudo, tum præcipue quod cum ſequens ſit certamini deſtinatus dies, quo armatis curſoribus æ-

dituam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

iam facem ſuſtollere, & præeſſe le-
mum eſt, alterum ex duobus eve-
re neceſſe ſit: ut aut abſens pervertat
deſtruat morem uſitatum, aut vel
ita veniens, gravius etiam affliga-
Quamobrem ſi quidem prius fie-
non potuit, nunc ſaltem opem illi fe-
s, & adhibens medicamentum ali-
od, officium juſtum erga nos amici-
nque noſtram, conjunctum cum
tate erga deum feceris. Scio quod
ime ſit tibi difficile, ſi modo vo-
ris, faſcinationem (ut ipſe ais) cu-
re. Antiſtibus enim vel maxima præ-
te, haud eſt impoſſibile. Fatebar me
lexiſſe, illi quoque fucum faciens,
t mihi ſpacium præſentis diei con-
ceret poſtulabam, quod eſſem ali-
d compoſiturus in uſum medica-
nti. Nunc autem ad virginem ea-
s, inquam, diligentius conſidera-
i, & quoad fieri poteſt, eam conſo-
ri. Simul vero, Charicles, velim te
me verba aliqua facere apud puel-
m, & me commendatum illi notio-
m efficere, ut mihi reddita familia-
r, confidentius quoque ſanantem
ittat. Sit ita, inquit. Poſtquam au-

tem venimus ad Charicliam, multa quidẽ quid attinet dicere? Succubuerat enim prorſus affectui, & ex genis flos jam fugerat, & ardor vultus lacrymis tanquam aqua reſtinctus eſſe videbatur: tamen ſeſe componebat, cum nos vidiſſet, & conſuetum vultus habitum omnibus modis revocare conabatur. Complexus autem eam Charicles, & multum diſſaviatus, & nihil blanditiarum omittens, O filiola, ô nata, dicebat, mene patrem celas, ex quo labores? & cum faſcinata ſis, taces, quaſi injuria affeceris, & non affecta ſis ab oculis qui te male aſpexerunt? Sed ades animo. Oratus eſt enim à me Calaſiris hic ſapiens, ut tibi ſanationis aliquam rationem inveniat: poteſt autem id præſtare. Excellit enim, ſi quiſquam alius, in arte divina, tanquam genere vitæ antiſtes: & quod majus eſt additamentum, nobis in primis amicus. Quare merito feceris, ſi illum admiſeris absque ullo impedimento, ſive incantatione uti, ſive alio modo ſanare volenti, teipſam tradens: cum alioqui à ſapientum generis conſuetudine nõ abhorreas. Tacebat quidem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m, annuebat tamen Chariclia, tan-
am libenter conſilium de me datum
mittens. Et tunc hiſce conſtitutis,
ceſſimus, reducente mihi in memo-
m Charicle, ut ea quæ à me petierat
rarem, & cogitarem quomodo in
ariclia cupiditatem aliquam conju-
& virorum efficerem. Deducebam
tur lætum, cum illius voluntati bre-
ſatisfactum iri promiſiſſem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM
LIBER QUARTUS.

Poſtridie vero Pythius quidem agon deſinebat: juvenilis autem fervebat, arbitro (ut exiſtimo) & præſide Cupidine, & per hos duos athletas, quos conjunxerat, maximum certaminum ſuum oſtendere contendente. Accidit enim tale quiddam. Spectabat Græcia, judices autem erant Amphictyones. Poſtquam igitur alia magnifice peracta ſunt, curſus certamina, luctæ conſertiones, cæſtuum pugnæ: ad extremum præco, Armati prodeant proclamavit. & æditua Chariclia in extremitate ſtadii ſtatim reſplenduit. Venerat enim quamvis invita, propter morem patrium: vel magis, mea quidē ſententia, ſe viſuram alicubi Theagenem ſperans, ſiniſtra ferens accenſam facem, altera autem ramum palmæ præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tendens. & cum comparuiſſet, con-
io totum theatrum ad ſeſe conver-
Cæterum haud ſcio an nemo ocu-
n Theagenes anteverterit. Velox
enim amans, ad videndum id cu-
deſiderio tenetur. Atqui ille inſu-
cum audiſſet antea id quod erat fu-
um, in eam ſolam obſervationem
mo vacabat. Quapropter ne tacere
dem potuit, ſed ſubmiſſe ad me,
debat autem proximus mihi dedita
era) Illa ipſa, inquit, Chariclia eſt.
hunc quidem quieſcere jubebam.
edictum autem præconis, veniebat
dam eximia in habilibus armis ſpe-
, & magnos ſpiritus gerens, ſoluſ-
inter cæteros clarus, ut videba-
: qui in multis jam antea certami-
us coronatus fuerat, tunc autem
certatorem non habebat: nemine,
xiſtimo, in certamen prodire au-
Remittebant igitur eum Amphi-
ones. Neque enim lex permittit, ut
qui non inierit certamē, corona de-
natur. Ille autē provocari à pręcone
certamen, eū qui vellet poſtulabat.
perabant judices, proclamavit præ-
, ut prodiret aliquis, qui certa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

men inire vellet. Theagenes autem ad me: Hic me vocat, inquit. M autem, Quomodo hoc dicis? qua rente; Sic erit, inquit, pater. Nequ enim quiſquam alius præſente & v dente me, ex manibus Chariclíæ v ctoriæ præmium auferet. Fruſtratio nem autem, inquam, & ignominia quæ hanc conſequitur, nihil omnin curas, nec expendis? Quis autem inquit, tam furioſe videre & appropin quare Chariclíæ contenderit, ut m antevertat? cui vero perinde atqu mihi, aſpectus illius alas addere po ſit, & eum in ſublime rapere? An n ſcis, quod Amorem etiam alatum f ciunt pictores: agilitatem illorum q eo detinentur, quaſi ænigmate qu dam ſignificantes? Quod ſi oport jactationem accedere ad ea quæ dic ſunt, nemo ad hunc uſque diem qu me pedibus præcurrerit, gloriatus e Hæc dixit, & proſiluit, ac progreſſ in medium, nomen edebat, & indic bat gentem, & locum curſus ſorti batur: & induta tota armatura, ſtet ad carceres, ſtudio currendi anhelan & ſignum tubæ invitus & vix exp

ctan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ans. Præclarum quoddam erat ſpe-
aculum, & conſpicuum, & quale
omerus, in quo Achilles prælio ad
amandrum certat, introducit. Com-
ota enim erat Græcia tota ad illud
ctum, quod præter opinionem ac-
debat, & Theageni victoriam pre-
batur, non ſecus ac ſi quilibet certa-
en iniret. Magnam enim vim habet
iam ad conciliandam aſpicientium
nevolentiam, formę venuſtas. Com-
ota quoque fuerat & Chariclia ſu-
amodum: & vidi, cum id diu ob-
rvarem, ſubinde in alium atque aliũ
ltum eam commutari. Nam poſt-
am ita ut exaudirent omnes, præco
rſu certantes nunciavit, & procla-
vit, Ormenus Arcas & Theagenes
heſſalus, relinquebantur carceres,
rſus autem conficiebatur propemo-
m oculorum comprehenſionem ef-
giens. Ibi ne quieta quidem manere
plius virgo potuit, ſed commove-
tur illius gradus, & pedes præ exul-
tione ſaliebant: tanquam animo
a cum Theagene ſublato, & illum
i curſu adjuvante: ac ſpectatorum
ivis pendebat ab eventus expecta-
tione,

tione, & ſolicitudinis plenus erat. Ego vero etiam magis, qui jam apud me conſtitueram, ut illius non ſecus ac filii curam ſuſciperem. Nihil mirum eſt, inquit Cnemon, quod videntes & præſentes ſoliciti ſunt: nam & ego nunc Theageni metuo, & à te peto ut eo citius, ſi victor eſt renunciatus, exponas. Cum jam medium ſtadium cōficeretur, Cnemon, paululum converſus & Ormenum torve contuitus, allevat ſcutum in altum, & erecto collo, & viſu prorſus in Charicliam intenſo, in eam ceu ſagitta ad ſcopum ferebatur: & tantum anticipavit Arcadem, ut ille multis orgiis à tergo relinqueretur: quod intervallum poſtea menſum eſt. Accurrens igitur ad Charicliam, totus ex induſtria in illius pectus incidit, quaſi impetum curſus continere non poſſet: & cum palmam auferret, me non latuit quod virginis manum oſcularetur. Beaſti, dixit Cnemon, quod & vicit & oſculatus eſt. Sed quænam deinceps conſecuta ſunt? Non tantum audiendo non ſatiari Cnemon, ſed etiam à ſomno haud facile opprimi potes: & cum jam non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

a pars noctis præterierit, vigilias
nes, & ex producta in longum
atione tædiũ non contrahis. Ego
& Homerum reprehendo, pater,
cum aliarum rerum, tum amoris
tatem eſſe dixerit: quæ res (me ju-
) nullam ſatietatem admittit, ne-
cum fruitur quiſpiam, neque cum
tu percipit. Quod ſi ab aliquo
agenis & Chariclíæ amoris fiat
tio, quis eſt uſqueadeo adamanti-
orde, aut ferreo, ut non ſe oble-
totum licet audiat annum? Quam
em continua narrationem. Thea-
s quidem, Cnemon, coronabatur,
nunciabatur victor, ac deduceba-
omnium gratulationibus: Chari-
vero plane victa erat, & mancipa-
nori, magis quam prius, cum ite-
Theagenem vidiſſet. Amantium
mutuus aſpectus, affectus recor-
ac redintegratio eſt: & inflam-
mentem conſpectus, perinde at-
ignis materiæ admotus. Ac illa
em domum veniens, ſimilem no-
prioribus, vel etiam acerbiorem
cebat. Ego autem rurſus inſo-
eram, quonam verteremur fugæ
celan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

celandæ cauſa conſiderans, & in quam regionem mittat juvenes deus cogitans. Ac fugam quidem per mare intellexi capeſſendam eſſe, ex oraculo conjecturam faciens, ubi dicebat:

Salumque ruentes,
Ad ſolis venient torridum ab igne ſolū

Cæterum quo eſſent deducendi, unam ſaltem ad cognoſcendum rationem inveniebam, ſi quo modo poſſem adi-piſci expoſitam cum Chariclia faſciã quam illius rationibus inſignitam eſſe Charicles dicebat ſe audiſſe. Conſen-taneum enim mihi videbatur, quod inde & patriam & parentes puellæ, quos jam ſuſpicabar, eſſem cognitu-rus, quo fortaſſis etiam fatis mitteren-tur. Mane igitur ad Charicliam cum veniſſem, & alios neceſſarios lacry-mantes deprehendo, & non minime Chariclem. Accedens igitur, Quid eſt tumultus? interrogabam. Ille au-tem: Intenſior eſt, inquit, redditus morbus filiæ, & graviorem hanc, quam antea, noctem experta eſt. Secede, in-quam, & reliqui omnes exeatis: tripo-dem autem quiſpiam tantum, & lau-rum, & ignem ac thus apponat: neque

m

e prius quiſquam interturbet, quam
vocavero. Imperavit hæc Charicles,
fiebant. Nactus igitur ocium, quaſi
ſcena repræſentationem fabulæ in-
piebam: & thus adolebam, & quæ-
m ſuſurrantibus labris precatus, lau-
m à capite ad pedes Chariclıæ ſur-
m ac deorſum ſubinde commove-
m: & ſomnolenter, vel potius ani-
er oſcitans, ſero tandem deſii, cum
ltas quaſdã nugas in me & in puel-
n effudiſſem. Illa autem identidem
put commovebat, & ſubridebat, er-
e me fruſtra & morbum ignorare
nificans. Aſſidens igitur propius,
o bono animo filia, dicebam: mor-
enim vulgaris eſt, & curatu facilis,
inatio te impetivit haud dubie, cũ
npæ intereſſes: magis vero, cum
eſſes certamini. Ego autem ſuſpi-
eum qui faſcinavit. Theagenes eſt,
certavit armato curſu. Neque e-
me latuit, quod in te ſæpius in-
tus eſſet, & oculos petulantius in-
ret. Illa autem: Ipſe ſive ita me
t, ſive non, multum valeat. Cæte-
cujas eſt, aut unde oriundus? Vi-
am enim multos illum cum quodã
ſtupo-

ſtupore admirantes. Quod Theſſalus ſit genere, audiſti antea ex præcone, quando ipſum renunciavit. Refert vero ſe ad Achillem generis authorem, & mihi vere hoc ſibi ſumere videtur, conjecturam facienti ex proceritate & forma, Achilleam generoſitatem confirmante: præterquam quod non eſt arrogans, neque inſolens, ſicut ille, ſed animi ferociam & faſtum ſuavitate lenit ac temperat. Quod cum ita ſit, tamen acerbiora ipſe patitur, quam intulit: habeat licet invidum oculum, & te aſpectu infaſcinarit. O pater, inquit, tibi quidem habeo gratiam, quod vicem noſtram doles, & moleſte fers: ſed quid fruſtra imprecaris ei, qui nos nulla injuria affecit? Neque enim faſcinatione laboro, ſed alio quodam (ut videtur) morbo. Quid igitur celas, inquam, filia, & non potius audacter exponis, ut eo facilius auxilium invenire poſſimus? An non pater ſum tibi ætate, vel magis benevolentia? An non patri tuo notus, & iiſdem animorum ſtudiis conjunctus? Indica quo labores: habes me fidum, ſi velis etiam jurejurando obſtrictum. Dic con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

enter, neque dolori vires tacitur-
nate ſuppedites. Omnis enim affe-
ctio quæ cito cognoſcitur, facile cu-
ri poteſt: ſed quæ tempore invete-
ravit, propemodum eſt inſanabilis.
mentum eſt enim morborum, ſilen-
tium: cæterum quod enunciatur, leni
conſolatione facile poteſt. Paululũ
tur immorata ad hæc, & varias ani-
mutationes & affectus vultu decla-
s: Concede mihi, inquit, hodier-
n diem, audies vero poſtea, niſi ip-
ntea cognoveris, quandoquidem
icinandi artis peritum te eſſe vis.
bam conſurgens, dans facultatem
llæ, ut interim animi pudorem mo-
aretur. Charicles autem mihi oc-
rebat, &, Quid habes quod dicas?
erebat. Omnia fauſta, dicebam.
e enim dolore, qui illi moleſtus eſt,
rabitur. Et aliud quidpiam ex quo
uptatem magnam percepturus es,
ptabit. Interea nihil vetat quo mi-
m medicum accerſi jubeas. Atque
dictis recurrebam, ne plura ex me
aricles ſciſcitaretur. Et cum pau-
m tantum progreſſus eſſem extra
unculam, video Theagenem ibi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

dem circa templum & ambitum temp
obambulantem, & ſecum colloque
tem, tanquam ſufficeret illi, ſi habit
culum tantum Chariclîæ videret. D
flectens igitur præteribam, quaſi illu
non conſpexiſſem. Ille autem: Salv
inquit, Calaſiri: & audi: te enim e
pectabam, Converſus ſum ſubito, &
Theagenes eſt, dicebam, formoſu
Non hercle animadverteram. Qui fo
moſus, inquit, qui Chariclîæ n
placet? Simulabam vultu, me ind
gnari: &, Non deſines, dicebam, n
& artem meam afficere contumelia
qua jam illa capta, & te amare coac
eſt, & tanquam aliquem præſtantio
ſe videre optat? Quid dicis, inqui
pater? videre me Chariclia? Quamo
rem igitur non ducis ad ipſam? & ſim
procurrebat. Apprehendens igitur eu
pallio: Sta hic, inquio, etiamſi vale
currendi celeritate. Neque enim
negocium hoc tanquam præda, nec
conſequendũ facile, & cuivis vole
ti expoſitum: ſed magno conſilio i
diget, ut commode perfici; & mag
apparatu, ut ſecure agi poſſit. An i
noras, quod pater virginis primum d

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pitatis locum Delphis obtinet? An
on legum tibi venit in mente, quæ
pitalem pœnã in tales conſtituunt?
aud multum refert, inquit, etiamſi
oriar, potitus Chariclia: ſed tamen
videtur, petamus illam in matrimo-
um mihi dari, patrem accedentes.
eque enim indigni ſumus, qui cum
haricle affinitatem contrahamus. Nõ
tinebimus, inquam, non quod
quid in te reprehendi aut deſiderari
ſſit: ſed Charicles ſororis ſuæ filio
rginem jampridem deſpondit. Plo-
bit, inquit Theagenes, quicunque
ndem ſit: neque quiſquam alius, me
vo, in thalamos ducet Charicliam.
n usque adeo manus hæc & gladius
rpet meus. Deſine, inquam, nulla re
uſmodi opus erit: tantum mihi ob-
mpera, & fac ſicut ego præcepero.
unc vero diſcede, & cave ne ſæpius
e convenire deprehendaris, ſed quie-
& ſolus mecum congredere. Abibat
triſtis. Charicles autem poſtridie
ihi factus obviam, quamprimum me
dit, accurrens, multoties caput oſ-
labatur. Tantum valet ſapientia,
ntum amicitia: continue exclamans:
 per-

perfectum eſt à te magnum opus. Capta eſt, quæ difficilis captu fuit: & victa eſt inexpugnabilis antea: Amat Chariclia. Ad hæc laſciviebam, & contrahebam ſupercilium, & ſuperbe incedens: Minime dubium erat, dicebam, quod ne primum quidem impetum ſuſtinere poſſet, cum quidem adhuc nihil majus admoverim. Verum unde, Charicle, amantem deprehendiſtis. A te perſuaſi, inquit. Medicos enim probatæ fidei, quemadmodum admonueras, cum advocaſſem, ad inſpectionem ducebam, præmium opes quas haberem pollicens, ſi illi adjumento eſſe poſſent. Illi autem quamprimum ingreſſi ſunt, interrogabant, ex quo laboraret? Hac vero averſa, & carmen Homericum exclamante,

Inter Achivos Pelida præſtantior omnes.

ſapiens Aceſtinus (noviſti fortaſſe virum) manum carpo etiam invitæ injiciens, videbatur ex arteria affectionē judicare, cordis motus (ut exiſtimo) indicante. Cumque nō parvo tempore arteriam tentaſſet, & ſurſum deorſumque ſæpius contemplatus eſſet, O Charicles, inquit, fruſtra huc nos advoca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

aſti. Medica enim nihil in hac pro-
rit opera. Me vero, O dii, quid hoc
s? exclamante: perit igitur mihi fi-
a, & jam extra omnem ſpem ſalutis
ta eſt. Ne tumultueris utique, in-
, ſed audi. & cum me abduxiſſet
ſum à puella & ab aliis: Noſtra, in-
, ars affecti corporis curationem
fitetur, animi vero nō principaliter,
tum tantum cum compatitur cor-
afflicto: viciſſim illo ſanato, juva-
ſimul, & convaleſcit. Cæterū puel-
morbo quidem laborat, ſed nō cor-
s. Non enim humor aliquis redun-
, non capitis dolor illam gravat,
febris inflammat, non aliud quic-
m in corpore, neque pars, neque
morbo detinetur. Hoc profecto,
ue aliud quicquam, pro vero ha-
dum eſt. Me autē obſecrante, & ut
eret, ſi quid intellexiſſet, poſtulāte:
non, inquit, etiam ipſi puellæ notū
affectum eſſe animæ, & morbum,
orem manifeſtum. An non vides
d illi oculi turgeſcunt, & aſpectus
ortus eſt, & facie pallet, cor non
iſans? adhæc animo errat, & quid-
oblatum loquitur, & vigilias abs-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

que cauſa ſuſtinet. denique ſuccu[illegible]
corporis & juſtam amplitudinem ſu[illegible]
bito amiſit. Inquirendus eſt tibi, Cha[illegible]
ricles, ſi modo fieri poſſit, aliquis qu[illegible]
illam ſanet. Præſtiterit autem id cupi[illegible]
tus ſolus. & hæc cum dixiſſet, diſcede[illegible]
bat. Ad te autem ego curſim abii, me[illegible]
ſervatorem, & deum: quem ſolum be[illegible]
neficio nos afficere poſſe, & ego & ill[illegible]
agnoſcit. Nam me multis modis pe[illegible]
tente, & ut diceret quid pateretur ob[illegible]
ſecrante, unum tantũ reſpondit: quo[illegible]
ignoraret quidem quid ſibi accidiſſet[illegible]
ſciret autem quod ſolus Calaſiris ſana[illegible]
re poſſet, & ut te ad illam accerſerem[illegible]
orabat. unde vel maxime ſum conje[illegible]
ctatus, tua ſapientia captam eſſe. A[illegible]
igitur, ſicuti quod amat (ad illum ego[illegible]
ita & quem amet, dicere poſſis? No[illegible]
per Apollinem, inquit. Quomodo e[illegible]
nim, aut unde hoc ſcirem? Optarem
autem illam præ omnibus divitiis Al-
camenem amare, ſororis meæ filium,
quem jampridem ipſi, quod ad volun-
tatem meam attinet, ſponſum deſigna-
vi. Me autem dicente, quod liceret fa-
cere periculum, introducenti ad illam
& oſtendenti adoleſcentem: collau-
dato

to conſilio, diſcededat. Rurſus autem, quo tempore forum eſt refertum, mihi factus obviam, Audies rem acerbam & moleſtam, dicebat: filia inſanire videtur, adeo inuſitatum quiddam eam detinet. Introducebam, ſicut jubebas, Alcamenem, & delicatius exornatum oſtendebam. Illa autem tanquam Gorgonis conſpecto capite, aut aliqua re adhuc magis formidabili, alta & acuta voce exclamavit, & vultum in aliam partem conclavis avertit, & manus tanquam laqueum collo admovens, ſe ſibi mortem conſcituram eſſe minabatur: & jurejurando confirmabat, niſi quamprimum exiremus. Ab illa ibidem vel dicto citius diſceſſimus: quid enim faciundum fuit, abſurditatē tantam videntibus? Tibi autem ſupplices iterum ſumus, neve illā interire, neve nos voto noſtro fruſtrari patiaris. O Charicles, inquam, haud falſo dixiſti inſanire puellam. Commovetur enim à copiis quas illi immiſi, & iis non minimis, ſed quæ illam (ut conveniebat) ad ea facienda, à quibus natura & animi conſtitutione abhorrebat, cogerent. Sed mihi videtur

contrarius quiſpiam deus, impedi negocium, & cum meis miniſtris d gladiari. Quamobrem tempus eſt om nino, ut mihi faſciam oſtendas, quai cum filia expoſitam, te cum cæteris ir diciis recepiſſe dicebas. Quam metu ne præſtigiis aliquibus imbuta ſit, & impoſturis exacerbantibus animat picta: cum inimicus aliquis illi ſtatir ab initio, ut aliena ab amore, & abs que prole totum tempus vitæ degere ita inſidias ſtruere voluiſſet. Approba bat hæc, & paulo poſt afferebat fai ciam. Tempus mihi ab illo dari peto obſequitur. ego ad hoſpitem reverſus ne vel tantillum quidem differens, fa ciam perlegi, literis Æthiopicis no vulgaribus, ſed regiis notatam, qua Ægyptiis ſacris cognominatis ſunt ſi miles. Et cum percurrerem, talia qua dam inveni ſcriptum exponere: PER SINA REGINA ÆTHIOPUM, quod cumque tandem cognomen habituræ & ſolis doloribus filiæ, donum ultimū exaro hanc inſcriptam lamentationē Obrigui, Cnemon, poſtquam nomen Perſinæ audivi: attamen ea quæ ſeque bantur, legebam, quæ erant talia:

QUOD

IOD ob nullum ſcelus, filiola te na-
m expoſui, & patrem tuum Hyda-
em conſpectum tuum celavi, teſtis
ihi ſit Sol, author noſtri generis: ve-
ntamen excuſatam iri me tibi ali-
iando cupio, filia, ſi ſuperſtes man-
tis, & ei qui te ſublaturus eſt, ſi quē
eus adduxerit, totidemque vitæ ho-
inum, retegens cauſam expoſitionis.
obis majores ex diis quidem ſunt,
l & Bacchus. Porro ex numero he-
um, Perſeus & Andromeda, & Mē-
n poſt hos. Hi igitur qui regia do-
icilia ſucceſſu temporis extruxerunt,
cturis ea ſumptis ab illorum rebus
ſtis, exornarunt. Ac aliorum quidē
agines & res geſtas in habitaculis
rorum & porticibus depinxerunt:
alamos autem Andromedæ Perſei-
ie amoribus variarunt. Ibi aliquando
os, decimo jam elapſo anno, poſtquā
e Hydaſpes uxorem cognovit, nec-
im eſſent nobis liberi, ſub meridiem
iieſcere contigit, ſomno æſtivo cō-
llente. Tum quoque mecum rem
ibuit pater tuus, ſomnium illi hoc
æcipere jurans: & ſenſi me continuo
avidam eſſe. Tempus igitur usque

 ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ad partum, feſtum publicum erat, & ſacrificia gratiarum actionis ergo diis fiebant, tanquam rege ſperante ſucceſſorem generis. Poſtquam autem te albam peperi, inuſitatum Æthiopibus colorem referentem, ego quidem cauſam cognoſcebam, quod cum aſpectui, in conſuetudine cum viro pictura Andromedam obtuliſſet, & undiquaque oſtendiſſet nudam, (tum primum etiam eam Perſeus ex rupibus deducebat) ſimile illi in præſentia infœliciter formaſſet. Veruntamen ſtatui & meipſam liberare ignominioſa morte (pro certo habens tuum colorem adulterii crimen mihi conciliaturum, nec quenquam crediturum eſſe caſum exponenti) & tibi natæ incertitudinem fortunæ largiri, longe morte manifeſta, aut omnino ſpurio nomine optatiorem: teque mortuam eſſe continuo, apud virum fingens, clanculum & occulte expoſui: quam maximas opes potui, præmium ei qui te ſuſtuliſſet una exponens: & cum aliis rebus te ornans, tum hac faſcia, & miſerabili narratione tuarum mearumque rationum involvens, quam lacry-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m propter te profuſis & ſanguine
pſi, cum ſimul primo enixa eſſem,
n multiplicem luctum incidiſſem.
terum ô ſuavium, & ad exiguum
pus filia, ſi ſuperſtes fueris, memi-
is præclari tui ortus, colens pudi-
tiam, quæ ſola muliebris virtutis &
mi regii character eſt: & parentes
rtare, eam exercens. Memineris au-
n ante omnia, ut inter pignora te-
n expoſita, annulum quendam in-
ras, & tibi vendices: quem pater
s mihi, cum illi deſponſarer, do-
it, regio quidem ſigno in circulo
lptum, lapide autem Pantarbe &
ulta vi prædito, in pala conſecra-
n. Hæc tecum ſum locuta, ſcriptũ
hunc uſum inveniens, cum me nu-
n vivo colloquio & coram in ocu-
oſitò privaſſet: quæ ut facile muta
rrita eſſe, ita & ad utilitatem ali-
ndo pervenire poſſunt. Etenim in-
titudo fortunæ hominibus ignota
. Denique hæc quæ ſunt à me ſcri-
 (ô nequicquam formoſa, quæ no-
 crimen forma conciliaſti) ſiquidem
vata fueris, indicia tibi erunt: ſin,
od utinã ſemper aures meas lateat,
ſepul-

ſepulchrales matris & funebres lacrymæ. Hæc poſtquam legi, Cnemon, cognoſcebam, & deorum gubernationẽ admirabar, ac voluptate ſimul & dolore implebar, & affectu quodam novo detinebar, lacrymans ſimul & gaudens, ſoluto in lætitiam animo propter eorum quæ antea fuerant ignota inventionem, & oraculo reſponſorum evolutionem: cæterum anxio, de eventu conſequentis temporis: & humanam vitam miſerante, ut rem quandam inſtabilem & infirmam, & alias alio inclinantem, tunc autem in primis ex fortuna Chariclíæ cognitam. Subibat enim multarum rerum cogitatio, ex qualibus orta, qualium putaretur, quanto locorum intervallo à patria eſſet abducta, & ſortita filiæ adulterinũ nomen, amiſſo nativo Æthiopum & regio genere. Denique diu ſteti anceps, cum merito ſortem illius præteritam miſerari & deplorare poſſem, futuram autem prædicare & laudare non auderem. Donec tandem revocato ad ſobrietatem animo, ſtatui non cunctandum eſſe, ſed continuandum inceptum negocium. Et cum ad Chari-

cliam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m veniſſem, deprehendo ſolam jã
urſus affectu feſſam, & animo qui-
n eluctari conantem, corpore au-
e omnino afflictam, cum ceſſiſſet
rbo, & reſiſtere ingruenti magno
etu non quiviſſet. Cum igitur pro-
removiſſem eos qui aderant, & ne
quam tumultuaretur imperaſſem,
quam preces quaſdam & invoca-
nes puellæ admoturus: Tempus
ſt, inquio Chariclia (ſic enim pri-
promiſiſti) dicendi quid patiaris,
on celandi virum te benevolentia
ſequentem, qui etiam te tacente
nia ſcire poſſit. Illa autem appre-
ſam meam manum oſculabatur, &
crymabat: &, O ſapiens Calaſiri,
obis hanc gratiam primum dice-
ſine me tacentem infelicem eſſe,
n ipſe, ut vis, morbum cognoveris:
gnominiam evitatam in lucro po-
e, occultantem ea quæ cum pati
pe, tum enunciare multo turpius
Me autem etſi dolore afficit mor-
invaleſcens, tamen illud magis,
od initio morbum non ſuperarim,
victa ſim ab affectu, qui mihi ſem-
ante hoc tempus odioſus fuit, &
vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vel auditu ipſo venerandum virginitatis nomen contaminat. Confirmans igitur ipſam: O filia, inquibam, duabus de cauſis recte facis, quod premis rationes tuas. Nam & mihi nihil opus eſt ut ea cognoſcam, quæ jampridem ex arte mihi ſunt nota: & non abs re tibi accidit, ut erubeſcas ea dicere, quæ mulieres occultare magis decet. Sed quoniam ſemel amorem ſenſiſti, & Theagenes conſpectus te cepit(hoc enim vaticinium divinum mihi indicavit;) tu quidem ſcito te non ſolã, neque primam hunc affectũ experiri, ſed cum multis illuſtribus fœminis, cũ multis quoque virginibus, alioqui (ſi ſpectes cætera) pudicis. Maximus enim deorum eſt Amor, ac ipſos etiam deos interdum ſuperare dicitur. Cæterũ conſidera quo pacto optime tuas res in præſentia conſtituas. Siquidem expertem eſſe amoris initio, beatitudo quædam eſt: at ubi captus ſis, ad moderationem revocare animum, ſapientia ſingularis. Quod & tibi ſi credere volueris, licet: cupiditatis nimirum turpe nomen repellere, conjunctionis autem legitimum vinculum amplecti,

& in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m matrimonium vertere morbum.
tore multo manabat poſt hæc di-
Cnemon ; & manifeſtum erat o-
no, quod lætaretur iis quæ audie-
ſollicita eſſet autem, & anxia , de
quæ ſperabat: denique erubeſceret,
ſcientia eorum in quibus erat de-
menſa. Cum igitur non parvo tem-
is intervallo quieviſſet: O pater,
uit, matrimonium nominas, & hoc
lecti jubes, tanquam manifeſtum
t, aut patrem aſſenſurum eſſe, aut
micum meum illud ambiturum.
od ad adoleſcentem attinet, firmũ
inquibam. Magis etiam ille, quam
aptus eſt, ſimili ratione commo-
Siquidem ut eſt conſentaneum,
mæ utriuſque veſtrum, primo con-
ſſu mutuam alterius dignitatem
gnoverunt, & in parem affectum
t delapſæ: auxi vero & ego ipſe, tibi
tificans, illius cupiditatem. Cæte-
n qui putatur tuus eſſe pater, alium
i parat ſponſum, Alcamenem, tibi
m ignotum. Illa autem: Alcameni
idem ſepulchrum prius quam ma-
monium meum paret. Me enim aut
eageneſ ducet, aut id quod eſt fa-
tale

tale excipiet. Tu vero unde cognove-
ris quod non ſit meus pater, ſed pute-
tur eſſe, Charicles, quæſo expone.
Ex hac, inquam, tænia: ſimul eam
demonſtrans. Unde autem eam ade-
ptus es, aut quo modo? Poſtquam e-
nim me in Ægypto à nutritio acceptā
neſcio quomodo huc adduxit, abſtra-
hens illam à me, repoſitam in ciſtell
aſſervavit, ne temporis injuria cor-
rumperetur. Quomodo recuperaverim
(inquam) deinceps audies. In præ-
ſentia vero, an ea quibus eſt inſignita
ſcias, dic mihi. At cum illa neſcire ſe
confiteretur: genus, dicebam, & gen-
tem, & fortunam tuam exponit. deni-
que ut aperirem illi quæ ſcirem, obſe-
cranti, referebam omnia, ſcriptum al-
ternis legens, & ad verbum interpre-
tans. Poſtquam autem ſeipſam agno-
vit, & animum erexit, magis ad genus
ſuum ferebatur, & Quid facere opor-
tet? interrogabat. Jam tum conſilium
manifeſtius incipiebam, omnia ita ut
ſe habebant retegens. Ego dicebam,
filia, etiam Æthiopes adii, ſtudio illo-
rum ſapientiæ cognoſcendæ. Fui &
matri tuæ Perſinæ notus. Semper enim
hoſpi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſpitium & receptaculum ſapientum
neris, eſt aula regia: & alioqui con-
utus eram aliquantum glorię, Ægy-
acæ ſapientiæ, acceſſione Æthiopi-
, majorem addens authoritatem.
ſtquam autem me domum diſceſſu-
n ſenſit, tuas rationes omnes mihi
onit, jurejurando primum fidem ſi-
tii à me accipiens, & dicebat, ſapi-
ibus indigenis dicere ſe non auſu-
n fuiſſe: à me autem petere, ut ſciſ-
er deos, primum an expoſita ſervata
: deinde, qua in terra degas ætatē.
que enim ſe audire in gente Æthio-
n ullam talem eſſe, etſi id anxie in-
iſiverit. ego autem cum omnia à
s didiciſſem, & ſuperſtitem te eſſe,
bi vitam degeres dixiſſem, rurſus
ebat ut inquirerem, & in patriam
erti juberem. Se enim ſine prole &
eris, ex dolore quo propter te affi-
tur, manere: paratamque eſſe, ſi
ndo apparueris, confiteri patri tuo
quod accidit. Scireque illum perſua-
n iri, tum diuturnitate temporis
o ſecum vixerit, experimentum de
abentem, tum ſucceſſionis libero-
n præter opinionem oblatæ, ductū

cupiditate ac deſiderio. Hæc illa dice-
bat, & ut facerem obſecrabat, multi
modis me per jusjurandum Solis obte
ſtans: quod violare nemini ſapienti
fas eſt. Ego autem venio, preces jure
jurando firmatas executurus: quam
vis non eam ob cauſam hoc iter ſuſce
perim, tamen deorum monitu, maxi
mo ex errore hoc lucri reportans. E
jam longo tempore in id intentus, ne
quicquam convenientis obſervantiæ
erga te jampridem intermittens; ta
cens autem rem ipſam, ut occaſionem
nanciſci, & tæniam arte aliqua, fide
faciendæ cauſa iis quæ tibi dicturus e
ram, adipiſci poſſem, expectans. Quā
obrem licet tibi obtemperanti, & fug
hinc nobiſcum capeſſenti (priuſquam
aliquid vel per vim, quod minime ve
les, ſuſtineas, Charicle tibi jam Alca
menis nuptias apparante ſummo ſtu
dio) genus, & patriam, & parentes r
cuperare, & Theageni viro cohabita
re, quaſcunque in terras voluerimus
ſequi nos parato: & cum peregrina
extranea vita, genuinam & principem
commutare, una cum chariſſimo r
gnanti. Siquidem oportet cum diis
ali

is rebus, tum oraculo Apollinis fidē
bere. & ſimul reducebam in memo-
m oraculum,& quid vellet expone-
m. Neque enim ignotum fuit Cha-
liæ, cum alioqui vulgo eſſet decā-
tum, & illius interpretatio à multis
æſita. Adhæſit ad hæc. Poſtquam
itur deos ita velle & tu dicis, & ego
edo,quid eſt tandem faciendum pa-
? Fingendum, ajo, quaſi approbes
camenis nuptias.Grave quidem eſt,
quit, & alioqui turpe, vel pollicitis
ium anteferre Theageni; cæterum
oniam me in deorum poteſtatem,&
am, pater, tradidi, quemnam ſco-
m habet, & modum, commentum
oc, ut priuſquam ad rem deducatur,
ſſolvi poſſit? Reipſa cognoſces, in-
nam. Quædam prædicta mulieribus,
terdum cunctationē attulerunt; ea-
em ſubito agi cepta, majore cum au-
acia plerunque peracta ſunt. Sequere
ntum conſilia mea, cum in aliis,tum
n præſentia, ut te accommodes ad
ntentiam Chariclis de nuptiis, tan-
uam illo nihil acturo ſine meo ductu
t auſpiciis. Promittebat hæc. Atque
lam relinquo lacrymantem. Vix au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tem ex ædiculis egreſſus, Charicler
conſpicio triſtem admodum, & omı
mœrore plenum. Et, O præclare, a
ipſum inquio; Quando te oporteba
ſequi, & lætari, & diis ſacrificia face
re, gratiarum actionis ergo, ea qu
jampridem optabas conſecutum, Ch
riclia ſero tandem arte multiplici & ſa
pientia, ad cupiditatem nuptiaru
inclinata, tum triſtis es, & mœſtus, &
tantum non lacrymas, haud ſcio quer
ob caſum. Ille autem; Sed cur non eſſ
debeam? cum ſit futurum, ut chariſſ
ma mihi in vita, fortaſſis ante in alia
ſedes transferatur; ſiquidem aſſenti
oportet ſomniis cum aliis, tum iis qu
bus perterrefactus ſum hac nocte; qu
rebar, aquilam emiſſam è manibus A
pollinis, cum ſubito devolaſſet, h
mihi, ex meo ſinu filiolam rapuiſſe, fe
rentem ad extremum neſcio quer
terræ terminum, tenebricoſis quibu
dam ſimulachris & umbroſis plenũ. D
nique neque cognoſci potuiſſe quid
nam egiſſet, infinito intervallo inter
jecto, ut una cum volatu conſpectu
effugeret, tanquam ex inſidiis efficier
te. Hæc ut dixit, ego quidem quo ten
dere

ret ſomnium conjiciebam; illum
ro à conſternatione animi abducens,
ut quamlongiſſime abeſſet à ſuſpi-
one eorum quæ futura erãt, efficiẽs;
cerdos, inquio, & quidem inter deos
ticiniis clariſſimi, non videris mihi
njectationem ex ſomniis recte noſ-
; quod cum inſomnia tibi nuptias
iæ prænuncient, & aquilam quidẽ
cepturum ſponſum quaſi ænigmate
nificent; hæc vero futura annuente
polline, & tanquam ex manu ſua ma-
um adducente annuncient; vultu
dignationem declaras, & ſomnium
deteriorem partem trahis. Quam-
rem fauſtum habeamus os Chariclе,
accommodemus nos ad voluntatem
minum, eo magis in id ut puellæ
rſuadeamus incumbentes. Hoc ve-
interrogante, quid facto opus eſſet,
magis obtemperantem puellam ha-
ret; Si forte tibi adhuc eſt, inquio,
ecioſi aliquid in repoſito, aut veſtis
ro intertexta, aut monile magno
nſtans, hæc tanquam ſponſalia affer
ponſo, & donis placa Chariclіam.
recuſabilem habet apud mulierem
ſcinum, aurum & lapis. Deinde alia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quoque ad hanc celebritatem tibi ſunt apparanda. Oportebit enim continuare nuptias, nulla interpoſita mora, dũ adhuc puella cupiditatem arte extortam immutabilem retinet. Nihil me intermiſſurum eſſe exiſtima eorum quæ in me ſita ſunt, cum dixiſſet Chaṙicles, recurrebat, ex verbis rem ipſam facere præ voluptate accelerans; & fecit, quemadmodum poſtea cognovi, ea quæ illi ſuggeſſeram, nulla dilatione; cum veſtem precioſam, tum monilia Æthiopica, à Perſina cum Chariclia indiciorum ergo expoſita, veluti ſponſalia ab Alcamene præferens. Ego autem obvius factus Theageni, ubi verſarentur ii ex quibus pompa conſtiterat, interrogabam. Ille autem, virgines quidem dicebat jam egreſſas eſſe, ideo ut lentius iter faciant præmiſſas; cæterum ephebos neque amplius ferre moram, tumultuantes, & ſe ad reditum in patriam impellentes. Quæ ut cognovi, & quæ illis dicenda eſſent ac ſibi facienda, utque obſervaret cũ à me daretur ſignum occaſionis & tẽporis imperavi, ab hoc diſcedebam. Ad templum autem Apollinis conten-
debam,

bam, ſupplicaturus deo, ut me ora-
o de fuga una cũ juvenibus facien-
edoceret. Sed erat vel quavis cogi-
tione celerius numen; & iis qui a-
ones ſuas ad illius voluntatem ac-
mmodant; auxiliatur etiam non im-
pratum, benevolentia ſæpius pre-
antevertens. quemadmodum &
ac, nondum ſciſcitationem factam
ticipavit. Apollo reſponſione, reque
a ſignificabat ſuum ductum & vo-
ntatem. Siquidem me ſollicitum
iis quæ cogitabam exequendis, &
vatem (ut dixi) properantem, co-
buit quædam vox prætereuntem;
æclare, properes, hoſpites cum te
ncent. Celebrabant autem cum can-
tibiarum, convivium in honorem
erculis. Cohibui impetum, poſtquam
c ſenſi: neque enim mihi fas erat,
vinam vocationem præterire. Poſtea
ro quam accepto thure adolevi, &
ua libationes feci, videbantur mirari
mptum mearum oblationum: ut ta-
en una particeps eſſem convivii, pe-
bant: obtemperabam & hac in par-
, & cum recubuiſſem in thoro, quẽ
yrthi & lauri hoſpitibus ſtraverant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ac ea quæ ſolitus eram deguſtaſſem:
præclari, ad ipſos inquam : conviv
quidem ſuaviſſimo non amplius ind
geo, cæterum rationum veſtrarum o
mnino ad huc ſum ignarus. Quare t
pus eſt ut mihi dicatis, qui, aut unc
ſitis. Indecorum enim eſt & agreſte
eos qui ejuſdem libationis & men
fuerint participes, & ſacrum ſalem in
tium amicitiæ fecerint, non etiam co
gnitis mutuo ſuis rationibus diſced
re. Dicebant igitur ſe eſſe Phœnic
Tyrios, mercatores artificio. Naviga
re autem Carthaginem, ſitam in Afri
ca: navem onuſtam Indicis ac Æthio
picis, & ex Phœnice mercibus, e
ferentes. In præſentia vero Hercu
Tyrio pro victoria parta epulationem
inſtituere, quod hic adoleſcens (oſten
ſo eo qui ante me ſedebat) ornatu
ſit hic corona palæſtrica, & victricem
Tyrum inter Græcos declararit. Hi
enim, poſtquam ſuperata Malea, ven
tis adverſis uſi ad Cephalenorum inſu
lam applicabamus, ſomnium illi præ
dicere futuram victoriam in Pythiis
per patrium hunc deum jurans, cum
nobis ut deflecteremus à propoſita na
viga

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

gatione, & huc applicaremus, per-
aſiſſet, reipſa fidem fecit vaticinio,
ctor nobis plæclarus, paulo ante mer-
tor cum eſſet declaratus: & hoc ſa-
ificium deo monſtratori, ob victo-
am partam, & gratitudinis ergo ce-
brat. Diluculo enim optime ſolve-
us, ſi venti noſtræ voluntati aſpira-
rint. Sic igitur revera ſtatuiſtis, in-
tio. Ita omnino, reſponderunt. Quá-
rem comitem me habebitis, ſi voluc-
is. Mihi enim propoſita eſt naviga-
o in Siciliam, quadam de cauſa. Hæc
tem inſula, ut ſcitis, præternavigãda
bis eſt, Africam petentibus. Si vo-
eris, dicebant. Neque enim quicquã
mmoditatis defuturum nobis exiſti-
amus, cum viro ſapiente & Græco,
ut teſtatur experientia, diis grato
rſantibus. Velim, ad ipſos inquio, ſi
odo mihi unum diem ad apparatum
nceſſeritis. Habebis inquiunt, cra-
num tantum, ut ſub veſperam ſis ad
are. Magna enim ex parte nobis &
ctes in navigatione conſumuntur,
ris à terra conſurgentibus, tranquille
ves deducentes. Paciſcebar me ita
cturum eſſe, jurejurando prius, quod

non eſſentante ſoluturi quam promiſiſ-
ſent, accepta fide. Ac hos quidem ibi
reliqui, adhuc tibiis ac tripudiis ope-
ram dantes, quæ ad fidiculas volubile
melos Aſſyriaca quadam conſuetudine
faciebant, nunc levibus ſaltibus in al-
tum ſublati, nunc ad terram ſucciduo
poplite ſeſe demittentes, & flexus toto
corpore tanquam numine afflati intor-
quentes. Et cum ad Chariclíam veniſ-
ſem, adhuc in ſinu pignora à Charicle
ferentem & contemplantẽ, & ad Thea-
genem poſt illam, & utrique quæ fa-
cienda eſſent, & quando, ſuggeſſiſſem,
domum reverſus, intentus eram in ea
quæ erant futura. Sequenti autem die
talia fiebant. Cum mediæ noctes ſo-
mno urbem mergerent, globus juvenũ
armatus ædes Chariclíæ occupabat.
Dux autem erat Theagenes hujus a-
matorii belli, ex pompa in cohortem
ephebis inſtructis. Qui ſubito ingenti
clamore edito, & ſonitu ſcutorum iis
qui paululũ ſentiebant perterrefactis,
cum facibus accenſis irruperunt in do-
munculam, emota haud difficulter
janua: quod jam antea ut repagula fa-
cile aperiri poſſent, præparatum fue-
rat

Charicliamque inſtructam, & o-
a prævidentem, ac vim ſponte ſu-
entem rapiunt: non paucam ſupel-
lem, quam virgo volebat, ſimul
entes. Poſtquam autem domo e-
ſſi ſunt, hi quidem bellico clamore
ato, & horrendum quendam ſtre-
m ſcutis edentes, tranſibant per
m urbem, in incredibilem quen-
n terrorem incolas conjicientes:
d & intempeſtam noctem ideo, ut
midabiliores viderentur, elegerant:
arnaſſus ad illum ſonitum ab ære
ditum, viciſſim reſonabat. Poſt-
m autẽ egreſſi ſunt ex urbe, quanta
eritate potuerunt, in Locrenſium
OEtæos montes equis avecti ſunt.
Theagenes & Chariclia antea con-
uta facientes, deſerunt Theſſalos,
d me clanculum confugiunt, & ſi-
l provoluti ad genua, diu ample-
bantur, trementes, &, Serva pater,
tinue dicentes. Ac Chariclia qui-
n hoc ſolum, etiam demiſſo in ter-
n vultu, tanquam recens factum e-
beſcens: cæterum Theagenes & a-
ime obteſtans adjiciebat, Serva (di-
as) Calaſiri peregrinos, & urbe ca-
ren-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rentes ſupplices, omnibus privatos, u
ex omnibus ſe ſolos lucrifaciant: Serv
fortunæ deinceps addicta corpora, c
caſto amori mancipata exules, volun
tarios quidem, ſed alacres, & qui o
mnem ſpem ſalutis in te collocarunt.
Confuſus ſum his dictis: & cum ani
mo magis quam oculis ſupra juvene
collacrymaſſem, ita ut illos latere
meum autem dolorem levaret, erige
bam eos, & confirmabam. Deniqu
bona ſpe eventus illis propoſita, quo
divino auſpicio negocium inchoatum
eſſet: Ego quidẽ ad reliqua exequen
da, inquam, abeo: vos vero me hoc i
loco operimini, in id omni cura & di
ligentia incumbentes, ne ab aliquibu
conſpiciamini. & hoc cum dixiſſem
recurrebam. Sed Chariclia me veſt
apprehendebat, ac retinebat. &, O pa
ter, Injuſtitiæ (dicebat) initium hoc
vel magis proditionis, ſi me ſola reli
cta diſcedes, Theageni noſtris ratio
nibus commendatis: neque cogitabis
quam infidus ſit ad cuſtodiam ama
tor, ſi in illius poteſtate fuerit id, ut a
more perfrui poſſit, & iis qui illi pu
dorem incutere poſſint careat. Magis
enim

im incenditur, ut exiſtimo, cum o-
ni præſidio deſtitutum id quod ex-
rit, expoſitum ſibi videt. Quamob-
n non prius te dimittam, quã mihi
m præſentis temporis, tum magis e-
m conſequentis gratia, jurejurando
Theagene ſecuritas firmetur, quod
nſuetudinem Veneream non ſit me-
m ante habiturus, quam genus &
mum meam recuperavero: aut ſi
c numen prohibuerit, ſaltem, prius
am me ſponte conſentientem in u-
rem acceperit: ſin minus, nequa-
am. Cumque ego ea quæ dicta fue-
nt, miratus, omnino ita faciendum
e decreviſſem, & domeſticum fo-
m in aram ſuccendiſſem, thusque a-
leviſſem, jurabat Theagenes, inju-
ſe quidem affici dicens, quod anti-
pationejurisjurandi fides ſponte ani-
conſtitutione præſtanda præcide-
ur: neque ſe laudare poſſe eam vo-
ntatem, quæ metu potentioris coa-
a eſſe videatur: jurabat tamen per
ollinem Delphicum, & Dianam, &
nerem ipſam, & Amores, ita ſe o-
nia facturum, ſicuti Chariclia vellet.
hi quidem hæc, & quæcunque tan-
dem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

dem alia præterea conteſtantes de
paciſcebantur inter ſeſe. Ego aut
ad Chariclem contento curſu venie
tumultu plenam & luctu domum d
prehendo: cum jam miniſtri ad ipſ
veniſſent, & raptum virginis nunci
ſent: & cives frequentes confluere
& Chariclem lugentem circumſiſt
rent: denique inſcitia eorum quæ f
rent, & inopia conſilii ad ea ſtatuen
quæ facienda eſſent, laborarent. Int
nans igitur magna voce, O infelic
inquio: Quamdiu tandem ſtupi
haud abſimiles, muti & ignavi ſede
tis, tanquam una cum adverſa fortu
mens etiam vobis erepta ſit? An n
armati jam perſequimini hoſtes? N
comprehendetis & ſupplicio afficie
eos, qui vos injuria affecerunt? Cha
cles autem: Supervacaneum eſt forta
ſis, deinceps certare cum præſenti fo
tuna. Intelligo enim, quod ob ira
deorum luo hanc pœnam: quam
eo tempore, quo intempeſtive in ad
tum ingreſſus, vidi quæ fas non fu
rat, deus mihi prædixit, propter ea
quæ animo meo chariſſima eſſent
privatum iri. Attamen nihil imped
etia

am cum diis (ut ajunt) pugnare: ſi-
dem qui ſint perſequendi, & eum
tantam cladem nobis intulit, ſci-
mus. Theſſalus, inquio (qui apud
uit in admiratione, quē etiam mihi
icum feciſti) Theagenes eſt, & ii
cum eo fuerunt adoleſcentuli. At-
ita poſſis invenire aliquem adhuc
urbe, qui usque ad hanc veſperam
morabantur. Quamobrem ſurge,
in concilium convoca populum.
bat ita: duces indictivam concio-
m denunciabant, tuba præconium
i ſignificantes: populus ſtatim ad-
t: theatrum nocturna curia fiebat.
aricles in medium progreſſus, ſubi-
omnibus lacrymas excuſſit, tali ha-
u viſus, & facie atque capite cinere
rſis talia dicebat: Fortaſſis me, ô
lphi, meas ipſius rationes nunciare
entem, in medium progredi, & tan-
a convocaſſe concionem exiſtima-
magnitudinem mearum calamita-
n intuentes. Cæterum aliter ſe res
bet. Etſi enim ſæpius ea ſuſtineam,
æ vel cum morte ipſa comparari
ſint: & nunc deſerta, & divinitus
tata, & ſola in poſterum mihi ſit
do-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

domus, omnibus ſimul chariſſimis, i
quorum conſuetudine & ſuavitate ac
quieſcebam, orbata: tamen omniu
communis fruſtratio & inanis ſpes
adhuc me ſuſtentat, & ad tolerantiam
vocat, inventionem filiæ, cujus re
ipſa facultatem dat, pollicens. Sed m
magis urbs movet: quam victricem
ſumpta pœna de his qui illam injuri
affecerunt, prius me videre expeto &
expecto. Niſi forte nobis animum ge-
neroſum, & indignationem pro pa
tria, & diis patriis, Theſſalici adole
ſcentuli etiam abſtulerunt. Nam quo
eſt graviſſimum, pueri tripudione
pauci, & ſacræ legationis miniſtri, a
beunt, primaria urbe inter Græcas va
ſtata, & templo Apollinis pretioſiſſi
mo theſauro ſpoliato, hei mihi, me
oculis Chariclia. O implacabilem nu
minis erga nos, & pertinacem iram
Primum mihi, ut ſcitis, genuinam fi
liam, una cum ſponſalibus facibus ex
tinxit: matrem præ dolore, quem ce
perat ex illius morte, ſimul abduxit
me patria expulit. Sed erant omnia to
lerabilia, poſt Chariclię inventionem
Chariclia mihi vita erat, ſpes & ſuc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

cio generis. Chariclia ſolá ſolatium,
ut ita dicam, ancora. Et hanc abru-
, ac abſtulit, quæcunque eſt quæ
invaſit tempeſtas. Nec quidẽ ſim-
iciter, neque fortuito, ſed quo tem-
re conſuevit intempeſtive & crude-
r nobis inſultare, propemodum ab
is thalamis, tanquam nuptiis vobis
nibus jam ante denunciatis. Adhuc
c dicentem, & totum in luctum à
poſito delabentem, dux Hegeſias
hibebat, & amovebat. Et, O vos qui
eſtis, inquit, Chariclí quidem &
ſtea lugere licebit. Nos vero non
ergamur hujus dolore, neque incon-
derate illius lacrymis, tanquam aquæ
petu, auferamur, occaſionem negli-
ntes, quæ cum omnibus in rebus,
m in bellis maximum momentum
bet. Nam nunc nobis ex concione
euntibus, ſpes eſt aliqua hoſtes poſ-
comprehendi, dum ut neglectum i-
r faciant, efficit noſtri apparatus ex-
ctatio. Quod ſi adhuc miſerantes,
el potius muliebri geſtu deplorantes,
nctatione majorem illis facultatem
l effugiendum præbuerimus, nihil
iud niſi ut irrideamur, atque idipſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ab adoleſcentulis, relinquitur. Quo
ego ajo quamprimum comprehenſos
cruci affigi oportere: & quoſdam ex
illis ignominia affici, tranſlata etiam
in familiam pœna. Hoc autem facile
fieri poſſit, ſi ad indignationem com-
moverimus Theſſalos, contra hos i-
pſos qui effugerint, & eorum poſte-
ros, interdicentes illis decreto ſacra le-
gatione, & juſtis funebribus herois,
quæ ut ærarii publici ſumptu conſta-
rent, decreveramus. Cum hæc adhuc
collaudarentur, & decreto populi cō-
probarentur: Confirmetur ſuffragiis
veſtris, inquit dux, ſi videtur, & illud
ut non amplius oſtendatur æditua his
qui curſu in armis certant. Quantum
enim conjicere poſſum, inde initium
impietatis in Theagene flammas con-
cepit, & de hoc raptu, ut videtur, ex
primo aſpectu cogitavit. Bonum eſt
enim, in conſequens tempus tollere
occaſionem talis aliquorum conatus.
Poſtquam autem & hæc uno calculo,
& manu omnium obtinuit, Hegeſias
exitus ſignum dabat, tuba bellicum
canebat, theatrum in bellum diſſolve-
batur, & curſus effuſus ex concione in

præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ælium fiebat, non tantum robuſtæ
armatæ ætatis:ſed etiam multi pue-
& puberes promiſcue, promptitudi-
s acceſſione florem ætatis augentes,
debant illius expeditionis eſſe par-
ipes. Multæ quoque mulieres, for-
res quam pro natura animos gere-
nt, & eo quod cuique fuit obvium
morum loco arrepto, nequicquam
ſequebantur: & fœmineam, ſuique
xus imbecillitatem conatu fruſtratæ
gnoverunt. Vidiſſes & ſenis cum
nectute pugnam, & tanquam tra-
ntem corpus animum, ac illi præ
dore & promptitudine infirmitatem
probrum objicientem. Tantum o-
nino dolorem urbs cepit ex raptu
haricliæ: & tanquam uno affectu
mmota, ad perſecutionem ſubito,
diem quidem expectans, publice
ſe effudit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODOR

ÆTHIOPICORUM

LIBER QUINTUS.

Urbs igitur Delphorum his
rat occupata, quicquid tan
dem effecerit: neque enim
ſcire poſſum. Mihi vero oc
caſionem fugæ illorum perſecutio a
tulit: & aſſumptos juvenes ducebã a
mare, ut erant eadem nocte, & impo
nebam in navem Phœniciam, conti
nuo funes ſoluturam. Etenim jam di
luculo aliquomodo apparente, no
exiſtimabant ſe amplius jusjurandum
mihi datũ violaturos Phœnices, dien
tantum & noctem unam expectand
mecum pacti. Magno igitur cum gau
dio venientes nos recipiunt, & ſtatim
è portu remigio primum in altum pro
vehebantur: deinde poſtquam placi
do vento à terra aſpirante, fluctus hu
miles ſubibant, & quaſi arrideban
puppi, navem velis paſſis ferri permit

te

bant. Atque ita Cyrrhæi ſinus, &
minentiæ Parnaſſi, ac Ætoli & Caly-
donii ſcopuli propemodum tranſvo-
lantem holcadem præteribant: & in-
ſulæ Acutæ figura ac nomine, ac mare
Zacynthium, ſole tum primum ad oc-
caſum vergente, apparebant. Sed quid
hæc intempeſtive produco? Quid
porro mei ipſius & veſtri ſum oblitus,
narrationem extendo, pelago vos
deinceps revera committens? Hic reli-
quum ſermonis cohibeamus, viciſſim-
que paululum ſomni capiamus. Etſi e-
nim minime ſis in audiendo tædioſus,
& fortiter ſomno repugnes, Cnemon,
tamen exiſtimo te jam deinceps labaſ-
cere, cum ego meos affectus ad multã
noctem produxerim. Et me alioqui,
fili, cum ſenectus gravat, tum calami-
tatum recordatio mentem diſſolvens,
in ſomnum defert. Cohibe, dixit Cne-
mon, pater, non tanquam me narra-
tionem ſubmovente: nam mihi qui-
dem, etiamſi multas noctes, & dies
plures conjungas, id accidere non poſ-
ſe videtur, adeo inſatiabili quadam
ſuavitate & Syreniis illecebris condita
eſt. Sed me jam pridem murmur quod-

dam, & ſonitus tumultus cujuſdam circa ædes circumſonat. Et quidem nō erant perturbatione vacuus, ſed tacere per vim conabar, cum cupiditate à te dicendorum traherer. Ego quidem nō ſenſi, inquit Calaſiris, tum quod ſim vel ob ætatem hebetiori ac languidiori auditu: (ſenectus enim cum aliarum partium, tum aurium præcipue morbus eſt) tum fortaſſis eo quod narrationi animo vacarim. Videtur autem mihi Nauſicles venire, ædium dominus: ſed quid tandem, ô dii, effecit? Omnia, ut volebam, inquit Nauſicles cum ſubito illis apparuiſſet. Neque enim me latuit, bone Calaſiri, quod ſollicitus eſſes de meis actionibus, & tanquam animo una peregrinareris. Sed te perſpexi, cum alias ex tua erga me obſervantia & voluntate, tum ex his de quibus te hic colloquentem ingreſſus deprehendi. Sed quis eſt hic hoſpes? Græcus (inquit Calaſiris) alia vero deinceps audies. Tu vero ſi quid à te dextre confectum eſt, nuncia citius, ut habeas quoque gaudii participes. Sed & vos, inquit Nauſicles, diluculo audietis: in præſentia autem

vobis,

bis, quod meliorem Thisben ac-
ciſiverim, ſcire ſufficiat. Mihi enim
m ex itinere,tum ex aliis cogitatio-
bus moleſtia ſomno brevi utique eſt
ienda. Hic quidem cum hæc dixiſ-
t,recurrebat facturus ut dixerat. Cne-
on autem contriſtatus eſt, audito
hisbes nomine,præque ſollicitudine
nnem cogitationem retro converte-
t anxius, & graviter continueque in-
miſcens, reliquum noctis ſeſe diſ-
ucians traducebat: ut neque Cala-
idem ad extremum lateret,quamvis
ctiore ſomno detineretur: ſed eri-
ns ſe ſenex, & cubito innixus, quid
i accidiſſet interrogabat, & quam ob
uſam tantopere inquietus eſſet, non
ultum diſtans ab inſanis. An non
erito inſaniam, ad ipſum Cnemon,
m quod Thisbe ſit ſuperſtes, audie-
m? Quæ autem eſt hæc Thisbe, in-
it Calaſiris, aut unde auditam a-
oſcis, & nuncio allato quod vivat,
llicitus es? Et ille: Alia quidem au-
es poſtea, quando tibi & meas ra-
ones exponam: cæterum illam in-
rfectam hiſce oculis ego agnovi, &
ud bubulcos hiſce meis manibus ſe-

pelivi. Dormi, dixit Calaſiris. Hæc autem quomodo ſe habeant, non ita multo poſt cognoſcemus. Non potero, inquit. Sed tu quidem quieſce immotus: ego autem haud ſcio an poſſim vivere, niſi quamprimum clam egreſſus, aliquo modo curioſius inquiſiero, in quo errore Nauſicles verſetur, & quomodo apud ſolos Ægyptios mortui reviviſcant. Arriſit ad hęc leniter Calaſiris, & rurſus lapſus eſt in ſomnum. Cnemon autem egreſſus conclavi, inhibuit quidem ſeſe ut conſentaneum erat, eum qui noctu & in tenebris in ignota domo oberraret: attamen omnia ſuſtinebat, metu propter Thisben, & ſuſpicione exonerare ſe quamprimum properans. Donec ſero tandem, & ſæpius iiſdem locis, tanquam in aliis ſeſe volvens: ſenſit mulierem clam & lugubriter tãquam vernam luſciniam, lugubri & miſerabili cantilena lamentantem: & ad domunculam luctu quaſi manu ductus contendit, & foribus qua parte inter ſe committebantur, aurem admovens, audiebat, talique modo adhuc lamentantem deprehendit. Ego vero miſe-

x manibus prædonum me elapſam
, & mortem cruentam expectatam
gifſe arbitrabar, & acturam me de-
eps cum chariſſimo peregrinam &
ticam vitam, ſed cum illo ſuaviſ-
am futuram. Nihil eſt enim mihi
molestum, aut grave, quod non
illo ſit tolerabile. Nunc autem
dum ſatiatum, me autem initio
itum numen, cum parum volupta-
propoſuiſſet, rurſus decepit. Ser-
item me effugiſſe exiſtimabam, at
io rurſus: carcerem, & in cuſto-
detineor. Inſula me habuit antea,
enebræ: præſens ſtatus illi jam eſt
ilis, vel, ut verius dicam, etiam a-
ior: eo qui hæc conſolatione le-
& voluiſſet & potuiſſet, ſeparato
e, & avulſo. antrum prædonum die
præceſſit, diverſorium mihi fuit:
rnus & barathrum, denique quid
ld quam ſepulchrum illa habitatio?
terum & hæc omnium mihi chariſ-
us, præſens levabat. Illic & viven-
uxit, & propter mortuam (ut re-
ur) lacrymas profudit, tanquam-
interfectam deploravit. Nunc &
ſum orbata. Perit particeps mearũ
 cala-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

calamitatum, mecum dolores tanquã onera partiri ſolitus. Ego autem ſola, & deſerta, & captiva, & multis modis deploranda relinquor, acerbæ fortunæ arbitrio expoſita, & eo tantum vitam retinens, quod ſuperſtitẽ eſſe chariſſimum ſpero. Sed ô anima mea, ubi tandẽ es? aut quæ te excepit fortuna? An & ipſe, heï mihi, ſervis libero animo, & ſervitutis impatiente, præter amoris, præditus? Sed ſuperſtes ſis tantum, & conſpicias aliquando Thisben tuam. Ita enim me vocabis etiã nolens. Non amplius ſe continere potuit Cnemon, ut hæc audivit: neque expectabat ut reliqua audiret, ſed ex primis alia ſuſpicatus, ex his autem quæ ſub finem audierat. Thisben eſſe prorſus ſtatuẽs, parum aberat quin collaberetur apud ipſas propemodum fores. Cæterum cum vix reſtitiſſet, metu ne ab aliquo deprehenderetur (jam enim galli ſecundo occinebant) recurrebat lapſans, & nunc pedes offendens, nunc vero in parietes ſubito incidens, & jam liminibus ſuperis, jam vaſis ſicubi forte laqueari dependebant, caput impingens. Cum autem ad domunculam, in quam
ſe

ecipiebant, longum tandem poſt
orem veniſſet, continuo in lectum
ruit: & ipſius quidem corpus tre-
r invadebat, dentium autem multa
iſio exiſtebat. & fortaſſe ad extre-
m periculum deveniſſet, niſi ſtatim
laſiris, poſtquam id ſenſit, aſſidue
m foviſſet, & ſermone omnino ut
ſe rediret effeciſſet. Utque paulu-
n reſpiravit, cauſam ex eo ſciſcita-
ur. Ille autem: Actum eſt de me, in-
t. Vivit enim revera peſſima Thiſ-
& cum hæc dixiſſet, iterum emo-
batur. Calaſiris autem rurſus mul-
n negocii habuit, dum confirmare
m conaretur. Enimvero illudebat
ne Cnemoni quoddam numen,
od, ut alioqui ut plurimum res hu-
nas in ludibrii & luſus loco collo-
, ita neque tum ſuaviſſimis tranquil-
& abſque moleſtia frui permittebat:
ei quod magnam voluptatem alla-
um paulo poſt fuerat, caſum adver-
n implicabat: vel quod ea ſit ipſius
nſuetudo, etiam tunc oſtendens: vel
od natura humana, meram & non
mperatam lætitiam capere non poſ-
. Quamobrem Cnemon quoque tũ
fugie-

fugiebat ea, quæ illi omnium maxim
fuerant expetenda : & ſuaviſſima, for
midabilia eſſe exiſtimabat. Muliercul
enim quæ plorabat, non erat Thisb
ſed Chariclia. Ita autem ſeſe res illiu
habebant. Poſtquam Thyamis vivu
venerat in hoſtium poteſtatem, & ca
ptivus detinebatur, (inſula autem in
cenſa fuerat, & incolis bubulcis vacua
Cnemon quidem & Thermutis, ſcu
tifer Thyamis, matutini lacum tranſ
miſerunt, qua conditione eſſet præfe
ctus apud hoſtes exploraturi. Tali
autem fuit ratio illorum itineris, qua
lis antea expoſita eſt. Porro ſoli Thea
genes & Chariclia in antro relinquun
tur, dilationem præſentium calami
tatum maximum bonum æſtimantes
Tum primum enim ſeorſim, & omn
qui obturbare potuiſſet liberati, ſecum
verſantes, non impeditis & conſum-
matis complexibus & oſculis ſe exple-
bant, & in omnium oblivionem dela-
pſi, in amplexu mutuo diutiſſime hæ-
rebant, veluti in unum corpus coaluiſ-
ſent : caſto quidem adhuc & pudico
amore ſe ſatiantes, lacrymis autem
humidis & calidis ſecũ temperati, pu-
risque

que tantum mixti oſculis. Etenim
ariclia, ſi quid Theagenem molien-
, & decori fines egredientem, ſen-
t, commemoratione jurisjurandi
rcebat. Ille autem haud difficulter
uci ſe in viam patiebatur, & ad
derationem revocari, cum amore
dem inferior, voluptate autem ſu-
rior eſſet. Cæterum cum ſero tandẽ
memoriam eorum quæ eſſent agen-
rediiſſent, neceſſitate coacti, ſe ſa-
ios eſſe ſtatuerunt: & Theagenes
ſmodi orationem exorſus eſt: Ut
tua conſuetudine præſentes frua-
r Chariclia, & hoc conſequamur
d omnibus rebus antepoſuimus, &
pter quod omnia ſuſtinuimus, &
s optamus, & dii Græcanici præ-
nt. Atqui cum humanarum rerum
io ſit inſtabilis, & alias alio incli-
t, & multa paſſi ſumus, & multa
ramus, propoſitum eſt nobis etiam,
uti pacti ſumus cum Cnemone, om-
o ad Chemmim pagum properare:
n incertum eſt, quæ nos fortuna ſit
ceptura: & magnum, immenſum-
e (ut videtur) intervallum, ad ter-
m quæ ſperatur à nobis, conficiendũ
reſtat:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

reſtat:age notas aliquas componamu
per quas & præſentes arcana cognoſc
mus,& ſi aliquando ut ſejungamur a
ciderit , abſentes nos veſtigabim
mutuo. Bonum eſt enim erroris com
pendium, amicorum teſſera, quæ i
ventionis cauſa aſſervatur. Collaud
bat hæc Chariclia: & viſum eſt, ſi à
invicem ſepararentur : ut templis a
ſtatuis inſignibus, hermis & lapidibu
in triviis, Theagenes quidem, Pyth
cus: Chariclia vero, Pythias inſcribe
rent, ad dextram, an ad ſiniſtram abi
rit, ad hanc urbem, pagum, aut ge
tem, diem inſuper & horam exprime
tes. Quod ſi convenirent, ſufficere qu
dem ut alter ab altero tantum conſp
ciatur. Nullum enim tempus obſcura
re in illorum animabus amatorias no
tiones poſſe: attamen Chariclia pate
num annulum ſecum expoſitum oſte
debat : cicatricem autem in genu, e
vulnere inflicto à ſylveſtri ſue, Thea
genes. Porro verborum teſſeras, ill
quidem facem, hic autem palmam u
haberet, inter ſe conſtituerunt. A
hæc confirmanda, complectebantu
ſe invicem, & rurſus plorabant, lacry
ma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

s (ut exiſtimo) tanquam libatio-
bifūdere incipientes, & oſcula juris-
indi loco figentes: His ita inter ſe
ſtitutis, antro egrediebantur, om-
o theſauros qui ibi erant reconditi,
a attingentes. Etenim opes ex ſpo-
partas, impuras ducebant. Cæte-
m quæ ſecum ipſi Delphis advexe-
t, prædones autē eripuerant, ea col-
ea ad iter ſecum apparaverant. Cha-
ia vero etiam veſte mutavit, impo-
n in ſarcinulam quandam monili, &
onis, & ſacra veſte: atque ut oc-
tiora eſſent, etiam alia ſupellectili
iori deſuper injecta: arcu autem &
retra Theageni ad ferendum tradi-
onere illi ſuaviſſimo, & armis dei
perium in illū obtinendis propriis.
amprimum autem lacui appropin-
runt, & navigium conſcenſuri e-
t, multitudinem armatam ad inſu-
tranſmittentem conſpiciunt. Cum
ur in vertiginem ex illo formida-
o ſpectaculo incidiſſent, diu ſteterūt
tupefacti, tanquam præ magnitu-
e doloris occalluiſſent ad fortunæ
urias, ita ſine intermiſſione in illos
vientis. Sero igitur tandem, & pro-

pemo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pemodum applicantibus iis qui adve niebant, Chariclia ut refugerent, & antro ſeſe abſconderent, atque ita clam deliteſcere poſſent, petebat: ſimulqu ipſa refugiebat. At Theagenes illam retinebat, &, Quouſque tandem (dicebat) fugiemus fatum, quod nos ubi que inſequitur? Cedemus fortunæ, & non opponemus nos impetui qui i nos irruit. Quid aliud quam errorem irritum, & vitam erraticam, & inſul tum numinis, alium alii ſuccedentem lucrabimur? An non vides, quemad modum exilio conjungat piratarum latrocinia & periculis marinis long aſperiora in continenti, magno ſtudi & contentione conflare nitatur? Bell non ita pridem excitavit, prædone paulo poſt abduxit: captivos paul ante detinuit, ſolitarios rurſus & deſe tos effecit, liberationem & fugam li beram propoſuit, eveſtigio interfe ctores admovit. Tale bellum quaſi pe luſum contra nos ſuſcepit, noſtras ra tiones non ſecus quam ſcenam aut fa bulam repræſentans. Cur non igitu præcidimus & abrumpimus hoc tragi cum ipſius poëma, & nos ii qui volū

intei

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

irficere, tradimus; ne ſi forte into-
ndum finem fabulæ imponere co-
ar, nobis ipſis manus afferre cogat.
dictis non omnibus aſſentiebatur
riclia, Fortunam quidem juſte ab
accuſari, dicens: cæterum hoſti-
ſponte ſeſe tradere, neutiquam
ſultum eſſe cenſens. Neque enim
loratum eſſe, an ſint illos compre-
ſos ſtatim interfecturi: neque ſe
n tam facili ac benevolo numine
ari, ut celerem calamitatum exi-
& liberationem conceſſurum ſit,
fieri poſſe ut ipſos etiam reſervare
rituti velit. Quod qua tandẽ mor-
on eſſet acerbius? barbaris ſcelera-
ac perditis expoſitum eſſe ad inju-
m indignam & ominoſam: quam
nibus modis, & quoad fieri poteſt
linemus, ſpem, ſucceſſus, experi-
nto caſuum qui præterierunt me-
ntes: cum ſæpe jam etiam illinc un-
minus credibile fuerat, ſuperſtites
ſerimus. Faciamus ut vis, cum di-
et Theagenes, ſequebatur præeun-
n, non ſecus ac ſi traheretur. Ne-
e tamen hoſtes, fuga ad antrum an-
erterunt: ſed dum eos qui à fron-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

te adveniebant circumſpicerent, no
animadverterunt ſe à parte hoſtium
quæ in aliam partem inſulæ deſce
derat, à tergo cinctos & concluſos e
ſe. Et hi quidem perculſi ſteterunt
confugiente ſub Theagenem Char
clia, ut ſi etiam mori opus eſſet, i
manibus Theagenis id fieret. Ex h
autem qui invadebant, intentavera
jam quidem ictum: cæterum poſtqu
contuitu ſuo juvenes illuſtrarunt e
qui irruebant, concidit illis animus,
torpebant dextræ. Formoſos etia
barbaricæ manus verentur, ut videtu
& ad amabilem aſpectum, etiam im
manis oculus manſueſcit. Compre
henſos igitur ducebant ad ducem, ma
gnopere cupientes ſpoliorum pulcher
rimum in primis adducere. Et quiden
hoc unum tantum allaturi fuerāt. Ne
que enim quicquam aliud ullus eſt a
deptus, quamvis ab oris ad oras inſul
percurriſſent, & armis tanquam reti
bus, totam undiquaque circumdediſ
ſent. Nam reliqua quidem inſula prio
re bello conflagraverat: ſolum antrum
relictum fuit, quod ignorabatur. E
hi quidem ita ad Polemarchum duce
ban-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

intur. Is autem erat Mitranes, præ-
ſtus excubiarum Oroondatis, ſatra-
am Ægypti magno adminiſtrantis,
gna ſumma pecuniæ (ut dictum
t) à Nauſicle conductus, inquiſi-
ionis Thisbes gratia ingreſſus inſulã.
oſtquam igitur Theagenes & Chari-
ia adducti ſunt propius in conſpectũ,
rvatores deos ſæpius invocantes,
ercatorio quodam & callido conſilio
ito Nauſicles exiluit, & accurrens,
a ipſa eſt Thisbe, magna voce dice-
t, qua privatus fueram à perditis
bulcis, nunc autem eam tuo &
orum beneficio recupero Mitrane.
um apprehendebat Chariсliam, ma-
opereque ſe gaudere ſimulabat: &
aricliam, ut ſe Thisben eſſe fatere-
r, ſiquidem ſalva eſſe vellet, adhor-
batur, ſubmiſſe & Græce illam allo-
ens, ut lateret id eos qui aderant.
cceſſitque illi ſophiſma. Chariclia
im cum ſenſiſſet linguam Græcam,
aliquid quod eſſet ſibi profuturum à
ro agi conjectaretur, accommodabat
quoque & componebat ad ſcopum,
Mitrani interroganti quænam co-
ominaretur, Thisben ſe vocari fa-

tebatur. Tunc accurrens ille, oſculabatur diu Mitranis caput, & fortunã ipſius demirans, inflabat barbarum, quod cum alia multa præclare geſſiſſet in bellis, tum præſentem expeditionem proſpere & feliciter ſuſcepiſſet. Ille autem inflatus laudibus, & ſimul rem ita ſe habere, ex nomine falſo, exiſtimans, etſi perculſus eſt forma quæ ex veſte, atque hac vili, tanquã ex nube lunæ ſplendor relucebat: tamen cum levitas mentis illius, fraudis celeritate comprehenſa & concluſa eſſet, & tempus pœnitendi præreptum: Hanc igitur, inquit, cum tua ſit, recuperatam ducito. & cum hoc dixiſſet, tradebat illi in manus, reſpiciens in illam continue, & quod invitus, ac propter præmium ante acceptum cederet de poſſeſſione puellæ, ſignificans. Hic autem, quicunque tandem eſt (Theagenem innuens) ſit noſtrum ſpolium: & ſequatur, cuſtodia illi adhibita, mittendus Babylonem. Siquidem ea ineſt corpori dignitas, ut ad menſam regiam miniſtrare poſſit. His dictis, tranſmittebant lacum, & ſeparati à ſe invicem, Nauſicles quidem

Chem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Chemmim, habens Chariclіam, perve-
: Mitranes vero, cum ad alios pa-
s ſuæ ditionis deflexiſſet, nulla mo-
interpoſita, Theagenem una cum
ris, ad Oroondatem, qui tum erat
emphi, emiſit. Sic autem erat ſcri-
m in literis: OROONDATI SATRA-
E, MITRANES PRAEFECTVS. Ado-
centem Græcum, præſtantiorem
am ut ſub meo degat imperio, &
gnum qui in dei regis maximi ſolius
nſpectu verſetur, & illi ſit ab obſe-
iis, captum ad te tranſmiſi, con-
dens tibi ut tantum & tale donum
ro communi offeras, quale aula re-
a nec unquam antea vidit, nec po-
a conſpectura eſt. Hæc ille quidem
r literas ſignificavit. Cæterum cum
ndum dies exacte illuxiſſet, Cala-
is cum Cnemone ſperans ſe aliquid
gniturum quod ignoraret, ad Nau-
lem venit. Atque ita quærenti, quid
nfeciſſet: omnia Nauſicles dicebat,
uod veniſſet ad inſulam, quod deſer-
m deprehendiſſet, quod primum
emo illi obvius fuiſſet, quod Mitra-
em fraude circumveniſſet, quód quã-
am virginem quæ apparuerat, tanquã

Thisben accepiſſet: & quod melius illi ſucceſſiſſet hanc nacto, quam ſi illam inveniſſet. Neque enim parvum diſcrimen eſſe, ſed quantum fieret in comparatione deæ ad hominem. Adeo nullam eſſe præſtantiam formæ, quæ illius pulchritudinem ſuperet: neque ſe id exponere verbis digne poſſe, præſertim cum liceat præſentem demonſtrare. Hæc ut audierunt, ſtatim ſuſpicari rem ipſam incipiebant, & obnixe orabant, ut quamprimum adeſſe puellam juberet. Ineffabilem enim pulchritudinem Charicliæ eſſe cognoſcebant. Sed poſtquam eſt adducta, & (cum incederet oculis in terram dejectis, & faciem usque ad ſupercilia velaret) Nauſicle ut bono animo eſſet adhortante, paululum oculos ſuſtulit, viditque ac viſa eſt præter omnem ſpem & opinionem: repente ploratus ab omnibus ſimul ſublatus eſt, & tanquã ad unum ſignum aut plagam eandem ejulare cœperunt. Licebatque audire ut plurimum eas voces, ô pater, ô filia revera Chariclia, non Thisbe Cnemonis. Nauſicles autem præ ſtupore & pene oblivione ſui, obmuteſcebat,

m Calaſirim amplexum Charicliam,
rymas non tenuiſſe intueretur: &
ænam eſſet tanquam in ſcena agni-
mutua, ignoraret ac dubitaret: do-
c illum diſſaviatus Calaſiris, allo-
tus eſt. Tibi quidem, vir optime,
i tanta largiantur, quanta tuo deſi-
rio & voluntati ſatisfaciant. Serva-
r meæ filiæ nunquam ſperatæ exti-
ſti, & effeciſti ut fruar conſpectu mi-
longe omnium jucundiſſimo. Sed ô
ia, ô Chariclia, ubinam Theagenẽ
liquiſti? Ploratum ſuſtulit ad inter-
gationem, & parvo ſpacio intermiſ-
: Comprehenſum, inquit, captivũ
ucit, quicunque tandem eſt, qui &
e huic tradidit. Petebat igitur Cala-
ris à Nauſicle, ut indicaret ea quæ de
heagene ſciret, quis eſſet qui in il-
um imperium haberet, & quo illum
aptum duceret. Dicebat omnia Nau-
cles, cum intellexiſſet illos eſſe hos,
e quibus ſæpe cum illo ſenex collo-
utus fuerat, iiſque inquirendis ober-
are ipſum in luctu ſciebat. Addebat
utem, nihil illis inde acceſſurum eſſe
ræter cognitionem, hominibus ino-
ibus & egentibus: cum mirum ſit fu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

turum, ſi vel magna ſumma pecunia propoſita inducat in animum Mittranes, ut dimittat adoleſcentem. Sunt nobis & pecuniæ (clam ad Calaſarin Chariclia) & promitte ſummam quantamcunque vis. Monile, quod tute ſcis, aſſervo, & mecum fero. Erectus igitur animo ad hæc Calaſiris, cæterum metuens ne aliquam ſuſpicionem rei, ut ſeſe habebat, caperet Nauſicles, & eorum quæ Chariclia offerebat: Bone Nauſicles, inquit, nunquam ſapiens laborat inopia, ſed facultates voluntate metitur: tantum accipiens à præſtantioribus, quantum petere honeſtũ eſſe judicat. Quamobrem dic tantum ubi ſit is, à quo detinetur Theagenes: ſiquidem divina beneficentia nobis non deerit, ſed ſuppeditabit quantum voluerimus, ut avaritiæ Perſicæ hac ratione medeamur. Subriſit ad hæc Nauſicles, &, Tunc (inquit) efficies ut credam, te poſſe repente tanquam ex machinatione diteſcere, ſi pro hac mihi prius precium quo redimatur depoſueris. Omnino autem ſcis, quod Perſicum & mercatorium genus perinde ſtudeat opibus. Scio, dixit Calaſi-

ſiris , & habebis. Cæterum cur non
nctaris,& nedum nullum genus be-
ficentiæ erga nos intermittis, ſed e-
m anticipas noſtras petitiones , &
titutionem filiæ ſponte adprobas ac
nuncias ? me autem prius precari
hortet. Nihil invideo , inquit Nau-
les. Quin etiam ſi ita videtur, (fa-
em enim rem divinam,) adeſto ſa-
s, & precare deos , & nobis quidẽ
es petito, tibi autem accipe. Ne lu-
s, neque ſis tam incredulus, ad ipſũ
quit Calaſiris : ſed incipe & inſtrue
crificium pro facultatibus, nos autẽ
erimus omnibus paratis. Faciebant
: & paulo poſt à Nauſicle quidam
niens , vocabat ut properarent ad
crificium. Illi autem (jam enim quæ
ſent facienda , inter illos convene-
t) læti & alacres ibant: hi quidẽ una
m Nauſicle, & reliqua multitudine
vitatorum (publicum enim inſtru-
rat ſacrificium) Chariclia vero cum
ia Nauſiclis, & aliis mulieribus, quæ
rias conſolationes adhibentes , &
ſecrantes , vix illi ut una irent per-
aſerant : & haud ſcio an unquam ſi-
perſuaderi paſſa fuiſſet, niſi prætex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tu ſacrificii defūgi precibus pro Thea
gene cogitaſſet. Poſtquam igitur a
templum Mercurii pervenerunt (hui
enim ſacrificium faciebat Nauſicles
tanquam forenſi & mercatorum præ
ſidi, præ cæteris diis ipſum colens &
venerans) & ſacrificium fiebat, pau
lulum extra Calaſiris contemplatus, &
varium ſignificari rerum futurarum
eventum, jucundarum pariter ac tri
ſtium, mutationibus vultus declarās
injicit manus altari adhuc flagranti, &
tanquam è pyra extraxiſſet ea quæ jā
pridem ipſe ferebat, Hoc tibi, inquit
pretium redimendæ Chariclìæ, ô Nau
ſicles, dii per nos offerunt, & ſimu
tradebat annulum quendam regium
eximiam rem & divinam, quod ad ci
culum attinet ex electro confectum
cæterum in pala amethyſto Æthiopic
relucentem, tanta magnitudine, quā
tam oculus virginalis circumſcribit &
occupat: pulchritudine autem long
Ibericum & Britannicum ſuperante
Hæc enim inerti, & cui nullus adeſ
ſplendor, flore rubet: ſimilisque eſ
roſæ, quæ primum ex baccis in foli
finditur, & tum radiis ſolis rubeſcer
inci

ipit. at amethyſtus Æthiopica val-
& ex profundo rutilat. Quod ſi te-
ns illam circumverſes, radium pro-
t aureum, non obſcurantem aſperi-
e viſum, ſed gratia & puritate ſin-
lari illuſtrantem. Atqui & vis ipſi
ſt genuina præ occidentalibus. Ne-
e enim falſo ſibi vendicat appella-
nem, ſed vere arcet ebrietatem ab
à quo fertur, ſobrium illum in con-
iis retinens. Ac ejuſmodi quidem
omnis Indica & Æthiopica ame-
yſtus: cæterum illa quam Nauſicli
erebat Calaſiris, longe vel has ſu-
rabat. Pictura enim fuerat exornata,
ad imitationem animalium exſcul-
. Ac pictura quidem talis erat. Puer
ſcebat oves, non admodum editæ
bi circumſpiciendi cauſa tanquam
culæ inſiſtens, paſcua gregi obli-
is tibiæ cantibus diſtribuens: illæ
tem parebant, ut videbatur, & ad
num ac præcentum fiſtulæ in pa-
one perſeverabant. Dixiſſet quiſpiã
s etiam aurea vellera habere, non
e id gratiæ addente, ſed amethyſto
oprio rubore in tergis illarum ru-
ante. Depictæ erant & agnorum te-
neræ

neræ laſciviæ: & quidam gregatin curſu petram conſcendentes, quidam circa paſtorem petulantius ſeſe in orbem intorquentes, paſtorale theatrum præcipitium repræſentabant: alii vero in flamma amethyſti tanquā in ſole laſcivientes, ſaltibus extremarum ungularum petram radebant. Nonnulli autem ex ipſis recens nati, & ferociores, etiam tranſilire velle circulum videbantur, cæterum ab arte prohiberi auream palam illis, & rupi tanquam ſpeluncā quandam circumdante. Erat autem rupes revera, & non imitatio. Cum enim extremam partem lapidis ad hoc ipſum circumſcripſiſſet artifex, oſtendit nativa veritate id quod volebat: ſupervacaneum eſſe exiſtimans lapidem in lapide fingere. Talis igitur erat annulus. Nauſicles autem perculſus novitate rei, magis etiam delectatus præſtantia, facultatibus ſuis omnibus precio lapidem reſpondere exiſtimans: Ego quidem ludebam, dixit, bone Calaſiri, & alioqui verba tantum erant poſtulatio precii ad redemptionem: ſcopus autem, ut tibi non redemptam filiam liberam dimitterē. E-
nim

mvero cum non rejicienda ſint (ut
itis) præſtantia dona deorum, acci-
p hunc divinitus miſſum lapidem :
rſuaſum habens & hoc inventum
hi venire more ſolito, à Mercurio
orum optimo & beneficentiſſimo,
i tibi omnino donũ per ignem ſub-
niſtravit : unde & videre eſt, eum
mma relucere. Et alioqui judico lu-
m eſſe pulcherrimum, quod cum
lla jactura præbentis, ditiorem effi-
accipientem. His dictis, cum con-
mmaſſet ſacrificium, epulas cum a-
s una iniit : mulieribus ſeorſim in
teriori templi parte loco attributo,
ris autem in veſtibulo collocatis.
ſtquam autem oblectationis ex ci-
s ſatietas illos cepit, & poculis men-
cedebant, viri quidem Bacchum
vocabant, cum libatione & cantu
tato in ingreſſu in navim : mulieres
tem ad hymnum in honorẽ Cereris
mpoſitum ſaltabant. Chariclia vero
cedens, res ſuas agebat : orans ut
heagenes ſalvus & incolumis ſibi
tvaretur. Cæterum jam egregie fer-
nte compotatione, & alio ad aliam
blectationem verſo, phiala ſinceræ

aquæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

aquæ protenſa Nauſicles: Tibi ô bo
Calaſiri, inquit, nymphis quando i
placet, quibus nihil cum Baccho con
mune, ſed vere adhuc nymphis, pr
pinamus: tu vero ſi viciſſim nobis ſe
monibus, quorum deſiderio tenemu
propinaveris, pulcherrimis ſane, ſu
viſſimisque poculis nos oblectaveri
Audis enim ut mulieres moræ cauſſa
& remiſſionis à potatione, chorea
inſtituerint. Nobis vero tuus error
gregie, ſi volueris, convivium trad
xerit, ſuavior omni chorea ac tibia f
turus. Cujus narrationem cum ant
ſæpe, ut ſcis, diſtuleris, quoniam
caſus tui obruebant ac demergeban
jam certe ad nullum tempus comm
dius, quam præſens eſt, eam reſe
vare poſſis, quando ex liberis filia qu
dem ſalva eſt & conſpicitur, filius au
tem jamjam auxiliantibus diis conſp
cietur, præſertim ſi me non affecer
moleſtia, iterum narrationem diff
rens. At tibi plurima eveniant bon
Nauſicles (ex illius ſermone anſa a
repta, ſubjecit Cnemon) qui cum
mne muſicum inſtrumentum ad co
vivium advocaris, illa quidem in præ
ſenti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ntia negligis & vilioribus concedis: cæterum arcanas res, & cum volupta- quadam divina temperatas, aves au- ce. Et mihi quidem videris numinis m & naturam optime intelligere, qui ercurium juxta Bacchum colloces, ſermonum oblectationem potationi ſceas. Quamobrem etſi reliquum trificii ſplendorem & apparatum ju- ſum miratus, tamen haud ſcio an iſquam magis ulla ratione Mercu- m placare poſſit, quam ſi narratio- m illius in primis propriam ſymbo- m in convivium conferat. Parebat laſiris, & cum Cnemoni gratifi- as, tum Nauſiclem ſibi propter ea æ conſecutura erant devinciens, o- nia dicebat; prima quidem, & quæ jã emoni expoſita fuerant, contrahẽs, præcipua tantum quaſi capita repe- ns: quædam autem ſponte transgre- ens, quæ Nauſiclem ſcire, non eſſe eræprecium judicabat. Porro ea æ nondum erant narrata, & cohære- nt cum his quæ dicta fuerant, con- uabat, inde inducto exordio: Ipſos, n navem onerariam Phœnicũ con- ndiſſent, poſtquam Delphos effu-

ge-

gerunt, primum navigaſſe ex ſente-
tia, cum ſecundo vento etiam à terg
impellerentur: at cum ad Calydoniu
fretum perveniſſent, non mediocrit
turbatos eſſe, cum incidiſſent in ma
natura inquietum ac turbulentu
Cnemone autem ut neque hoc præte
mitteret petente, ſed diceret, ſi qua
cauſam commotionis illo in loco ex
ſtentis inveſtigaſſet: Pelagus, inqu
Ionium, ex magna latitudine ibi in a
guſtias redactum, & tanquam per
ſtium quoddam ſeſe in ſinum Criſſa
infundens, & miſceri cum mari Æg
properans, ab Iſthmo Peloponneſia
inhibetur ac retunditur: providen
numinis fortaſſe, ne ex adverſo ſita
terram eluvione obruat, objecto col
intercluſum. Et cum inde ut conſe
taneum eſt, refluxus exiſtat, & cir
hoc fretum magis quam in reliq
ſinu cogatur & coarctetur, eo qu
adhuc influit, in id quod reciproc
tur ſæpius incidente, bullitionem
qua efficit, & æſtum ferventem e
citat, ex mutuo concurſu & col
ſione in fluctum cumulatum. Qu
cum plauſu & laudibus excepta eſſen
h

s qui aderant verã eſſe cauſam con-
ſtantibus: Calaſiris continuabat nar-
tionem. Cum ſuperaſſemus, dicens.
etum, & conſpectum inſularum Acu-
rũ amiſiſſemus, Zacynthiorum pro-
ontorium proſpicere nos conjecta-
mur, tanquam obſcuram quandam
bem in oculos noſtros incurrentem:
gubernator velum contrahere jube-
it. Nobis autem percontantibus,
uamobrem diſſolveret & laxaret im-
etum, cum navis ſecundum ventum
aberet: Quoniam ſi ſecundis auris
ela permiſerimus, circa primam no-
is vigiliam ad inſulam appellemus:
um interim metuendum ſit, ne in
enebris, in loca ſaxis latentibus ma-
na ex parte plena, & prærupta im-
ngamus. Conſultum eſt igitur per-
octare in mari, & ventum ceſſim &
viter excipere, ea proportione, qua
fficere poſſit ut mane ad terram ap-
licemus. Hæc dixit quidem guber-
ator, cæterum non fiebant. Nauſi-
les: ſed una cum oriente ſole, nos
uoque anchorã demittebamus. Por-
o inſulæ incolæ, qui habitabant cir-
a portum, non procul diſtantem ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

urbe, ad ſpectaculum noſtri adver-
tus, tanquam novum & inuſitatu
quippiam, confluebant, admirant
(ut apparebat) habilitatem navis on
rariæ, ad pulchritudinem ſimul & a
titudinem elaboratæ, Phœnicum indu
ſtriam & artificii gloriam vel inde co
gnoſci dicentes: & quod incredibili
inuſitata fortuna uſi eſſemus, qui tran
quillam navigationem & ſecunda
hyberno tempore, & jam occidentibu
Plejadibus confeciſſemus. Reliqui ig
tur omnes, cum adhuc funes religare
tur, relicta navi, ad urbem Zacynth
negociaturi currebant. Ego vero, au
dieram enim fore à gubernatore, quo
in inſula eſſent hybernaturi, ibã qua
ſiturus alicubi diverſorium circa li
tus: navem, quod eſſet inconvenien
nobis habitaculum futurum, propte
turbam nauticam: urbem autem, quo
parum tutum propter fugam juvenum
devitans. Cum igitur paululum pro
greſſus eſſem, video ſenem piſcator
ſedentem pro foribus, & retis lacerat
nexus reficientem. Accedens igitu
propius: Salve, dicebam, vir optime
& dic ubinam diverſorium quiſpiar
adipi

dipſci poſſit? Ille autem, Circa pro-
nquum promontorium (inquit) ſaxo
tenti heſterno die illiſum, laceratū
t. Rurſus ego: Hoc quidem cogno-
ere mea nihil interfuit: cæterum of-
cioſe feceris, & humaniter, ſi aut ip-
me hoſpitio receperis, aut alterum
emonſtraris. At ille: Non ipſe, in-
uit, neque enim una navigabam (abſit
nim ut ita offendat, aut tantopere à
enectute prematur Tyrrhenus) ſed
ſt puerorum culpa, qui inſcitia ſaxo-
um ſub mari latentium, ubi non o-
ortebat, retia tetenderunt. Sero igi-
ur tandem cum intellexiſſem, quod
ebetiorem haberet auditum, alta vo-
e intonans, Salvere te jubeo, dice-
am, & ut nobis hoſpitibus diverſoriū
ſtendas, oro. Sed & ipſe viciſſim,
is ſalvus, reſpondit, & maneas ſi vis
pud nos: niſi forte es aliquis ex eo-
um numero, qui domos multis lectis
xornatas inquirunt, aut famulitii ac
ervorum turbam ſecū adducunt. Ego
ero cum dixiſſem, quod liberi mihi
ſſent duo, & ego tertius; Grata eſt,
nquit, proportio: uno enim plures
os invenietis. Etenim & mihi ſunt

duo filii convictores) majores aute
natu, ductis uxoribus, ſunt ipſi p
tresfamilias) & quarta, nutrix infa
tum. Siquidem mater ipſis eſt non i
pridem mortua. Quamobrem optim
ne cuncteris, neque dubites quin
ſimus læti & alacres excepturi, viru
etiam ex primo colloquio generoſit
tis ſpecimen exhibentem. Facieba
ita: & non multo poſt cum Theage
& Chariclia me venientem, lube
Tyrrhenus excipit, & partẽ calidiore
domus nobis attribuit. Saneque n
inſuaviter hybernum tempus init
tranſigebamus, dies quidem ſim
conſumentes: ſejunctim autem cu
dormiendum fuit, cum nutrice qui
Chariclia: ego autem ſeparatim
Theagenes, Tyrrhenus vero in alte
conclavi cum ſuis liberis, requieſce
tes. Menſa nobis etiam communis a
ponebatur, alia quidem nobis præbe
tibus, Tyrrheno vero obſonia affati
ex mari juvenibus ſuppeditante, cu
partim ipſe piſcaretur, partim nos qu
que interdum per ocium in captu
adjuvaremus, quam variam, & ad
mne tempus accommodatam inſtr
xera

rerat. Et erat locus jaciendis retibus idoneus, & piſcoſus, adeo ut plerique quod capiebat ex arte commodum, fortunæ benevolentiæ referrent acceptum. Sed haud fieri potuit, quin (ut dicitur) ſemel infelices, non ſemper adverſa fortuna laborarent. Neque in ſolitudine turbis & moleſtiis caruit forma Charicliæ: Sed Tyrius ille mercator, victor in Pythiis renunciatus, cum quo navigaveramus, ſeorſim me conveniens, ſæpius mihi moleſtus erat, & dolorem afferebat, obſecrans, ac in matrimonium ſibi dari tanquam à patre Chariclíam petens: multa de ſe prædicans, & partim genus illuſtre exponens, partim præſentes opes enumerans, & holcadem quod illius propria poſſeſſio eſſet, quodque majorem partem mercium præ cæteris poſſideret, quæ eſſent auri, lapidum multis talentis conſtantium, & ſerici. Nec parvum momentum ad acceſſionem ſplendoris & gloriæ, etiam victoriam in Pythiis partam nominabat, & alia præter hæc multa. Me vero præſentem inopiam prætendente, & id quod nunquam in animum inducturus eſſem, ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

in alia regione & gente habitanti, qu
tanto intervallo diſtet ab Ægypto, f
liolam meam elocarem: Omittas ha
pater, dicebat. Dotem quidem m
tuliſſe multorum talentorum, & un
verſarum opum, ipſam puellam arb
trabor. Gentem vero & patriam veſtr
cum mea permutabo, deflectens à pro
poſita navigatione verſus Carthaginē
vobis autem me comitem, quo vo
lueritis, adjungens. Cum igitur vide
rem Phœnicem non remittere, ſed &
vehementi calore, in ea voluntate &
propoſito perſiſtere, & diem nullun
quin de iiſdem mihi moleſtus eſſet in
termittere, ſtatui in præſentia ren
blandis pollicitationibus differre, ne
aliquid per vim in inſula pateremur
& omnia me facturum, cum veniſſem
in Ægyptum, pollicebar. Ita cum
hunc, paululum removiſſem, rurſus
fluctum (ut ajunt) ſupra fluctum numē
advolvit. Nam Tyrrhenus non multis
poſt diebus, cum me in littus quoddā
flexuoſū aſſumpſiſſet: Calaſiri, inquit,
per Neptunum juro, & alios marinos
deos, me & te non ſecus ſi meus eſſes
frater, & tuos liberos perinde atque
meos

eos ferre in oculis. Dicturus ſum au-
m tibi negocium quod contra te
ruitur, moleſtum quidem & acer-
um, cæterum quod & me reticere fas
on eſt, cum iidem lares fuerint mi-
i tecum communes: & tua ſcire o-
nnino intereſt. Inſidiatur holcadi
hœniciæ piratica officina, ſub latere
ujus promontorii eos tegente & am-
lectente deliteſcens, & ſpeculatori-
us per vices egreſſum navis obſer-
ans. Quamobrem vide ut caveas, &
ogites quidnam tibi faciundum ſit.
iquidem propter te, magis autem pro-
ter filiam tuam, hoc tam crudele fa-
inus, illis autem uſitatum, concepe-
unt. Ego autem ad ipſum: Tibi qui-
lem dii pro his dignas referant gratias:
æterum unde inſidias deprehendiſti
Tyrrhene? At ille: Ex arte, inquit,
iris ſum notus, & cum illis opſonia
ffero, majus precium quam ab aliis
eporto. Itaque heri cum naſſas colli-
gerem circa præcipitia, mecum con-
greſſus archipirata, Num audiſti
quando Phœnices è portu ſunt ſolu-
turi? quærebat. Ego autem cum in-
tellexiſſem inſidias ſermonis, Certi

 qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quidem (inquio) quod dicam habeo nihil, Trachine: cæterum ineunte vere primum illos ſoluturos puto. Igitur, inquit, & virgo quæ apud te diverſatur, una cum illis navigabit? Incertum eſt quidem, dixi, verum cur tam curioſe & anxie id ſcrutaris? quod depereo illam, ita ut vix ſim compos mentis, cum ſemel tantum viderim. Neque me ſcio unquam incidiſſe in talem formam, præſertim cum multas & non deformes captivas ceperim. Occulte igitur eum pertrahens eo ut mihi totius conſilii ſui rationem explicaret: quid igitur, inquiebam, te opus eſt conſerere manus cum Phœnicibus: & non potius ſine ſanguine, & priuſquam conſcendant, adipiſci ex ædibus meis? Servatur, inquit, & apud prædones conſcientia erga notos, officii & humanitatis. Tua igitur cauſa parco, ne tibi ea res difficultatem & laborem pariat, cum à te hoſpites amiſſi repoſcerentur: tum una opera duo maxime conſequi volo, opes navis, & matrimonium virginis: quorum altero omnino me fruſtrari neceſſe eſt, terra negotium aggredientem: & alio-

qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

neque tutum eſt, cum ſi quid ejuſ-
di accideret prope ſita urbe, conti-
& factum ſentiretur, & perſecutio
ra eſſet. Cum igitur eum multis
dis ob prudentiam collaudaſſem, ab
diſcedebam. Tibi vero indicans
lias, quæ ab his ſtruuntur piacu-
magnopere oro & obteſtor, ut in
uram & cogitationam intendas,
pacto teipſum & tuos ſervare poſ-
Diſcedebam triſtis, cum hæc au-
em, & varia verſabam apud me
ſilia: donec forte caſu mihi obviã
us mercator, & de iiſdem mecum
oquens, anſam cujuſdam conſilii
buit. Occultans enim ex iis quæ
nt indicata à Tyrrheno, quæ vole-
n, illam tantum partem retegebam,
od quidam indigenarum cogitaret
ere virginem, cui reſiſtere ipſe & ſe
onere non poſſet. Ego autem tibi
ius, inquiebam, mallem ipſam de-
nſare, tum propter notitiam quæ
hi tecum jam antea intercedit; tum
pter opes tuas: & in primis quod
n noſtra patria habitaturum, ſi ma-
monium conſecutus fueris, ante
miſiſti. Quamobrem ſi id tibi o-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

mnino cordi eſt, propere hinc abnavigemus, priuſquã anticipemur, aliquid vel per vim paſſi. Vehementer eſt delectatus, his auditis: &, Recte pater inquit: ſimulque accedens caput oſculabatur, & quærebat quando ſolvere juberem? Etſi enim nondum tempeſtiva eſſet navigatio, licere tamen in alium portum ſeſe transferentibus, inſidias quæ ſtruuntur evitare, & veris conſtantiam operiri. Igitur, inquiebam, ſiquidem valebit meum imperium, ſub initium noctis navigare velim. Et ille quidem ſic futurum cum dixiſſet, diſcedebat. Ego autem domum reverſus, Tyrrheno quidem nihil, liberis autem dicebam, quod poſt crepuſculum rurſus holcadem conſcendere oportebit. His autem repentinum illud factum mirantibus, & cauſam quærentibus, diſtuli, poſtea me dicturum pollicens: nunc autem conducere ut ita fiat, dicebam. Cæterum poſtquam ſumpta cœna modica in ſomnum lapſi ſumus, in ſomnis mihi apparuit quidam ſenex, reliquo quidem corpore arefactus: verum ſuccincta veſte genu paululum oſtendens,
ſatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

apparebat, quæ ipſius ætate vege-
tes fuiſſent: galerum in capite ge-
& ſapientiam ac verſutiam aſpe-
declarans, & tanquam ex vulnere
o femur claudicans poſt ſe tra-
. Cum igitur ad me propius acceſ-
, & minaci oris habitu ſubriſiſſet:
æclare, inquit, tu vero nullam ra-
nẽ noſtri habuiſti, ſed ſolus omni-
quicumque Cephalenẽ præterna-
runt, & noſtram domum contem-
ſunt, gloriamque noſtram cogno-
e magni ęſtimarunt, adeo nos con-
ſti, ut neque vel hoc quod vulgare
allocutus ſis, præſertim in vicinia
itantem. Ac tu quidem horum non
to poſt lues pœnas, & ſenties eoſdẽ
s & calamitates, quas ego ſum ex-
tus, mari ac terra ſimul in hoſtes in-
ens. Virginẽ vero quam ducis, meæ
jugis nomine alloquere: Salutat il-
, quod in primis colat & omnibus
us anteferat caſtitatẽ, finemque illi
ſperum ac felicem annunciat. Pro-
ui me, prę viſione tremens: & Thea-
e, quidnam mihi accidiſſet, quæ-
te: Propemodum (inquiebam) exi-
n navis è portu neglexímus: & ex-
per-

pergiſcens,ea cogitatione ſum pertu
batus. Sed & ipſe ſurge, ac tuas r
collige. Charicliam autem ego acce
ſam. Aderat filia, cum ſignificaſſen
Tyrrhenus quoque cum ſenſiſſet, ſu
rexit, & de eo quod fieret inquireba
At ego, id quod in præſentia fit,tuu
conſilium eſt, dicebam. effugere c
namur inſidiatores. Te vero dii ſalvu
& incolumem conſervent, qui optin
viri officio erga nos functus es. Ha
autem da nobis ultimam gratiam
beneficium: Tranſmittens in Ithacan
ſacrifica pro nobis Ulyſſi, & pete ut
ram ſuam erga nos mitiget, qua
commotum eſſe, tanquam ſpretum
contemptum, cum nobis hac noct
apparuiſſet, ſignificavit. Promitteb
ſe ita facturum eſſe, & usque ad na
vem deducebat, magnam vim lacry
marum profundens: & ut nobis navi
gatio feliciter, & ex animi ſententi
ſuccederet, à deo deprecans. Qui
multis opus eſt? Cum primum lucife
illuxiſſet, in altum provehebamur,ini
tio quidem nautis magnopere contra
dicentibus,ad extremum autem à Ty
rio mercatore perſuaſis, cum ſe fuger

adven

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

entum piratarum ſibi prænuncia- dixiſſet. Et illum quidem latebat, d vera diceret, cum figmento uti uiſſet. Nos autem ventis adverſis ciolentis uſi, & tempeſtatem infe- n, & fluctum ineffabilem experti, & ropemodum ut non procul ab in- tu abeſſent pervenientes, ad pro- ntorium quoddam Creticum ap- mus, altero clavo amiſſo, & maxi- parte antennarum confracta. Vi- n eſt igitur, reficiendæ navis cauſa, noſtrum ipſorum recreandorum, s aliquot in inſula commorari. & ita factis, navigatio nobis iterum nunciabatur in primum diem Lunæ enſæ, poſt conjunctionem cum ſo- Et provecti in altum, ſpirantibus n zephyris vernis, ferebamur diem noctem, gubernatore ad Africæ ter- n holcadem dirigente. Dicebat e- m, recta, & continuo curſu, vento pellente, pelagus tranſmitti poſſe. celerare autem ſe, ut poſſit conti- ntem attingere, aut portum. Pirati- m enim eſſe acatium, quod ex pup- apparerer. Nam poſtquam à Creti- promontorio ſolvimus, ſequitur veſti-

veſtigiis noſtris inſiſtens, & nuſq
declinans, perſequitur noſtram n
gationem, tanquam ex eodem c
ſuſpenſum: deprehendique illud
pius una circumvehi, cum ego na
ex induſtria à recto curſu deflecter
Hæc cum dicta eſſent, quidam c
moti ſunt, & reliquos adhortaba
ut ſe ad defenſionem appararent: q
dam vero negligebant: Solere dic
tes, in mari breviores naves, mag
conſequi, tanquam majori experie
& certitudine viam demonſtrans.
Cum hæc adhuc in utramque part
diſputarentur, erat diei tempus, q
aratro bovem eximit agricola, & v
tus jam ex nimio impetu langue
bat, & paulo poſt remiſſus, ineffica
ter & molliter in vela incidebat, c
cutiens magis quam promovens a
protrudens lintea. Ad extremum &
tranquillitatem ſubſedit, tanquam
cum ſole occidens, vel (ut verius
cam) perſequentibus inſerviens. N
hi qui erant in acato, quamdiu imp
ſu venti navigabamus, longe à te
navis onerariæ, ut eſt conſentaneu
relinquebantur, majoribus velis p

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

venti capientibus. cæterum poſtquam tranquillitas mare ſtravit, & neceſſitas remos advocabat, celerius quam dici poteſt ſupervenerunt, cum (ut exiſtimo) omnes remigum officio fungerentur, leveque acatium, & ad remigium magis accommodatum, impellerent. Cum autem jam in propinquo eſſent, exclamavit quidam ex Zacynthiis qui nobiſcũ una conſcenderant: Hoc illud eſt, viri, periimus: piratica claſſis: agnoſco Trachini acatum. Concuſſa eſt ad nuncium holcas, & in tranquillitate tempeſtate implebatur, tumultu, lamentis, & tranſcurſationibus incitata: aliis in concavas partes navis ſubeuntibus, aliis ſeſe ad pugnã in tabulatis adhortantibus, quibuſdam deſcendendum eſſe in ſcapham & effugiendum cenſentibus: donec interim dum cunctarentur, vel invitos ipſos anticipans bellum ſedavit & cohibuit, eo quod obvium fuit cuique armatos. Ego autem & Chariclia amplexi Theagenem, totum æſtuantem & ardentem pugnandi ſtudio, vix cohibuimus: Illa quidem, ut neque in morte (ut dicebat) ab eo ſepararetur,
ſed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſed uno gladio, & eodem vulne
communicatam cum illo calamitate
ſuſtineret: ego vero, poſtquam Tr
chinum eſſe qui adveniebat agnovi,
liquid quod eſſet in poſterum prof
turum, providens. Quod & ita even
Cum enim appropinquaſſent pirat
& tranſverſim eſſent advecti, peric
lum facientes, ſi quo modo incruen
holcadem occupare, & in ſuam pot
ſtatem redigere poſſent, tela non co
jiciebant, ſed tantum circumnavig
tionibus orbicularibus, nusquam n
vem progredi permittebant: deniq
obſidentibus erant ſimiles, & iis q
pactis ac deditione navem capere
mnino cuperent: &, O infelices, dic
bant, cur ita amentes eſtis, & contr
vires adeo invictas, & longe veſtr
ſuperiores, adverſas manus tollente
manifeſtum vobis interitum accerſ
tis? adhuc humaniter vobiſcum ag
mus. Permittimus ut ſcapham con
ſcendatis, & ſervetis vos incolumes,
velitis. Illi quidem hæc proponebant
At ii qui erant in holcade, quamdi
prælio ſine diſcrimine, & bello incru
ento decernebant, audaces erant, &
neuti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

neutiquam ſe exceſſuros eſſe dicebant. Sed poſtquam quidam ex piratis audacior, inſiliens, & gladio obvium quemque feriens, cæde & morte bella geri docuit: tum pœnitebat facti Phœnices, & procumbentes, ut ipſis parcerent, quod imperata facturi eſſent, orabant. Illi autem, quamvis jam cæde graſſabantur (conſpectus enim ſanguinis, irritatio & excitatio fit animi) tamen juſſu Trachini præter omnem ſpem parcebant procumbentibus. & erant induciæ atroces, & bellum reipſa quidem crudeliſſimum: pacis autem falſo & adulterino nomine diſſolutũ, conditione prælio ipſo graviore propoſita. Siquidem ut cum una tantum veſte nave excederent, pronunciabatur: & mors ei qui violaſſet, edicebatur. Sed eſt hominibus, ut videtur, anima omnibus rebus precioſior: propter quam tum quoque Phœnices, ſpe opum navis ſpoliati, tanquam jacturã non feciſſent, ſed lucrum conſecuturi eſſent, ut alius alio prius ſcapham conſcenderet, accelerabant: quilibet ſe in primis, & celerius quam cæteros, ſuperſtitem eſſe magna contentione expetens.

petens. Poſtquam autem & nos decre
to obtemperantes aderamus, Trach
nus erecta Chariclia: Nihil ad te, in
quit, pertinet hoc bellum, chariſſima
ſed propter te ſuſceptum eſt. Et te jam
pridem inde usque ab eo tempore qu
Zacynthum reliquiſtis, ſequor, tantu
propter te & pelagus & periculum ag
greſſus. Quamobrem omitte timorem
& ades animo, & ſcito te dominam
omnium horum mecum eſſe futuram
Hæc ille quidem dicebat. At illa (er
enim prudentis conſilii, temporis ra
tionem conſiderare, & in bonum cõ
modiſſime vertere) induſtria ſingula
ri, & nonnihil ex mea admonitione
mœrore ob circumſtantia mala vult
excuſſo, & ad venuſtatem ac illecebra
compoſito: At ego, inquit, diis ag
gratias, qui hoc in animum tuum, u
lenius in nos ſtatuas, inducunt. Quo
ſi me vis omnino confidentem eſſe, &
manere, exhibe hanc primam ſignifi
cationem tuæ erga me benevolentiæ
fratrem hunc meum & patrem ſerva
neque jubeas illos navem deſerere. N
his ſeparatis, nulla ratio eſt quæ me i
vita retinere queat. & ſimul hæc di
cens

ens, procumbebat ad illius genua, & u tenebat ſupplex, Trachino ſe am- exibus oblectante. & promiſſionem c induſtria protrahente. Tandem cũ ob lacrymas in commiſerationem educeretur, & vultu ad obſequen- um manciparetur, erecta virgine: atrem quidem, inquit, dono tibi mma voluntate. Video enim adoleſ- entem plenum fortitudinis, & qui ra- onibus noſtris adjumento eſſe poſſit. enex autem hic, inane pondus, in gra- am tuam tantum adſit. Hæc cum di- erentur & fierent, ſol quidem, cum rcuitu ſuo exacte ad occaſum perve- iſſet, ſpatium inter diem & noctem nterpoſitum, obſcurum & opacum eddidit: mare autem repente, ſeu auſa mutationis à tempore accepta, u fortunæ alicujus voluntate trans- utatum commovebatur, & murmur eſcendentis venti exaudiebatur: fla- uſque nimius ac violentus irruens, umultu inopinato, & perturbatione iratas implebat, cum propriam aca- um reliquiſſent, & in holcade in di- eptione mercium deprehenſi eſſent, t quonam modo magnitudine navis

 uſuri

uſuri eſſent ignorarent. Quælibet igitur navigationis pars, à quovis obvio ex tempore & inconſulte tractabatur, & artem alius aliam quam nunquam didicerat, proprio marte audacter aggrediebatur, quibuſdam velis tumultuarie & perturbate remittentibus, aliis funes imperite diſtribuentibus. Atque aliquis imperitus proram ſortiebatur, alius puppim tenebat & colla. Præcipue igitur nos in ultimum periculum conjecit, non vis tempeſtatis (nondum enim prorſus fuerat commota) ſed inſcitia gubernatoris qui reſtiterat quidem quamdiu luminaris diurni fulgor lucebat: ſed ad extremum ſuccubuerat, cum tenebræ ſuperaſſent. Itaque cum jam mergerentur, & non procul abeſſet quin deprimerentur, initio quidam ex piratis conabantur in ſuam acatum tranſcendere: deinde repreſſerunt ſeſe, excuſſi à propoſito, tempeſtate: & Trachini conſilio, qui perſuadebat illos ſexcentis navigiis abundaturos, ſi holcadem, & opes quæ illa continerentur, integras retinerent: & ad extremum etiã, funem, in quo pendebat, ab holcade abſci-

abſcidit, aliam tempeſtatem hanc ipſos accerſere affirmans, & ſimul ſecuritati in poſterum ſe proſpicere docens. Suſpectum enim eſſe, applicare aliquo cum utraque nave: cum ſit futurum omnino, ut de his qui in altera navigaſſent, inquiratur. Videbaturque probabilia dicere, & duabus in rebus uno facto conſilium ſuum probare. cum brevem remiſſionem ſenſiſſent, poſtquam acatum ſeparavit: quamvis non omnino periculis liberati eſſent, ſed fluctibus continuis ſine intermiſſione jactarentur, & multas navis partes amiſiſſent: denique omnem periculi ſpeciem ſuſtinerent, donec illa nocte vix elapſa, circa occaſum conſequentis diei, ad litus quoddam, juxta oſtium Nili, quod Heracleoticum appellatur, appulimus, & in terram Ægyptiam fortuito, & præter noſtram voluntatem infelices deſcendimus: alii quidem læti, nos autem magno cum dolore, & mari ſalutis beneficium ut probrum objicientes, quod nobis mortem omnis expertem injuriæ invidiſſet, & terræ formidabiliori, & expectationi tradidiſſet, nefario ac ſcelera-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

to piratarum arbitrio expoſitos. Quod
cernere licebat ex iis, quæ cum non-
dum in terram propemodum deſcen-
diſſent, piacula, aggrediebantur. Nam
cum ſe Neptuno ſacrificia gratiarum
actionis ergo facturos dixiſſent, vini
Tyrium, & alia id genus ex navi ef-
ferebant, quoſdam ad pecudes in vi-
cinis locis coëmendas dimittebant
cum plurimo argento, datis mandatis
ut pretium quod primum poſtularetur
ſolverent. Poſtquam autem illi ſtatim
aderant, totum ovium & ſuum agen-
tes gregem, & hi qui manſerant, iis
receptis pyram ſuccendebant, ac victi-
mis excoriatis convivium apparabant.
Trachinus me ſeorſim, ut alii exaudire
non poſſent, aſſumpto: O pater, inquit,
filiam tuam deſpondi mihi in uxorem
& nuptias, ut vides, celebraturus ſum
hodie, ſolennitatem ſuaviſſimam cum
ſacrificio deorum conjungens. Quam
ob rem ne & tu ipſe re antea non au-
dita aliquid triſtitiæ aut mœroris in
convivio præ te feras: & filia à te edo-
cta, læto animo accipiat id quod eſt
futurum: ſtatui tibi meam prædicere
ſententiam: non quod ſuffragio tuo
con-

onfirmari illam velim, ſiquidem non
eeſt mihi poteſtas, deſpondens & ob-
igans voluntatem : ſed quod alioqui
auſtum & decorum eſſe judicem, ſi
najori aſſenſu & alacritate ſponſa ſe
præparet, cum à parente nuptias præ-
civerit. Collaudabam hæc ab illo di-
ta, gaudereque me aſſimulabam, &
gratias agere Deo quam maximas, qui
lominum filiæ maritum deſignaſſent.
Cumque diſceſſiſſem paululum, ac ani-
mum intendiſſem in cogitationem
eorum quæ facienda eſſent, reverſus
obſecrabam, ut gravius celebrarentur
ea quæ inchoata eſſent, & ut thalamũ
puellæ holcadem deſignaret, datis
mandatis ne quiſquam ingrediatur,
aut moleſtus ſit: ut etiam ornatus ſpõ-
ſæ convenientis, ac reliqui cultus ac
decoris cura in tempore ſuſcipi poſſit.
Etenim eſſet omnium abſurdiſſimum,
ſi ea quæ generis dignitate & opibus
efferatur, & quod eſt maximum, Tra-
chini conjunx ſit futura, neque his
quibus licet comeretur: etiamſi nobis
ſplendidiorem pompæ nuptialis appa-
ratum, tempus & locus ademiſſent.
Diffuſus eſt gaudio, his auditis, Tra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

chinus: & lubens ſe ita facturum promittebat, juſſitque ut ſtatim omnibus quibus illis eſſet opus, exportatis, deinceps ad navem non appropinquarent. Et hi quidem quæ fuerant imperata, faciebant: efferebant menſas, pocula, tapetes, aulæa, Sidoniarum manuum & Tyriarum opera, & alia quorum in inſtruendo convivio uſus eſt: omnes denique profuſe & ſine ullo ordine in humeris exportabant opes, quas multi labores & frugales cumulaverant, eas profuſi convivii petulantiæ tradente fortuna. Ego vero aſſumpto Theagene, cum ad Chariclìam veniſſem, & illam lacrymantem inveniſſem: O filia, inquam, hæc tibi jam ſunt uſitata, & non peregrina, attamen luges, & haud ſcio an eadem quæ prius, vel etiam aliquid novi. Illa autem: Omnia quidẽ, inquit: præ omnibus autem, ea quæ expecto, & mihi inviſam Trachini benevolentiam, quam conſentaneum eſt illi rationem temporis intendere. Solent enim ſucceſſus inopinati, ad petulanter agendum provocare. Cæterum Trachinus, & Trachini odioſus amor lugebit, qui à me anticipatione

one mortis evitabitur. Mea autem
te, & de Theagene, cogitatio, ſi
idem me à vobis ſeparari ante finem
ntinget, ad luctum deduxit. Rem
ſam, inquam, conjectaris. Nam
tachinus in nuptias ſuas & tuas, poſt
crificium, convivium transmutat,
mihi ut patri conſilium expoſuit,
npridem cognitam habenti illius
ga te furibundam commotionem, ex
s quæ mecum Tyrrhenus in Zacyn-
o collocutus eſt: tacenti autem apud
s, ne ob impendentes calamitates
imo ante tempus frangeremini, præ-
tim cum fieri potuerit ut inſidias ef-
geremus. Cæterum ô liberi, quoniã
o minus id fieret, Deus reſtitit, &
extrema pericula venimus, age ge-
roſum & abruptum facinus aggreſſi:
ntra periculi ſummum incremen-
m eamus: aut re bene geſta præſta-
ri, ut nobis generoſe & libere vi-
re liceat: aut ſaltem id, ut caſte &
rtiter moriamur, in lucro poſituri.
ſtquam autem ſe facturos eſſe quic-
id juberem promiſerunt, & quid
iendum eſſet ego docui, illos qui-
m relinquo ſeſe apparantes. Ad eum
R 5 autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

autem prædonem, qui ſecundas poſt Trachinum tenebat, (vocabatur autem Pelorus, ut opinor) cum veniſſem, habere me quidpiam utile, quod cum illo communicarem, dicebam. Cumque ille prompte obtemperaſſet, & eo ubi nullus exauditurus eſſet, perveniſſet: Audias, inquam, fili, breviter & compendio: neque enim anguſtia temporis prolixitatem orationis admittit. Amat te filia mea, ſiquidem ut à præſtantiore victa eſt. Suſpicatur autem, quod archipirata convivium nuptiarũ cauſa apparet. nam ejuſmodi quidpiam ſignificavit, cum ut elegantius exornetur imperaſſet. Quamobrem vide, quomodo id diſcutere, & tibi potius filiam vendicare poſſis. Dicit enim ſe prius morituram eſſe, quam nupturam Trachino. Tum ille. Eſto fidenti animo. Nam cum jampridem & ipſe perinde ſim affectus animo, atque puella, optabam me aditum aliquem ad rem & occaſionem nanciſci poſſe. Itaque aut ſua ſponte mihi ſponſa Trachinu[s] cedet, aut acerbas ſentiet nyptias, al[i]-hac dextra quæ convenit paſſus. Re[-] currebam cum hæç audiſſem, ne ali[-]
qu

t oriretur ſuſpicio; & ad liberos ve-
ns, confirmabam eos animo, con-
im rectam tenere viam nuncians.
nabamus paulo poſt. Tum ego,
ndo jam madidos vino, & in pe-
ntiam proclives videbam, ſubmiſſe
Pelorum (ſedebam autem proxime
m dedita opera) Vidiſtine, inquie-
n, quomodo puella exornata eſt?
c vero, Nequaquam, dicente; At-
licet, dixi, ipſam videre, ſi clam
veneris ad navem. ſcis enim, quod
hoc Trachinus prohibuit. ipſam
nam ſedentem videbis; ſed ita ut
præſentia moderate aſpicias, ne &
& ipſi mortem concilies. Ille autē
il cunctatus, tanquam urgente ali-
neceſſario negocio, ſurgit, &
m incurrit in holcadem. Cumque
iſſet Charicliam, coronam ex lau-
capite gerentem, & auro intexta
te refulgentem (ſiquidem ſacra ve-
Delphis aſportata, amicta fuerat
quam aut victoriæ ornamento, aut
eri parentationi futura) & alia cir-
pſam exornata, & ſpeciem thalami
ptialis referentia, incenditur (ut
conſentaneum) ſpectaculo, cum
ſimul

ſimul deſiderium ac æmulatio concu-
riſſent. Eratque manifeſtum indiciu
in vultu redeuntis, quod infeſtu
quidpiam & furibundum cogitare
Siquidem cum vixdum accubuiſſe
Ego vero, inquit, præmium, quod d
betur ei qui primus navem conſcendi
quamobrem non reporto? Quonia
inquit, Trachinus, non poſtulaſti
ſed ne diviſio quidem adhuc eſt pr
poſita, eorum quæ capta ſunt. Tu
ille; Igitur virginem captivam mi
depoſco. At cum Trachinus, Præt
ipſam quod vis accipe dixiſſet; Pel
rus ſermonem excipiens, Diſſolv
igitur, & abrogas piratarum lege
quæ ei qui primus navem hoſtile
conſcendit, & ſe pro omnibus cert
mini periculoſiſſimo obtulit, electio
pro ipſius arbitrio tribuit. Non hanc
inquit Trachinus, optime, diſſolvo
ſed alterius legis authoritate & patr
cinio nitor, quæ ut præfectis cedatu
imperat. Sane affectus ſum ſingularit
erga puellam, & accipio mihi illa
in uxorem; anteferri me tibi juſtu
eſſe pronuncio. Tu vero niſi id quo
lex imperat feceris, non multo po
pl

prabis, percuſſus hoc poculo. Pelo-
s autẽ eos qui aderant intuitus; Vi-
tis inquit, quæ ſint laborum pręmia?
& veſtrum quilibet aliquando pręo privabitur. Quid igitur deinceps
dere licuit Nauſicles? Mari compa-
ſſes viros repentino turbine conci-
tos: adeo cæcus quidam & ſtultus
petus ad ineffabilem tumultum eos
pellebat, vino ſimul & ira tanquam
rore quodam correptos. Cum igitur
ii in hujus, alii in illius partes incli-
iſſent, hi honorem & reverentiam
bui præfecto, illi non diſſolvendam
e legem tumultuabantur. Ad extre-
um Trachinus quidem intentabat
um, tanquam poculum impacturus
loro: at eum hic (erat enim inſtru-
us antea) prævertit, pugione mam-
am trajiciens. Itaque ille jacebat
ortifero vulnere accepto. inter reli-
os autem atrox continuabatur bel-
m: & concurrentes ſeſe feriebant, ni-
l omnino ſibi parcentes: illi quidem
nquam pręfectum ulciſcentes, hi au-
m tanquam Pelorum juſte prote-
ntes. Eratque unus gemitus omniũ,
ſtibus, lapidibus, poculis, menſis,
pul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

pulſantium & pulſatorum. Ego autem cum me longiſſime removiſſem ac ſejunxiſſem, in quodam tumulo ſpectaculum ab omni periculo vacuum mihi præbebam. Cæterum neque Theagenes erat expers belli, neque Chariclia. Siquidem ea quæ conſtituta fuerant facientes, ille armatus gladio, alteri parti ſeſe initio adjungebat sociũ, omnino furore afflati ſimilis: hac poſtquam commiſſum eſſe prælium vidit, è navi jaculabatur, ſingulari certitudine ſagittas dirigens, & tantum Theageni parcens. Jaculabatur autem non in unam prælii partem, ſed quem in primis viderat, eum conficiebat: cum ipſa non videretur, ſed hoſtes facile ad ignem conſpicaretur, & perluſtraret: illis interea malum ignorantibus, & quibuſdam divinas eſſe plagas ſuſpicantibus: usquedum, cum alii ceciſſent, ſolus Theagenes relictus eſt, cum Peloro ſingulari certamine dimicans, viro valde ſtrenuo, & plurimis cædibus exercitato: cum ne Charicliæ quidem jaculatio prodeſſe quicquam poſſet amplius, dolentis quidem quod auxilium non ferret, metuentis autem fru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

trationem, cum jam cominus & ſertis manibus prælium inirent. untamen ad extremum non ſuſti- illius impetum Pelorus. Poſtquã n ad inopiam auxilii reipſa ferendi cta Chariclia, ſermonem auxilia- Theageni ejaculata eſt, Strenuus chariſſime, exclamans, tum jam ge Pelorum ſuperabat Theagenes, uam robur & audaciam illi voce niniſtrante ac ſuppeditante, & d pugnæ præmium ſupereſſet in- nte. Nam erecto animo, multis eribus jam fracto & afflicto, inſi- in Pelorum, & gladio cæſim in ca- dejecto, ab hoc quidem aberravit, ille paululum ictum declinaſſet: rum ſummitate humeri præfecta, um illi in commiſſura cubiti ab- t; & inde ille quidem verſus eſt gam, hic autem inſequebatur. De quæ hæc ſunt conſecuta, non ha- quod dicam, niſi quod clam me ſus eſt, cum manſiſſem in tumu- nec auſus eſſem noctu verſari in hoſtili; ſed minime inſcia Cha- . Nam animadverti, poſtquam illuxit, illum quidem non abſimi- lem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

lem mortuo jacere; hanc autem aſſidere, & plorare, & q̃uod ſe deſuper confodere vellet declarare; cæterum parva ſpe quod ſuperſtes manſurus eſſet, reprimere ſe, ac ſuſtentare. At ego infœlix, nec alloqui prius potui, neque rem cognoſcere neque conſolatione levare calamitatem, nec ea quæ fieri potuiſſent curare, quam marina mala, terreſtria nullo ſpacio interpoſito, excepiſſent. Cum primum enim, ſimulatque diem conſpexi, è tumulo deſcenderem, prædonum Ægyptiorum manus, ex monte qui illac protenditur, ut videbatur, decurrebat; & jam ceperat adoleſcentes, ac paulo poſt abducebat, quæcunque ferre poterat è navi exportans. Ego autem nequicquam è longinquo loquebar, meas & illorum deplorans fortunas, cum neque defendere poſſem, neque illis immiſceri conſultum eſſe judicarem, ac ſpem auxilii me reſervans. Cæterum minime equidem par fui, procul relictus, ſenectute impediente, ut per ardua loca cum Ægyptiis una decurrere poſſem; nunc autem in inventione filiæ, deorum clementia, & tua Nauſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

benevolentia uſus, cum quidem
nihil ad id contuliſſem, ſed luctus
rum ſolos & lamentationes affatim
irer. Ad hæc lacrymabat ipſe, la-
mabant & ii qui aderant: denique
etum cum voluptate quadam tem-
atum, tranſmutatum fuerat convi-
m. (Vinum enim proclives quo-
mmodo in lacrymas efficit.) usque
n Nauſicles confirmans Calaſiri-
n, O pater, inquit, tu vero jam in
terum eſto lætus, ac hilaris, quan-
quidem filiam hanc recuperaveris:
ne nō filium videas, ſola nocte pro-
earis. Mane enim Mitranem con-
niemus, & omni ratione liberare, &
imere optimum Theagenem cona-
nur. Vellem omnino, dixit Calaſi-
Nunc vero tempus eſt diſſolvendi
vivii. Recordatio fiat numinis, &
tiarum actio pro liberatione, cum
tione conjungatur. Poſt hæc cir-
nducebantur libationes, diſſolve-
ur convivium: Calaſiris autẽ Cha-
iã circumſpiciebat. Cumque tran-
m multitudinis obſervans, eam
n inveniſſet, ſero tandem indicio
uſdam mulierculæ, aditum ingreſ-

ſus, deprehendit veſtigia ſimulachri amplexam: & cum orationis prolixitate, tum doloris acceſſione, in arctiorem ſomnum delapſam. Cum igitur paululum collacrymaſſet, & à Deo, ut ejus rationes in melius verteret, ſupplex petiiſſet, paulatimque ipſam excitaſſet de ſomno, ducebat ad conclave erubeſcentem, ut videbatur, quod eſſet à ſomno victa imprudens. Hæc igitur cum ſe in gynæceo ſeorſum cum filia Nauſiclis ad ſomnum compoſuiſſet, vigilando vacabat curis, & cogitationibus, quæ illi incumbebant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM
LIBER SEXTUS.

Calaſiris autem, & Cnemon, cum in quadam parte conclavis virilis quieviſſent: poſtquam reliquum noctis tardius quidem quam volebant, celerius autem quam exiſtimabant, elapſum eſt: quod illius maxima pars ſupra convivium, & narrationum prolixitatem inſatiabili conditam ſuavitate præterierat: neque exactum diem expectantes, ad Nauſiclem veniunt, ut exponeret, ubi Theagenem degere arbitraretur, ac eo quamprimum duceret, orabant. Atque hic quidem illis morem gerebat, & ſecum ſumptos ducebat. Chariclia vero cum multis precibus ut ſequeretur oraret, manere coacta eſt: Nauſicle, quod neque procul abeſſent progreſſuri, & quamprimum cum Theagene redituri, affirmante.

Hanc igitur ibi relinquunt: inter mœrorem, propter illorum diſceſſum: & lætitiam, propter ea quæ ſperabat, fluctuantem. Ipſi vero cum primum è pago egreſſi eſſent, & ripas Nili præterirent, crocodilum conſpiciunt, qui à dextra parte in alteram reptabat, & alveum fluvii concitato impetu ſubibat. Alii igitur illo viſo, ut conſueto minime movebantur: præterquã quod Calaſiris impedimentum quoddam in itinere futurum ſignificari prędicebat. Cnemon autem vehementer etiam fugerat, conſpectu perterritus, quamvis non exacte illi animal apparuiſſet, ſed umbra potius tenuis illum ſubiiſſet: adeo ut parum abeſſet quin refugeret. Calaſiris igitur, Nauſicle in riſum effuſo, Cnemon (inquit) putabam ego te nocturnam tantum timiditatem infeſtare, atque eam tibi ex ſtrepitu obſcuro, ac tenebris involuto accidere: tu vero & interdiu nimium es, ut videtur, animoſus: & non nomina tantum exaudita, ſed jam etiam ſpectacula vulgaria, & cuivis obvia, ac minime metuenda, tibi terrorẽ incutiunt. Cujus autem dei, Nauſicles inquit, at-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

minis appellationem audiens bo-
s hic, ferre non poteſt? Sane ſi ex
s alicujus, reſpondit, aut numini-
s, non haberem quod dicerem: cæ-
rum ad nomen hominis, quod ma-
s eſt mirandum, neque viri cujuſ-
am, aut eorum qui gloria fortitudi-
s ſunt illuſtres, ſed mulieris, & hu-
s (ut ipſe dicit) mortuæ, ſi quis il-
d commemoret, cohorreſcit. Hac e-
m nocte qua veniſti à bubulcis: in-
lumem nobis adducens Chariclіam:
ſcio quo pacto, aut unde, hoc de
o dico exaudito nomine, ne paulu-
m quidem ſomni me capere permi-
, continue præ metu emoriens: ut
ultum negotii habuerim, illo revo-
ndo ad ſeſe, & reficiendo: & niſi il-
m dolore affecturus eſſem, aut per-
rrefacturus, & nunc dicerem, Nau-
les, nomen, ut rideas magis: ſimul-
e Thisben commemorabat. Nauſi-
es autem non amplius ridebat, ſed
ntriſtatus eſt, cum audiſſet: & diu
etit cogitabundus, hæſitans & quæ-
ns apud animum, qua de cauſa Cne-
oni, aut quo commercio, aut quid
Thisbe accidiſſet. Tum vero miros

riſus edidit, præ nimia lætitia, Cn
mon: &, O bone Calaſiri, vides, dic
bat, quanta ſit hujus nominis vis,
quod non mihi tantum eſt perſo
inſtar ac terriculi, ſed etiam Nauſi
noſtro. Quinetiam plane mirifica
affectus mutationem attulit. ego eni
viciſſim rideo: ſcio enim non ampli
eſſe ſuperſtitem: generoſus autẽ Na
ſicles antea multo riſu aliis illudeb
Deſine, inquit Nauſicles: ſatis eni
nos ultus es Cnemon. Sed per hoſpi
& amicitiæ cuſtodes deos, per ſales
menſam, quæ in noſtra domo expe
eſtis, ut arbitror, ſumma voluntate v
bis exhibita, unde ſit Thisbes nome
ſive ſcitis, ſive me terretis, ſive jocu
in me compoſuiſtis, indicate. Calaſi
autem: Tibi jam incumbit, inqu
narratio, Cnemon: quam cum ſæpi
mihi te expoſiturum promiſeris,
communicaturum mecum de ration
bus tuis, nihilominus tamen hacten
variis effugiis diſtuleris, opportune
præſentia inſtitues: Nauſicli ſimul gr
tificans, & nobis moleſtiam itiner
levans, narrationeque amoliens. M
rem illis gerebat Cnemon, & narrab
omn

omnia compendio, quæ antea Theageni & Chariclię expoſuerat: Quod illius patria Athenæ, quod pater Ariſtippus, quod Demęneta noverca fuiſſet. Recenſebatque nefandum amorem, quo illum Demæneta deperibat; & quod ſpe lapſa, inſidias illi ſtruxiſſet, miniſtra inſidiarum Thisbe ſubornata. Addebat & modum, & quod pulſus eſſet in exilium è patria, populo tanquam parricidæ hanc pœnam irrogante; quodque illi in Ægina degenti, primum Charias unus ex ſynephebis Demænetam eſſe mortuam, & modum mortis nunciaſſet, à Thisbe ipſi quoque ſtructis inſidiis; deinde Anticles, quod pater in calamitatem incidiſſet, facta bonorũ publicatione, cum ii qui conjunctione ſanguinis Demænetam attingebant, in damnationem illius coiviſſent, & populum in eam ſuſpicionem, quod ipſe cædem perpetraſſet, adduxiſſent. Denique quo pacto Thisbe fugiſſet Athenis, cum amatore quodam, mercatore Naucratenſi. Ad extremum commemorabat Cnemon, quod cum Anticle ad inquiſitionem Thisbes navigans in Ægyptum, ut ſi

forte illam ibi inveniſſet, reducens Athenas, liberaret patrem calumnia, & de illa pœnas ſumeret; cum in multa alia pericula incidiſſet, & varios caſus medio temporis intervallo fuiſſet expertus, etiam in piratarum poteſtatem veniſſet. Deinde, cum quodam modo effugiſſet, & ad Ægyptum rurſus appuliſſet, à bubulcis captus fuerit, atque ibi cum Theagene Charicliaque familiaritatem inierit. Simul etiam Thisbes interitum adtexebat, & reliqua deinceps ordine, usque ad ea quæ erant Calaſiridi & Nauſicli nota omnia. Quibus auditis, Nauſicles ſexcenta verſabat in animo conſilia, nunc aperire ſuas & Thisbes rationes cogitans, & rurſus differre ſtatuens. Poſtremo vix ſeſe continuit, partim ipſe commodius eſſe judicans, partim alio caſu impeditus. Cum enim circiter ſexaginta ſtadia fuiſſent emenſi, & ad pagum in quo Mitranes habitabat, propius accederent, cuidam qui fuit Nauſicli notus, fiunt obviam, & quo contenderet tanto ſtudio, rogabant. Ille autem, ô Nauſicles, inquit, quæris quo properem? tanquam ignores, quid

mihi

mihi in præſentia incumbat? A me omnia ſtudia ad unum diriguntur ſcopum, ut Iſiadis Chemmitenſis imperata faciam. Illi colo agrum, illius cauſa quæro & comparo omnia, propter illam noctes diesque inſomnes duco, nihil omnino recuſans (quamquam inde nihil præter mulctam, & laboris moleſtiam reportem) quod mihi imperarit, ſeu magnum, ſeu parvum fuerit, Iſias illa. Et nunc accelero, avem quamdam hanc, ut vides, Niloticam phœnicopterum chariſſimæ mandato ferens. Quam facilem es, inquit Nauſicles, amaſiam conſecutus, & quam exigua ſunt illius imperia, quod ibi phœnicopterum, & non ipſam phœnicem potius, quæ ab avis Æthiopibus aut Indis huc ad nos pervenit, afferre juſſerit. Et ille rurſus: Illa quidem, inquit, more ſolito ex me meisque rationibus luſum facit. Cæterum quo vos viciſſim, & quam ob cauſam iter inſtituiſtis? Poſtquam autẽ, quod ad Mitranem contenderent, reſponderunt: Inane eſt, inquit, & irritum veſtrum ſtudium, quod Mitranes in præſentia hic non ſit, ſed contra inco-

las Beſſæ bubulcos hac nocte exer
tum duxerit. Adoleſcentē enim que
dam captivum, quem ille Memph
ad Oroondatem miſerat, ut inde (
arbitror) ad regem magnum mune
loco perveniret, Beſſaenſes & eoru
dux declaratus Thyamis, incurſio
facta ereptum detinent. Et ille quido
his dictis abibat; Mihi vero ad Iſ
dem eſt properandum, inquiens, q
me nunc forſitan ſuis acribus ocu
circumſpicit, ne mihi aliquam offe
ſam in amore mora & cunctatio af
rat. Eſt autem nimium callida in
cuſationibus etiam ſine cauſa, & c
minibus ac inſimulationibus con
me fingendis. Illi vero ut hæc audiv
runt, taciti & ſtupentes diu ſteteru
quod præter opinionem ſpe & exp
ctatione ſua fruſtrati eſſent. Donec t
ro tandem ipſos Nauſicles revoca
ad ſeſe, & confirmavit, admonens n
oportere brevis fruſtrationis cauſa,
quæ ad tempus tantum acciderit,
mnem ſpem & curam eorum quæ p
manibus eſſent, abjicere; ſed nu
quidem Chemmim redeundum eſ
& cum conſilium gerendæ rei cape
tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rum peregrinationem majore viatico inſtructos, ad inquirendum Theagenem, ſive apud bubulcos, ſive apud alios quoſcumque illum eſſe audiverint, ſuſcipere; bona ſpe inventionis ubique ſibi proponenda. Nam neque nunc absque numine & providentia deorum videri factum eſſe, quod cum in quendam ex notis incidiſſent, iis quæ nunciata ſunt quaſi manu ducantur eo ubi Theagenẽ inquirere oportebit, iter ad bubulcorum pagum tanquam ad ſcopũ dirigentes. Hæc quum dixiſſet, haud difficulter illis perſuaſit, ſimul (ut exiſtimo) alia ſpe ex iis quę nunciata fuerant elucente: & Cnemone ſeorſim etiam Calaſirim bono animo eſſe, quod Thyamis Theagenem ſervaturus eſſet, jubente. Placuit igitur, ut redirent. Reverſi Chariclam in veſtibulo deprehendunt, procul & in omnes regiones illorum cauſa circumſpectantem. Cum vero nuſquam cum illis Theagenem cerneret, lugubri ploratu edito: An ſoli, inquit, pater, & quemadmodum hinc exiſtis, rurſus revertimini? Theagenes vero proculdubio, ut conjicere licet, occubuit?

buit? Exponite, per deos orati, quam primum ſi quid habetis, neque augetis mihi calamitatem nuncii dilatione. Cum humanitate quadam conjunctum eſt, feſtinum adverſæ fortunæ indicium, ut quod animum ad reſiſtendum magnitudini mali præparet, & ſatietatem doloris cito afferat. Præcidens igitur ejus mœrorem, admodum ægræ animo, Cnemon: Quæ malum eſt, inquit, iſta conſuetudo Chariclia? Proclivis es quodammodo ad augurium deteriorum, ſed falſorum utique: qua quidem in parte recte facis. Theagenes enim eſt, & diis volentibus manet incolumis: & quomodo & apud quos, breviter referebat. Calaſiris autem: Apparet te nondum amorem expertum eſſe, Cnemon, ex iis quæ locutus es, dicebat. Scires enim profecto, quod & ea quæ nihil habent periculi, formidoloſa amantibus exiſtunt: ſolisque oculis, in iis quæ jucundiſſima & gratiſſima ſunt, fidem habent. Illorum vero abſentia, metum jam & ſollicitudinem in animabus amore captis efficit. Porro in cauſa eſt, quod ſibi perſuaſerunt uterque alte-

cha-

chariſſimi nunquam ſe relicturos eſſe, niſi illorum conjunctioni aliquod triſte obſtet impedimentum. Quare mi Cnemon Chariclíæ quidem veniam damus, quæ vere exacti amoris affectu laboret: ipſi vero ingreſſi oſtium, de iis quæ ſunt agenda, cogitemus. His dictis, acceptam à manu Charicliam, cum quadam obſervantia paterna in ædes introduxit. Nauſicles autem recreare illos à curis volens, atque etiam aliquid aliud moliens, convivium ſplendidius quam ſolebat inſtruxit, & ſolis cum filia ſympoſium conceſſit, ut delicatior & comptior ſolito appareret, illam inſtruens, & ſumptuoſius exornans. Cum autem convivio ſatis eſſe oblectatos exiſtimaret, ita ad illos eſt locutus: Mihi inquiens, hoſpites (dii ſunt teſtes eorum quæ à me dicentur) præſentia veſtra eſt jucunda, etiamſi hic apud me totum velitis degere tempus, communi jure facultatum, & eorum quæ mihi chariſſima ſunt. Cumque vos non in advenarum hoſpitum loco, ſed amicorum in poſterum, amantium mei, & verorum habeam, nihil erit mihi oneri quod

in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

in vos collatum fuerit. Quin etiam quandiu vobis adfuero, paratus ſum, id ſi velitis, à neceſſariis meis poſtulare, ut operam ſuam vobis & auxiliũ quibuſcunque in rebus poſſint, impertiantur. Cæterum haud dubie ipſi ſcitis, quod mihi ratio vitæ ad mercaturam eſt inſtituta, & hanc artem colo & exerceo tanquam agrum. Cum itaque jam Zephyri egregie flantes, ut navigationi mare pateat efficiant, & navigandi commoditatem mercatoribus promittant, me quoque negotium tanquam præconium quoddam ad peregrinationẽ in Græciam evocat. Recte igitur feceritis, ſi mecum viciſſim veſtram ſententiam communicaveritis, ut & ipſe ad ſcopum vobis propoſitum, meas rationes conſtituere poſſim. Poſt hæc dicta paululum quieſcens Calaſiris: O Nauſicles, inquit, Tu quidem bonis avibus navigationẽ pares, Mercuriusque lucrum præſtans, & Neptunus tranquillitatis effector, comites & deductores tibi adſint, teque in omne pelagus latum & tranquillum deducant: omnem portum tutum, & omnem urbem acceſſu facilem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

& mercatorum ſtudioſam efficiant, quod & præſentes nos tanta benevolentia complexus es, & diſcedere volentes dimittis hoſpitii & amicitiæ leges exacte ſervans. Nobis autem etſi grave & moleſtum eſt, à te & domo tua, quam ut noſtram eſſe exiſtimemus effeciſti, ſeparari: neceſſarium eſt tamen & irrecuſabile, ad inquiſitionem chariſſimorum omnino aggredi. Et hæc quidem mea eſt & Chariclíæ ſententia. Cnemon autem quid habeat in animo, & ſive nobiſcum una oberrare, & gratificari nobis, ſive aliud quidpiam facere ſtatuit, ipſe dicat in præſentia. Volens igitur ad hæc reſpondere Cnemon, & jamjam aliquid prolocuturus, ſingultivit ſubito, & repente illi calidæ lacrymæ profuſæ, linguam obſtruxere: donec ſero tandem ſpiritu collecto, & gemitu edito: O fortunæ, inquit, humanæ omnis mutationis plena & inſtabiliſſima ratio, quantum malorum, refluxum: cum in aliis multis ſæpius, tum in me declaraſti. Genere & domo paterna me privaſti, patria & urbe quæ mihi eſt chariſſima, extorrem egiſti ad Æ-

gyptiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

gyptiam terram (ut multos intercapedinis caſus taceam) impegiſti, prædonibus bubulcis tradidiſti: Paululum quidem bonæ ſpei oſtenderas, familiaritatem virorum, etſi calamitoſorum, Græcorum tamen, concilians: cum quibus ego me reliquum tempus vitæ tranſacturum putabam. Sed & hanc, ut videtur, præcidis conſolationem. Quo enim vertar? quidve mihi faciendum eſt? An relinquam Charicliam, quæ nondum Theagenem invenit? Sed intolerandum ô terra, & nefas factu eſt. An ſequar, & una inquiram? Siquidem certa eſt inventio, præclarum eſt ſubire laborem ſpe felicis exitus: ſin inexplorata eſt futurorum ratio, & major moleſtia nos excipiet, incertum eſt ubi tandem conſiſtet, aut quem finem conſequetur hic meus error. Quid ſi à vobis & diis amicitiæ præſidibus, veniam deprecatus, nunc tandem in familiam & patriam reditus mentionem faciam? præſertim cum occaſio opportune divina providentia, ut videtur, inciderit, & Nauſicles hic (ut ait) in Græciam ſit ſoluturus, ne vel interim ſi patri ali-

quid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

uid acciderit, omnino ſucceſſore or-
a & exhæres domus relinquatur. Et-
nim, etiam ſi in inopia victurus ſim,
rvari tamen per me aliquas reliquias
eneris honeſtum eſt, & propter ſe
xpetendum. Sed ô Chariclia, tibi e-
nim me præcipue excuſatum velim, &
te veniam peto, ac deprecor, da mi-
i hoc beneficium: usque ad bubul-
os ſequar, à Nauſicle, ut parumper
xpectet, etſi nimium properet, impe-
ans: ut ſi te forte tradidero in ma-
us Theageni, ſedulus depoſiti cu-
os fuiſſe declarer: bona quoque ſpe
turarum rerum, cum bona conſcien-
a factorum à vobis ſeparer. Sin au-
em, quod abſit, ſpe lapſi fuerimus,
c quoque veniam merear; neque te
olam tum relinquens, ſed adhibens
bi Calaſirim hunc bonum & cuſto-
em & patrem. Chariclia vero &
nemonem multis argumentis conji-
ens erga Nauſiclis filiam commotũ
e (acris enim eſt amans in depre-
endendo eo qui ſimili affectui ſuccu-
uit) & Nauſiclem ex iis quæ ab eo
cta fuerant, ut affinitas contrahere-
r jampridem moliri, & Cnemonem
T variis

variis illecebris allicere intelligens, ſimulque ne convenientem quidem itineri comitem, & ſuſpicione vacantem in poſterum futurum Cnemonem exiſtimans. Quemadmodum lubet, inquit. Ac pro officiis quidem antea nobis præſtitis, habeo tibi gratiam, & debere confiteor; quod autem ad conſequens tempus attinet, non omnino incumbit neceſſitas ut noſtrarum rerum curam ſuſcipias, & in aliena fortuna vel invitus una pericliteris. Sed tu quidem Athenas tuas, & familiam, & domum tuam recuperes: Nauſiclem hunc, & occaſionem quæ cum ipſo offertur, neutiquam negligens & contemnens. Ego vere & Calaſiris cum iis quæ acciderint pugnabimus tamdiu, quoad finem erroris invenerimus; etiam ſi nemo hominum adjuvet, deos comites nos habituros eſſe confidentes. Hæc verba Nauſicles excipiens, Charicliæ quidem, inquit, ex animi ſententia quæ vult eveniant, & dii comites juxta illius preces adſint, & propinquos recuperet, quandoquidem tam excelſo animo, & prudentia ſingulari prædita eſt. Tu vero Cnemō,

quod

quod Thisben Athenas non reducas, non amplius ægre feras, preſertim cum me habeas reum raptus illius, & clandeſtinæ Athenis avectionis. Ille enim mercator, Naucratites, Thisbes amator, ego ſum. Quod ſi tibi perinde atque mihi placebit, & pecuniæ magnā copiam conſequeris, & domum & patriam tuam recuperabis, reducente me; denique ſi uxorem ducere volueris, hanc meam Nauſicliam tibi conjungente, & maximam dotem addente; & illam, quod à te viciſſim expectandum eſt, accepiſſe ſtatuente, poſtquam genus & familiam tuam cognovi. Ad hæc ne paululum quidem cunctatus Cnemon, ſed quæ optans antea & expetens non ſperabat, ea tum præter ſpem oblata arripiens; Omnia, inquit, lubens accipio quæ promittis. Simulque dexteram porrigenti, filiam Nauſicles tradebat, & deſpondebat; & hymenæum cani à ſuis jubens, choreā primus incipiebat, ſubitas nuptias ex præſenti convivio efficiens. Alii igitur in cœtu reliquo erant, & hymenæum non denunciatum, in thalamis cum ſaltationibus & cantu celebrabant, &

nuptiali face tota nocte domus collucebat. Chariclia vero ſeparata ab aliis, conſuetum ingreditur conclave, ac oſtium claudens ac muniens, à nulloque ſe impeditum iri confidens, quaſi furore quodam bacchico percita, capillos nihil omnino ſibi parcens ſolvit & turbat, & veſte ſciſſa; Age, inquit, & nos numini, quod res noſtras ſortitum eſt, qua poſtulat ratione, choreas ducamus. Canamus illi ploratus, & lamentis tripudiemus; tenebræ autem reſonent, & nox obſcura hac face terræ impacta, iis quæ agentur præſit. Quales enim etiam noſtra cauſſa porticus extruxit? quemve thalamum nobis comparavit? Solam & orbatam ſponſo numen habet, quod me ſibi vendicavit, eo inquam, hei mihi miſeræ, qui nomine tantum eſt ſponſus. Choreas ducit Cnemon, conjugium contrahit; Theagenes vero errat, atque adeo captivus fortaſſis & vinctus. Atque hic quidem eſſet benignioris fortunæ caſus, ſi modo maneret incolumis. Nauſiclia nubit, & à me disjuncta eſt, quæ usque ad præteritam noctem una cubarat; Chariclia vero

&

& ſola, & deſerta. Nec offendimur illorum fortuna, ô dii & numina: quinetiam ut illis ex animi ſententia ſuccedat, optamus; ſed noſtris rationibus, quod non æque nobis hæc impertiamini. Sic hunc actum noſtrum in immenſum produxiſtis, ut ultra omnes ſcenas repræſentetur. Sed quid importune de calamitatibus divinitus immiſſis queror? Perficiantur & reliqua, quo usque diis placet. Sed ô Theagenes, ô ſola mihi cura ſuavis; ſi quidem mortuus es, & hoc audiero (quod utinam nunquam reſciam) neque ipſa differam, quin una ſim tecum futura. In pręſentia vero has tibi perago inferias (ſimulque vellebat crines, & in lectum imponebat) & has tibi deſuper fundo libationes ex oculis, qui tibi chari ſunt (moxque humectabatur ſtratum lacrymis:) Si manes incolumis, ſicuti merito debes, huc ades, & una requieſce, in ſomnis mihi apparens. Parce tamen tum quoque mi Theagenes, & cuſtodi connubiali lege tuam virginem, neque commerciũ ullum cum illa in ſomnis habeas. Ecce te & amplector, adeſſe te & me intueri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

exiſtimans. Atque hæc elocuta, dejicit ſeſe in lectum repente pronam, & circumfuſa hærebat in amplexu ſingultiens, atque vehementius ingemiſcens; donec illam præ nimio dolore ſtupor & vertigo ſubiens, & parti animæ intelligenti caliginem quandam offundens, clam in ſomnum deduxit, & ad diem usque claram detinuit. Quamobrem Calaſiris mirans, & quod nuſquam præter conſuetudinem appareret, inquirens, ad thalamum venit, pulſansque fores vehementius, & nominatim continue Charicliam compellans, excitavit è ſomno. Illa vero ſubita vocatione turbata eſt, & eo habitu in quo deprehenſa fuerat, ad oſtium ſeſe proripiens. vectem removit, & ad ingreſſum ſenis fores aperuit. Ille vero ut vidit capillos turbatos, & veſtem ſciſſam circa pectus, aſpectumque adhuc fluctuantem, & quo furore antequam in ſomnum laberetur, agitata eſſet, ſatis indicantem, cauſam intellexit. Cumque illam ad lectum reduxiſſet, & collocatam exornaſſet, palliumque illi impoſuiſſet: Quid hæc malum, inquit, Chariclia?

riclia? Cur tam graviter & abſque modo te excrucias? Cur ita omni abjecta ratione ſuccumbis caſibus? In præſentia te non agnoſco, quam ſemper generoſam & modeſtam antea cognovi. An non ab hac ingenti amentia deſines? An non cogitabis hominẽ te eſſe natam, rem inſtabilem, & levibus momentis ad utramque partem declinantem? Cur te ipſa interimis ante ſpes fortaſſe meliores? Parce nobis nata, parce inquam, ſi non tua ipſius cauſa, ſaltem Theagenis, cui vita tecum tantum eſt optabilis, & te ſuperſtite in lucro ponitur. Erubuit his auditis Chariclia, maxime cum reputaret ea in quibus deprehenſa fuerat. Cumque diu tacuiſſet, Calaſiri reſponſionem flagitante: Veras quidem ob cauſas, inquit, objurgas pater, ſed tamen mihi fortaſſe condonandas. Neq; enim me pervulgata, aut nova quædam cupiditas ad hæc impulit miſerã, ſed purum & caſtum utique, quamquam me non attigerit, deſiderium, atque hoc ipſum Theagenis, qui me mœrore afficit quod una mecum non eſt: ac magis etiam terret, quod utrum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vivat, an non, ſcire non poſſim. Quod ad hanc rem attinet, bono animo eſto, dicebat Calaſiris, tanquam illo ſuperſtite, & tecum una victuro, diis annuentibus: ſiquidem oportet iis quæ ſunt de vobis oraculo prædicta, fidem habere: atque etiam credendum eſt ei, qui heri, quod à Thyamide cum Memphim duceretur captus eſſet, nunciavit. Quod ſi captus eſt, hauddubie quoque ſervatur incolumis, cũ illi jam antea amicitia & familiaritas cum Thyamide intercedat. Quo circa non eſt cunctandum, ſed properandum quantum fieri poteſt ad Beſſam pagũ, & inquirendi, tibi quidem Theagenes, mihi vero inſuper filius. Audiviſti enim omnino antea, filium meum eſſe Thyamidem. Tum Chariclia cogitabunda: Siquidem, inquit, filius tibi eſt Thyamis, & eſt tuus, & non alterius cujuſpiam, & alius, nunc res noſtræ in ſummum diſcrimen adducuntur. Mirante & cauſam quærente Calaſiri: Scis, inquit, quod veneram in poteſtatem bubulcorum captiva. Ibi igitur & Thyamidem impulerat in amorem mei infauſta qua prædita eſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

videor forma: & periculum eſt, ne ſi inquirentes in eum inciderimus, conſpectam me, illam ipſam eſſe recordatus, nuptias quas aliquando mihi ab illo propoſitas fallaciis eluſeram, ad rem deduci cogat. Calaſiris autem: Abſit ut tanta ſit vis cupiditatis, ut etiam paternum vultum conſpectum audeat contemnere, & oculos patris non revereatur filius, & non reprimat ſi quæ eſt pravam cupiditatem. Sed tamen quid prohibet, quominus aliquam machinam ad eludenda ea quæ tibi ſunt formidabilia, excogites? Videris autem eſſe induſtria, & callida, ad excogitanda contra eos qui te adoriuntur effugia, & dilationes. Exhilarata eſt his Chariclia, &, Sive ſerio dicis, inquit, ſive jocaris, omittatur in præſentia. Ego vero artem etiam prius cum Theagene compoſitã, à fortuna vero præciſã, & nunc quod fauſtum felixque ſit, introducam. Cum enim, ut fugeremus ex inſula bubulcorum, neceſſitas poſtularet, placuerat permutato habitu, pannoſus, & ad mendicorum ſimilitudinem, verſari in pagis & urbibus. Quam ob rem ſi pla-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

cet, fingamus hunc habitum, & mendicorum perſonam agamus. Sic & minus erimus obnoxii inſidiatorum injuriis. Securitas enim inter ejuſcemodi tenuitate comparatur: fereque commiſerationi propior eſt paupertas, quã invidiæ: & quotidie neceſſarium victum facilius adipiſcemur. Etenim in peregrina terra empturis, ignorantibus loci conſuetudinem, omnia carius venduntur: mendicantibus vero dantur facilius. Collaudabat hæc Calaſiris, & quamprimum iter ingredi properabat. Itaque cum Nauſiclem & Cnemonem acceſſiſſent, & exitum cum illis communicaſſent, perendie ſunt egreſſi, (neque jumentum ullum, etſi dabatur, neque hominem quemquam comitem ſibi adeſſe patientes) Nauſicle & Cnemone deducente, & reliqua domus multitudine. Deducebat etiam Nauſiclia, multis modis patrem ut hoc illi concederet orans, ſponſæ convenientem pudorem amore erga Chariclìam ſuperante. Ad quinque autem fere ſtadia progreſſi, valedicebant ſibi invicem ultimo, pro ſexus ratione, & dextras jungebant. Cum-

que

ue magnam vim lacrymarum profu-
iſſent, & ut proſpere ac feliciter à ſe
ivicem ſepararentur, precati eſſent:
c etiam Cnemon veniam, quod una
on iret, quod recens illi thalamus
paluiſſet, peteret: & quod illos eſſet
ſecuturus, occaſionem nactus, fin-
eret, digreſſi ſunt à ſe invicem: hi
uidem ad Chemmim: Chariclia ve-
o & Calaſiris in mendicorum fictum
abitum ſe transformarunt: pannis
eſe, antea præparatis, vilibus admo-
um, operientes. Poſtea vero Chari-
lia & faciem conſpurcavit, interſa
uligine, & luto illito contaminans, &
aſciæ conſpurcatæ oram deſuper à
ronte demiſſam, circa oculos incom-
oſite loco tegmenti jactari ſinens.
orro peram ſub hala eo prætextu, tan-
quam buccellarum & viatici prom-
tuarium eſſet: re ipſa vero ad rece-
ptaculum ſacræ veſtis, Delphis aſpor-
atæ, & coronarum ac monimento-
um cum illa à matre expoſitorum, in-
liciorumque ſuſpendens. Calaſiris au-
em pharetram quidem Chariclię cor-
upto & inutili corio involvens, tan-
quam onus aliquod aliud, transverſũ
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

in humeris ferebat: arcum vero nervo laxato, poſtquam celerrime ad rectitudinem rediit, loco baculi ſumpſit, totus illi, & magno onere incumbens. Etſi forte ſe venturum alicui obviam præviderat, dedita opera majorem gibbum ſimulabat, quam ſenium cogebat, & altero pede claudicabat, à Chariclia interdum manu ductus. Poſtquam autem perſona ejuſcemodi fuerat illis prope aſſimulata ac effi cta, paucisque ſcommatibus ſeſe petierunt, & alter alterius habitum ut convenit joco perſtrinxit, à deo illorum rationes gubernante, ut mala ibi ſiſteret, & præteritis eſſet contentus, deprecati, ad Beſſam pagum properabant: ubi cũ Theagenem & Thyamim ſe inventuros fuiſſe ſperaviſſent, optato eventu fruſtrati ſunt. Propius enim ad Beſſam circa ſolis occubitum accedentes, ingentem ſtragem recens cæſorum hominum conſpiciunt, plurimorum quidem Perſarum qui ex habitu & armatura cognoſcebantur, paucorum vero quorundam etiam indigenarum. Et belli quidem eſſe repræſentationem conjectabantur, cæterum à quibus &
cum

um quibus geſti ignorabant. Donec rcum euntes cadavera, ſimulque cir-umſpicientes ne forte aliquis ex pro-nquis alicubi jaceret (cum enim ſint eticuloſi & ſolliciti animi de iis quæ nariſſima ſunt, facile etiam acerbiora gurantur) inciderunt in quandam etulam mulierem, corpori cujuſdam digenæ adhærentem & multiplices dentem ploratus. Statuerunt igitur onari aliquid, ſi fieri poſſet, ex anu ognoſcere. Et cum propius aſſediſ-nt, principio quidem conſolari & ſe-are illius vehementem luctum cona-antur: deinde cum conſolationem dmitteret: quem lugeret, & quod-am bellum eſſet geſtum perconta-antur, Calaſiride cum muliere, Æ-yptiaca lingua loquente. Illa autem icebat omnia breviter: Propter fi-um quidem jacentem ſe lugere, & ex nduſtria ad cadavera veniſſe, ut ali-uis armatus decurrens illam tollat è ita: interea vero juſta filio pro fa-ultatibus, lacrymantem & lamentan-em, ſolvere. Quod ad bellum atti-et, ita narrabat. Deducebatur quidã eregrinus adoleſcens, forma & pro-

ceri-

ceritate excellens, ad Oroondatem regis magni principem, Memphim. Miſſus autem fuerat à Mitrane, ut exiſtimo, excubiarum præfecto, captus, tanquam maximum quoddam donum, ut ipſi ajunt. Hunc noſtri ex hoc pago, (oſtendens in vicinia ſitum) advenientes eripuerunt, cognoſcere ſe ut ſuum, ſive revera, ſive prætextum fingentes, dicebant. Mitranes igitur cum hæc audiſſet, ut eſt conſentaneum, iratus, adduxit exercitum contra pagum, ante hoc biduum. Eſt autem bellicoſiſſimum genus hominum in hoc pago, ſemperque prædando vitam agunt, & mortem deſpiciunt omnino: multasque propterea ſæpius alias, & me in præſentia, viris & filiis orbas reddiderunt. Poſtquam igitur adventum illius certis argumentis cognoverunt, occupant inſidiis loca quædam occultandis copiis idonea, & exceptos hoſtes vincunt: pars collatis ſignis, & à fronte prælium ineuntes, pars à tergo ex inſidiis cum clamore incautos Perſas adorti. Cadit igitur inter primos Mitranes prælians, cadunt & reliqui propemodum omnes

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

m eo, tanquam circundati, & neque
gæ patentem locum habentes: cadũt
noſtri pauci. Ex quorum numero,
avi & aſpera numinis voluntate, etiã
ius meus hic eſt, qui jaculo Perſico,
videtis, in pectore vulnus accepit.
nunc quidem miſera hunc jacen-
m lugeo: deinceps autem eum qui
hi eſt relictus, luctura videor, quod
ille heri cum reliquis, contra Mem-
itarum urbem expeditionis fuerit
cius. Quærebat & cauſam expedi-
nis Calaſiris. & anus, audiviſſe ſe à
o ſuperſtite dicens, narrabat, eos,
m militibus regiis cæſis, & præfecto
hortium magni Regis interfecto,
rent propter ea quæ perpetraſſent,
n non in parvum, ſed in ipſum de
mma rerum diſcrimen illis deſitu-
n eſſe, Oroondate principe qui eſt
emphi maximis copiis inſtructo, &
amprimum audiſſet, primo adventu
cturo pagum, & internecione eo-
n qui locum incolunt, injuriam vin-
caturo: ſtatuiſſe, quod ſemel ſe in
riculum de ſumma rerum conjeciſ-
t, magnos auſus majoribus, ſi fieri
ſſit, redimere, & antevertere Oro-
onda-

ondatis apparatum : exiſtimantes ſe
cum inopinato advenerint, aut illum
etiam ſublaturos eſſe, ſi Memphi de-
prehenderint: aut ſi abſit, bello quo-
dam (ut ajunt) Æthiopico nunc oc-
cupatus, & facilius urbem ad deditio-
nem compulſuros, tanquam propu-
gnatoribus deſertam, & ipſos extra
periculum in præſentia futuros: inſu-
perque Thyami ſuo præfecto egre-
giam navaturos operam: & antiſtiti
ſacerdotium, quod injuſte à fratre natu
minore per vim tenetur, cum illo re-
cuperaturos eſſe. Sin ſpe fruſtrari illos
acciderit, præliantes tamen occubi-
turos eſſe, neque aliter venturos in
Perſarum poteſtatem, & illorum cru-
ciatibus & ludibriis expoſitos fore.
Cæterum hoſpites quo nunc ibitis? A
pagum, dixit Calaſiris. Illa vero: No
eſt tutum vobis, inquit, & intempeſti
ve, & præterea ignotis, verſari inte
eos qui relicti ſunt. Sed ſi nos hoſpiti
exceperis, inquit Calaſiris, non deſpe
ramus nos ſecuros fore. Verum tem
poris ratio non patitur, anus reſpon
dit. Siquidem nocturnas quaſdam in
ferias agere conſtitui. Attamen ſi fe

1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

re poteſtis, neceſſe eſt autem fortaſſe, etiamſi nolitis, alicubi à cadaveribus ſejuncti vacuo in loco, noctem tranſigatis. Diluculo vero, ego vobis me ſecuritatis conciliatricem, hoſpitio exceptis, recipio fore. Hæc illa elocuta, Calaſiris omnia Chariclíæ exponens, & eam ſecum aſſumens, ſeceſſit. Cumque paululum cadavera prætergreſſi eſſent, in quendam tumulum humilem incidunt. Ibi ille quidem recubuit, capiti pharetra ſuppoſita: Chariclia vero ſedebat, pera loco ſellæ ſubjecta, oriente tum primum luna, & lumine ſuo illuſtrante omnia: tertia enim dies poſt plenilunium fuerat. Et Calaſiridem quidem, ut & alioqui ſenem, & itineris labore feſſum, arctior ſomnus complectebatur: Chariclia vero præ curis quæ illam angebant, pervigilem noctem ducens, ſcenæ cujuſdam impiæ quidem & abominandæ, cæterum indigenis uſitatæ, ſpectatrix fiebat. Anus enim vacationem ſe, ut à nullo neque interturbari, neque videri poſſet, nactam eſſe exiſtimans, primum quidem ſcrobem fodit, poſtea rogum ex utraque

parte ſuccendit, & medium inter utrumque cadaver filii collocans, & craterem fictilem ex quodam tripode qui juxta aderat promens, mel in foſſam infundebat, rurſus autem ex altero lac: ex tertio porro tanquam libationem faciebat: denique piſtam quandam farinæ maſſam, ad viri ſimilitudinem effictam, lauro & marathro ſive bdellio coronatam, in foſſam injecit. Deinde gladio inter ſcuta ſublato, tanquam furore quodam percita, multa ad lunam peregrinis auditu nominibus precata, brachium incidit, & lauri ſurculo ſanguine abſterſo, rogum conſpergebat: aliaque multa portenti ſimilia præter hæc faciens, tandem ad cadaver filii inclinata, & quædam illi ad aurem accinens, excitavit, & ſubito conſiſtere præſtigiarum vi coëgit. Chariclia vero, quæ neque antea ſine metu & formidine ſpectabat, tum quidem & cohorruit: & inuſitato ſpectaculo prorſus conſternata, Calaſiridem de ſomno excitavit, & ut ſpectator eſſet eorum quæ fiebant effecit. Ipſi igitur ut in tenebris non conſpiciebantur, conſpiciebant vero ea quæ agebantur ad lu-
cem

cem & ad rogũ facilius, atque ea quæ dicebantur, quod non procul aberant, exaudiebant, anu jam clarius etiam cadaver percontante. Erat autem interrogatio hæc: An frater quidem illius, filius vero ſuus, ſuperſtes, eſſet ſalvus rediturus? Illud autem nihil reſpondit, ſed annuens tantum, & matri ſpem quandam ſucceſſus ex animi ſententia ambigue præbens, collapſum eſt ſubito, & jacebat pronum. Illa vero convertit corpus, ut ſupinum jaceret, & non intermittebat quæſtionem, ſed vehementioribus coactionibus (ut videtur) multa ad aures rurſus accinens, & tranſiliẽs armata gladio, nunc ad rogum, nunc ad foſſam, excitavit rurſus, & erectum de iiſdem rebus interrogabat, non nutibus tantum, ſed voce etiam, vaticinium manifeſte & perſpicue indicare cogens. Interea vero multis modis Calaſiridem orabat Chariclia, ut propius accedentes ad ea quæ fiebant, & ipſi inquirerent aliquid ab anu de Theagene. Ille autem recuſabat, dicens, & ſpectaculum quidem impium eſſe, ſed tamen neceſſario à ſe tolerari. Non enim decere antiſti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tes, aut delectari, aut adeſſe ejuſmodi actionibus: ſed his vaticinia ex ſacrificiis legitimis & precationibus fieri, non ex impuris, & revera circa terram & corpus mortuum errantibus: quale nunc Ægyptia petente ut videremus, caſus hujus temporis attulit. Hæc illo adhuc dicente, cadaver tanquam ex angulo quodam, aut antro confragoſo, grave quiddã & aſperum prorumpens: Ego quidem, inquit, initio tibi parcebam, mater, & delinquentem te graviter in naturam humanam, & Parcarum leges violantem, atque ea quæ manere debent immota, præſtigiis atque incantationibus moventem, patiebar. Servatur enim & apud mortuos erga parentes, quoad fieri poteſt, reverentia. Cæterum poſtquam & hanc tollis, & pergis, non contenta nefanda & ſcelerata actione, quam initio es aggreſſa, in immenſum nefandum hoc facinus producere, & non erigi tantum, & nutus dare, ſed etiam loqui corpus mortuum cogis, ſepulturam meam negligens, & venire in cœtum reliquarum animarum prohibens, privatæ neceſſitatis cauſa: audi jam ea,

quæ

quæ jampridem tibi indicare verebar. Neque filius tuus incolumis redibit: neque ipſa mortem, quam à gladio debes occumbere, effugies: ſed quæ tuã vitam in tã nefandis actionibus conſumpſeris, violentam mortem deſtinatam talibus omnibus, non ita multo poſt obibis: quæ non ſola ſeorſim, ſed in conſpectu etiam aliorum, hæc tam arcana & ſilentio occultanda myſteria agere ſis auſa, ac teſtibus his mortuorum enuncias & prodis fortunas: ex quibus alter eſt antiſtes. Et hoc quidem eſſet levius: ſcit enim, quæ eſt ejus ſapientia, talia ne evulgentur, ſilentio apud ſe obſignata occultare: & alioqui diis eſt charus, ac filios ſuos in cruentũ certamen armatos deſcendentes, & monomachia dimicaturos, interventu ſuo prohibebit, & rem componet, ſiquidem acceleraverit. Sed illud eſt multo gravius, quod & virgo quædam, horum quæ hic circa me aguntur, eſt ſpectatrix, & exaudit omnia: muliercula inquam amore concita, & omnem ut ita dicam, terram, amaſii cujuſdam cauſa pererrans. Cum quo poſt infinitos labores, & ſexcen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ta pericula, in extremis terræ terminis, tandem in præclara fortuna & regia vitam tranſiget. His dictis, illud quidem jacebat corruens. Anus vero intelligens, hoſpites eſſe eos qui ſpectabant, quo fuerat habitu gladio armata, & furibunda ad ipſos contendit, & per omnes partes jacentium ferebatur, inter cadavera ipſos latitare ſuſpicans: in animo autem habens interimere, ſi inveniſſet, tanquam inſidiatores, & eos qui ſpeculatores illius præſtigiis adverſi fuiſſent: donec dum incautius præ ira inter cadavera illos inquirere pergit, fragmento haſtæ erecto per inguen trajecta eſt imprudens. Hæc igitur ita jacebat, vaticinium redditum à filio extemplo juſte implens.

H.E-

HELIODORI

ÆTHIOPICORUM

Liber septimus.

Calaſiris autem & Chariclia cum proxime tantum diſcrimen eſſent, tum ſegregantes ſeſe à præſentibus terroribus, tum etiam propter ea quæ vaticinio prædicta fuerant accelerantes, iter Memphim feſtinato continuabãt. Et quidem accedebant ad urbem, cum jam ea fierent, quæ mortuus, quem evocaverat mater, prædixerat. Hi enim qui erant Memphi, paulo ante quam adveniſſet, prædonum manum è Beſſa ducens Thyamis, portas clauſerant, milite quodam qui ſub Mitrane meruerat, & ex prælio ad Beſſam effugerat, adventum illius prævidente, & iis qui erant in urbe prænunciante. Thyamis igitur circa quandã muri partem arma deponere imperans, ſimul quiete poſt continuum laborem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

itineris reficiebat exercitum, & obſidionem urbis inchoare ſtatuebat. Oppidani autem, qui prius metu magnarum copiarum adventus conſternati fuerant, cum paucos eſſe ex muris deſpicientes cognoviſſent, extemplo collectis ſagittariis & equitibus, qui pauci ad præſidium urbis relicti fuerant, & reliqua multitudine civium armis quæ cuique caſus obtulerat, inſtructa, exire ex urbe, & cum hoſtibus prælium committere properabant: grandiore quodam & claro viro contradicente, & docente, etiam ſi ſatrapam Oroondatem abeſſe contigiſſet, ad Æthiopicum bellum profectum, attamen ad Arſacen illius conjugem rem prius deferri convenire, quod illius conſenſu milites qui in urbe reperirentur, facilius eſſet & promptius ad opem ferendam civitati, concurſuri. Cumque recte dixiſſe videretur, contenderunt omnes ad domicilia regia, in quibus abſente rege ſatrapæ habitant. Arſace autem erat alioqui formoſa & procera, & ſingulari induſtria in rebus adminiſtrandis prædita, atque animo elato propter ortus ſui nobilitatem:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tatem: qualem extitiſſe in ea, quæ ſoror magni regis nata eſſet, conſentaneum eſt: cæterum propter voluptatem illicitam ac diſſolutam in vita, culpa & reprehenſione non carebat. Inter cætera quoque & Thyamidi aliqua ex parte cauſa aliquando extiterat exilii, quo Memphi cedere coactus eſt. Cum enim, ſimulatque Calaſiris propter ea quæ illi divinitus de filiis reſponſa fuerant, Memphi clam emigraſſet, ac nusquam compareret, atque etiam periiſſe putaretur: illico Thyamis, tanquam filius natu major, eſſet ad dignitatem antiſtitii vocatus, & ſacrificia in ingreſſu celebraret publice, cum incidiſſet in templo Iſidis Arſace in adoleſcentem gratioſum, & ætate florentem, atque etiam in illa panegyri magis conſpicuum & exornatum, oculis illum petiit intemperantibus, & nutibus turpiorum rerum involucris. Quæ quidem Thyamis ne paululum quidem ad animum admittebat, cum natura ad temperantiam idoneus, tum à puero præclare inſtitutus. Alioqui etiam ea quæ ab illa agebantur, longius fuerant petita, quam

ut ille ſuſpicari poſſet: & fortaſſis aliter quodammodo fieri exiſtimabat, cum totus eſſet ſacris rebus intentus. Cæterum frater Petoſiris, qui & jampridem illi antiſtitii dignitatem invideret, & illecebras Arſaces obſervaſſet, occaſionem ad inſidias fratri faciendas, illius illegitimam ſollicitationem arripuit. Et Oroondatem clam accedens, indicavit non illius tantum cupiditatem, ſed inſuper, quod Thyamis jam cum illa paciſceretur: falſo id adjiciens. Ille autem facile ſibi perſuaderi paſſus eſt, propter ſuſpicionem quam jam antea de Arſace conceperat: veruntamen moleſtus illi non fuit, tum quod manifeſtum argumentum, quo illam convincere poſſet, non haberet: tum quod reverentia generis regii, etiam ſi quid ſuſpicabatur, tolerandum, & premendum eſſe putaret. Cæterum Thyamidi palam denunciare & minari mortem non prius deſtitit, quam illum in exilium pepulit, & fratrem ejus Petoſiridem in antiſtitii dignitate collocavit. Sed hæc quidem temporibus quæ præceſſerant, acciderunt. Tum autem Arſace, cum multitudo

tudo ad illius domicilia confluxiſſet, adventumque hoſtium, quod & illa præſenſerat, nunciaret, & ut imperaret convenire milites qui eſſent, peteret: non ita ſe facile id permiſſuram dixit, cum nondum quantæ ſint hoſtium copiæ, aut qui ſint hoſtes, aut unde, ſciret: ad hæc, ne cauſam quidem, propter quam venerint, cognoviſſet. Oportere igitur uſque ad muros prius tranſcendere, & illinc omnibus rebus conſpectis, aliiſque inſuper collectis, ad ea quæ fieri poſſe, & conducere videbuntur, aggredi. Recte dixiſſe viſa eſt: contenderuntque inde recta ad murum. Ibi cum tabernaculũ purpureis, auroque intextis, intentum velis, Arſaces juſſu collocatum eſſet, ipſaque ſumptuoſe exornata veniſſet, pro tribunali editiori conſidens, collocatis circa ſe ſatellitibus, in armis auro fulgentibus, & caduceo prolato, tanquam colloquii pacificatorii ſymbolo, primos & præcipuos ex hoſtibus propius ad murum venire juſſit. Poſtquam autem Thyamis, & Theagenes electi à multitudine venerunt, & ſub muro conſtiterunt, reliquo corpore arma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

armati, cæterum aperto capite, præco hæc dicebat: Arſace Oroondatis primi ſatrapæ uxor, ſoror autem magni regis, quærit ex vobis, qui ſitis, quove animo, & qua de cauſa huc venire auſi. Illi autem, multitudinem quidem Beſſaenſium eſſe reſponderunt. De ſe vero Thyamis, quis eſſet, expoſuit, & quod injuria affectus à fratre Petoſiride, ac Oroondate, & antiſtitio per inſidias privatus, in priſtinam dignitatē a Beſſaenſibus reduceretur. Quod ſi ſacerdotium recuperaverit, pacem eſſe, & Beſſaenſes domum reverſuros nullo omnino damno illato: ſin minus, bello ſe judici & armis rem committere ſtatuiſſe. Merito autem debere & Arſacen, ſi quid cogitet eorum quæ fieri oporteat, opportune de Petoſiride pœnas ſumere, inſidiarum ſibi factarū, & criminum nefariorum, quorum cum falſo illam apud Oroondatem inſimulaſſet, & ipſi apud virum illicitæ turpiſque cupiditatis ſuſpicionem, & ſibi exilium è patria, dolo & inſidiis comparaſſet. Ad hæc perturbata eſt tota Memphitarum multitudo, cum & Thyamim cognoſcerent, & inopinati

illius

lius exilii cauſam, quam initio tum
um pelleretur, ignorabant, ex his
uæ dicta fuerant, ſuſpicarentur, &
eram eſſe crederent. Arſace autem
mnium maxime perturbatione plena
rat, & tanquam procella cogitatio-
um undiquaque premebatur. Nam
a contra Petoſiridem inflammata, &
d eorum quæ jampridem acciderant
ogitationem animum revocans, quo
acto illum ulciſci poſſet, delibera-
at: Thyamidem vero aſpiciens, &
rſus Theagenem, diſtrahebatur ani-
o, & alternis in cupiditatem erga
trunque rapiebatur: erga alterum
uidem, veterem amorem renovans:
ga alterum autem, acrioris adhuc &
ehementioris initia flammasque cõ-
piens: ut neque circumſtantes la-
erit illa animi anxietas, ac ſollicitu-
o. Veruntamen cum ſe parvo ſpacio
termiſſo, non ſecus ac ii qui ex mor-
o ſacro redeunt ad ſeſe, recepiſſet: O-
imi, inquit, ſane vos ad bellum
nentia quædam impulit, cum omnes
eſſaenſes, tum vos etiam florentes
tate & venuſtos adoleſcentes, & bo-
o genere natos, qui vos (ut animad-
verto,

verto, & conjecturam facere licet) in manifeſtum diſcrimen pro prædonibus conjeciſtis: cum ne primum quidem impetum, ſi prælium ſit committendum, ſuſtinere poſſitis. Non enim eo anguſtiæ redactæ ſunt Regis magni rationes, ut etiamſi ſatrapam abeſſe contingat, non à reliquiis exercitus qui eſt in urbe, omnes vos cingi poſſitis. Sed nihil attinet, ut exiſtimo, vulgus affligi: præſtatque, cum privata quorundam injuria, adventus ſit cauſſa, non publica, neque communis, privatim etiam controverſiam componere, & finem qui à diis & æquitate illis deſignabitur, ratum habere. Æquum igitur mihi eſſe videtur, & impero, ut reliqui Memphitæ quieti ſint, neque ſibi viciſſim ſine cauſſa bellum inferant. Hi autem quibus eſt de antiſtitio controverſia, ſingulari certamine dimicent, ea conditione, ut victori ſacerdotium præmium proponatur. Hæc cum Arſace fuiſſet elocuta, omnes qui erant Memphi, exclamarunt, & ea quæ dicta fuerant, collaudabant: cum & Petoſirim in ſuſpicionem ſceleratæ voluntatis & propo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſiti vocarent: & periculum ob oculos poſitum, & imminens, alieno ſe quiſque certamine depuliſſe lætaretur. Multitudo vero Beſſaenſiũ, non utique decreto contenta eſſe, neque periculo exponere ſuum ducem velle videbatur, tamdiu, quoad illis Thyamis, ut aſſentirentur, perſuaſit, imbecillas vires Petoſiris & inſcitiam bellandi exponens: & quod longe meliore conditione, propter peritiam, prælium ipſe initurus eſſet, eos confirmans. Quod etiam, ut eſt veriſimile, Arſace cogitans, ſingulare certamen propoſuerat: animadvertens fore, ut ſine ulla ſuſpicione, id quod animo expetebat, ex illius ſententia eveniret: & quod conveniente modo Petoſiris illi daturus eſſet pœnas, cum Thyamide longe generoſiore dimicans. Ibi conſpici potuit, vel dicto citius ea quæ fuerant imperata perfici, cum Thyamis omni ſtudio ad id quod denunciatum fuerat, properaret, ac reliquum armorum quod deſiderabatur ad juſtã armaturam, alacriter ſumeret: Theagene quoque multis modis illi animũ addente, & galeam capiti imponente
egre-

egregie criſtatam, & deaurato fulgo-re micantem, & reliqua arma firmiter circumligante: Petoſiris autem vi, prout imperatum fuerat, extra portas truderetur, multa ad deprecandum certamen clamans, & arma invitus & coactus capiens. Cum igitur illum cōſpexiſſet Thyamis: Bone, inquit Theagenes, an non vides, quantopere præ metu tremat Petoſiris? Video, inquit. Cæterum quo modo iis quæ ſunt præ manibus, uteris? Neque enim ſimplex hoſtis, ſed frater tibi objectus eſt. Ille autem: Recte dicis, inquit, & proxime ſcopum meæ mentis attigiſti. Ego vero vincere, annuente deo, non interficere decrevi. Abſit enim, ut tantopere ira & indignatio propter ea quæ antea ſum paſſus, in me efferveſcat, ut cum ſanguine fratris, & germani cæde atque contaminatione vindictam injuriæ præteritæ, honorē autem futurum commutare velim. Generoſi hominis verba ſunt, inquit Theagenes, & naturæ vim egregie intelligentis. Mihi vero quid ut obſervem imperas? Tum ille: Certamen quidem propoſitum nihil habet peri-

culi

culi, ita ut facile contemni poſſit: verumtamen quoniam multa, atque ab opinione hominum aliena ſæpius fortunæ humanæ varietas efficit, ſi victor evaſero, una ingredieris urbem, & habitabis mecum æquali jure: ſin aliquid præter ſpem acciderit, Beſſaenſium iſtorum, qui tibi magnopere favent, dux eris, & prædonum vitam ages, donec aliquem finem tuis rationibus dexteriorem Deus oſtenderit. His ita cõplectebantur ſe mutuo cum lacrymis & oſculis. Et hic quidem ibi quo fuerat habitu, ſedebat, circumſpiciens id quod futurum erat: & Arſacæ prębebat, inſcius ipſe, occaſionem voluptatem capiendi ex ſuo ſpectaculo, undiquaque illum circumſpicienti, & oculis tum cupiditate frui permittenti. Thyamis vero ad Petoſiridem contendit. Cæterum ille non ſuſtinuit ejus adventum: ſed cum illum ſe commoviſſe vidiſſet, converſus ad portã, recipere ſe in urbem voluit. Sed nihil proficiebat, cum ab iis qui ad portas ſtabant, rejiceretur: & hi qui erant in muro, ad quam partem curſum direxiſſet, ne à quoquam reciperetur, ad-

hortarentur. Fugiebat igitur quanta celeritate potuit, in circuitu urbis, jam & abjectis armis. Currebat autem una quoque à tergo Theagenes, propter Thyamidem ſollicitus, & non continens ſeſe quin videret omnia quæ fiebant: verum non armatus, ne veniret in ſuſpicionem, quod Thyamidi eſſet opem laturus: ſed ad eam partem muri, ad quam conſederat, in conſpectu Arſaces, ſcutum & haſtam deponens, & ſpectanda illi rurſus pro ſe exhibēs, ſequebatur illorum curſum: neque adhuc Petoſiride capto, neque longe præcurrente, ſed jamjam comprehendendo ſimili, & tantum eatenus effugiente, quatenus conſentaneum fuerat armatum Thyamim à tergo inermis relinqui. Semel igitur atque iterum ita decurrerunt circa murum. Sed quando tertium orbem conficiebant, jam haſtam Thyamide dorſo fratris intentante, & manere niſi vulnus accipere mallet, jubente, civitate autem tanquam ex theatro, judice & arbitra ſpectaculi conſtituta: tunc ſane ſeu numen, ſeu fortuna quædam, gubernans res humanas, nova acceſſione

tan

tanquam in tragœdia auxit ea quæ agebantur, quaſi æmulatione quadam initium alterius fabulę afferens: & Calaſiridem die ac hora illa tanquam ex compoſito, ſocium curſus, & infelicem ſpectatorem certaminis liberorũ de vita, conſtituit. Qui etſi multa perpeſſus fuerat, & multa tentaverat, exilioque ſe & ſeceſſu in peregrinas terras mulctaverat, ut tam crudele ſpectaculum evitare poſſet: tamen fato victus, videre ea quæ illi jampridem dii oraculo prædixerant, coactus eſt. Et è longinquo curſum & inſectationem proſpiciens, ex iis quæ illi ſæpius prædicta fuerant, filios ſuos eſſe intellexit: intenſiorique curſu, quam alioqui ætas patiebatur, antevertere illorum ultimam manuum conſertionem conatus eſt, etiam vim faciens ſenectuti. Poſtquam igitur ſupervenit, & propius jam una currebat: Quid hoc ſibi vult ô Thyami & Petoſiri? continue vociferabatur: quid malum hoc amentiæ eſt, filii? ſæpius inclamabat. Illi autem cum nondum patris vultum agnoſcerent, adhuc mendicorum pannis veſtiti, & ipſorum animus totus

eſſet in certamine, tanquam aliquem circulatorem, aut alioqui non ſatis mentis compotem, præteribant. Ex iis vero qui erant in muro, non nemo mirabatur, quod ſibi non parceret, & inter digladiantes ſeſe conjiceret: aliqui vero tanquam amentem, & fruſtra ſeſe medium inferentẽ ridebant. Cum igitur ſenex intellexiſſet, ſe propter vilitatem habitus non agnoſci, dejecit pannos quibus deſuper erat indutus, & ſacram comam cum non eſſet religata promiſit, ac onere quod gerebat in humeris cum baculo quem habebat in manibus abjecto, ſtetit adverſus, & facie ipſis paruit, veneranda ac pontifice digna, ſenſimque ſe curvavit, & manus ſupplices protendens, lacrymis obortis, ejulando infit: O filii, en ego ſum Calaſiris, en ego ſum veſter pater. Hic jam conſiſtite: & furorem, qui malo fato exortus eſt, compeſcite, cum patrem & habeatis, & revereri debeatis. Jam tum languebant, tantumque non collapſi, provoluti ſunt ad genua patris, & amplexi, primum defixis oculis intuebantur, examinantes illius agnitionem: deinde poſtquã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

non ſpectrum eſſe, ſed ipſum revera cognoverunt, variis affectibus, & inter ſe contrariis commovebantur. Lætabantur propter parentem, præter ſpẽ ſuperſtitem conſpectum: excruciabantur, & erubeſcebant propter actionem in qua deprehenſi fuerant: & erant ſolliciti ob futurorum incertitudinem. Hæc autem adhuc iis qui erant in urbe mirantibus, & neque dicentibus quicquam, neque agentibus, verum pene ſtupentibus præ inſcitia, & pictorum ſimilibus ad ſolum ſpectaculum arrectis, alius actus obiter inſerebatur fabulæ. Chariclia veſtigiis inſequens Calaſiridem, cum è longinquo cognoviſſet Theagenem (acris eſt enim in cognoſcendo amantium aſpectus, ſæpiusque motus tantum & habitus, quamvis è longinquo, aut etiam à tergo, ſimilitudinis opinionem præbuit) tanquam icta illius aſpectu, furibunda ad ipſum fertur, & hærens in amplexu, è collo nulla voce edita pendebat, lugubribusque quibuſdam lamentis eum ſalutabat. Ille autem, ut eſt veriſimile, vultum ſqualidum, & ex induſtria contaminatum & pollutũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

videns, & veſtem vilem ac laceram, veluti aliquam ex circulatricibus, & revera vagabundam repellebat, ac rejiciebat: & ad extremum, cum non deſiſteret, tanquam ſibi moleſtæ, & ſpectaculum illud Calaſiris impedienti, etiam alapam inflixit. Illa autem: ô Pythie, ſubmiſſe ad illum, neque faculæ amplius recordaris? Tum Theagenes verbo illo tanquam jaculo ictus, & ex conſtitutis inter illos teſſeris faculam cognoſcens, defixiſque oculis contuitus, & obtutu Chariclíæ tanquam ex nubibus radio emicante illuſtratus, in collum invadebat: poſtremo tota pars ad murum, in quo ſederat Arſace tumens, & non ſine zelotypia jam Charicliam aſpiciens, plena erat ſcenica quadam mirificaque repræſentatione. Diremptum eſt nefarium bellum inter fratres: & certamẽ, quod cruentum fore putabatur, in comicum finem ex tragico deſiit. Pater filios armatos contra ſeſe, ſingulari certamine dimicantes conſpicatus, qui eo diſcriminis venerat, ut pene oculis parentis infelix mors liberorum ſubjiceretur, ipſe pacis fiebat arbiter. Qui effugere qui-

quidem fatorum neceſſitatem non poterat: cæterum tempori ad ea quæ definita fuerant veniens, fortunæ ſucceſſu uſus videbatur. Filii parentem poſt decennalem erroris intercapedinem recuperabant, & eum qui fuerat cauſa propemodum cruentę propter antiſtitium ſeditionis, ipſi paulo poſt coronabant, ſacerdotiique inſigniis ornatum deducebant. Inter omnia vero amatoria pars fabulæ, Chariclia atque Theagenes, formoſi & venuſti juvenes, cum præter omnem ſpem & opinionem ſe recuperaſſent, vigebat: & magis quam cætera, urbem ad ſpectaculum ſui convertebat. Effuſa namque fuerat per portas, & patentē campum frequentia cujuſlibet ætatis impleverat: parte civitatis pubere, & virilem ætatem tum primum attingente, accurrente ad Theagenem: ad Thyamidem vero, florentis ætatis, & exacta maturitate viros conſtituentis, atque etiam per ætatem Thyamim cognoſcentis. Porro virginea urbis portio de ſponſo jam cogitans, ad Charicliam adhæreſcebat. Senile autem & ſacrum genus totum ſtipabat Calaſiri-

 dem.

dem. Atque ita pompa quædam ſacra repente conſtiterat, cum Thyamis Beſſaenſes remiſiſſet, gratiasque illis pro navata ſibi cupide opera egiſſet: boves centum, mille vero oves, & ſingulis decem drachmas paulo poſt ad plenilunium, ſe miſſurum promittens: collum vero manibus patris ſubjiceret, & itineris moleſtiam levaret, inceſſumque ſenis præ inſperato gaudio ſenſim languefactum ac diſſolutũ, ſuffulciret & ſuſtentaret. Faciebat vero idem ex altera parte Petoſiris, & cũ facibus accenſis deducebatur in templum Iſidis ſenex, plauſu & gratulationibus ſtipatus, multis ſimul fiſtulis & tibiis ſacris reſonantibus, & ad tripudia ferventem & vegetam ætatem exuſcitantibus. Porro nec Arſace à tergo relinquebat ea quæ fiebant: ſed ſuam quoque catervam & comitatum, ſeorſim magno cum faſtu oſtentans ſequebatur: monilia multumque auri in templum Iſidis impoſuit, eo quidem prætextu, quod exemplum reliquæ urbis imitaretur: ex ſolo vero Theagene ſuſpendens oculos, & præ cæteris illius conſpectu perfruens, nec tamen ſince-

ſincero erga illum ſtudio ſe oblectans. Porro cum Charicliam Theagenes manu tenens duceret, turbamque confertam removeret, acrem quendam zelotypiæ ſtimulum Arſacæ infixit. At Calaſiris, ut ingreſſus eſt interiorem templi partem, procidit in faciem, & cum veſtigiis ſimulachri incubaret, multoque tempore ita maneret, parum aberat quin moreretur. Revocantibus autem eum ad ſeſe circumſtantibus, vix conſurgens, cum libaſſet deæ, votaque nuncupaſſet, demens ſuo capiti ſacerdotii coronam, filium Thyamidem coronabat, ſe jam ſenem eſſe, ad multitudinem dicens, & alioqui ſibi imminere mortem proſpicere: filio vero majori natu, & deberi inſignia antiſtitii, lege: & illum ſatis habere dotum animi & corporis ad ſacerdotii munia obeunda. Cum ad hæc populus exclamaſſet, ſeque approbare laudibus & præconiis ſignificaſſet, ipſe templi quandam partem occupans, quæ antiſtitibus eſt attributa, filios una ſecum habens, & Theagenem, ibi manſit. Reliqui vero in ſuam quisque domum diſcedebant. Diſcedebat & Ar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſace, vix quidem, & ſæpius revertens, quaſique majori obſervantia circa deam immorans: veruntamen diſcedebat aliquando, identidem ſeſe ad Theagenem quamdiu licuit, convertens. Poſtquam igitur in regiam aulam eſt ingreſſa, recta ad thalamum ibat, & dejiciens ſeſe in lectum, eo habitu quo fuerat jacebat, nulla voce edita: muliercula alioqui proclivis in libidinem, tum vero præcipue, conſpectu formæ Theagenis excellentis, & reliquas omnes quaſcunque antea cognoverat, ſuperantis, inflammata. Jacebat igitur tota nocte, ſubinde in alterũ latus corpus obvertens, identidemque vehementius ingemiſcens, nunc ſe erigens, nunc in ſtrato labans, & magna ex parte veſte ſeſe nudans, & rurſus repente in lectum corruens. Aliquando & ancilla vocata ſine cauſa, nihil dans mandatorum, iterum eam ablegabat. Denique in furorem illam inſciis omnibus in poſterum egiſſet amor, niſi quædam anus, nomine Cybele, cuſtos cubilis, & rerum Venerearum Arſaces miniſtra, incurriſſet in thalamum: (neque enim illa clam era
quic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quicquam eorum quæ fiebant, tanquã lucente candela, & flammam Arſaces amori addente:) Quid hæc malum, domina? inquiens. Num quis te novus aut inuſitatus affectus excruciat? Cujuſnam conſpectus meam turbat alumnam? Quis eſt adeo inſolens, atque amens, qui tanta tua forma non capiatur, neque felicitatem ducat eſſe ſingularem, tuam Veneream conſuetudinem, ſed nutum tuum & voluntatem contemnat? Expone mihi tantum, ſuaviſſima filiola. Nemo eſt adeo adamãtinus, quin noſtris capi poſſit blanditiis & illecebris. Expone quamprimum, & non fruſtraberis ſucceſſu ex animi ſententia. Re ipſa vero ſæpius, ut exiſtimo, idipſum experta es. Iſta quidem hæc, & alia horum ſimilia accinebat, multum pedibus Arſaces abblandiens, & variis adulationibus ab illa confeſſionem affectus flagitans. Illa autẽ cum paululum quieviſſet: Accepi vulnus, inquit, mater, quantum antea nunquam: cumque multis beneficiis, & ſæpe, ſim à te in ſimilibus caſibus affecta, haud ſcio an nunc ſis eadem felicitate rem geſtura. Bellum enim

enim quod ad muros hodie propemodum commiſſum fuerat, aliis quidem incruentum fuit, & in pacem deſiit: mihi vero initium verioris belli, & vulnus non partis tantum alicujus, aut membri, ſed etiam ipſius animæ extitit: cum peregrinum illum adoleſcentem, qui juxta Thyamim ſub monomachiæ tempus currebat, infeliciter mihi oſtendiſſet. Scis omnino mater quem dicam. Neque enim parvo intervallo, reliquorum formam ſua, tanquam fulgore quodam, obruebat: adeo ut neque agreſtem quenquam, & prorſus ab amore pulchritudinis alienum id latuerit, nedum tuam multiplicẽ ſapientiam latere poſſit. Quamobrem chariſſima, cum vulnus meum cognoveris, tempus eſt ut omnem admoveas machinam, omnem anilem faſcinum, & blanditias, ſiquidem tuam alumnam ſuperſtitẽ eſſe volueris. Neque enim eſt ulla ratio quæ me poſſit in vita retinere, niſi omnino illo potita fuero. Novi, inquit anus, adoleſcentem. Lato fuit pectore, & latis humeris, collo erecto & ingenuo ſupra cæteros eminens, & ut uno verbo tanquam

quam faſtigio rem abſolvam, omnes ſuperans. Igne micantes habens oculos, amanter & ſevere ſimul aſpiciens. Ille, qui omnino delicate capillum nutrit, & genas nunc primum flava lanugine veſtit: ad quem muliercula quædam peregrina, non deformis quidem, ſed inſigniter impudens, ut videbatur, ſubito accurrens, annata illi eſt, & circumfuſa ex illo dependebat. An non hunc dicis hera? Hunc, inquit, mater. Recte enim mihi & inſigne in memoriam reduxiſti, os illud impurum & ſceleratum, cui forma longo tempore domi aſſervata, quotidiana tamen & fucata, animos attollit: attamen me longe fœlicior eſt, quæ ejuſmodi nacta ſit amaſium. Ad hæc leviter arridens anus: Adeſto animo, & omitte ſollicitudinem, inquit, hera: ad hodiernum diem illa eſt à peregrino formoſa habita: ſi vero effecero, ut te & tua forma potiatur, aurea (ut ajunt) cum æreis permutabit, illa meretricula petulante, & fruſtra ſeſe jactante, contempta. Siquidem ita facies, Cybelion chariſſima, duorum pro uno morborum eris mihi curatrix, amoris & zeloty-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

lotypiæ:illo quidem implens,hac vero liberans. At illa: Hoc meæ curæ cogitationique incumbet. tuum eſt autem ut te revoces,& in præſentia quieſcas, neque deſpondeas animum, antequam ad rem aggrediamur:ſed bona ſpe te ſuſtentes. Hæc dixit & ablato lychno, atque concluſis thalami foribus, abiit. Cum autem vixdum diem ſenſiſſet, uno ex regiis eunuchis aſſumpto, præterea pediſſequa una cum placentulis, & aliis rebus ad ſacrificiū deſtinatis ſubſequi juſſa, ad templum Iſidis properabat. Poſtquam ſtetit pro foribus, ſacrificium ſe deæ facturam dicens pro domina Arſace, quibuſdam inſomniis territa, & placare viſa volente, quidam ex æditu is prohibebat, & ablegabat, mœſtitiæ plenum eſſe templum referens. Antiſtitem enim Calaſiridem, cum poſt longum tempus domum rediiſſet,convivatum eſſe lautius, una cum chariſſimis ſub veſperam, & uſum eſſe remiſſiſſimo ac omnem hilaritatem ac delectationem animo. Poſt convivium autem libaſſe, & multum ſupplicaſſe deæ: cumque filiis dixiſſet, quod hactenus e[...]

ſe[...]

ſent viſuri patrem, dediſſetque mandata de juvenibus Græcis qui cum eo venerunt, ut illis diligentiſſime proſpicerent, & quibus in rebus opem implorarent, pro virili adjumento eſſent, cubitum ſe contuliſſe. Deinde ſeu propter gaudii magnitudinem, meatibus ſpirituum ultra modum ſolutis & laxatis, tanquam ſenio confecto corpore, ſubito viribus deſtituto: ſeu diis, à quibus hoc petierat, illi præbentibus: circa gallicinium cognitum eſſe mortuum, filiis propter ea quæ illis prædixerat pater, tota nocte in illius obſervationem intentis. Et nunc, inquit, miſimus nuncios, accerſituros ex urbe reliquum pontificium & ſacerdotale genus, ut illi juſta funebria ſecundum legem patriæ perſolvant. Diſcedendũ eſt igitur vobis. Neque enim fas eſt cuiquam ingredi templum, nedum mactare quicquam, per hos totos ſeptem dies, præter hos qui ſacerdotio funguntur. Quomodo itaque hoſpites hoc tempus traducent? quærebat Cybele. Tum ille: Habitaculum illis extra templum adornari juſſit novus antiſtes Thyamis: & ut vides, iſti ipſi

ce-

cedunt, dum legi obtemperant, in præ-
ſentia è templo emigrantes. Cybel
igitur occaſionem, quaſi ad rapinam
& initium aucupii accommodans:
Quamobrem, inquit, æditue deorum
amantiſſime, opportune poteris & ho-
ſpites & nos beneficio afficere, magi
vero Arſacen regis magni ſororem.
Scis enim quantopere Græcis faveat,
quantoque ſtudio peregrinos hoſpitio
ſoleat accipere. Dic igitur juvenibus,
quod juſſu Thyamidis, in noſtris æ-
dibus habitaculũ illis eſt inſtructum.
Fecit ita æditus, nihil eorum quæ
Cybele moliebatur, ſuſpicans: ſed exi-
ſtimans ſe beneficium collaturum eſſe
in hoſpites, ſi illis opera ſua ſatrapi-
cam aulam conciliaſſet: & ſimul iis qui
petebant rem gratam neque cuiquam
detrimentum aut periculum allaturã
facturum. Cumque ad Theagenem &
Charicliam veniſſet, mœrore ac lacry-
mis perditos, Sane haud legitima, in-
quit, neque ea quæ patrii mores inſti-
tutaque fuerant, præſertim cũ ſit vo-
bis antea luctu interdictum, facitis,
quod antiſtitem deploratis & lugetis,
quem lætitia & gratulationibus proſe-
quen

quendum eſſe, tanquam meliorem conſecutum requiem, & præſtantiorem ſtatum ſortitum, divina & ſacra doctrina præcipit. Quanquam vobis quidem venia danda eſt, qui (ut dicitis) patrem, & patronum, & eum qui ſola ſpes veſtra fuerit, amiſeritis: verumtamen non omnino vos deſpondere animum oportet. Thyamis enim (ut videre eſt) non tantum in antiſtitium, ſed etiam in ſtudium & benevolentiam erga vos illi ſucceſſit, & in primis provideri vobis imperavit: habitaculumque vobis inſtructum eſt ſplendidum, & quale ſibi optaret aliquis altioris gradus hominum, & indigenarum, nedum peregrinorum, & eorum quorum in præſentia anguſtæ rationes, & humilis fortuna eſſe videatur. Sequimini igitur hanc (oſtendēs Cybelen) communem veſtram exiſtimantes eſſe matrem, & excipienti vos parete. Hæc ille quidem dicebat: faciebat autem Theagenes, vel quod veluti procella quadam eorum quæ præter ſpem acciderant depreſſus eſſet: vel quia in tali ſtatu rerum, quodcunque oblatum habitaculum & receptũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

boni conſuleret. Caviſſet autem ſibi, ut eſt conſentaneum, ſi tragicos & intolerabiles caſus, allaturum eſſe habitaculum illud, & magno malo ipſis futurum, ſuſpicatus fuiſſet. Tum vero fortuna, illorum rationes gubernans, cum paucarum horarũ intervallo illos recreaſſet ac refeciſſet, & unius diei tantum ſpacio lætitia frui permiſiſſet: ſubito triſtia & adverſa adjungebat, & tanquam ſua ſponte vincula ſibi accerſentes, hoſti adducebat: prætextu benigni hoſpitii, juvenes, & hoſpites, & ignaros futurorum, captivos efficiens. Sic hercle vita quæ in errore agitur, inſcitiã tanquam cæcitatis tenebras offundit iis qui in peregrinis terris & exteris nationibus verſantur. Hi igitur cum veniſſent ad domicilia ſatrapæ, & ingrederentur veſtibula magnifica, & editiora quam ut cum privati hominis conditione comparari poſſent, & ſtipatorum faſtu, aliorumque aulicorum frequentia repleta, mirabantur ac turbabantur, ædes præſentem illorum fortunam ſuperare videntes. Sequebantur tamen Cybelen multis modis adhortantem, & adeſſe illos animo ju-
be-

bentem, & quod expectare deberent læta, quæ illos eſſent exceptura, promittentem. Ad extremum, poſtquam eos in conclavè, in quo habitabat anus, ſeparatum & ſejunctum à turba, introduxit, remotis arbitris, ſola illis aſſidens: O liberi, dicebat, mœſtitiæ in qua nunc verſamini, cauſam cognovi, atque dolorem, quem ex antiſtitis Calaſiridis morte, merito à vobis culti in parentis loco, accepiſtis. Æquũ eſt autem, ut prætérea mihi qui ſitis, & unde, exponatis. Nam & hoc, quod Græci ſitis, cognovi: & quod bono genere nati, ex iis quæ in vobis cernuntur, argumentum capere licet. Vultus enim adeo liberalis, & elegans atque liberalis forma, ſpecimen præſtantis generis exhibent: ſed ex qua Græcia, atque adeo urbe, ſitis, denique quomodo oberrantes huc veneritis, cum aveam id cognoſcere, veſtræ utilitatis cauſa, quæſo mihi exponite, ut etiam dominam meam Arſacen, regis magni ſororem, Oroondatis vero maximi ſatraparum conjugem, Græcorumque & elegantiæ amantem, & in hoſpites beneficam, de veſtris rationibus certio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tiorem facere poſſim: atque ita cum majore debitoque vobis honore, in conſpectum illius veniatis. Dicetis vero mulieri non prorſus à vobis alienæ. Sum enim & ipſa natione Græca: Lesbia vero, urbis in qua ſum nata cognomine, captiva quidem huc adducta, cæterum ſucceſſu fortunæ meliore quam domi utens. Sum enim dominæ omnium rerum miniſtra, & tantum non per me ſpirat, & videt: ſed mens illi, & aures, & in ſumma omnia ſum ego, probos honeſtosque ſemper in illius notitiam deducens. Theagene vero ea quæ dicta fuerant à Cybele, cum iis quæ pridie ab Arſace facta fuerant conferente: & quod illum defixis oculis, & laſcive, denique ſine intermiſſione, & cum indecoro parumque moderato nutu ac ſignificatione intuita fuiſſet, cogitante: nihilque boni inde eventurum augurante, & jam dicturo aliquid ad anum, ſubmiſſe in aurem illi Chariclia: Sororis, inquit, memineris, in iis quæ dicturus es. Cum igitur intellexiſſet id quod illi ſuggeſtum fuerat: Mater, inquit, quod Græci ſumus, jam & ipſa ſcis. Illud autem cogno-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

cognoſce, quod cum germani eſſemus, parentibus à prædonibus captis, ad illorum inquiſitionem profecti, magis adverſa fortuna quam illi uſi ſumus, in crudeliores viros incidentes, & omnibus facultatibus (multæ autem erant) ſpoliati, vix vero ipſi ſervati, & quadam dextra numinis voluntate, cum heroe Calaſiri congreſſi, cum veniſſemus huc tanquam reliquum tempus vitæ cum illo tranſacturi, nunc (ut vides) ab omnibus deſerti & ſoli relicti ſumus: eo qui videbatur eſſe pater, & erat, cum aliis parentibus amiſſo. Ac noſtræ quidem rationes ſic habent. Tibi vero ingentem habemus gratiam pro hoc officio humanitatis, & hoſpitalitatis. Majore autē beneficio nos tibi devincies, ſi ut ſeorſim & clanculū habitemus, effeceris: officiū quod nuper commemoraſti, ſcilicet ut per te Arſacæ innoteſcamus differens, neque introducens in tam ſplendidā & illuſtrem fortunam, peregrinam, erroneam, tetricamque vitam. Notitias enim & familiaritates cū ſimilibus (ut ſcis) inire convenit. Non potuit ſe reprimere Cybele, cum hæc dicta fuiſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſent : ſed ex hilaritate vultus, manifeſtum exiſtebat indicium, quod magnopere audito germanorum nomine fuiſſet delectata, cogitans nullo ſibi impedimento fore in rebus Venereis Arſaces Charicliam; &, O pulcherrime adoleſcens, inquit, nunquam hoc de Arſace dices, poſtquam expertus fueris mores mulieris. Æqualis eſt enim, & accommodata ad omnem fortunam. Quinetiam magis eſt auxilio iis, qui præter dignitatem quippiam ſunt paſſi. Cumque ſit Perſis genere, magnopere ingenio Græcos imitatur, gaudens iis, & ſe oblectans qui inde adveniunt, moresque & conſuetudinem Græcorum ſupra modum amplectitur. Eſte igitur bono animo, quod ſit futurum, ut tu omnibus dignitatibus quæ ad viros pertinent, orneris: ſoror autem tua familiaris & convictrix illius ſit futura. Cæterum quæ veſtra nomina illi nunciare oportet? Cum vero Theagenis & Chariclíæ audiſſet, ut ibi illam operirentur dicens, ad Arſacen cucurrit, datis prius mandatis janitrici (erat autem & ipſa anus) ut neminem ingredi pateretur, atque adeo ne ipſos quidem juvenes quoquã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

egredi permitteret. Hac vero, Neque ſi tuus filius Achæmenes advenerit? interrogante: modo enim & poſt tuum diſceſſum in templum egreſſus eſt, ungendi oculi gratia, quod aliquantulũ adhuc doloris & moleſtiæ ſuſtineat: Neque ſi ille veniat, reſpondit: ſed obſerata janua, & clavem ipſa apud te habens, dic me aſportaſſe. Sicque accidit. Nam cum vixdum Cybele abſceſſiſſet, ſolitudo Theageni & Chariclíæ luctuum & recordationis ſuarum calamitatum tempus ſubminiſtravit: iiſdemque propemodum verbis, & mente eadem ſeſe deplorabant, illa quidem, ô Theagenes: at ille, ô Chariclia, identidem ingemiſcentes. Et hic, Quænam fortuna nos invaſit? Illa autem, In qualinam ſtatu rerum verſabimur? & poſt ſingula verba amplectebantur ſe invicem. & rurſus cum illacrymaſſent, diſſaviabantur. poſtremo Calaſiris recordati, in illius luctum ploratus conferebant. In primis autem Chariclia, tanquam majore ſpacio temporis, magis illius ſtudium & benevolentiam erga ſe experta. Et, ô bonum Calaſiridem, exclamabat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

plorans: etenim orbatã ſum ſuavi nomine, quominus illum patrem vocare poſſim, cum numen mihi patris appellationem undiquaque præcidere contendiſſet. Patrem qui me procreavit, non agnovi: eum vero qui me adoptivam filiam fecerat, hei mihi prodidi: porro hunc qui me recepit, & aluit, & ſervavit, amiſi, & neque lugere funerum ritu ac cæremonia, adhuc jacens cadaver, à cœtũ prophetico mihi eſt permiſſum. Enimvero nutricie & ſervator, addam autem & pater, ecce etiamſi nolit numen, ubi licet, & quomodo licet, facio tibi libationes meis lacrymis, & addo inferias ex meis capillis. ſimulque vellebat plurimos crines: & Theagenes quidem eam reprimebat comprehendens, tendensque manus ſupplex. Illa vero lamentabatur nihilominus. Quid enim (dicens) vel vivere jam conducit? In quã ſpem oculi conjiciendi ſunt? Ductor in peregrina terra, bacillus erroris, dux reditus in patriam, parentum notio, ſolatium in adverſis rebus, adjumentum ac depulſio infortuniorum, omnium noſtrarum rationum anchora

ra Calaſiris periit, nos miſerum jugum
quaſi cæcos inſcitia gerendarum rerũ
in peregrina terra relinquens. Omne
nobis iter, omnis denique navigatio
præ inſcitia præciſa eſt: atque gravis
& blanda, ſapiens & cana revera mens
evolavit, beneficiorum erga nós neque
ipſa finem conſpiciens. Cum talia
atque alia præterea miſerabiliter lamentaretur,
Theagene partim apud
ſeſe clam fugente, partim ſe ut parceret
Chariclíæ cohibente, advenit Achæmenes,
& januã ſera firmatam deprehendens:
Quid malum hæc? ex janitrice
quærebat. Cum vero matris eſſe
factum cognoviſſet, accedens ad fores,
& cauſam perpendens apud animum,
ſenſit Charicliam lamentantẽ:
& inclinans ſeſe, per anguſtias per
quas aperitur clauſtri compages, vidit
omnia quæ fiebant, & rurſus janitricem,
quinam eſſent intus, interrogabat.
Illa autem, aliud quidem ſe neſcire
dicebat, præter quam quod eſſent
virgo & adoleſcens, peregrini quidã,
ut conjectari licet, nuper ab ipſius matre
introducti. Tum ille iterum ſeſe
incurvans, conabatur exactius cogno-

 ſcere

ſcere eos quos videbat. & Chariclíam quidem cum omnino non noſſet, propter formam tamen demirabatur : atque adeo quæ apparitura eſſet, & qualis, niſi mœrore ac luctum conficeretur, cogitabat ; denique admiratione, in amatorium affectum clam deferebatur. Theagenē vero obſcure & ambigue ſe agnoſcere opinabatur. Atque ita intento in illam conſiderationem Achæmene, advenit reverſa Cybele, (cum omnia de adoleſcentibus, quemadmodum geſta fuerant, nunciaſſet; & multis modis Arſacen beatam ob fortunæ ſucceſſum prædicaſſet, à qua illi tantum caſu quodam eſſet perfectum bonum, quantum ſexcentis conſiliis & machinis nemo ſperaſſet confici potuiſſe, ut cohabitatorem habeat amaſium; ita ut alter ab altero abſque ullo metu conſpici poſſet. Et cum multis ejuſmodi verbis Arſacen inflaſſet, properantemque ad aſpectum Theagenis, jam vis cohiberet, propterea quod nollet illam pallentem, & turgidis oculis ex inſomnia præbere ſe conſpiciendā adoleſcenti; ſed poſt præſentem diem, quam requieviſſet, priſtinamque formam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

mam recuperaſſet. Ita cum lætam ipſam, & bonę ſpei de eventu ex animi ſententia plenam effeciſſet, tum quæ facere conveniret, tum quomodo hoſpites accipere cum illa conſtituiſſet) ut advenit, inquam, & ſubſtitit; Quid, ait, ita curioſe rimaris fili? Ille autem; Eos qui ſunt intus hoſpites, qui ſint, aut unde, dicebat. Non eſt fas, inquit ad eum Cybele; imo id quod ſcis preme ſilentio, & apud te retine, neque cuiquam narres, neque multum verſare inter hoſpites. Sic enim dominæ viſum eſt. Ille igitur abibat, facile matri obtemperans; & ad conſuetum ac Venereum miniſterium Arſaces Theagenem aſſervari ſuſpicans, & diſcedens, An non hic eſt (ſecum loquebatur) qui mihi nuper, cum eum accepiſſem à Mitrane præfecto excubiarum, ut deducerem ad Oroondatem, mittendum regi magno, à Beſſaenſibus ereptus eſt, quando & de vita propemodum periclitatus ſum, & ſolus ex iis qui eum ducebant, vix effugere potui? An vero me fallunt oculi? Atqui melius jam valeo, & fere ita quemadmodum antea conſueveram,

per-

perſpicio. Quin etiam Thyamidem audivi heſterno die adveniſſe, & cum ſingulari certamine cum fratre dimicaſſet, ſacerdotium recuperaſſe. Ille ipſe eſt omnino. Cæterum in præſentia hoc indicium tacendum eſt, & ſimul obſervandum qui ſit animus dominæ erga hoſpites. Hic quidem hæc ſecum. Cybele vero ad juvenes incurrens, veſtigia eorum quæ faciebant deprehendebat. Quamvis enim ad ſtrepitum forium, cum aperirentur, componebant ſeſe, & conſuetum vultum & habitum aſſimulare conabantur: tamen non potuerunt celare anũ, oculis adhuc lacrymis innatantibus. Exclamans igitur, O ſuaviſſimi liberi, dicebat, quid ita intempeſtive ploratis, quando gaudere oportebat, & gratulari vobis ipſis fortunæ dexteritatem, Arſace optima quæque, & quæ vobis optare poſſetis cogitante, & ut cras in illius conſpectum veniatis annuente, ac nunc vobis omnia officia humanitatis & omnem obſervantiam attribuente? Quamobrem abjiciendi ſunt vobis iſti fatui & pueriles plane fletus, intueri vero voſmetipſos & cõpone-

ponere convenit, accedere ac obſequi
Arſaces voluntati. Theagenes autem;
Memoria, inquit, mortis Calaſiridis
dolorem in nobis excitavit, & ad la-
crymas nos deduxit, qui illius pater-
nam erga nos voluntatem amiſerimus.
Nugæ ſunt, inquit anus, iſtæ: Calaſi-
ris, & pater quiſpiam fictus, qui com-
muni naturæ legi, & ætatis tempori
ceſſit. Omnia tibi adſunt per unum ho-
minem, præfectura, divitiæ, deliciæ, &
fructus florentis ætatis: denique for-
tunam tuam eſſe puta, & adora Arſa-
cen. Tantum mihi obtemperate, quo-
modo illam accedere & aſpicere de-
beatis, quando hoc præceperit, & qua
ratione agendum tractandumque ſit, ſi
quid imperaverit. Animus enim illius
magnus eſt, ut ſcis, & excelſus, & re-
gius, ætate juvenili & forma inſuper
elatus, & qui ſe contemni ſi quid po-
ſtularit non patiatur. Cum ad hæc re-
ticuiſſet Theagenes, & apud ſeſe, quod
turpium quarundam rerum, & cum fla-
gitio conjunctarum ſignificationes eſ-
ſent cogitaret; paulo poſt eunuchi ad-
erant, reliquias ſatrapicæ menſæ, quæ
omnem ſumptum & molliciem ſupe-
rabant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rabant, in aurea ſupellectili afferen-
tes. Et cum dixiſſent quod his domina
honoris cauſa excipit hoſpites, & ap-
poſuiſſent juvenibus, continuo diſce-
debant. At hi, Cybele quidem hortan-
te, ſimul vero proſpicientes ne qui
officio detrahere viderentur, aliquan-
tulum deguſtabant ea quæ erant ap-
poſita. Atque hoc & veſperi fiebat, &
reliquis deinceps diebus. Poſtridi
vero fere circiter horam primam diei
iidem eunuchi venientes ad Theage
nem; Accerſitus es ô nimium felix
domina, dicebant; & juſſi ſumus u
te in illius conſpectum deducamu
Quamobrem eas fruiturus felicitat
quam ſane paucis & rariuſcule impe
tiri ſolet. Ille autem paululum quievi
deinde tanquam vi traheretur, invitu
conſurgens; Solumne me venire in
peratum eſt, ad ipſos dicebat, an etia
una mecum ſororem hanc meam? C
autem, ſolum, reſpondiſſent, & illa
ſeorſim eſſe venturam; nunc vero a
eſſe Arſacę quoſdam ex magiſtratib
Perſarum, alioqui moris eſſe ut ſeo
ſim cum viris, cum mulieribus aute
alio tempore agatur; inclinans ſe
The

Theagenes, Neque honeſta hæc ſunt, neque non ſuſpecta, ad Chariclia͂ ſubmiſſe cum dixiſſet, ab illaque viciſſim audiſſet quod non oporteret contraire, ſed curſum una tenere initio, & præ ſe ferre voluntatem omnia ex illius ſententia faciendi, ſequebatur præeuntes. Cumque modum quo illam oporteret compellare atque alloqui, & quod moris eſſet adorare ingredientes, docerent, nihil reſpondit. Cæterum ingreſſus eſt, & illam ſedentē pro tribunali deprehendens, purpura & auro intexta veſte exornatam, moniliumque pretio & tiaræ dignitate ſuperbientem, ac delicate delibutam & fucatam, ſatellitibus aſtantibus, & primariis utrinque magiſtratibus, aſſidentibus: non conſternatus eſt animo, ſed tanquam eorum quæ illi fuerant cum Chariclia conſtituta de aſſimulata obſervantia & veneratione oblitus, magis eſt erectus animi magnitudine cōtra faſtum Perſici ſpectaculi: & neque genu flectens, neque adorans, ſed erecto capite, Salve (inquit) regie ſanguis Arſace. Indignantibus vero iis qui præſentes aderant, & murmur quod-
dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

dam contra Theagenem, tanquam temerarium & audacem, quod non adoraſſet, emittentibus: Arſace ſubridens, Date veniam, inquit, tanquam ignaro & peregrino, & prorſus Gręco, & illinc contemptu noſtri laboranti. Simul & de capite tiaram depoſuit, multum iis qui aderant prohibentibus. hoc enim faciunt Perſæ, ad reddendam gratiam ei qui ſalutavit. & cum ad illum, Bono animo eſto hoſpes, per interpretem dixiſſet (quamvis enim intelligebat linguam Græcam, loqui tamen non potuit) & dic ſi qua re indiges, repulſam non paſſurus: remittebat, innuens eunuchis. Deducebatur vero cum pompa ſatellitum. Ibi & Achæmenes cum illum iterum conſpexiſſet, cognovit exactius: & nimii honoris qui illi tribuebatur, cauſam ſuſpicans, mirabatur: tacebat tamen, ea quæ decreverat faciens. Arſace autem optimatibus Perſarum & magiſtratibus magnifico apparatu acceptis, eo prætextu quod id honoris cauſa, quemadmodum ſolebat, faceret, verius vero propter colloquium cum Theagene habitũ convivium agitans, non tantum portio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nes ciborum, ut conſueverat, Theageni mittebat, ſed etiam tapetes, & periſtromata verſicoloria, Sidoniæ & Lydiæ manus arte elaborata. Mittebat quoque una & mancipia ab obſequiis futura, ancillam quidem Chariclîæ, puerum vero Theageni, gene Ionica, ætate vero pubertatem attingentia: multis modis adhortata Cybelen, ut acceleraret, & quamprimum ſcopum illi propoſitum perficeret, non amplius affectum ferenti: neque ipſam quicquam remittentem, ſed variis rationibus circumdantem Theagenem. Ac manifeſte quidem non exponebat Arſaces voluntatem, cæterum circuitione & involucris tectam intelligendam relinquebat: benevolentiam dominæ erga ipſum prædicans: & cum pulchritudinem non apparentem tantum, ſed & eam quæ veſtitu contineretur quibuſdam convenientibus occaſionibus ob oculos ponens: tum mores, quod eſſent amabiles, & cum quadam facilitate conjuncti, & quod delectaretur delicatioribus, & valentioribus adoleſcentibus. Et in ſumma, experimentum capiebat in iis quæ narrabat, an

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Venereis rebus alliceretur. Theagenes autem benevolentiam illius erga ſe, & quod moribus eſſet propenſis in amorem Græcorum, & quæcunque talia præterea collaudabat, & inſuper agebat gratias. Porro illecebras abſurdiorum rerum neque intelligens ab initio, ſponte præteribat. Angor igitur quidam invaſit anum & quaſi pungebatur dolore cordis, cum conjectaretur eum intelligere illecebras, faſtidire autem & repellere omnes conatus videret: & Arſacen non amplius ferre ſciret, tumultuantem, & non amplius ſe cohibere poſſe dicentem, & pollicita repoſcentem, quæ alias aliis prætextibus Cybele differebat: interdum quamvis vellet, reformidare adoleſcentem dicens: interdum vero aliquid incommode cecidiſſe fingens. Et cum jam quintus & ſextus dies prçteriiſſet, Charicliamque Arſace ſemel atque iterum ad ſe vocaſſet, & ad gratificandum Theageni honorifice illam acce-piſſet, benevolentiaque ſingulari fuiſſet intuita, cogebatur planius colloqui cum Theagene, amoremque aperte exponebat, multa & ſexcenta bona ſi

aſſen-

aſſentiretur certo pollicens: &, Quæ malum eſt hæc tergiverſatio? addens: quidve adeo alienum à rebus Venereis? adoleſcens tam formoſus, & florenti ætate, mulierem ſimilem & amore illius contabeſcentem repellit, & non prædam ducit, & in lucro ponit negotium: præſertim nulla formidine rem conſequente, neque viro præſente, & me quæ illam educavi, ac omnia arcana in poteſtate habeo, hanc conſuetudinem illi procurante? Neque quod ad te attinet, ullo intercedente impedimento, non ſponſa, non uxore. Atqui & hæc ſæpius multi contempſerunt, qui ſana mente præditi, domeſticis ea re nihil ſe nocituros intellexerunt: ſibi autem profuturos poſſeſſione opum, & fructu voluptatis in lucro accedente. Ad extremum & minas quaſdam immiſcebat orationi. Comes (dicens) mulieres, & juvenum cupidæ, implacabiles exiſtunt, & ſævam iram concipiunt, cum ſua ſpe labuntur: & contumaces, tanquam eos à quibus injuria ſunt affectæ, merito ulciſcuntur. Jam de hac, quod & Perſis ſit genere, cogita: & regius ſanguis, quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tu ipſe antea tua confeſſione teſtatus es, & quod magnis viribus & potentia ſit ſtipata, qua illi & honore afficere benevolos erga ſe, & punire ſibi obſiſtentes impune liceat. Tu vero & peregrinus es, & deſertus, & qui tibi opem ferat nemo eſt. Parce partim tibi ipſi, partim & illi. Digna vero eſt cui à te parcatur, quæ deſiderio tui, quo juſte potiri debet, tam furioſe ſit inflammata. Verearis & iram amatoriam: caveto quoque quæ contemptum ſequitur vindictam. Multos novi, quos poſtea ejuſmodi animi pœnituit. Majorem experientiam quam tu, in rebus Venereis conſecuta ſum. Canus capillus ipſe, quem vides, in multis ejuſmodi rebus eſt verſatus: ſed usque adeo rigidum, & incicurabilem neminem unquam cognovi. Denique converſo ſermone ad Charicliam (neceſſitate enim adducta, auſa eſt audiente illa talia loqui,) Adhortare, inquit, filia tu quoque, neſcio quem merito appellē, iſtum tuum fratrem. Proderit & tibi hæc ipſa res, non pilo minus ab illa amaberis, majores conſequeris honores, diteſces ad ſatietatem usque, d

con

conjugio tibi proſpiciet ſplẽdido. Hęc vero & felicibus optanda ſunt, nedum peregrinis, & egeſtate in præſentia laborantibus. Chariclia vero torve & ardenter contuita: Optandum quidẽ, inquit, fuerat, & pulcherrimum omni ex parte, optimam Arſacen nihil ejuſmodi pati: ſin minus, ſaltem moderate ferre affectum. veruntamen cum quiddam humanum illi acciderit, & victa eſt, ut dicis, ſuccubuitque cupiditati, conſulerem & ipſa Theageni huic, ut rem non recuſet, ſi tuto id facere poſſit, ne & ſibi per inſcitiam; & illi mali aliquid accerſat, ſi hæc in lucem prodierint, & alicunde cognoverit hoc flagitioſum factum ſatrapa. Proſiliit ad hæc dicta Cybele, & amplexa & diſſaviata Charicliam: Recte, inquit, facis filia, quod & mulieris natura tui ſimilis miſerta es, & ſecuritati fratris ſollicite proſpicis. Verumtamen hac de cauſa non eſt quod labores: quod neque ſol, ut dici ſolet, id ſit cogniturus. Deſine in præſentia, inquit Theagenes, & concede nobis deliberandi ſpacium. Cum vero illico exiſſet Cybele: O Theagenes, exorſa eſt Cha-

 riclia:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

riclia: numẽ tales ſucceſſus nobis conciliat, in quibus plus ineſt adverſæ fortunæ, quam quæ extrinſecus apparet felicitatis. Quod cum ita ſit, prudentium tamen eſt, etiam parum proſperos caſus, quatenus fieri poteſt, in melius convertere. An igitur habeas in animo prorſus perficere hanc rem, dicere non poſſum: quamvis non admodum repugnem, ſi omnino in hoc ut ſervemur, aut non, momentum conſiſtit. At ſi, ut fieri debet, ac honeſtum eſt, abſurdum indicas eſſe id quod petitur, finge tu quidem te aſſentiri, & alens promiſſis barbaræ cupiditatem, dilatione præcide, ne præcipitanter durius aliquid in nos ſtatuat, ſpe deliniens, & molliens pollicitatione iræ incendium. Conſentaneum eſt enim, aliquod remedium (Deo volente) interjectum tempus pariturum eſſe. Cæterum Theagenes, vide ut ne ex meditatione in turpitudinem rei delabaris. Arridens leniter Theagenes: Sed tu neque in adverſis rebus, inquit, mulieribus innatum morbum zelotypiæ effugiſti. Me vero ſcito neque fingere talia poſſe. Facere enim turpia, ac dicere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

cere, æque indecorum eſt. Et alioqui ut omnino deſperet Arſace, hoc ipſum aliquid commodi adfert, videlicet ne pergat nobis amplius moleſta eſſe. Si vero pati aliquid oportuerit, ad ferenda ea quæ accidunt, ſæpius jam me & fortuna, & animi conſtitutio præparavit. Ne te lateat, quod in magnum malum nos conjicies, cum dixiſſet Chariclia, conticuit. His autem in harum rerum conſideratione verſantibus, Cybele cum rurſus Arſacen in bonam ſpem ſuſtuliſſet, & quod meliora expectare oporteret, dixiſſet, ſignificaſſe enim tale quiddam Theagenem: rediit rurſus in conclave, & intermiſſa illa veſpera, ac multis modis Chariclìam, quam ſociam lecti initio habuerat, adhortata ut illi eſſet auxilio, mane rurſus interrogabat Theagenem, quid ſtatuiſſet apud animum. Cum autem manifeſte recuſaret, ac omnino ne quicquam ejuſmodi expectaret, indicaſſet, triſtis ad Arſacen recurrit Cybele. Poſtquam autem ferociam Theagenis renunciavit, Arſace anu in caput præcipitari juſſa, incurrens in thalamum, jacebat in lecto ſeipſam lace-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rans. Vixdum autem conclave muliebre egreſſam Cybelen, conſpicatus filius Achæmenes triſtem & lacrymantem: Numquid importuni aut moleſti, mater, accidit? percontabatur. Nũ quod nuncium cominam excruciat? Num aliqua calamitas ex caſtris renunciata eſt? Num hoſtes ſunt ſuperiores in hoc bello Æthiopum domino Oroondate? & multa ejuſmodi quærebat. Illa vero: Nugaris ocioſe, cum dixiſſet, recurrit. At ille nihilo magis intermittebat, ſed affectans, & manibus apprehendens, & compellans, ut exponeret ſuo filio ea quæ illam dolore afficerent, ſupplicabat. Accepto igitur illo à manu, in quandam partem horti ſecedens: Alii quidem, inquit, non expoſuiſſem mea & domi næ mala. Poſtquam vero illa omnin fluctuat, & ego expecto periculum d vita (ſcio enim quod Arſaces amenti ac furor in me ſit redundaturus) dicer cogor, ſi forte aliquam opem ei quæ t genuit, & in lucem edidit, & his enu trivit uberibus, excogitare poſſis. A mat adoleſcentem, qui eſt apud no domina, non tolerando quodam, ne

qu

que uſitato, ſed inſanabili amore; & quem ego & illa nobis ex ſententia eventurum eſſe ſperantes, ludebamus operam. Hinc erant illa multa humanitatis officia, & multiplex benevolentia erga hoſpites. Cæterum poſtquam, ut ſtultus quidam & ferox, & intractabilis adoleſcens, recuſavit ea quæ nos volebamus, neque illam exiſtimo eſſe victuram, & me interfectam iri intelligo. Hic eſt ſtatus præſentis temporis. Quod ſi quid habes quo auxilieris, adſis mihi tua ope: ſin minus, mortuæ matri juſta exequiarum facito. Ille autem: Præmium autem quod mihi, inquit, erit, mater? Neque enim eſt tempus, ut apud te me jactem, aut longis ambagibus & circuitu orationis auxilium promittam, usque adeo conſternatæ, & propemodum deficienti animo. Omne quod vis, expecta, inquit Cybele. Etenim te nunc quoque ſummum pocillatorem, honoris mei cauſa conſtituit. Si vero majorem aliquã dignitatem animo complexus es, enuncia. opum enim neque numerus erit, quas pro præmio feres, ſi ſervator miſeræ extiteris. Jampridem

dem hæc, inquit, mater, ego ſuſpicans, & intelligens, tacebam, id quod eventurum eſſet expectans. Verum neque dignitatem ullam, neque opes curo: virginem vero quæ ſoror Theagenis dicitur, ſi mihi dederit in uxorem, omnia illi ex animi ſententia & belle cadent. Amo autem virginem haud moderate, mater. Quamobrem ex ſuis rationibus privatis, cum cognoverit domina effectum, quantus & qualis ſit, juſte & ipſa erit adjumento ei qui eodem morbo laborat, atque adeo tantum ſucceſſum promittenti. Nihil dubites, inquit Cybele. Etenim domina reddet tibi gratiam, nulla mora interpoſita, cum hoc beneficio illam affeceris, & ſervator illius extiteris. Quinetiam fortaſſis nos ipſi virgini privatim perſuaſerimus. Sed expone quæ ſit auxilii ratio. Non dicam (inquit) priusquã jurejurando fuerit mihi confirmata promiſſio à domina. Tu vero nihil coneris efficere principio apud virginem. Video enim quodammodo illam quoque magnos & excelſos animos gerere, ne forte imprudens negocium pervertas. Omnia futura cum di-

xiſſet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

xiſſet, incurrit in thalamum ad Arſacen, & provoluta ad illius genua: Bono animo eſto, inquit, omnia deo volente commode cadunt, filium tantum meum Achæmenem vocari intro jube. Accerſatur, inquit Arſace, niſi mihi rurſus verba datura es. Ingreſſus eſt Achæmenes, & cum omnia narraſſet anus, juravit conceptis verbis Arſace, ſe illum compotem facturam eſſe nuptiarum ſororis Theagenis. Achæmenes tum, Quieſcat (inquit) deinceps Theagenes, cum ſit ſervus, & tamen erga ſuam dominam petulantius ſeſe gerat. Quomodo hoc dicis? cũ interrogaſſet, omnia enarrabat: Quod lege belli fuiſſet captus, & captivus abductus Theagenes: quod Mitranes miſiſſet eum ad Oroondatem, mittendum deinceps Regi magno: quod ipſe inter ducendum, illum amiſiſſet infeſto adventu Beſſaenſium & Thyamis: quod ipſe vix effugiſſet: denique præter omnia, literas Mitranis in promptu habens, oſtendebat Arſacæ. Et ſi opus eſſet aliis argumentis, habiturum ſe vel Thyamim teſtem. Reſpiravit ad hæc Arſace, & nihil cunctata, thala-

mo

mo egreſſa eſt, & in domum, in qua pro tribunali ſedens vacare ſolebat explicandis conſtituendisque rebus, veniens, adduci Theagenem juſſit. Ut eſt adductus, quęrebat an noſſet Achęmenem, proxime illum aſtantem. Hoc vero affirmante: An vero, quod & captivum te duxit? rurſus interrogabat. Confitente vero & hoc Theagene: Servus igitur noſter eſto, & tu quidẽ facies quæ ſupplices ſolent, nutibus noſtris vel invitus obtemperans. Sororem vero tuam Achæmeni huic in uxorem deſpondeo, qui primas apud nos obtinet, cum matris cauſa, tum alioqui propter ipſius erga nos benevolentia atque merita: eatenus differens, quatenus ad diem præfiniendum, & reliqua ad convivium ſplendidius apparandum inſtruenda pertinet. Theagenes autem ictus eſt quidem tanquam vulnere, illis verbis: ſtatuit tamen non contraire, ſed tanquam beſtiæ impetum declinare. Et, O Domina, dicebat, Diis ſit gratia, quod cum alioqui ſimus bono genere nati, in cæteris calamitatibus hæc nobis bene cadunt, quod non aliis

ſed

ſed tibi ſervimus: quæ erga eos qui videntur eſſe alieni & peregrini, tantam humanitatem & benevolentiam declaraſti. Cæterum de ſorore mea, quæ cum captiva non ſit, proinde neque ſerva, parata ſit tamen ad obſequia tibi præſtanda, & ea quæ tibi placent facere decreverit, ſtatue id quod rectum eſſe judicas. Arſace autem: collocetur (inquit) in ordine eorum qui ſunt ab obſequiis ad menſam, & pocillandi artem ab Achæmene edoceatur, ut ad regium miniſterium multo ante aſſuefiat. Exiverunt igitur, triſtis quidem Theagenes, & vultu ad deliberationem de iis quæ agenda eſſent compoſito: ridens vero Achæmenes, & Theagenem ludibriis excipiens: Ecce, inquiens, qui nuper fuiſti inſolens & faſtuoſus, qui erecto collo & ſolus liber videbaris, & caput ſubmittere ad adorandum indignum judicabas, qualis jam nunc factus inclinas illud: niſi forte paulo poſt etiam pugnis illud ſis, dum inſtitueris, ſubmiſſurus. Arſace autem aliis ablegatis, ad ſolam Cybelen: Nunc, inquit, Cybele omnis eſt ſublata excuſatio, & dic huic ſuper-

per-

perbo, conveniens illum, quod ſi nobis paruerit, & arbitratu noſtro fecerit, libertatem conſequetur, & ſplendide in omnium rerum copia vivet: Sin autem in contraria ſententia permanſerit, & amaſiam contemptui habitam, & dominam iratam ſentiet, extremam ſervitutem & abjectiſſimam laturus, & ſuppliciorum omne genus paſſurus. Venit Cybele, renunciavitque mandata Arſaces: multa quoque ipſa, quæ videbantur conducere exhortationi ad ea quæ proponebantur, addens. Theagenes igitur cum, ut paululum operiretur, petiiſſet, ſolus ad Charicliam ſeorſim; Actum eſt de noſtris rebus, inquit, Chariclia. Sane omnis rudens (ut dicitur) eſt ruptus, omnis ſpei ancora prorſus eſt evulſa, neque amplius cum nomine libero in calamitatibus verſamur, ſed in ſervitutem rurſus recidimus: (& qua ratione, addebat) barbaricisque contumeliis & cruciatibus deinceps expoſiti ſumus, vel agentes ea quæ placent his in quorum poteſtate ſumus, vel inter damnatos connumerati. Et hæc quidem tolerabilia eſſent: cæterum quod

omnium

omnium graviſſimum eſt, Achæmeni Cybeles filio te in uxorem daturam Arſace promiſit. At id quidem, quod aut non fiet, aut à me non videbitur, manifeſtum eſt, quoad vita gladiis & armis ad propugnandum ſuppeditabit. Verum quid agere oportet? aut quam excogitare machinam, qua & meus cum Arſace & tuus cum Achæmene deteſtandus congreſſus diſcuti poſſit? Unum, inquit ad eum Chariclia, cum comprobaris, alterum qui ad me pertinet impedies. Bona verba, inquit. Abſit enim, ut tantopere numinis erga nos acerbitas invaleſcat, ut ego Charicliæ expers, alia conſuetudine inceſta me polluam. Sed quiddam præſentis conſilii inveniſſe me puto: (inventrixque omnino conſiliorum eſt neceſſitas.) Simul ad Cybelen ſecedens: Renuncia dominæ, dicebat, me velle ſolum cum ſola & abſque arbitris congredi. Illud eſſe putans anus, & ſuccubuiſſe Theagenem, recurrit ad Arſacen: & cum juſſa eſſet ut poſt cœnā adduceret juvenem, ita faciebat. Nam aſſidentibus imperans, ut quietem dominæ concederent, & non tumultuaren-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rentur circa thalamum, clam introdu-
xit Theagenem, cum reliqua omnia
tanquam nocturno tempore tenebris
continerentur, & occulta eſſe quæ ſi
paterentur, ſolum autem thalamum
lychnus illuſtraret. Cum autem intro-
duxiſſet, ſubducebat ſeſe. verum Thea-
genes eam cohibuit: Adſit & Cybele
in præſentia, domina, dicens. Scio e-
nim quod ſingulari fide in aſſervandis
arcanis prędita eſt: & ſimul manus a-
ſaces apprehendens, O domina (dice-
bat) neque prius eo ut reſiſterem vo-
luntati tuæ, differebam id quod mihi
imperabatur: ſed ut ſecuritatem facto
providerem. Nunc vero poſtquam me
etiam ſervum tuum ſingulari quodam
beneficio fortuna declaravit, longe
promptior ſum ad obſequendum tibi
omnibus in rebus. Unum mihi tan-
tum te largituram annue, cum quidem
multa & magna promiſeris; Renuncia
nuptias Chariclíæ Achæmeni. Nam
ut alia taceam, eam quæ ſplendore ma-
ximo generis excellit, vernæ cohabi-
tare fas non eſt. alioqui juro tibi per
deorum pulcherrimum, Solem, & re-
liquos deos, quod neque morem ge-
im-

ram tuæ voluntati, & quod prius quã aliqua Chariclię vis illata fuerit, viſura ſis me mihi ipſi mortem conſciviſſe. Arſace autem: Haud aliter exiſtimes (inquit) quam me velle tibi omnibus in rebus gratificari, ut quæ parata ſim vel meipſam tibi tradere. ſed anticipata juravi, me elocaturam Achæmeni ſororem tuam. Bene ſe res habet, inquit, domina. Sororem igitur meam quæcunque eſt, elocato: cæterum eam quam ego ambio, & ſponſam meam, denique quid aliud quam uxorem, quod neque voles elocare, ſatis ſcio: neque ſi velis elocare poteris. Quomodo inquit: dicis? At ille: Rem ipſam, reſpondit. Neque enim ſororem habeo Chariclíam, ſed ſponſam, ut dicebam. Quamobrem jurejurando ſoluta es. Licet vero tibi, ſi volueris, & aliud habere argumentum, cum convivium nuptiale mihi & illi (quandocunque tibi viſum fuerit) inſtruxeris. Pupugit illam ſane, cum ſponſam eſſe Charicliam, non ſororem, haud ſine zelotypia audiviſſet. Veruntamen fiat ut poſtulas, dixit Arſace. Nos autem Achæmenem aliis nuptiis conſo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

labimur. Præſtabitur & tibi à nobis, inquit Theagenes, poſtquam hæc irrita ſunt facta. & ſimul accedebat tanquam manus oſculaturus. Illa vero inclinans ſeſe, & os pro manibus objiciens, eum oſculata eſt. & exiit Theagenes, oſculum referens, non viciſſim ipſe oſculatus: & ChariclIæ, nactus occaſionem omnia expoſuit (non ſine zelotypia quoque ipſa quædam cognoſcente) & inuſitatum promiſſionis ſcopum addidit, & quod multa per unum ſint confecta: Achæmenis diſturbatæ nuptiæ: cupiditati Arſaces, prætextus dilationis in præſentia excogitatus: denique quod caput eſt omniũ effectum ut Achæmenes omnia tumultu impleat, ægre ferens quod iis quæ expectabat fruſtretur, & indignans quod à me ſuperetur apud Arſacem gratia. Neque enim quicquam clam illo futurum eſſe, matre illi omnia expoſitura, quæ ut adeſſet præſens iis quæ dicebantur, ex induſtria provideram, cum volens hæc Achæmeni indicari, tum teſtem illam conſuetudinis ejuſcemodi quę verbis tantum conſtaret faciens. Quamvis enim
ſuf-

ſufficit fortaſſe, nullius ſceleris ſibi conſcium, benevolentia numinis confidere: tamen honeſtum eſt, idipſum de ſe hominibus, cum quibus verſaris, perſuadentem, tranquille vitam hanc quæ ad tempus tantum durat, tranſigere. Addebat & illa, prorſus eſſe expectandum, etiam inſidias facturum eſſe Arſacæ Achæmenem, virum conditione ſervum (oppoſitum autem eſt propemodum in univerſum id quod ſubjectum eſt, ei qui imperium in illud obtinet) injuria præterea affectũ, & jurejurando fraudatum, videntem quoque alios ſibi honore prælatos eſſe, & conſcium omnium flagitiorum ac ſcelerum, & cui nihil ad inſidias faciendas comminiſci ſit opus, quod ſæpius multi exacerbati ſunt auſi, ſed ex veris liceat habere expeditam ultionis rationem. Talia multa cum narraſſet Chariclіæ, & ut mediocria ſperaret adhortatus eſſet, poſtridie ducebatur ab Achæmene, miniſtraturus ad menſam. nam hoc ab Arſace imperatum fuerat: & veſte pretioſa, quam miſerat, induebatur: & aureis torquibus, & monilibus gemmis diſtinctis, partim volens,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

partim & invitus ornabatur. Et cum Achæmenes præmonſtrare illi, & exponere artem pocillandi inciperet, accurrens Theagenes ad unum tripodẽ, in quo pocula diſpoſita fuerant, & phialam tollens precioſam: Nihil, inquit, magiſtris indigeo, ſed ipſe meo Marte miniſtrabo dominæ, in tam facilibus rebus nugas has rejiciens. Te enim optime fortunæ ratio talia ſcire cogit. mihi vero & natura, & tempus ea quæ ſint facienda, ſuggerit. Et ſimul infundens leviter, afferebat Arſacæ, concinno quodam & apto gradu, extremis digitis ſublatam tenens phialam. Et hanc quidem magis, quam antea, illa potio concitavit, ſorbentem ſimul, & defixis oculis Theagenem intuentem, & amoris plus quam vini haurientem: ac phialam dedita opera non ebibentem, ſed arte, parvisque reliquiis Theageni propinantem. Vulnus accepit viciſſim altera ex parte Achæmenes, ira ſimul ac æmulatione impletus, ut neque Arſacen id latuerit, cum torvis oculis aſpexiſſet: & iis qui aderant præſentes, quiddam ſubmiſſe inſuſurraſſet. Cum autem convivium diſſol-

veretur: Primum à te peto beneficium ô Domina, inquit Theagenes, inter miniſtrandum tantum me uti hac ſtola jube. Poſtquam annuit Arſace, conſuetum habitum recipiens exivit. Exibat una & Achæmenes, multis modis petulantiam Theageni, ut probrum objiciens, & quod puerilis eſſet ejuſmodi temeritas, quodque initio domina tanquam in peregrino & ignaro ad factum connixerit. Cæterum ſi perrexeris eſſe ita contumax, haudquaquam gratificaberis, inquiens. & quod ut amicus conſuleret, ac paulo poſt affinitatis vinculo jungendus, & ſororis illius juxta pollicitationem dominę maritus futurus. Et talia multa hic dicebat. ille autem ne audienti quidem ſimilis, humi defixos oculos tenens præteribat: usque dum forte Cybele ſupervenit, deducere cubitum dominam tempore meridiano accelerans. Et triſtem filium conſpicata, quærebat cauſam. Ille autem: Peregrinus hic adoleſcentulus, inquit, prælatus eſt nobis, & heri & hodie, obrepens quadam elegantiæ ſpecie, juſſus eſt eſſe à poculis: & nobis architriclinis & pocil-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

latoribus valedicens porrigit phialam, & aſſiſtit proxime regium corpus, dignitate noſtra, quæ verbo tenus tantum jam eſt dignitas, contempta. Et quod hic quidem honoretur, & adipiſcatur etiam majora, & particeps ſit vel magis arcanorum, quia nos ipſi perverſa quadam ratione tacemus, & adjuvamus, minus acerbum eſt. Cæterum illud utique licuiſſet ſine contumelia erga nos miniſtros, & ſocios honeſtarum actionum, talia fieri. Ac de his quidem aliud erit ſermonis tempus. In præſentia vero mater, ſponſam mihi ſuaviſſimam Chariclíam videre vellem, ſi quo modo morſum hunc animi illius aſpectu ſanare poſſim. Et Cybele; Qualem ſponſam fili? Videris mihi ob minimas moleſtias indignari, porro majores offenſas ignorare. Jam non accipies in uxorem Chariclíam. Quid dicis? inquit exclamans, An non ſum dignus ut ducam conſervã meam? Quam ob rem, mater? Propter nos, inquit, & noſtram illegitimam erga Arſacen benevolentiam & fidem. Poſtquam enim illam præferentes noſtræ ſecuritati, & illius cupiditati magis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quam noſtrę ſaluti conſulentes, omnia illius arbitratu perfecimus, ſemel ingreſſus in thalamum generoſus hic & præclarus amaſius, & tantum conſpectus, perſuaſit ut violaret tibi factum jusjurandum; & ut ſibi Chariclia deſponderetur, non ſororem, ſed ſponſam ſuam eſſe aſſeverans. Promiſit igitur hæc illa, ô mater? Promiſit fili, reſpondit Cybele, præſente me, & audiente; & nuptias illorum ſplendido apparatu celebrabit paucis poſt diebus. Tibi vero aliam ſe in matrimonium daturam promiſit. Vehementius ad hæc ingemiſcens Achæmenes, & comploſis manibus; Ego, inquit, acerbas omnibus reddam nuptias, tantum me adjuva in nuptiarum ad tempus conveniens dilatione. Et ſi quis inquiſierit, graviter me affectum decumbere in agro renuncia. Sponſam generoſus nominat ſororem, tanquam intelligi non poſſit, hæc tantum ad diſcuſſionem eorum quæ mihi ſunt promiſſa fieri. Quaſi vero etiamſi amplectatur, ſi oſculetur, ſicuti nunc facit, denique etiamſi una dormiat, manifeſtum ſit indicium, quod non ſoror, ſed ſponſa

 eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

eſt. Mihi hæc erunt curæ, & jurijurando ac diis quorum eſt religio violata. Hæc dixit, & ira ſimul ac zelotypia, amoreque & fruſtratione percitus, (quę res alioqui & ad alium, nedum ad hominem barbarum perturbandum ſufficerent) cogitationem quæ inciderat non expendens ratione, ſed primo impetu approbans, equum Armenium qui ſatrapæ ad pompas & panegyres alebatur, cum illum clam ſubducere poſſet, conſcendit, ad Oroondatem iter tendens, tum Thebis magnis contra Æthiopem exercitum colligentem, & omne genus belli & varias copias congregantem, atque exitum contra illum jam adornantem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI ÆTHIOPICORUM

LIBER OCTAVUS.

Rex enim Æthiopum cum fraude circumveniſſet Oroondatem, & altero belli præmio potitus eſſet, ac Philas urbem ſemper expugnatu facilem, anticipatione ſibi ſubjeciſſet, ad ſummã rerum penuriam eum, adeo ut raptim ac tumultuarie magna ex parte expeditionem ſuſciperet, redigebat. Urbs enim Philæ ſita eſt ad Nilum, paululũ ſupra minores cataractas: à Syene vero & Elephantina centum ſtadiis circiter diſtat. Hanc aliquando exules Ægyptii cum occupaſſent & incoluiſſent, ut de illa inter Æthiopes & Ægyptios ambigeretur, effecerunt: illis quidem, Æthiopiam cataractis terminantibus: Ægyptiis vero etiam Philas, quod eas exules illorum incoluiſſent, tanquam bello partas ſibi vendi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

care volentibus. Cumque continu
tranſiret ab aliis in aliorum ditionem
urbs, & eorum qui antevertiſſent a
deviciſſent, eſſet, tunc vero præſidi
Ægyptiorum & Perſarum detineretur
Æthiopum rex, in legatione ad Oro
ondatem, repoſcebat Philas, repo
ſcebat & ſmaragdifodinas. Et cum jã
pridem hæc denunciaſſet, ut dictum
eſt, & non obtinuiſſet quod poſtula
bat, paucis diebus præcedere legati
juſſis, ipſe ſubſequebatur, cum ante
omni apparatu ſe inſtruxiſſet tanquam
ad aliud quoddam bellum, & nemini
quo verſurus eſſet molem belli indi
caſſet. Poſtquam autem Philas ſupe
raſſe legatos conjectabatur, qui negli
gentia & ſecuritate incolas implebant
& tanquam pacis cauſa & amicitia
legatione fungerentur, nunciabant
ipſe ſubito adveniens, & præſidium
ejecit, quod ultra biduum triduumve
multitudinem hoſtium & machinas
quibus muri oppugnantur, ſuſtinere
non poterat; & urbem tenuit, nemini
ex incolis ullo damno illato. Propter
hæc perturbatum deprehendens A-
chæmenes Oroondatẽ, & de omnibus
ab

ab his qui effugerant edoctum, adhuc magis perturbavit, cum inopinato, & non advocatus adeſſet. Extemploque, Ecquid male Arſacæ, aut reliquæ domui cecidiſſet, quærenti; Cecidiſſe quidem, cæterum ſeorſim ſe velle dicere, reſpondit. Poſtquam alii ſeceſſerunt, omnia indicabat; Quomodo à Mitrane captus eſſet Theagenes, & ad Oroondatem miſſus, ut donum regi magno (ſi viſum fuiſſet) deinde mitteretur. Etenim eſſe adoleſcentem aula regia & menſa omnino dignum. Quomodo à Beſſaëſibus ereptus eſſet, qui & Mitranem præterea interfeciſſent; quod poſtea veniſſet Memphim; ſimul renovans & Thyamis rationes. Ad extremum, Arſaces amorem erga Theagenem, & migrationem Theagenis in regia domicilia, & honores illi cum quadam benevolentiæ ſignificatione habitos, ac illius miniſteria, & pocillationes; & quod adhuc fortaſſe nihil inceſtæ conſuetudinis interceſſiſſet, reſiſtente adoleſcente, & repugnante. Metuendum eſſe tamen, ne adducatur aut vi, aut alioqui temporis diuturnitati ſuccumbens, niſi aliquis illum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

illum ante Memphi rapiat, & totum ſcopum amoris Arſacæ præcidat. Atque eam ob cauſam ſe quoque acceleraſſe, & clam elapſum venire indicem, benevolentia erga dominum, occultare ea quæ contra voluntatem domini fierent non valentem. Ut hac oratione ira Oroondatem implevit, & totus indignatione & vindictæ ſtudio effervescebat; rurſus eum cupiditate inflammabat, narrationem de Chariclia adjiciens, & in ſummum faſtigium ſicut erat attollens, & pulchritudinem virginis & formam omnino divinis laudibus ornans, quod nunquam talis fuiſſet viſa, neque iterum videri poſſet: Floccifaciendas exiſtima, dicens, omnes tuas pellices præ ipſa, non tantũ eas quæ ſunt Memphi, ſed & eas quæ te ſequuntur. Et alia multa ad hæc addebat Achæmenes, ſperans, etiamſi rem habuiſſet Oroondates cum Chariclia, ſe tamen illam paulo poſt, cum eam pro præmio indiciorum petiiſſet, in uxorem accepturum. Jãque prorſus irritatus erat & inflammatus ſatrapa, in retia ſimul iræ & cupiditatis injectus. Et neque minima dilatione inter-

erpoſita, Bagoa quodam ex eunuchis
quis fide & authoritate apud illum
alebat) accerſito, traditisque illi e-
uitibus quinquaginta, Memphim mi-
t, ut ad ſe adduceret Theagenem &
Charicliam primo quoque tempore, &
bicunque ſe deprehenſurus eſſet, im-
erans. Dedit & literas, alias ad Arſa-
en, ejuſcemodi; OROONDATES
ARSACÆ; Theagenem & Chariclia͂
aptivos germanos, regios vero ſer-
os, ad regem tranſmittendos, mitte.
Ac ſponte mitte, quoniam & te invita
abducentur, & Achæmenis fides apud
nos valebit. Ad Euphratem vero ſu-
remum eunuchum Memphi, tales;
Negligentiæ in curanda mea domo,
oſtea reddes rationes. In præſentia
ero peregrinos Græcos captivos,
Bagoæ trade ad me deducendos, ſeu
olente Arſace, ſeu invita. Omnino
utem trade. Alioquin ſcito à me im-
eratum eſſe, ut ipſe vinctus adduca-
is, officio tuo privandus. Bagoas igi-
ur ad id quod imperatum fuerat, pro-
ectus eſt cum literis ſigno ſatrapæ ob-
ignatis, quo majorem fidem illis ha-
erent hi qui erant Memphi, & eo ce-
lerius
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

lerius juvenes traderent. Profectus eſt & Oroondates ipſe ad bellum contra Æthiopes, Achæmene quoque ſequ[i] juſſo; qui ſilentio, & cum nihil tale ſu[ſ]ſpicaretur, usque, dum ea quæ indica[-]verat, vera eſſe comprobaret, cuſto[-]diebatur. Iiſdem diebus hæc Memph[i] gerebantur. Statim poſtquam in viam ſe dedit Achæmenes, Thyamis cum jam antiſtitium pleno jure recepiſſet, & propterea primas in urbe teneret, ac e[a] quæ ad funus Calaſiris pertinebant per[-]feciſſet, juſtaque exequiarum patri o[-]mnia intra dies conſtitutos perſolviſ[-]ſet, redibat in memoriam Theagen[is] & Chariclīæ inquiſitionis, quando ja[m] verſari etiam cum extraneis lege pon[-]tificia permittebatur. Poſtquam autem ubique explorans, & ſollicite inqu[i]rens, cognovit eum in ſatrapæ aula[m] traductum eſſe, quanta celeritate p[o]tuit veniens ad Arſacen, quærebat ju[-]venes peregrinos, tanquam ad ipſu[m] cum multis aliis de cauſis pertinente[s], tum quod pater Calaſiris moriens, e[x]trema voce illi omnino inculcaſſet, p[e]regrinis ut provideret, & eos tueret[ur] imperans. Ac ſe illi quidem agere gr[a]-
tia

tias, quod acceptos hoſpitio juvenes peregrinos & Græcos, per hos elapſos dies, quibus verſari in templo non initiatis interdictum erat, humaniter tractaſſet. Petere autem ut ipſi ſuum depoſitum recuperare rurſus liceat. Arſace autem: Miror, inquit, quod cum nobis comitatem & humanitatem teſtimonio tuo tribuas, rurſus inhumanitatis nos condemnes, dum ſtudes ut aut non poſſe, aut nolle proſpicere peregrinis, & convenientibus officiis illos ornare videamur. Non hoc, inquit Thyamis: ſcio enim affluentius hic victuros, quam apud nos, ſi modo manere vellent. Nunc vero cum ſint præclaro genere orti, alioqui autem varios fortunæ inſultus experti, & in præſentia oberrantes, nihil illis potius eſt, quam ut ſuum genus recuperent, & in patriam redeant. Qua in re ut ſim illis adjumento, hæredem me reliquit pater: cum mihi alioqui intercedant cum hiſce peregrinis & alia multa amicitiæ vincla. Recte facis, Arſace ad ipſum, quod omiſſo jurgio & ira, æquitatem objicis: quam magis nobiſcum facere apparebit, quanto dominari,

quam

quam fruſtra proſpicere, ad obtinendum majorem vim habet. Thyamis autem admiratus, Dominaris tu vero, inquit, horum? Quomodo? Jure belli, reſpondit, quod captivos ſervos efficit. Cum igitur intellexiſſet Thyamis, quod de Mitrane dicere vellet, Sed ô Arſace, non bellum (inquit) eſt, ſed pax, ratio præſentis temporis: & illud quidem in ſervitutem redigere, hæc autem in libertatem vindicare ſolet: & illud eſt voluntas tyrannica, hoc vero decretum regium. Denique pacem & bellum, non nominum pondus, ſed ratio & conſtitutio eorum qui utuntur verius judicare ſolet. Quamobrē æquitatem ſi his aſſenſa fueris, melius definire, videberis: cæterum honeſtum & utile, neque in controverſiam venit. Quomodo enim honeſtum tibi eſt, aut conducit, juvenes, & peregrinos, tam furioſe videri, & fateri, te retinere velle? Ad hæc non amplius cōtinuit ſeſe Arſace, ſed id illi accidit, quod omnibus in univerſum amantibus accidere ſolet: Cum occultas eſſe ſuas rationes putant, erubeſcunt: cum ſunt deprehenſi, omnem pudorem amit-

mittunt. Qui latet, cunctantior eſt: qui deprehenſus eſt, audacior efficitur. Quemadmodum & illã conſcia mens redarguebat, & Thyamim aliquid ſuſpicatum eſſe de ſe exiſtimans, non faciens flocci antiſtitem, & antiſtitii dignitatem, omnemque pudorem muliebrem abjiciens, Sed neque (inquit) ea quæ in Mitranem admiſiſtis, vobis condonabuntur. Cæterum tempus erit, quando de interfectoribus illius, & eorum qui una aderant, Oroondates ſumet pœnas. Hos vero non dimittã, qui in præſentia ſunt mea mancipia: paulo poſt vero fratri meo Regi magno, ſecundum legem Perſicam mittentur. Ad hæc rhetoricare quantumvis, juſta & honeſta & utilia fruſtra definiens, quod nullius indigeat is qui habet imperium in aliquem, ſuum arbitrium quodlibet horum eſſe ſtatuens: & ex aula noſtra eveſtigio ſpõte diſcede, ne forte incautius agens, invitus cedere cogaris. Thyamis igitur exibat, deos teſtes invocans: & tantum affirmans, quod hæc bonum finem non eſſent ſortitura: indicare urbi, & eam in auxilium advocare

 cogi-

cogitans. Arſace autem: Nihil cu tuum antiſtitium, cum dixiſſet: Am ſolum reſpicit antiſtitium, potien ſolatium: in thalamum ſecedens, Cybelen accerſens, de præſentibus r tionibus deliberabat. Etenim jam al quo modo & fugam Achæmenis n comparentis in ſuſpicionem vocaba Cybele, ſi quando percontaretur & i quireret de Achæmene, varios & al tempore alios prætextus comminiſc te, & omnia magis quam ut ad Oroo datem eum venturum eſſe crederet, i perſuadente. Veruntamen non omn no ad extremum fidem faciebat, ſ jam propter diuturnitatem tempo illi fides non habebatur. Tunc igitu Quidnam faciemus, dicebat, ô Cyb le? Quæ tandem erit ratio, qua me iis quæ circumſtant, extricare poſſi Nam amor non remittit quicquam, ſ magis intenditur, tanquam materi juvene hoc, magno cum impetu a cenſa. Ille autem eſt & ferox, & int ctabilis, & qui humanior eſſe pri quam nunc videbatur. Tunc quid fraudulentis pollicitationibus me c ſolatus: nunc autem omnino eti

ma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

manifeſte noſtra recuſans poſtulata. Quod me magis perturbat, ne forte de Achæmene quæ ſuſpicor ipſe quoque audierit, atque ita magis rem refugiat ac reformidet. Enimvero præ omnibus me angit Achæmenes, qui nunc ad Oroondatem profectus eſt, aut perſuaſurus illi fortaſſe, aut non omnino credibilia dicturus. Videam ego modo Oroondatem: unas blanditias, & lacrymulam unam Arſaces non ſuſtinebit. Magnam ad faciendam fidem viris, habent vim & faſcinum, muliebres & familiares aſpectus. At illud eſt acerbiſſimum, ſi non potita Theagene, antevertar accuſatione: aut fortaſſis etiam pœna, ſi quid audierit Oroondates priusquam ipſum videro, aut allocuta fuero. Quamobrem Cybele omnem move lapidem, omnem inveni machinam, videns in extremū periculum res noſtras deveniſſe: & ſimul cogitans, quod cum de me ipſa deſperarim, haud quaquam aliis ſim parſura. Prima ſiquidem fructum capies ex tui filii conatibus: quos quomodo ignorare potueris, conjectura aſſequi non poſſum. Cybele autem:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Quod ad filium meum, inquit, atti-
net, & fidem meam erga te, domina,
non vera te opinari, re ipſa cogno-
ſces. Porro cum ipſa tam ſegniter cu-
res tuum amorem, non eſt quod con
feras culpam in alios, qui vacui ſunt à
culpa. Neque enim ut domina impe-
ras, ſed ut ſerva blandiris adoleſcen-
ti. Quæ initio quidem recte fortaſſ
fiebant, cum tenero & juvenili anim
eſſe putabatur. Poſtquam vero exur
git contra amaſiam, experiatur te, &
agnoſcat ut dominam, & flagris cæſu
ac tormentis excruciatus, ſupplex tu
voluntati ſe ſubjiciat. Conſueverun
enim adoleſcentes, cum coluntur, de
ſpicere: vi autem coacti, cedere. Quã
obrem & hic faciet pœnis adactus
quæ antea negabat, blande & lenit
tractatus. Videris tu quidem recte d
cere, inquit Arſace: cæterum quom
do ferre poſſem, oculis meis videns i
lud corpus cædi, aut alio quocunqu
modo affligi? Rurſus, inquit ipſa, mo
litie diffluis, quaſi non ſit futurum,
& ipſe paucis tormentis adhibitis, m
liora amplectatur: & tu paululum e
cruciata conſequaris omnia ex ſente
ti

tia. Atqui licet neque oculis dolorem accerſere ex iis quæ fient, ſed illo EUphrati tradito, & puniri juſſo tanquam ob aliquod delictum, abeſſe à ſpectaculo quod te dolore afficeret (auditus enim, aſpectu ad commovendum dolorem minus eſt efficax) & ſi illum ſententiam mutaſſe ſenſerimus, rurſus pœna tanquam reſipiſcentem eximere. Paſſa eſt ſibi perſuaderi Arſace. Amor enim ubi deſperat, amato nihil parcit: & repulſam in vindictam convertere gaudet, & accerſito ſupremo eunucho, ea quæ decreverat imperavit. Ille autem & natura eunuchorum zelotypia laborans, & jampridem infenſus Theageni, ob ea quæ videbat & ſuſpicabatur, ſtatim eum in vincula ferrea conjecit, & affligebat fame & verberibus, in habitaculo tenebroſo concluſum: & ſcienti quidem, ſed tamen aſſimulanti inſcitiam, & quærenti cauſam, nihil reſpondens, quotidieque pœnas intendens, & magis quam volebat Arſace, ac præceperat, excrucians, neque ullum introgredi ſinens, præter ſolam Cybelen. ſic enim imperatum fuerat. Illa vero perpetuo ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

niebat, & alimenta ſe illi clam inferre ſimulabat, tanquam miſerans illius ſortem, & propter familiaritatem quæ ſibi cum eo interceſſerat, deplorans: re ipſa autem, quid haberet animi in præſenti fortuna, & ſi remitteret aliquid & mollior fieret tormentis, explorans. Ille autem magis virum ſe præbebat, & tunc præcipue repugnabat conatibus: corpus quidem affligi ſinens, cæterum animos caſtitatis conſcientia attollens: & glorians in illa fortuna, ac exultans, quod cum maximam partem affligeret, præcipue præſtantiſſimæque gratificaretur: inſuper occaſione declarandæ benevolentiæ erga Charicliam oblata. Tantum ſi ſciret hæc illa, optime ſecum agi exiſtimans: & continue Charicliam, lucem & animam & vitam appellans. Quod cum etiam Cybele videret, & quamvis cõtra ſententiam Arſaces (ex qua quoq; leviter Theagenem affligi vellet audiebat, ut non ad mortem, ſed ad coactionem traditum) ipſa ut pœnæ intenderentur Euphrati renunciaret, neque ita ſe quicquam proficere ſentiret, ſed omnino res deſperata fuerat;
&

& ipſa præter ſpem experientia edocta, quibus in malis eſſet, intelligeret: nunc quidem pœnam ab Oroondate, ſi hæc audiſſet ex Achæmene, jamjam expectans: nunc vero, ne antea mortem ſibi conſciſceret Arſace, territa amoris deprehenſione, metuens, ſtatuit niti contra ea quę illi incumbebant, & magno quodam malo peracto, aut exequi ea quæ Arſace vellet, & in præſentia expectatum ab illa evitare periculum; aut argumenta omnium negociorum tollere, necem ſimul omnibus moliens animo. Atque ita ad Arſacen ingreſſa, Ludimus, inquit, operam, domina. Neque enim quicquam remittit ferox ille, ſed ſemper audacior efficitur, Charicliam ſemper in ore habens, & illius appellatione tanquam blanditiis ſe conſolans. Ultimam igitur, ſi placet, ancoram (ut dicitur) jaciamus, & eam quæ eſt impedimēto è medio removeamus. Si enim cognoverit eam interiiſſe, conſentaneū eſt fore ut mutata ſententia aſſentiatur noſtræ voluntati, cum prorſus deſperaverit de illius amore. Rapuit id quod dictum fuerat, Arſace: cum zeloty-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

piam, qua jampridem laborabat, ira propter ea quæ dicta fuerant intendiſſet, &, Recte mones, inquit. Mihi curæ erit, ut jubeam hoc piaculum tolli. Quis autem erit qui obtemperabit? reſpondit Cybele. Cum enim omnia ſint in tua poteſtate, interimere tamen abſque judicio magiſtratuum Perſicorum, legibus eſt prohibitum. Opus igitur erit, ut laborem & moleſtiam ſuſcipias, in confingendo crimine & accuſatione contra puellam. Præterea incertum eſt, an ſimus cauſam probaturi. Sed ſi videtur (omnia enim tua cauſa & audere & ſuſtinere ſum parata) veneno inſidias exequar, & potione fuco facto adverſariam è medio tollam. Approbavit hæc Arſace, & facere jubebat. Illa autem ſtatim aggreſſa eſt ad factum: & cum deprehendiſſet Charicliam in lamentis & lacrymis, & quid aliud quam lugentem, ac quomodo è vita migraret cogitantem (jam enim ſubſenſerat Theagenis fortunam, quamvis Cybele initio varie dolis eam falleret: & quod non appareret, neque veniret ſolito more in conclave, ſubinde alios atque alios

præ-

prætextus fingeret) O miſera, dicebat. An non deſines te macerare, & fruſtra conſumere? Ecce tibi jam & Theagenes emittitur, & veniet hodie ad veſperam. Domina enim, quæ ob quoddam illius erratum in miniſtrandi munere paululum fuerat commota, & concludi juſſerat, hodie ſe illum emiſſuram promiſit, feſtum quoddam patrium celebratura, ſimul etiam precibus meis adducta. Quamobrem conſurge, ac te recipe, cibum una nobiſcum tandem aliquando capiens. Quomodo autem tibi credere debeam? inquit Chariclia. Nam conſuetudo tua me continue mendaciis fallendi, fidem iis quæ à te dicuntur adimit. Cybele autem: Per deos, inquit, omnes jurο, omnino fore ut omnia tibi ſint expedita hodie, & ut ab omni cura deinceps vacua ſis futura: modo ne te ipſã ante interimas, cum jam tot diebus à cibo abſtinueris: ſed deguſta utique obediens nobis, eà quæ nunc tempori ſunt parata. Vix ſane, ſed tamen parebat Chariclia: fraudem quidem uſitatam illi ſuſpicans: Cæterum jurijurãdo ex parte aſſentiens, & ſuavitatem eo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rum quæ promiſſa fuerant, lubens recipiens. Quæ enim expetit animus, libenter credit. Recumbentes igitur comedebant. Et cum Auræ miniſtranti, & poculis infuſum vinum porrigenti, ut prius Chariclıæ afferret, Cybele nutu ſignificaſſet, poſt illam ipſa viciſſim accepto poculo bibebat. Necdum erat totum epotum, cum jam æſtuare anus videri, & eo quod ſuperfuerat effuſo, torvis oculis ancillam intueri, & vulſionibus ac inflammationibus acutiſſimis premi. Inceſſit autẽ horror & perturbatio Charicliam, & erigere illam conabatur. Inceſſit & alios, qui aderant præſentes. Malum enim, ut apparebat, omni jaculi impetu celerius eſt, tabifico veneno tinctum, & vel ad juvenem & florentem ætate interimendum ſatis viriũ habet. Tunc autem, cum in ſenili & jam effœto corpore verſaretur, celerius quam dici poteſt in præſtantiſſimas partes permanabat. Itaque anus ita conſumebatur, & membra vulſionibus remiſſis, motu omni deſtituebantur ac diſſolvebantur, & color niger ſuperficiei cutis inducebatur. Sed erat, ut exiſtimo,

mo, vel veneno ipſo animus fraudulentus acerbior. Siquidem Cybele jam efflans animam, dolos non intermittebat, ſed partim nutibus, partim interruptis & morientibus vocibus ſignificabat Chariclиã eſſe, quæ illi ſtruxiſſet inſidias. Itaque anus extremum ſpiritum edebat: & ſimul Chariclia vincta detinebatur, & ad Arſacen continuo ducebatur. Hac vero quærente, utrum venenum ipſa paraſſet: & ſi nollet verum fateri, cruciatus ac tormenta minitante: novum erat Chariclia inſpicientibus ſpectaculum. Neque enim triſtis aut aliquid præ ſe ferens, quod degenerem animum argueret, ſed ridens venit in conſpectum, & ludibrio habens præſentia negotia: partim propter conſcientiam recte factorum, calumniam negligens: partim gaudens, ſi Theagene non amplius ſuperſtite eſſet moritura: & quaſi in lucro poſitura nefarium facinus, quod ipſa ne ſe admittere ſtatuerat, aliis conficientibus. Et O præclara inquit, Si quidem vivit Theagenes, dico me eſſe inſontem hujus cædis. Sin aliquid illi accidit, tuis impiis conſiliis, nihil eſt tibi opus,

opus, ut ullis tormentis à me confeſſionem extorqueas, Habes me, quæ ſuſtuli eam quæ te enutriit, & ad pulcherrima facta inſtituit, ac interfice ſine ulla cunctatione. Nihil enim tantopere eſt cordi Theageni, qui tuos ſceleratos conatus, optimo jure averſatus eſt. In furorem verterunt hæc Arſacen: & cum illam colaphis cædi juſſiſſet, Ita quemadmodum eſt vinctam ducite (dicebat) piaculum hoc, ut illi oſtendatis, in ſimili ſtatu eſſe pro dignitate præclarum illius amaſium: & cuilibet membro vinculis injectis, Euphrati quoque iſtam tradite, ut cuſtodiatur ad craſtinum diem, & capitali pœna judicio magiſtratuũ Perſicorum damnetur. Cum autem jã duceretur, puella quæ erat à poculis Cybelæ (erat autem altera ex Ionicis mancipiis, quæ initio juvenibus in viſum obſequii ab Arſace donata fuerant) ſive quodam modo commota benevolentia erga Chariclíam, propter familiaritatem & conſuetudinem, ſive divina voluntate impulſa, collacrymavit, & vehementius ingemiſcens: O miſeram, inquit, quæ omnino eſt à culpa

culpa vacua. His vero qui circumſtabant admirantibus, & perſpicue quid vellet dicere, proferre cogentibus, ſe dediſſe Cybelæ venenum confitebatur, & accepiſſe ab illa ipſa, ea conditione ut Charicliæ daret: deinde ſeu perturbatione ex re inuſitata anticipatam, ſeu inhibitam à Cybele, quæ ut prius daret Charicliæ innuerat, permutaſſe pocula, & anui obtuliſſe id in quo venenum fuerat. Ducebatur igitur recta ad Arſacen in lucro ponens, ſi à crimine vacua Chariclia inveniretur. Generoſæ enim indolis & vultus commiſeratio, etiam barbaricum genus ſubire ſolet. Cumque eadem dixiſſet ancilla nihil proficiebatur: ſed ipſam quoque conſciam & adjutricem eſſe dicens Arſace, in vincula conjici, & cuſtodiri ad judicium præcepit: at primates Perſarum, in quorum poteſtate conſilia de Rep. & judicia & pænarum determinationes continebantur, nunciis dimiſſis, ad judicium in ſequentẽ diem convocabat. Et cum multo mane venientes conſediſſent, accuſabat Arſace, veneficii crimine, omnia ut geſta fuerant narrans, & identidem illa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

crymas, quod nutricem, & eam quæ illi omnibus rebus fuiſſet precioſior, & maxima benevolentia erga ſe præditam, amiſiſſet, provocans ad ipſos judices teſtes, quod cum peregrinam recepiſſet, ac omnia humanitatis officia illi impertiviſſet, talibus ab illa injuriis gratiæ loco afficeretur. In ſumma, illa quidem fuerat acerrima accuſatrix, nihil autem reſpondebat Chariclia: ſed rurſus etiam confitebatur crimen, & quod venenum dediſſet affirmabat: addens inſuper, quod & Arſacen libenter ſuſtuliſſet, niſi anticipata fuiſſet: aliaque præterea, Arſacen directe conviciis onerans. Cum enim omnes ſuas rationes noctu in carcere cum Theagene communicaſſet, ac illius viciſſim audiviſſet: pactaque eſſet, ut, ſi oporteret, omne genus mortis quod decerneretur, ſponte adiret, ac diſcederet è vita moleſtiarum plena, & errore irrito, & fortuna implacabili, denique cum illi ultimo (ut eſt conſentaneum) amanter valedixiſſet, moniliaque cum illa expoſita, quæ alioqui ſemper & occulte ferre ex induſtria ſolita fuerat, tum intra veſtem

utero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

utero ſuccinxiſſet, quaſi quædam juſta exequiarum ſecum ferens, omne crimen, omnemque mortem cujus inſimulabatur, confitebatur, & non inſimulata nihilominus ipſa comminiſcebatur. Quam ob cauſam judices, neque cunctati, parum aberat quin illam atrociori, & Perſico ſupplicio ſubjicerent: veruntamen fortaſſe quodãmodo commoti aſpectu, ac juvenili & invicta forma, ut igne cremaretur decreverunt. Rapta eſt igitur continuo à tortoribus, & paululum extra murum ducebatur, præcone quod propter veneficium ad rogum duceretur continue proclamante, & magna multitudine hominum præterea ex urbe ſequente. Quidam enim ipſi eam viderant cum duceretur, quidam vero ex auditu & rumore, qui celerrime urbem pervaſerat, properabant. Venit autẽ & Arſace, & ſpectatrix de muro fiebat. Acerbum enim illi eſſe videbatur, ſi ſe aſpectu ſupplicii Chariclię nõ exſatiaſſet. Poſtquam autem rogum maximũ tortores extruxerunt, & flammis ſubjectis clare ſuccenderunt, paululum ſibi concedi temporis Chariclia, ab his qui

qui trahebant, cum petiiſſet, & ſe ſponte rogum conſcenſuram promiſiſſet O ſol, exclamavit, & terra, beatique quicunque ſupra terram eſtis, & infra terram hominum ſceleratorum inſpectores & vindices, quod ſim inſons eorum quorum inſimulor, vos eſtis teſtes. Sponte autem me laturam mortem, propter intolerabiles animi dolores, benigne clementerque ſuſcipite. De hoc vero piaculo Arſace, quæ ſe ſceleratis factis polluit, & adultera eſt & hæc ut meo ſponſo me privet facit, quamprimum ſumite pœnas. Hęc cum dixiſſet, omnibus quiddam exclamantibus ad ea quæ dicta fuerant, & aliis inhibere pœnam ad aliud judicium adornantibus, aliis jam conantibus, prævertens rogum conſcendit: & in medium ſeſe conferens, diu intacta ſtetit, circumvagante potius igne quam appropinquante, & nihil nocente, ſed cedente, in quam partem ſe Chariclia conjeciſſet, ac ut illuſtraretur tantum circumſtante ſplendore, magis ob pulchritudinem conſpicua, & quaſi in igneo thalamo nubens efficiente. Illa autem nunc in hanc, nunc in aliã partem

tem rogi tranſiliebat, admirans illud quod fiebat, & ad mortem accelerans: cæterũ nihil proficiebat, ſemper dante locum igne, & tanquam ad illius motum refugiente. Tortores autem non remittebant quicquam, ſed magis etiam tum incumbebant (Arſace quoque nutibus minacibus imperante) ligna congerentes, & fluviatilem atundinem cumulantes, ac omni ratione flammam alentes & concitantes. Sed nec ita quicquam proficiebatur, ſed magis urbs perturbabatur: & divinam opem eſſe exiſtimans, Munda eſt muliercula, inſons eſt muliercula, exclamabat. & accedentes plerique, tortores à rogo repellebant: Thyami incipiente, & populo ad auxilium ferendum, animum addente (jam enim & ille advenerat, immenſo clamore id quod fiebat indicante) & Charicliam eripere cupientes, proxime quidem accedere non audebant, ſed ut ipſa rogo excederet puellæ imperabant. Non enim quicquam periculi eſſe metuendum ei quæ in igne verſata ſit, ſi eum relinquere voluerit. Quæ videns & audiens Chariclia, & ipſa putans ſe di-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vino præſidio defenſam eſſe, ſtatuit ſe non ingratam eſſe debere erga numen, nec rejicere beneficium: & exiluit è rogo: ut urbs præ gaudio ſimul & ſtupore magnũ clamorem, & conſonantem tolleret, ac magnos deos invocaret: Arſace vero nõ compos ſui ipſius, deſiliret ex muris: & per portulam excurrens, cum magna caterva ſtipatorum, & proceribus Perſarum, injiceret ipſa ChariclIæ manus: & populum proterve aſpiciens, Non pudet vos, diceret, ſceleratam mulierem, & veneficam, & authorem cædis in ipſo facinore deprehenſam, & confeſſam, conari pœnæ eripere? cum quidem interim dum ſceleſtæ mulierculæ opẽ fertis, ſimul Perſarum legibus, & ipſi regi, & ſatrapis & proceribus ac judicibus reſiſtatis: inde fortaſſe, quod non conflagravit, ad miſericordiam errore quodam flexi, & diis eventum illum aſcribentes. An non tandem redeuntes ad meliorẽ mentem, intelligetis, quod hoc ipſum magis illius veneficium confirmet, cui tanta ſit præſtigiarum copia, ut etiam ignis viribus repugnare poſſit? Convenite, ſi videtur, in con-

ci-

cilium craſtino die, quod ex vobis publice conſtabit: ibi cognoſcetis & ipſam confiteri, & à conſciis quos asſervo in cuſtodia, convinci. Simulque abducebat ipſam, collo inhærens, & ſtipatores removere confertos ut in turba imperans. Illi autem partim indignabantur, & reſiſtere cogitabant: partim cedebant, aliquo modo ſuſpicione veneni adducti: quidam etiam metu Arſaces ac illius potentiæ deterrebantur. Ac Chariclia quidem EUphrati iterum traditur, rurſusque in plura vincula conjiciebatur, ad ſecundum judicium & ſupplicium aſſervanda: in lucro maximo in adverſis rebus ponens conſuetudinem Theagenis, & facultatem rationes ſuas illi enarrandi. ab Arſace enim & hoc ad augendam pœnam excogitatum fuerat, quo juvenes tanquam illis illudens excruciaret, ut in uno carcere concluſi, ſpectatores eſſent mutuo ſuarum calamitatum, dum vinculis & cruciatibus affligerentur. Sciebat enim, quod dolor ejus qui amatur, magis amantem quam ſuus excruciat. At vero iis factum hoc, conſolationis loco potius erat, & in ſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

milibus doloribus verſari lucrum ducebant: ſi alteruter ex ipſis minus cruciatuum ſuſtineret, victum ſe eſſe ab altero, & quaſi inferiorem ac languidiorem in amore exiſtimans. Licebat vero illis verſari ſecum, & mutuo ſe conſolari, confirmareque, ut fortiter & generoſe fortunam quę accidat, & propter pudicitiam & fidem erga ſe mutuam adita certamina uterque ferrent. Cum igitur multa usque ad nocturnum tempus inter ſe colloquerentur ejuſcemodi, qualia conſentaneum eſt eos eſſe locutos, qui poſt illam noctem amplius de colloquio deſperaſſent, & ſe conſuetudine mutua quoad fieri potuit exſatiaſſent: ad extremum in miraculum illud, quod circa rogum acciderat, animum intenderunt. Ac Theagenes quidem deorum benevolentiæ cauſam acceptam ferebat, qui averſati fuiſſent injuſtam Arſaces calumniam, & miſerti innocentis ac nihil promeritæ: Chariclia vero ambigere videbatur. Nam iſta quidem inuſitata ratio ſalutis, inquit, divino quodam beneficio omnino contigiſſe videtur. Cæterum hujuſmodi calamitatibus affligi, ſine

ſine ulla intermiſſione, ac tormentis cruciari variis, ac ſupra modum, horum eſſe qui divinitus affligantur, & in majus odium incurrerint. Niſi forte ſit aliquod miraculum Dei ſecretius, qui in extrema pericula conjiciat: & ubi nihil ſpei ſit reliquum ſervet. Hæc cum adhuc diceret, Theagene ut in bonam partem interpretaretur adhortante, & ut magis pie ſentiret, ac reſipiſceret admonente: Propitii nobis eſtote dii, exclamavit. Quale enim nunc mihi ſomnium (ſeu viſum fuit) in mentem venit, quod cum priori nocte vidiſſem, tunc quidē neſcio quo modo exciderat animo: nunc vero in memoriam illius redii. Somnium vero verſus erat, in metri rationē aptatus. Verſum autem expoſuit diviniſſimus heros Calaſiris: cujus talis quędā fuit ſtructura:

Pone metū flāmæ, Pantarbes freta medela:
Res facilis Parcis, prodigioſa licet.

Theagenes quoque concuſſus eſt, non ſecus ac ii qui divino ſpiritu concitantur, quantumque concedebant vincula, proſiluit, & Benigni ſitis in nos dii, exclamavit. Nam ego etiam poëta ex recordatione efficior, & oraculum

quoddam mihi à ſimili vate, (ſeu Calaſiris fuit, ſeu deus aliquis Calaſiris forma apparens) editum eſt: videbaturque talia dicere:

Ad terram Æthiopum venies, comitante puella,
Vinclis Arſaces craſtinus effugiens.

Quod quidem ad me attinet, quorſum tendat oraculum conjicere poſſum. Terram enim Æthiopum, eorum qui ſub terra ætatem degunt, dicere videtur. Una autem cum puella, id eſt cum Proſerpina cohabitaturum: & ſolutionem ex vinculis, hinc ex corpore diſceſſum. Tibi autem quidnam dicit verſus, qui ex contrariis ſibi conſtat? Nomen quidem Pantarbe, omnia metuens ſignificat: cæterum promiſſum vult, non metuendũ eſſe rogum. Tum Chariclia: Suavium, inquit, meum Theagenes, conſuetudo verſandi in calamitatibus effecit, ut omnia in deteriorem partem accipias, & conjectura interpreteris. Solẽt enim fere homines, ad rationem eorum quæ accidunt accommodare animum. Cæterum meliora quam tu exiſtimas, indicare mihi ea quæ vaticinio prædicta ſunt viden-

tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tur,ut puella fortaſſe ſim ego,cum qua te patriam meam Æthiopiam conſcenſurum eſſe promiſſum eſt,cum Arſacen & illius vincula effugeris. Quomodo autem id ſit futurum,neque nobis manifeſtum eſt,neque incredibile: diis vero poſſibile eſt, & curæ erit iis qui vaticinia reddiderunt. Nam prædictio quæ ad me pertinet, jam ut ſcis voluntate illius perfecta eſt,& vivo in præſentia,de qua jam prorſus deſperatum fuerat. Atque adeo cum ſalutem meam revinctam mecum portarem, tunc quidem ignorabam : nunc vero ut mihi quidem videtur, intelligo. Cũ enim indicia mecum expoſita , etiam temporibus quæ præterierunt geſtare ex induſtria ſolita fuiſſem, tunc magis judicio de me futuro,quod ultimú fore expectabam,occulte utero illa ſuccinxeram, ſi quidem ſervarer, victum & res neceſſarias ſuppeditatura : ſin aliquid mihi accidiſſet , ornamenta ultima & juſta exequiarum futura. Inter hæc Theagenes , quæ ſunt monilia magno ſumptu conſtantia , & lapides Indici & Æthiopici valde precioſi: eſt etiam quidam annulus, dono datus a

patre meo matri, tum cum illi deſponderetur, lapidem qui vocatur Pantarbe, in pala inſertum habens, & literis quibuſdam ſacris pictus: denique cæremonia quadam, ut videtur, diviniore plenus: à qua conjector vim aliquã lapidi accedere, quæ ignem depellat hoc iis qui illum habent, ut nullo ſenſu, nec detrimento in flamma afficiantur, dono dantem. Quæ & me forſitan voluntate divina ſervavit. Hęc & conjicere poſſum, & ſcire ex eo quod diviniſſimus Calaſiris mihi ſuggeſſit: cũ eadem & dici & doceri, iis notis quibus eſſet inſignita expoſita mecum faſcia, nuncvero uterum meum obvolvens, ſæpius narrare ſolitus fuerit. Iſthæc magis probabilia ſunt, & vera, & cum beneficio quod tibi contigit convenientia, inquit Theagenes: cæterum ex craſtini diei periculis, quænã alia Pantarbe nos liberabit? Neque enim utique immortalitatem (utinam tamen) ut vim ex antipathia depellendis rogis, promittit: ſcelerata Arſace, ut conjecturam facere licet, alium quendam & magis novum pœnæ modum in præſentia excogitante. Atque
uti-

utinam ſimul ambos, & uno genere mortis, & eadem hora condemnaret: non mortem profecto hoc eſſe ducerem, ſed ab omnibus malis requietem. Chariclia autem: Ades animo, inquit. Pantarben aliam habemus, ea quæ ſunt nobis vaticinio prædicta. Ac diis confidentes, ſervabimur jucundius: & ſi opus fuerit, majore cum pietate patiemur. Hi quidem in horum conſideratione verſantes, & nunc lugentes, magisque excruciari & anxium eſſe alterum alterius cauſa quam ſua affirmantes, nunc vero ultimis obteſtationibus ſeſe mutuo obſtringentes, & quod usque ad mortem ſervaturi eſſent ſibi fidem in amore, per deos & præſentem fortunam jurantes, ita tempus tranſigebant. Bagoas autem, & equites cum illo miſſi quinquaginta, multa nocte, ſomno omnia detinente, Memphim perveniunt. Et cum eos qui erant ad portam ſilentio excitaſſent, & quinam eſſent, dixiſſent, & cogniti eſſent, in aulam ſatrapæ propere & confertim ingrediuntur. Ac equites quidem Bagoas ibi relinquit, domicilia ſatrapica illis cingens, ut ſi forte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

exiſteret aliquis reſiſtendi conatus, ad defenſionem eſſent parati. Ipſe vero per quandam januam vicinam portæ, ignotam multitudini, cum infirmas fores parvo negocio emolitus fuiſſet, & ei qui ibi habitabat, ſe indicaſſet, atque ut ſilentio premeret, imperaſſet, ad EUphratem conſuetudine & peritia locorum accelerabat, adhuc etiam tum paululum lucente luna. Cumque illum deprehendiſſet in lecto, excitavit de ſomno, & tumultuantem, & Quis hic eſt? clamantem, compeſcuit Bagoas: Ego, dicens: ſed lumen inferri jube. Advocato igitur puero, qui erat aſſidue circa illum, lychnum accendere, ita ut alios dormire ſineret, juſſit. Poſtea vero quam venit puer, & in candelabrum impoſito lychno diſceſſit, EUphrates tum dicebat, Quidnam calamitatis novæ portendit tuus ſubitus & inopinatus adventus? Ille autẽ: Non multis, inquit, verbis eſt opus, ſed has literas acceptas lege, & ante hoc ipſum ſymbolum ſigni cognoſce: & quod Oroondates ſit is qui dat mãdata, fidem habe: quodque ea quæ ſunt imperata, conducat exequi, ipſe

prius

prius apud animum æſtima. Cum itaque EUphrates accepiſſet epiſtolas, & utramque percurriſſet, Arſace quidem, inquit, lugebit, & in præſentia eſt in extremo periculo, cum febri quadam tanquam divinitus immiſſa pridie tentata eſſet, & acutus calor ſucceſſiſſet, qui illã hactenus detinet, & exiguam ſpem quod ſuperſtes eſſe poſſit relinquit. Ego autem has ne quærenti quidem & poſtulanti darem, quæ potius ipſa moreretur, & nos una perderet, quam ſponte juvenes hos traderet. Tu vero ſcias, te per tempus adveniſſe, & acceptos peregrinos abducas, ac pro virili parte ad auxilium illis ferendũ, ſtudium tuum afferas. Ac miſere illorum omnino qui miſeri ſunt ac infœlices, & ſexcentos cruciatus ac tormenta, me quidem invito, cæterum ab Arſace juſſo ſuſtinuerunt: alioqui, ut videtur, bono genere nati, & quod me res ipſa & experientia docuit, omnibus in rebus modeſti. Atque hoc dicto, ducebat eum ad carcerem. Cæterum Bagoas cum vidiſſet juvenes captivos, quamvis jam cruciatibus exhauſtos & attenuatos, obſtupuit admira-

mira-

miratione proceritatis & pulchritudinis. Illi autem, hoc illud eſſe exiſtimantes, ac intempeſta nocte Bagoam venire, ad judicium capitale & ultimum eos adducturum, paululum ſunt perturbati. Deinde erecti, læto & exporrecto vultu, quod nihil curarent, & magis lætarentur, manifeſtum indicium iis qui aderant dabant. Jam autem Euphrate appropinquante, ac manus admovente, & ligna quibus vincula fuerãt concluſa, eximente, Theagenes: Euge piaculum Arſace, exclamavit. Nocte ac tenebris ſua nefaria facinora ſe abſconditurum putat: cæterum acris eſt juſtitiæ oculus in redarguendo, & in occultis, abſconditis, & nefandis rebus in lucem proferendis. Sed vos ea quæ imperata ſunt facitis, & ſive ignis, ſive aqua, ſive gladius in nos eſt decretus, eandem ſimul & unam mortem utrique largimini. Petebat hæc eadem quoque Chariclia. Illacrymantes igitur eunuchi (intellexerant enim taciti, ea quæ dicta fuerant) cum ipſis vinculis eos educebant. Poſtea vero quam domiciliis ſatrapæ ſunt egreſſi, Euphrates

eo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

æo loci manſit. Bagoas autem, & equites, dempto onere vinculorum juvenibus, & iis tantum quæ illos cuſtoditura, non cruciatura fuerant, relictis, & utroque in equum ſublato, ipſos in medio collocatos in orbem ſtipantes, quanta celeritate potuerunt Thebas proficiſcebantur. Cumque quod ſuperfuerat noctis ſine ulla intermiſſione itineri tribuiſſent, & poſtridie usque ad horam fere tertiam nusquam genu flexiſſent, radiorum ſolis fervorem, veluti æſtivo tempore in Ægypto, non amplius ferentes, & exhauſti inſomnia: magis vero Charicliam continua jactatione equitandi defeſſam videntes, ſtatuerunt aliquo adequitantes recreare ſeſe, reficere & equos, & puellæ reſpirandi ſpatium dare. Erat autem ripa quædam & promontorium Nili, circa quam à recto fluxus perpendiculo aqua reciprocata, & in gyrum ſemicirculi inflexa, & ad oppoſitum locum deflexionis converſa, tanquam ſinum quendam Epiroticum efficiebat, id quod circumſcribebatur, multa pratenſi herba, ut qui totus eſſet irriguus, plenum: multa præ-

terea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

terea gramina, paſtionem pecudibu
& paſcua pinguiſſima, ſponte feren
tem: arboribus Perſæis & ſycomoris
& aliis quæ Nili ſocietate & aliment
gaudent, contectum & adumbratum
Ibi Bagoas, una cum his qui cum e
erant, immoratus eſt, arboribus ten
torii loco uſus: cibumque ipſe ſum
pſit, & Theageni cum Chariclia im
pertitus eſt: renuentes primum, co
gens: & ſupervacaneum eſſe cibum ca
pere ſtatim morituros dicentibus, per
ſuadens, quod nihil ejuſcemodi even
turum eſſet affirmando: & quod no
ad mortem, ſed ad Oroondatem du
cerentur, edocendo. Jam autem in
tenſo æſtu meridiei relaxato, ſole no
amplius vertici imminente, ſed in la
tera, & à partibus occidentalioribu
radios conjiciente, & Bagoa ſeſe a
iter apparante, advenit quidam eque
ex perpetuo curſu (ut videbatur) an
helans ipſe, ac ſudore manantem e
quum ægre ſuſtinens: & cum quidd
ſeorſim Bogoæ dixiſſet, quieſceba
Ille autem aliquandiu humi defix
vultu, & quaſi cogitatione ea quæ di
cta fuerant expenderet: Hoſpites, in
qui

quit, adeſte animo, pœnas vobis dedit hoſtis, mortua eſt Arſace, laqueo ſe ſuſpendens, poſtquam vos diſceſſiſſe nobiſcum audivit, & neceſſariam mortem ſpontanea antevertit. Nam non effugiſſet ab Oroondate & à Rege ſupplicium, ſed aut interfecta fuiſſet, aut in reliqua vita perpetua ignominiæ nota haudquaquam caruiſſet. Nunc autem hæc ſignificat & nunciat EUphrates. Quare confidite, & bono eſte animo, qui nulla injuria, ut exacte cognovi, quenquam laceſſiveritis: ea vero quæ vos injuria affecit, ſublata ſit. Hæc dicebat Bagoas aſtans, non recte quidem pronuncians linguam Græcam, & multa adulterina parum apte coagmentans: dicebat tamen, cum ipſe gaudens, propterea quod protervitatem Aaſaces tyrannice viventis graviter tuliſſet: tum etiam juvenes confirmans, & conſolans. Sperabat enim, quod maximi faciebat, ſuum ſtudium Oroondati egregie probatum iri, ſi ſervaſſet ipſi adoleſcentem incolumen, qui omnem aliam turbam ab obſequiis, adumbraturus eſſet: ac puellam invicta forma, uxorem illius

poſt

poſt Arſaces mortem futuram. Gau
debant & Theagenes cum Charicli
illo nuncio, deos magnos & juſtitiam
invocantes. Neque ſe quicquam a
cerbi paſſuros eſſe deinceps, etiamſi a
ſperrima fortuna illos excepiſſet, arbi
trabantur: inimiciſſima illis, jacente
Sic omnino ſuave quibuſdam eſt, ve
perire, dummodo inimicorum inter
necione pereundum ſit. Cum auten
jam crepuſculum ad leniorem fla
tum diffunderetur, & ad profectio
nem commoditate auræ invitaret
profecti inde, iter habebant illa ipſ
veſpera, & continua nocte, & ſequen
tis diei matutino tempore, accelerar
tes ut Thebis Oroondatem, ſi fie
poſſet, deprehenderent. Cæterum ill
non ſucceſſit. Sed cum quidam ex e
xercitu fuiſſet illis obviam, & quo
Thebis egreſſus eſſet ſatrapa nuncia
ſet, quodque ipſe miſſus eſſet ut omne
milites armatos, etiamſi qui eſſent i
præſidiis relicti, cogeret, & ut Syene
accelerarent hortaretur: omnia eni
plena eſſe tumultu ac perturbatione
& metuendum ne urbs ſit capta: ſatr
pa quidem tardius veniente, Æthiop
co a

co autem exercitu tanta celeritate ad vim inferendam uſo, ut nuncii famam adventu præverterit: deflectens de itinere Thebas inſtituto Bagoas, Syenen proficiſcebatur. Jam autem appropinquans, in Æthiopicas inſidias, & manum juvenum armatorum incidit: qui miſſi fuerant, ut eſſent ſpeculatores, & ſecuritatem itineris toti exercitui explorando præſtarent: tunc vero propter noctem & inſcitiam locorum (id enim fuerat illis imperatũ, ut cũ à ſuis remotius diſceſſiſſent, ubicunque cõmodum eſſet inſidias occuparent) quoſdam vepres ad fluvium ſubeuntes, ſimul & ſibi præſidii & hoſtibus inſidiarum faciendarum cauſa, inſomnes ad illam veprium quaſi munitionem excubabant. Primo itaque diluculo cum ſenſiſſent Bagoam & equites cũ ipſo præterire, & quod pauci eſſent diſpexiſſent, paululumque eos præterequitare ſiviſſent, & nullos alios ſubſequi certo cognoviſſent, ſubito ex palude cum clamore egreſſi, eos inſequebantur. Bagoas autem, & reliquus equitatus, cum inopinato clamore perculſi ſunt, tum ut ex colore Æthiopes eſſe eos

qui erupiſſent cognoverunt, & multitudini neutiquam ſe reſiſtere poſſe viderunt (mille enim fuerant ad explorandum miſſi, leviter armati) ne exacte quidem aſpectum illorum ſuſtinẽtes, fugam fecerunt: lentius quidem initio quam potuiſſent, & ita ut non præceps & effuſa fuga videretur, diſcedentes. Hi autem inſequebantur, primos emittentes eos qui inter ipſos Troglodytæ fuerant circiter ducenti. Troglodytæ autem ſunt natio Æthiopica, paſcuis dedita, & Arabibus conterminа: qui pernicitatem eximiam & à natura conſequuntur, & à pueritia exercent. Ad gravem quidem armaturam prorſus non ſunt aſſuefacti: cæterum funda in præliis jacientes, aut impreſſione facta, detrimento aliquo afficiunt reſiſtentes: aut ſi ſenſerunt eos eſſe ſuperiores, refugiunt. at illi ſtatim omnem ſpem inſequendi abjiciunt, valere illos pedum celeritate, & quaſdam cavernas anguſti aditus & latebras occultas ſaxorũ ſubire ſcientes. Hi igitur tum pedibus equites aſſequebantur, & fundis jacientes vulnerabant: veruntamen converſorum

impetum non exceperunt, ſed ſenſim ad ſuos refugiebant. Quo animadverſo, Perſæ, & contempta paucitate, auſi ſunt acie converſa in illos impetũ facere: & pulſis paululum iis qui inſtabant, rurſus fugam accelerabant, calcaribus equos concitantes: & quãtum illis erat virium, & celeritatis, haxatis habenis omne id effundentes. Alii igitur effugiunt, ſub verticem quendam Nili, tanquam arcem, curſu ſeſe conjicientes, & tegmento ripæ ne ab hoſtibus conſpici poſſent, ſeſe abſcõdentes Bagoas autem capitur, cum equo offendente collapſus, altero crure ut movere illud non poſſet luxato. Capiuntur quoque Theagenes & Chariclia, partim relinquere Bagoam indignum judicantes, cujus viri benevolentiam erga ſe jam perſpexerant, ac in poſterum ſperabant: eamque ob cauſam aſtiterunt illi, deſilientes ad pedes: partim effugere nequeuntes, vel magis etiam ſponte ſe in illorum poteſtatem dedentes: Theagene ad Charicliam, Hoc illud eſſe ſomnium, dicente, & Æthiopes hos, in quorum terram nos captivos perventuros eſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

fatis deſtinatum eſt. Conſultum eſt igitur dedere nos ipſis, & committere potius incertæ fortunæ, quam certo apud Oroondatem periculo. Et Chariclia quidem reliquum intelligebat, cum in rem ipſam ſerie quadam fatali quaſi manu duceretur: & melioris fortunæ ſpem concipiebat, amicos magis quam hoſtes qui advenirent exiſtimans. attamen nihil dicens Theageni, eorum quæ cogitabat, ſe aſſentiri illius ſententiæ tantum ſignificabat. Cum igitur appropinquaſſent illis Æthiopes, & Bagoam quidem eunuchum eſſe de facie cognoviſſent, hos vero inermes & vinctos, forma & proceritate inſignes viderent, quærebant quinam eſſent: Ægyptio quodam ex ſuorum numero, & altero qui Perſicam linguam callebat, ad percontandum adhibito, tanquam aut utrunque, aut alterum certe intellecturis. Etenim ſpeculatores & exploratores ad ea quæ fiunt & dicuntur cognoſcẽda miſſi, ut ejuſdem linguæ & ſermonis peritos, qua indigenæ & hoſtes utuntur, ſecum ducant, neceſſitate ſunt edocti. Poſtquam igitur Theagenes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

longo uſu linguæ, ad Ægyptiam & brevem interrogationem, reſpondit: Illum eſſe præcipuum ab obſequiis Perſici ſatrapæ, ſe autem & Charicliã natione Græcos, à Perſis quidem primum captos, nunc autem Æthiopibus, ductu melioris fortunæ oblatos & traditos: ſtatuerunt illis parcere, & captivos abducere, ut ita primam quaſi prædam & maximam regi ſuo offerrent, precioſiſſimum quiddam ex facultatibus ſatrapæ. Perſarum enim regiis aulis, oculi ſunt & aures eunuchorum genus: qui cum neque liberos neque cognatos habeant, quibus eorũ animi devincti eſſe poſſint, pendent ex eo ſolo qui ſe illis credidit. Juvenes autem, donum pulcherrimum, ad obſequium regis, & ornamentum aulæ futuros exiſtimabant. Deducebant igitur eos ſtatim equis impoſitos, illum quidem ut ſaucitum, hos vero tanquã vinculis impeditos, feſtinationi itineris celeritate non futuros pares. Et erat tanquam in actione fabulæ prologus, id quod fiebat. Peregrini & captivi, qui paulo ante ſuſpenſi tenebantur metu cædis ob oculos verſantis, non

ducebantur amplius, ſed deduceban-
tur, in captiva fortuna, caterva eorum
qui illis ſubditi paulo poſt futuri erãt,
ſtipati. Et hi quidem in tali ſtatu erant.

HE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI ÆTHIOPICORUM

LIBER NONUS.

Syene autem jam prorſus obſidione cincta fuerat, & tãquam retibus, copiis Æthiopũ concluſa. Oroondates enim, cum propemodum accedere Æthiopes ſenſiſſet, & omiſſis Cataractis, ad Syenem infeſtis ſignis contendere, paululum illos antevertens, ingreſſus fuit urbem: & clauſis portis, ac in muris miſſilibus, & armis & machinis diſpoſitis, expectabat id quod futurum erat. Rex autem Æthiopũ Hydaſpes, cum procul adhuc Perſas Syenem eſſe ingreſſuros per exploratores cognoviſſet, atque adeo ea ſpe quod illos antevertere poſſet, in inſequendo acceleraſſet, nihilominus tamen tardius affuiſſet: exercitum admovit ad urbem, & in orbem muro circumfundens, ſine ullo prælio, tantum quaſi in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſpectaculo aſſidebat, ſexcentis myriadibus tam virorum & armorum, quam animalium, Syenenſium campos complens, & in anguſtum redigens. Atque ibi illũ ſpeculatores deprehendentes, captivos adducebant. Ille autem cum delectatus eſt aſpectu juvenum, jam inde benevolentia liberos, quanquam neſcius, animi præſagio quodam complectens: tum lætus accepit omen illud vinctorum adductorum. &, Euge, exclamavit, vinctos nobis dii hoſtes ex initiis ſpoliorum tradunt. Atque hi quidem, inquit, cum primi ſint capti, ad primitias belli ſerventur incolumes in eum finem, ut in ſacrificiis triumphalibus, ſicut recepta moribus & inſtitutis Æthiopum lex poſtulat, victimæ fiant diis patriis, cuſtodiendi. Speculatores autem donis remuneratus, hos ipſos & captivos ad impedimenta remittebat, præſidio firmo ejuſdem linguæ peritorum attributo: & datis mandatis, cum ut omnis cura & diligentia in illorum rationibus adhiberetur, & victus ſplendidus illis ſuppeditaretur, atque ab omni contaminatione ac macula vacui, tanquam victimæ

quæ-

quædam aſſervarentur: tum ut vincula permutarentur, & laurea illis injicerentur. In quem enim uſum apud alios ferrum, in eum apud Æthiopes aurũ deſtinatur. Et hi quidem ea quæ fuerant imperata, faciebant. Cumque prioribus vinculis demptis, & ſpe liberalioris vivendi rationis facta, nihil amplius præberent, & aureas catenas illis aptarent: tunc & riſus ſubiit Theagenem, &, Papæ (inquit) unde tam ſplendida mutatio? Magnopere nobis profecto fortuna blanditur: aurea cum ferreis permutamus, & locupletes cuſtodia redditi, majoris precii vincti extitimus. Arridebat quoque Chariclia, & Theagenem in aliã ſententiam traducere conabatur, tum his quæ à diis prædicta fuerant erigens, tum melioribus ſpebus deliniens. Hydaſpes vero Syenen aggreſſus, cum antea primo clamore ſe cum muris ipſis urbem direpturum ſperaſſet, tum autem propemodum à propugnatoribus rejectus eſſet, & re ipſa ſtrenue impetum hoſtium propulſantibus, & verbis ad contumeliam & irritandos animos illudentibus, ira commotus, quod prorſus

 ſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſus reſiſtere decreviſſent, & non ſtatim ab initio ultro ſe in illius poteſtatem dedidiſſent: ſtatuit non terere tempus cum exercitu, ocioſa cunctatione: neque ejuſmodi oppugnationes inſtituere, quibus quidam capi, quidam autem effugere poſſent: ſed obſidione magni operis, & inevitabili, urbem funditus quamprimum evertere. Faciebat igitur tale opus. Circulum circa murum in portiones diviſit, & denas orgyas denis attribuens, latitudinemque & profunditatem maximam deſignans, fodere foſſam juſſit: illi vero fodiebant, & alii materiam effoſſam efferebant: alii tumulum in altum aggerebant, alterum murum contra eum qui obſidebatur excitantes. Nemo autem impediebat opus, nec obſiſtebat, quo minus muri ambitus perficerentur: erumpere ex urbe propter ingentem exercitus multitudinem non audens, & miſſilium uſum ex propugnaculis inutilem eſſe videns, cum medium intervallum inter duos muros tantum eſſe colligeret, ut extra teli jactum eſſent ii qui operas faciebant. Poſtquam autem & hoc dicto citius perfecit, utpo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

e ingentibus copiis operi celeriter inſtantibus, aliud tale incipiebat. Parte circuli latitudine ſemiplethri, plana & non accumulata relicta, deſinenti ex utraque parte extremitati crus aggeris conjungens, ad Nilum in longitudinem ducebat, ab humiliori ſtructura in altiorem ſemper & magis arduam, crus utrunque erigens. Contuliſſet aliquis longis muris molis illius rationem, cum æqualem latitudinem ſemiplethri ubique ſervaret, longitudine vero id quod eſt inter Nilum & Syenem ſpatii occuparet. Poſtquam autem junxit ripis aggerem, deinde tanquam oſtio quodam fluvium in alveũ muribus interceptum derivavit. Sicuti igitur ab editiori loco in declivem, & ex immenſa Nili latitudine anguſto ſinu aqua incidens, manuque factis ripis cohibita, ingentem quendam & ineffabilem cum ad oſtium ſtrepitum, tum ſonitum in alveo, ut vel ab iis qui longiſſime aberant exaudiri poſſet, edebat. Quod cum audirent jam, & viderent hi qui erant Syene, & in quanta mala incidiſſent intelligerent, quod videlicet illius circunvallationis eluvio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vio ſcopus eſſet, neque effugere ex ur-
be poſſent, aggere & aquæ affluxu
exitum intercludente: neque manere
tutum eſſe cernerent, ad opem feren-
dam ſibi, quantum facultatis præſen-
tis ſtatus ratio dabat, ſeſe apparabant.
In primis autem, ubi tabulata circa
portas diſceſſerant, ſtupa & bitumine
obmuniebant & obturabant: deinde
murum, ut firmiori in ſede maneret,
ſuffulciebant. Hic humum, ille lapi-
des, non nemo ligna & quilibet id
quod obvium fuerat, aggerens. Deni-
que nemo quieſcebat: ſed & mulieres
& pueri, perinde ac ſenes, in opus in-
cumbebant. Nullius enim ſexus, nec
ætatis opem, repudiat periculum de
vita. Robuſtiori autem ætati, & ve-
getæ, quæ in armis erat, cuniculi cu-
juſdam anguſti & ſubterranei ad ho-
ſtium aggerem agendi negotium datũ
fuerat. Et quidem hac ratione opus
perficiebatur. Puteum prope murum
fere quinque orgyarum, recta inſtar
perpendiculi profunditate cum effo-
diſſent, & fundamēta ſubiiſſent, tranſ-
verſim deinceps facibus accenſis, recta
ad aggeres ducentem cuniculum age-
bant:

bant: iis qui ſubſequebantur à tergo, & poſterioribus, ſemper à prioribus juſto ordine humum effoſſam recipientibus, & in quandam partem urbis jampridem hortis occupatam efferentibus, ac in tumulum aggerentibus. Hæc vero faciebant eo conſilio ut ſi aqua ad locum illum terra vacuum perveniſſet, ad perruptionem occaſionem & aditum haberet. Sed tamen calamitas antevertebat civium promptitudinem. Nilus enim jam longum ductum aggeris transgreſſus, impetu in ſpaciū circuli delabebatur, & undiquaque circumfluens, ſpacium inter muros interceptum quaſi ſtagnum quoddam efficiebat. Atque ita continuo exiſtebat inſula Syene, & mediterranea urbs circumflua, Nili fluctibus æſtuans. Initio quidem, & unius diei ſpacio ſufficit ſuſtinendæ moli murus. Cæterum poſtquam ingruens vis aquæ in altum attollebatur, & per fiſſuras terræ, quæ cum nigra & pinguis eſſet, æſtivo tempore diſceſſerat, in profundum penetrabat, & fundamenta muri ſubibat: tum jā ponderi cedebat ſubjecta moles, & qua parte ob mollitiem & laxi-

ta-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tatem terra deſediſſet, ibi murus incli-
nabat, & vacillatione periculum ruinæ
denunciabat, cum propugnacula quaſ-
ſarentur, & propugnatores ebullitio-
nis impetu concuterentur. Porro ve-
ſpera adveniente, jam & quædam pars
muri turribus intercepta corruit, non
quidem ita ut ruina ſtagno inferior
fieret, neque ut aquam recipere poſſet,
ſed ut quinque ulnas utique emineret,
minitans propemodum terrorem allu-
vionis. Propter quæ comploratio mix-
ta eorum qui fuerant in urbe, quæ &
ab hoſtibus exaudiri poterat, orieba-
tur: & manus ad cælum tendentes,
quod ſpei reliquum erat, Deos ſerva-
tores invocabant. Et Oroondatem, ut
legatos ad Hydaſpem de pace actu-
ros mitteret, ſupplices orabant. Ille
autem parebat quidem, ſervus fortunæ
vel invitus factus. Cæterum aquis in-
terclusus, & rationis qua tranſmitter-
nuncios ad hoſtes poſſet inops, neceſ-
ſitate eſt edoctus. Cum enim ſcripſiſ-
ſet quæ volebat, & ad lapidem deli-
gaſſet, funda ad hoſtes nuncii loco ad-
jiciebat, ſupplices preces trans mare
mittens. Cæterum nihil proficiêbat,
cum

cum jactus languidior eſſet, quam ut longitudinem æquare poſſet: & prius in aquam incideret, quam ſpacium ſuperaret. Ille autem rurſus quoque eadem ratione epiſtolam ejaculatus, ſpe lapſus eſt, omnibus ſagittariis & funditoribus, tanquam iis quibus erat de ſcopo fortunæ contentio, ſummo ſtudio trajicere intervallũ annitentibus, univerſis autem eadem ratione laborantibus: ad extremum autem manus tendentes ad hoſtes qui in munitionibus ſtabant, & theatrum illorum calamitates faciebant, miſerabili geſtu, quid ſibi vellent illi jactus, quantum fieri potuit indicabant, nunc quidem ab anteriore parte manus protendentes in ſpeciem ſupplicum, nunc vero poſt terga ad vincula recipienda circumducentes ad ſervitutis confeſſionem. Hydaſpes autem agnoſcebat quidem illos ſalutem petere, & paratus fuerat illis eam dare. (Indicit enim quodammodo & imperat præſtantibus viris clementiam, ſubjectus hoſtis.) In præſentia vero cum expeditã rationem nullam haberet, ſtatuit certius ſumere hoſtium experimentum.

Erant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Erant autem jam antea navigia fluvi
tilia parata, quæ per defluxum foſſæ
Nilo ferri ſinens, poſtquam ad amb
tum aggeris delata ſunt, attracta de
nuit. Ex his decem quæ nuper con
pacta fuerant, cum delegiſſet, & ſag
tarios ac armatos in illa impoſuiſſe
& imperaſſet quæ illos dicere oport
ret, ad Perſas emiſit. Illi autem tran
mittebant inſtructi, ut ſi quid vel præ
ter ſpem tentarent ii qui erant in mu
ris, ad ineundum prælium eſſent par
ti. Erat autem in primis novum ſp
ctaculum, cum navis à muris ad mu
ros tranſiret, & nauta in mediterran
regio ne navigaret, denique navigiu
per locum cultum impelleretur. Cum
que ſit novarum rerum author ſemp
tumultus belli, tunc maxime miracu
lum omnino inuſitatum introduceba
navales copias, cum iis quæ ex mur
depugnabant committens, & cont
paluſtrem militem, terreſtrem arman
Hi igitur qui erant in urbe, navigia
milites ad eam partem ubi murus co
ruerat, appellere conſpicati, homin
attoniti, & terrore jam ac perturbati
ne propter circumſtantia pericula pl

ni, etiam eos qui ſalutis eorum cauſa veniebant, in ſuſpicionem vocabant (ſiquidem omnia ſunt ſuſpecta & formidabilia, quæ in extremo periculo eveniunt) & jaciebant de muris, & jaculabantur in naves. Sic omnino homines etiam qui de ſuis rationibus deſperarunt, ſemper quod ſupereſt temporis ad dilationem mortis, in lucro ponunt. Jaciebant autem ita dirigentes ictus, ut non vulnerarent, ſed & acceſſum prohiberent. Jaculabantur autem viciſſim Æthiopes, & ut certiori ictu petentes, & nondum animũ Perſarum intelligentes, continuo duos quoſdam, ac deinceps plures transfigunt: ut aliqui ſubito & ex improviſo acceptis vulneribus de muris extrorſum & in aquam, in caput devolverentur. Et quidẽ magis exarſiſſet prælium, his parcendo tantum prohibentibus, Æthiopibus autem etiam cum ira ſeſe defendentibus: niſi quidam homo illuſtris, & jam ſenex, ex Syenæis, interveniens, ad eos qui erant in muro verba feciſſet: O amentes, inquiens, & præ calamitatibus obſtupefacti, quibus hactenus ſupplices eramus,

mus, & in auxilium advocabamus, hos cum præter omnem ſpem & opinionem adveniſſent, jam arcemus? qui ſi amico animo veniunt, ea quæ ad pacificationem pertinent, nunciantes, ſervatores noſtri erunt: ſin hoſtilia cogitant, facillime etiamſi applicuerint, ſuperabuntur. Enimvero quî magis rationibus noſtris conſulimus, etiam ſi hos confecerimus, cum tanta nubes terra & aqua urbem cinxerit? cur autē non potius eos recipimus, & quæ ſi illorum ſententia cognoſcimus? Omnibus in rem dicere videbatur. Collaudabat autem & Satrapa, & ex col lapſa muri parte huc atque illuc decedentes, immotis armis quieſcebant. Poſtquam autem ſpacium illud inte turres vacuum fuit propugnatoribus & populus velamentis ſignum dan concedere ſe portum ſignificabat: tun Æthiopes propius accedentes, tanqu pro concione, ex navigiis ad obſeſſum theatrum talia dicebant: O Perſæ, & Syenenſes qui adeſtis: Hydaſpes orientalium & occidentalium Æthiopum in præſentia vero & veſter Rex, cum hoſtes domare novit, tum ad miſeri

cor

cordiam erga ſupplices à natura proclivis eſt: illud quidem fortitudinis, hoc autem humanitatis: atque alterum virtutis militum, alterum ipſius proprium decus eſſe judicans. Cumque vitam veſtram habeat in poteſtate, ita ut eam vobis largiri, aut eripere poſſit: tamen quandoquidem ſupplices eſtis, liberat vos, omnibus ob oculos verſante & minime dubio belli periculo: conditiones, quibus velitis hiſce calamitatibus liberari, non ipſe proponens, ſed vobis, veſtro arbitrio eligendas permittens. Neque enim pro ſua libidine tyrannicum quicquam ſtatuit, ſed manſuete & ſine invidia gubernat hominum fortunam. Ad hæc Syenæi quidem reſponderunt: ſeipſos, & liberos, & conjuges dedere in illius poteſtatem, ut illis utatur pro arbitrio, & urbem illi, ſi manſerint ſuperſtites, tradere, quæ & nunc in extrema deſperatione vacillet, niſi quæ ſalus à Diis, aut ab Hydaſpe, miſſa, excidium anteverterit. Oroondates autem: Ex iis quæ belli cauſſæ & præmia fuerunt, ſe deceſſurum eſſe dixit, & dimiſſurum Philas urbem & ſmaragdeas fodinas:

cæterum petere, ut in ipſum nihil durius ſtatuatur, neque ſe ipſe neque milites dedat. Sed ſi velit Hydaſpes integrum officium humanitatis declarare, concedat nullum damnum inferentibus, neque manus contra elevantibus, diſcedere Elephantinam: quod ſibi perinde eſſet nunc mori, atque deinceps ſuperſtitem, proditionis exercitus à Rege damnari. Quin etiam gravius illud eſſe futurum, & aſperius: quandoquidem nunc ſimplex genus mortis & uſitatum fortaſſe illis ſubeũdum eſſet, tunc vero crudeliſſimum, & cum acerbiſſimo ſupplicio nova quadã ratione conjunctum. Hæc cum dixiſſet, ut duos Perſas reciperent ad ſeſe orabat, eo prætextu, quaſi Elephantinam eſſent ituri: & ſiquidem illi qui ibi eſſent, ad deditionem inclinaſſent, neque ſe amplius, quin idem faciat cunctaturum. Hæc cum audiſſent præterea legati, continuo profecti ſunt in altum, duobus Perſis aſſumptis, ac deinde omnia Hydaſpi renunciarunt. Ille autem cum ſubriſiſſet, & multis modis ob ſtoliditatem Oroondatem reprehendiſſet, quod de conditionibus diſ-
ſere-

ſereret: homo qui non ex ſe, ſed ex altero, utrum illi vivendum an moriendum eſſet, anceps animo penderet: Stultum eſt, inquit, propter unius amentiam, tantam multitudinem internecione delere. & eos qui fuerant miſſi ab Oroondate, Elephantinam ire permiſit, tanquam nihil omnino curans, etiāſi illi reſiſtendi conſilia quæpiam iniviſſent. Ex ſuis autem, aliis ut oſtium Nili foſſa deductum obſtruerent, aliis ut aliud in aggere excinderent, negotium dedit: ut ita & influxu prohibito, & ſtagnante aqua effluxu delapſa, celerius exſiccari poſſet ſpacium circa Syenem, & ad ingreſſum durari. Ac hi quidem juſſa, paululum modo opus exorſi, poſtero die executuri fuerant: veſpera ſtatim & nocte deinceps, iis quæ commemorata ſunt mandatis, ſuperveniente. Porro ii qui erant in urbe, obvium, & quod haberi poterat, auxilium, non intermittebant, de ſalute quamvis præter ſpem oblata non deſperantes. Et alii ſubterraneum cuniculum agentes, jam aggeri appropinquare videbantur, intervallo à muro ad aggerem, quod oculis erat ſub-

jectum, in foſſam ſchœni menſura eſſ
deprehenſo. Alii murum facibus adhi
bitis erigebant: facilis autem erat in
ſtauratio, lapidibus introrſum in ruin
devolutis. Poſtquam autem præſenti
temporis rationem tutam eſſe arbitra
bantur, neque tum tumultu & pertur
batione caruerunt: ſed media noct
pars quædam aggeris, quam ſub ve
ſperam Æthiopes perfodere ceperan
(ſeu quod terra laxa, & minime denſ
illo loco aggeſta, ceſſit fundamentun
humidum redditum: ſive his qui ſuffo
diebant, ut fundamentum propter va
cuum ſpacium inferius deſideret &
collaberetur efficientibus: ſive in eun
locum ubi anguſtius fodi ceptum fue
rat, aqua poſt diſceſſum operariorun
ſuccedente, & noctu aucta, moles diſ
ſolvi cepit, cum id quod ſemel per
ruptum fuerat, magis ac magis perfo
raretur, & ſenſim profundius fieret
ſive divino auxilio quiſpiam aſcriba
hoc opus) præter opinionem rumpi
tur, tantusque ſonitus atque ſtrepitu
eſt redditus, auditu mentem perterre
faciens, ut id quod acciderat ignora
retur: cæterum maximam partem mu
rorum

rorum abreptam eſſe, & Æthiopes & Syenæi ſuſpicarentur. Et illi quidem cum in tuto degerent, ſecuri ſeſe in caſtris continebant, diluculo plane quid eſſet cognituri: hi autem qui erant in urbe, undique murum & in orbem circuibant, cum quisque apud ſeſe integrum cerneret, apud alium autem cladem illam accidiſſe conjectaretur: donec orta lux nebulam calamitatum, de quibus ambigebatur, diſpulit, cum ruptura conſpiceretur, & aqua ſubito abſceſſiſſet. Jam vero & Æthiopes derivatum oſtium obſtruebant, cataractas ex tabulis compactas demittentes, & lignorum craſſis ſtipitibus extrinſecus fulcientes: ſimulque humum & ſarmenta colligantes, quam deinde multa millia repente partim à ripa, partim navigiis ingerebant. Atque ita tandem abſceſſit aqua: neutris tamen erat pervium iter ad alteros. Limo enim profundo terra plena fuerat, & ſub ſuperficie, quæ exſiccata eſſe videbatur, humidum latebat, quod equi æque atque hominis greſſui hærenti in profundo inſidiabatur. Dies igitur duos, tresve, ita tempus tranſigebant:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

apertis quidem portis Syenæi, depoſitis vero armis Æthiopes, pacem ſignificantes. Ac erant induciæ quædam absque mutua converſatione, neque amplius apud utrosque excubiæ in ſtationibus habebantur. Quin etiam hi qui in urbe erant, oblectationibus operam dabant. Etenim quodammodo acciderat, ut tunc quoque Niloa, maximum apud Ægyptios feſtum, exoriretur: quod quidem circa ſolſtitium æſtivum maxime, & quando initium creſcendi fluvius capit, celebratur, ac in ſummo honore præ cæteris omnibus habetur, propter ejuſcemodi cauſſam. Deum eſſe fingunt Nilum Ægyptii, & ex numinibus maximum ducunt, æmulum eſſe Cœli fluvium prædicantes: quod illis absque nubibus & pluviis aëriis arva irriget, & quotannis continua ſerie humectet, tanquam imbre. Et hæc quidem jactantur à vulgo. Quæ vero divinis laudibus ornant, illa ſunt: quod humidæ & ſiccæ ſubſtantiæ copulationem, ortus & vitæ hominum cauſſam maxime putant eſſe (alia vero elementa cum his una adeſſe & apparere dicunt) & humidam

midam quidem Nilum, alteram autem terram efficere. Sed & hæc pervulgata ſunt. Cæterum myſteriorum periti, terram Iſim, & Nilum Oſirin eſſe affirmant, res nominibus commutantes. Flagrat igitur illius totius deſiderio Dea, & gaudet cum ſibi adeſt, & non apparentem rurſus luget, atque tanquam aliquod inimicum fulgur odit: viris, ut exiſtimo, in naturalium rerum & divinarum conſideratione verſantibus, ſignificationes his inſpertas profanis non detegentibus, cæterum ſpecie fabulæ primum eos erudientibus: porro hæc cognoſcendi ſtudioſos, in ipſo ſacrario ignifera face manifeſtius rebus ipſis initiantibus. Et nobis quidem hæc propitio numine dicta ſint: cæterum magis arcana alto ſilentio premantur, honoris cauſſa. Hæc autem quæ circa Syenen acta ſunt, deinceps ordine pertexantur. Siquidem feſto Niloorum exorto: indigenæ quidem mactationibus victimarum & ſacrificiis vacabant, corporibus quidem & circumſtantibus malis laborantes: animis vero, pietatis erga numen, pro facultatibus, haudquaquã

obliti. At Oroondates obſervata occaſione, media nocte cũ Syenæi arctè ſomno poſt epulationes premerentur, clam educit exercitum, cum ante & horam unam, & portam qua egrediendum eſſet, clanculum Perſis indicaſſet. Imperatum autem fuerat unicuique decurioni, ut equos & jumenta relinquerent, ne impedimento eſſent in itinere, neve aliquo modo ex ſtrepitu ſentiri poſſent ea quæ fierent. Cæterum arma tantum acciperent, & trabem aut aſſerem nacti una ferrent. Poſtea vero quam congregati ſunt ad portam, ut edictum fuerat, ligna quæ unaquæque decas bajulaverat, luto transverſa injiciens, & ita ut inter ſe cohærerent componens, cum qui à tergo ſubſequebantur, ſemper præcedentibus per manus traderent, tanquã per pontẽ facillime & celerrime multitudinem traduxit. Terram autem attingens, & Æthiopes qui nihil ejuſmodi ſuſpicabantur, neque excubiarũ curam amplius habebant, ſed ſecure dormiebant, clam prætetiens, quanta potuit celeritate, & quantum ſpiritus ſuppeditabat, Elephantinam exerci

tum

rum duxit, & ſine impedimento in urbem eſt intromiſſus, cum duo Perſæ, qui Syene præmiſſi fuerant (ſic enim convenerat) nocturno tempore adventum obſervarent: & poſtquam conſtitutam teſſeram pronunciarunt, continuo portas patefacerent. Illuceſcente vero die, Syenæi primum fugam cognoſcebant, ab initio in ſua quisque domo Perſas, qui ab illis hoſpitio accepti fuerant, non videntes: deinde & concilio coacto inquirentes, denique & ex ponte ſuſpicionem capientes. Rurſus igitur maximus terror & conſternatio eos inceſſit, & ſecundarũ injuriarum crimen gravius expectabant: quod tantam clementiam experti, parum fidos ſeſe præbuiſſent, & facultatem fugiendi Perſis dediſſent. Statuerunt igitur univerſi urbe exeuntes, tradere ſeſe Æthiopibus, & jurejurando inſcitiam ſuam confirmare, ſi quo modo ad miſericordiam flecti poſſent. Congregata igitur omni ætate, & ramis ad ſpeciem ſupplicum declarandam ſumptis, ac cereis & facibus accenſis, ſacra genera Deorum, & ſimulachra, tanquam caduceos præ ſe feren-

ferentes, ad Æthiopes per ponter
cum veniſſent ſupplices, à longinqu
genibus flexis ſedebant, & quaſi a
unum ſignum ac vocem, lugubrem &
miſerabilem ejulatum edentes, ſuppli
cum geſtu culpam deprecabantur. De
nique ad majorem miſericordiam ca
ptandam, pueros infantes in terram
ante ſe depoſitos, ferri pro arbitrio per
miſerunt, per ætatem ab omni ſuſpi
cione & culpa alienam, iram Æthio
pum præmollientes. Infantes autem
præ conſternatione, & inſcitia eorum
quæ fiebant, parentes quidem & nutri-
tios, fortaſſe immenſo clamore averſ
refugiebant: ad viam autem quæ du-
cebat ad Æthiopes quidam reptabant
quidam vero balbutientes & ejulantes
apto & illiciente ad miſericordiam
movendam modo ferebantur, tanquã
repræſentante in illis ſupplicem habi-
tum fortuna. Hydaſpes autem cum
hæc videret, & ſupplices preces jam-
pridem ſignificatas augere illos, ac o-
mnino culpam confiteri arbitraretur,
miſſo nuncio quærebat quid vellent?
Et qui fieret, quod ſoli, & non cum
Perſis venirent? illi autem omnia ex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ponebant, fugam Perſarum, ſuam innocentiam, feſtum patrium, & quod e intentis in cultum numinis, & poſt pulationes in ſomnum verſis, clam ffugiſſent: cum forſitan, etiamſi viiſſent, nudi tamen armatos prohibere non potuiſſent. Hydaſpes igitur cũ æc illi renunciata fuiſſent, ſuſpicatus id quod erat) dolum aliquem & indias Oroondatem ſtructurum, ſolis acerdotibus accerſitis, & ſimulachris Deorum, quæ ſecum una ferebant maoris authoritatis cauſſa, adoratis, ſi uid plus de conſiliis Perſarum eum ocere poſſent, & quorſumnam conenderint, aut quo potiſſimum fidant, uærebat. Illi autem, alia quidem ſibi gnota eſſe dicebant: cæterum ſe conſcere, Elephantinam eos contendiſſe, bi maxima pars exercitus collecta ſit: O Oroondates, cum aliis, tum præpue cataphractis equitibus confidat. æc cum dicerent, & ut urbem tanam propriam ingrederetur, iramque ontra illos remitteret, ſupplicarent: gredi quidem in urbem in præſentia ydaſpi viſum non eſt, cæterum duas phalangibus armatorum immiſſis
ad

ad explorandas quas ſuſpicabatur inſi-
dias, aut ſi nihil eſſet ejuſcemodi, præ-
ſidio urbi futuras: & Syenenſibus cum
benignis promiſſis dimiſſis, ipſe exer-
citum in aciem eduxit, aut exceptu-
rus advenientes Perſas, aut cunctan-
tes aggreſſurus. Necdum totus erat
inſtructus, cum ſpeculatores venien-
tes, adventum Perſarum, ad prælium
inſtructorum, nunciabant. Oroonda-
tes, cum alium exercitum Elephanti-
nam convenire juſſiſſet, ipſe vero quã-
do Æthiopes præter opinionem adve-
nire videbat, incurrere cum paucis
Syenem coactus eſſet, & aggeribus in-
terclusus ſalutem petiiſſet, ac juſta pro-
miſſa Hydaſpis impetraſſet, perfidia
vincebat omnes homines. Cumque
perfeciſſet ut duo Perſæ una cum Æ-
thiopibus transmitterent, eo prætex-
tu quaſi ſententiam eorum qui Ele-
phantinæ erant, eſſent exploraturi
quibus conditionibus vellent cũ Hy-
daſpe pacem facere: revera autem, u-
trum ſeſe ad bellum apparare ſtatue-
rent, ſi ille aliquo modo effugere poſ-
ſet: fraudulentum propoſitum re ipſa
exequebatur. Et cum paratos depre-
hen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

hendiſſet, ſtatim educebat, ne paululum quidem quin ad hoſtes pergeret differens: ſed in celeritate, ut ita apparatum hoſtium (ut exiſtimabat) præverteret, omnem ſpem ponens. Jam igitur erat in conſpectu, faſtu Perſico aſpectum præoccupans, & argenteis ac deauratis armis campum tanquam fulgure quodam illuſtrans. Tum primum enim exoriente ſole, & radios in adverſos Perſas conjiciente, fulgor quidam ineffabilis, & proprium jubar gravioris armaturæ reſplendentis etiã in eos qui longiſſime aberant projiciebatur. Ac dexterum quidem cornu Perſæ & Medi indigenæ tenebant, armatis præcedentibus, ſagittariis autem a tergo ſubſequentibus, ut cum graviore armatura carerent, tutius jaculari poſſent, armatorum præſidio tecti. Porro Ægyptiorum & Afrorum manũ & peregrinam omnem, in ſiniſtro collocavit: ſagittariis & fundatoribus his quoque adjunctis, quibus ut excurſiones facerent, & à lateribus facto impetu jacularentur, imperavit. Ipſe vero mediam aciem tenebat, curru falcato ſplendide inſidens, & ab utraque parte

col-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

collocata phalange ſecuritatis cauſſ
ſtipatus, cataphractis equitibus tan
tum ante ſe inſtructis: quibus præci
pue confiſus, prælium committer
auſus eſt. Siquidem eſt hæc phalan
bellicoſiſſima, & tanquam murus bel
infractus ante reliquum exercitur
objicitur. Armaturæ autem ratio ipſi
talis eſt. Vir lectus, & robore corpori
præſtans, galeam ſumit cohærenter
& compactam, ac faciem viri exact
non ſecus ac in perſonis videre eſt, ex
primentem. Hac à vertice usque a
collum totum, præter oculos tranſp
ciendi cauſa, tectus, dextram quiden
armat conto majori quam haſta, ſin
ſtra autẽ regendis habenis vacat: gla
dio vero ad latus ſuſpenſo, non tar
tum pectus, ſed etiam totum corpu
lorica munitum habet. Lorica auter
ita conficitur. Laminis æreis & ferrei
quadrangula forma, magnitudine pa
mi ductis, aliam ſuper aliam ad extr
mitates laterum aptantes (ut inferio
parte ſubjectam, in tranſverſum aute
converſa, proximam ſemper continu
ſerie conſcendant) & ſuturis ſubt
commiſſuras texturam connectente

tun

tunicam quandam ſquammatam efficiunt: quæ ſine ulla moleſtia corpori incumbit, & undiquaque adhæreſcit. Circumſcribit autem unumquodque membrum, & ſine ullo impedimento in motu contrahitur & extenditur. Eſt enim manicata, à collo usque ad genu demiſſa, in ſolis femoribus, qua parte tergum equi conſcenditur, neceſſitate ita poſtulante, diſcincta. Lorica igitur eſt talis, tela retundens, & omnis generis ictibus reſiſtens. Ocrea vero à ſumma planta ad genu pertingit, conſerta cum lorica. Conſimili autem apparatu & equum muniunt: pedes ocreis circumligantes, & frontalibus caput prorſus operientes: à tergo vero, ad ventrem circa utrunque latus, tegmentum ferreis nexibus conſtans, ſuſpendentes, ut ſimul & armet, & propter interceptum vacuum ſpatium curſum minime impediat. Sic inſtructus, & quaſi in armaturam injectus, inſidet equo: non ipſe inſiliens, ſed aliis propter pondus ſuſtollentibus. Et poſtquam pugnæ tempus advenit, equo frenum remittens, & calcaribus eum concitans, omni impetu in hoſtes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

fertur, ita ut ferreus vir aut ſtatua quædam malleis compacta moveri videatur. Contus autem qua parte cuſpis eſt, longe in directum prominet, & vinculo ad collum equi ſuſtinetur. porro manubrio nodo ad femora equi annectitur, qui non cedit in conflictu, ſed adjuvat manum equitis ictum tantum dirigentem: atque ita ipſo magis intendente, & renitendo vehementiorem efficiente ad vulnerandum impetum, transfigit quemlibet obvium, & duos uno ictu ſuſpenſos fert ſæpius. Cum igitur talem haberet equitatum ſatrapa, & ſic exercitum Perſicum inſtruxiſſet, procedebat ad hoſtes ex adverſo. Et à tergo ſemper fluvium relinquens, quia multitudine longe inferior erat Æthiopibus, aqua tanquam muro quodam objecta, quo minus ab hoſtibus circumveniri poſſet, providebat. Viciſſim autem ducebat exercitum Hydaſpes. Contra Perſas & Medos, qui erant in dextro cornu, milites ex Meroe in armis dimicantes, & ſtatariæ pugnæ peritos, inſtruens: porro ex Troglodytica regione, & ei tractui vicinos, in quo cinamomum provenit;

nit, levì & expedita armatura inſtructos: & ſingulari pedum celeritate præditos, & jaculandi arte præſtantes, iis qui in ſiniſtro cornu collocati fuerant, negotium faceſſituros oppoſuit. Mediam autem aciem Perſici exercitus, cum elatam eſſe robore audiſſet, ſe illi & elephantos turritos qui circa ipſum erant, oppoſuit, adjunctis Blemmyum & Serum armatis, & iisdem edoctis, quæ illos facere, cum ad rem ventum eſſet, oporteret. Cum autem ſigna utrinque concinerent, Perſico quidem exercitu tubis, malleis vero ac tympanis Æthiopibus ſignum pugnæ dantibus: Oroondates clamore ſuos adhortatus, concitato curſu phalanges ducebat. Hydaſpes autem initio tardius obviam procedere jubebat, gradum gradu lente permutantes, hac ratione & elephantis ne deſererentur à propugnatoribus proſpiciens, & ſimul impetum equitum qui erant in medio ante conflictum conſumens ac diſſolvens. Cum autem à ſeſe ad teli jactum diſtarent, & cataphractos equos irritare ad invadendum, Blemmyes animadverterent, ea quæ impe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rata fuerant ab Hydaſpe faciebant: & Seribus, ut eſſent præſidio elephantis relictis, ipſi longe ante ordines proſiliunt, & quanta celeritate poterant ad cataphractos contendunt, furoris ſpeciem intuentibus præbentes, quod tam pauci contra plures & ita armatos procurrere auderent. Perſæ autem magis etiam tum quam prius citatis equis invehebantur, in lucro ponentes illorum audaciam: & eam ſpem concipientes, quaſi illos continuo & primo conflictu eſſent rapturi. Tunc Blemmyes, cum jam ad manus veniſſent, & propemodum in haſtis hærerent, ſubito, & quaſi ad unum ſignum ſubſidunt, & equos ſubeunt, genu quidem altero terræ innixi, caput vero & tergum equis ſubjicientes ſine ullo detrimento, niſi quod calcationem ſuſtinere cogebantur. Cæterum rem incredibilem, & præter omnium opinionem faciebant, & lædebant equos, ventrem illis in tranſitu ſuffodientes. Quamobrem cadebant non pauci, equis propter dolorem frenum aſpernantibus, & ſeſſores excutientibus. Quos acervatim jacentes, Blemmyes ſub femoribus diſ-

ſeca-

ſecabant. Immobilis eſt enim Perſarũ cataphractus, ſi ductore careat. Quicunque autem integris equis evaſerãt, ad Seres ferebantur. Illi autem, ſtatim ut appropinquabant, poſt elephantos ſeſe recipiebant, ad animal tanquam ad tumulum aut propugnaculum aliquod confugientes. Ibi magna cædes, & propemodum ad internecionem usque accidit equitibus. Equi enim ad inuſitatam elephantorum ſpeciem ſubito nudatam, & magnitudinem peregrinam ex conſpectu formidinem incutientem, alii retrorſum fugientes, alii inter ſeſe permixti & coarctati, ordinem phalangis celerrime turbarunt. Et hi qui erant in elephantis, cum ſex ſingulas turres occuparent, & bini ab unoquoque latere jacularentur, ſola parte ſupra caudam vacante, adeo cõtinue & directe ad ſcopum è turribus tanquam ex arce tela mittebant, ut denſitas jaculorum nubis ſpeciem Perſis exhiberet: præcipue cum oculos hoſtium ſcopos ſibi proponentes Æthiopes, tanquam non pari conditione pugnarent, ſed jaculandi peritiæ certamen inirent, ita ſcopum collima-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rent, ut hi qui transfixi fuerant jaculis, ſine ullo ordine ferrentur per multitudinem, ſagittis illi tanquam tibiis ex oculis prominentibus. Quod ſi aliquos ex impetu curſus, cum ſeſe cohibere non poſſent, equi vel invitos evexerunt, elephantis objiciebant. Et hi quidem ibi ita conſumebantur, cum partim ab elephantis everterentur & protererentur, partim à Seribus & Blemmyibus tanquam ex inſidiis poſt elephantes locatis, excurſiones facientibus, & alios certo ictu vulnerantibus, alios cominus ex equis in terram dejicientibus, conficerentur. Denique quicunque effugiebant, nullo facinore memorabili edito, nec ullo detrimento elephantis illato, diſcedebant. Siquidem bellua ferro eſt munita, cum in prælium deſcendit: & alioqui etiam naturæ dono ſoliditate & duritie prædita eſt, aſpera ſquamma ſuperficiem obducente, & omnem cuſpidem contrario nixu frangente ac repellente. Poſtremo omnibus qui ſuperfuerant ſemel in fugam verſis, turpiſſime omnium ſatrapa curru relicto equum Nyſæum conſcendens profugit, ignoranti-

rantibus hoc qui in ſiniſtro cornu fuerant Ægyptiis & Afris, ac ſtrenue prælium ineuntibus, & plura quidem accipientibus quam inferentibus vulnera: cæterum obſtinato animo acerba perferentibus. Nam milites ex cinamomifera regione, contra illos inſtructi, vehementer illos prementes, ad inopiam conſilii & deſperationem redigebant: refugientes cum illi advenirent, & longe præcurrentes, averſiſque in tergum arcubus etiam in fuga jaculantes: cedentibus vero inſtantes, & à lateribus alii fundis jacientes, alii parvas quidem ſagittas, cæterum veneno draconum infectas, conjicientes. Textura enim quadam rotunda capiti impoſita, & ſagittis in orbem transfixa, partem quidem ſagittæ alatam ad caput convertunt, porro ſpicula tanquam radios extrorſum prominere ſinunt. Et inde expedite in præliis tanquam ex pharetra promens quilibet, ſtrenuum quendam & quaſi Satyricum ſaltum faciens, & jaculis coronatus nudo corpore in hoſtes immittit, nihil omnino ferri ad ſpiculum indigentem. Os enim ex tergo draco-

nis auferens, primum longitudine ulnæ jaculum adæquat, deinde extremitates quam maxime poteſt expoliendo exacuens, ſagittam nativo cum ſpiculo efficit, ab oſſibus etiam fortaſſe Græcis ſic cognominatam. Longo igitur tempore conſervarunt ordines Ægyptii, & confertim denſatis ſcutis jacula ſuſtinebant, alioqui natura patientes, & mortis contemptu non tam utiliter quam ambitioſe gloriantes, fortaſſis etiam pœnam deſertorum ordinum proſpicientes. Cæterum poſtquam cataphractos, quod præcipuum robur & belli ſpes eſſe exiſtimabatur, profligatos eſſe cognoverunt, & ſatrapam fugiſſe, & Mediæos ac Perſicos milites laudatiſſimos nihil admodum præclari geſſiſſe, ſed pauca damna intuliſſe Meroenſibus, contra quos inſtructi fuerant, plura vero paſſos eſſe, ac reliquos fuga ſubſequi, remiſerunt & ipſi contentionem, & terga vertentes fugiebant. Hydaſpes autem ex turre, tanquam ex ſpecula, præclaræ victoriæ ſpectator cum eſſet, nunciis dimiſſis ad eos qui inſequebantur, ut à cæde abſtinerent edixit: ſed vivos

quos

quos poſſent caperent & adducerent, & ante omnes Oroondatem: quemadmodum & accidit. Expanſis enim phalangibus in formam ſcuti orbicularem, Æthiopes, & magna latitudine ordinum in longitudinem utrinque extenſa, deinde cornibus converſis, in orbem Perſicum exercitum compulerunt, & unam tantum viam ad flumen patentem fugæ hoſtibus reliquerunt. In quod cum multi inciderent, ab equis & falcatis curribus & reliquo tumultu ac multitudine compulſi cum magna trepidatione, cognoverunt, quod ſtratagema quo videbatur eſſe uſus contra hoſtes ſatrapa, fuiſſet ineptum, & nulla ratione factum. Siquidem cum initio ne circumdarentur metueret, & propterea ita inſtrueret exercitum, ut à tergo Nilus eſſet: non animadvertit, ſe ſibi fugæ ſpacium obſtruxiſſe. Ibi igitur & ipſe capitur: cum Achæmenes Cybeles filius, qui iam omnia quæ acta fuerant Memphi audierat, in illo tumultu eum dolo interficere conatus eſſet (pœnitebat enim illum eorum quæ de Arſace indicaverat, argumentis quibus indicia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

probare potuiſſet ſublatis) ſed tamen ſpe fruſtratus, letale vulnus illi non intuliſſet. Is tamen dedit ſtatim pœnas, à quodam Æthiope ex arcu transfixus, qui cognoverat ſatrapam, & ſervare (ſicut fuerat imperatum) volebat: ac indignabatur ſcelerato facinori, quod quiſpiam hoſtes effugiens, rurſus ſuos aggrederetur, opportunitatem fortunæ ad ultionem inimici obſervans. Hunc igitur adductum ab eo qui ceperat, Hydaſpes deficientem animo conſpicatus, & multo cruore manantem, quem quidem facile iis quæ ad hunc uſum parata fuerant inhibuit, cum ſtatuiſſet ſervare ſi poſſet, & confirmaſſet oratione: Optime, inquit, tibi quidem ut ſuperſtes ſis, mea voluntate conceditur. Pulchrum eſt enim vincere hoſtes, ſtantes quidem adhuc, prœliis: collapſos autem beneficentia. Cæterum quid fuit in cauſa, quod tam perfidus extitiſti? Ille autem: Erga te, inquit, ſed fidus erga meum dominū. Et Hydaſpes: Cum igitur ſuccubueris, quam in te ipſum pœnam ſtatuis? rurſus quærebat. Quam vero, inquit, rex meus ab aliquo tuorum ducum, qui

qui tibi fidem ſervant, capto expeteret? Sane, inquit Hydaſpes, collaudaret, & cum donis remitteret: ſiquidẽ rex verus eſt, & non tyrannus, & ſtudet ut ſui alienis laudibus incitati, ſimilia exempla æmulari diſcant. Enimvero, ô præclare, fidum te quidem eſſe dicis: ſed quod imprudens fueris, an non ipſe fateberis, qui tot myriadibus temerarie te opponere auſus ſis? Non eram fortaſſis imprudens, reſpondit, in conjicienda regia voluntate, qua ille majoribus pœnis afficit timidos & ignavos in bellis, quam præmiis fortes ac ſtrenuos. Statui igitur occurrere ſponte ipſe periculo, & aut aliquod magnum & præter opinionem edere, ſicuti ſæpe multas occaſiones bellum ad rem bene gerendam ſubminiſtrat: aut ſervatus ſaltem, ſi hoc accidiſſet: locum excuſationi relinquere, tanquã nulla re ex iis quæ in mea poteſtate fuiſſent, à me prætermiſſa. Talia cum dixiſſet, & audiſſet Hydaſpes, collaudabat eum, & Syenẽ miſit, datis mandatis, ut ſummã diligentiam in illo curando medici adhiberent. Ingrediebatur vero & ipſe una cũ delectis ex exer-

citu.

citu, tota urbe omnium ordinum & æ
tatum frequentia illi obviam progre
ſa, & coronas, & flores Nili jaciente i
exercitum, & gratulationibus propte
victoriam partam Hydaſpem collau
dante. Poſtquam autem intra muro
elephanto tanquam curru invectus eſ
ſtatim in res ſacras & cultum divinu
gratiarum actionis ergo animum in
tendit: quæ eſſet origo feſtorum Nil
& ſi quid admiratione aut ſpectacul
dignum in urbe oſtendere poſſent, in
terrogans. Illi autem puteum Nilum
menſurantem oſtenderunt, ſimilem
qui eſt Memphi, ex ſecto quidem
polito lapide extructum, lineas ver
ulnæ interſtitio exculptas continent
in quem aqua fluviatilis ſubterrane
meatu impulſa, & in lineas incidẽs, in
crementa Nili & diminutiones indig
nis monſtrat, numero tectorum aut n
datorũ characterum, rationem exun
dationis aut defectus aquę menſuran
tium. Oſtenderunt quoque & horo
ſcoporum gnomones, nullam umbra
in meridie reddentes: radio ſolis, ſo
ſtitio æſtivo Syene ad amuſſim verti
imminente, & lumine undiquaqu
ci

circumfuſo, omnem caſum umbræ repellente, adeo ut etiam in puteis aqua in profunditate illuminetur, ſimilem ob cauſam. Et hæc quidem Hydaſpes non valde quaſi peregrina mirabatur. Accidunt enim eadem Meroe Æthiopum. At cum feſtum prædicarent, & Nilum magnis laudibus attollerent, ſolem, & fertilitatis authorem appellantes, & Ægypti totius, ſuperioris quidem ſervatorem, inferioris vero patrem & opificem, novum limum quotannis advolventem, unde & Nilum Græcis eſſe appellatum, & annuas temporis viciſſitudines exponentem: æſtivam quidem incremento, autumnalem vero decremento: vernam autem floribus, qui ex ipſo enaſcuntur, & crocodilorum partu: & nihil aliud eſſe omnino Nilum quam annum, hoc & appellatione confirmante: literis enim quæ nomine continentur, in calculos diſtributis, ter centum quinque & ſexaginta unitates, quot & dies ſunt anni, congregabuntur. Denique cum plantarum & florum & animaliũ proprietates, & alia plura his adderent: Atqui non Ægyptiæ ſunt hæ tam gra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ves, dixit Hydaſpes, ſed Æthiopic narrationes. Cæterum cum fluviu hunc, ſeu veſtra opinione Deum, & c mnem fluviorum cumulum, Æthic pum terra ad vos deducat, merito vobis coli debet, quæ vobis Deoru mater exiſtat. Et quidem colimus ſub jecerunt ſacerdotes, cum alias ob cau ſas, tum quod nobis ſervatorem Deum exhibuit. Moderatas debere e ſe laudes Hydaſpes cum dixiſſet: & i pſe Syenem ingreſſus, reliquum diei ſi bi ad recreationem ſumpſit, cum pri moribus Æthiopum & ſacerdotibu Syenenſium convivium iniens: & reli quis ut idem facerent, permiſit: mult armenta boum, multos greges ovium & plurimos caprarum & porcorum, & maximum numerum vini, Syenenſi bus exercitui partim dono dantibus partim venum exponentibus. Poſtri die autem ſedens pro tribunali excel ſo Hydaſpes, jumenta, & equos, & re liquam prædam, quæ partim in urbe partim in prælio collecta fuerat, exer citui diſtribuit, unicuique pro ration eorum quæ ab eo geſta fuerant, tri buens. Poſtquam autem & hic qui ce

pera

perat Oroondatem, aderat: Pete quidvis, inquit ad eum Hydaſpes. Ille autem: Non opus eſt rex, ut quicquam petam, dixit: qui contentus ſum futurus eo quod habeo, ſi à te mihi adjudicatum fuerit: quod ab Oroondate abſtuli: ipſum vero juxta tuum mandatum ſervavi: & ſimul oſtendebat pugionem ſatrapæ, lapillis diſtinctũ magni precii, & multorum talentorum ſumptu comparatum: ut multi ex circumſtantibus exclamarent, privati hominis fortunam excedere, & magis regium theſaurum eſſe. Arridens igitur Hydaſpes: Quid autem, inquit, magis regium eſſe poteſt, quam me eam magnitudinem animi conſervare, quæ hujus avaritia non capiatur, & eam deſpiciat? Deinde & corpus captivi ſpoliari, victori jus belli concedit. Quamobrem abeat, accipiens id conſentiẽtibus nobis quod vel invitis obtinuiſſet, haud difficulter abſconditum. Poſt hunc adveniebant hi qui Theagenem & Charicliam ceperant: &, O rex, dicebant, noſtra vero ſpolia non aurum, neque lapides ſunt, quæ res in Æthiopia exigui ſunt precii, &

acer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

acervatim in regiis domiciliis ſtra
jacent: ſed cum tibi virginem & ad
leſcentem adduxerimus, germanos
Græcos, proceritate & forma omn
bus hominibus poſt te antecellente
petimus ut ſimus participes tuæ in
gnis munificentiæ & liberalitatis. O
portune, inquit, Hydaſpes, reduxiſt
in memoriam: etenim tum adducto
obiter & tumultuarie contemplat
fueram. Quamobrem adducat eos qu
ſpiam, veniant autem & reliqui capt
vi. Adducebantur igitur continuo
cum quidam curſim extra muros
impedimenta perveniſſet, & cuſtod
bus ut quamprimum eos ad regem d
cerent, dixiſſet. At illi quendam ex c
ſtodibus qui altero parente Græcus
rat, quonam in præſentia ducerentu
interrogabant. Cum autem ille dix
ſet, quod rex Hydaſpes inſpectur
eſſet captivos: Dii ſervatores, excl
marunt, ſimulatque nomen Hydaſp
cognoverunt juvenes, cum ad eam u
que horam ne alter quiſpiam regnar
eſſent ſolliciti. Theagenes igitur ſu
miſſe ad Charicliam: Expones igit
chariſſima, regi rationes noſtras, ſiqu

de

dem Hydaſpes regnat: quem tu patrem tuum fuiſſe, ſæpius mihi dixiſti. Chariclia vero: O ſuaviſſime, inquit, Magna negocia magnis indigent apparatibus. Quorum enim varie intricata initia numen poſuit, horum neceſſe eſt & fines longioribus ambagibus peragi. Alioquin ea quæ longum tempus conflavit, brevi temporis momento retegere haudquaquam conducit. Præſertim capite & fundamento toto, ex quo prorſus hoc negocium & inventio pendet, Perſina inquam matre mea, abſente: quam etiam ſuperſtitem eſſe, Deorum voluntate, audivimus. At ſi nos immolarit aliquis prius, ſubjiciens Theagenes, aut tanquam donum captivum dans, facultatem quo minus in Æthiopiam perveniamus præciderit? Nihil minus, inquit Chariclia. Nunc enim ſæpius à cuſtodibus audivimus, quod alamur victimæ diis qui Meroæ præſunt immolandi. Quamobrem non eſt quod metuamus, ne aut dono demur, aut ante interimamur, qui ſumus ex voto Diis conſecrati: quod violari à viris pietatis ſtudioſiſſimis fas nō eſt. Enim-

vero ſi huic immoderatæ lætitiæ d
ſumma rerum indulgentes, futilit
rationes noſtras expoſuerimus, cu
hi qui & agnoſcere hæc, & authorita
te confirmare poſſent, non adſint: pe
riculum eſt, ne per inſcitiam eum q
hæc audiet exacerbemus, & iratu
nobis merito noſtro faciamus: pro lu
dibrio fortaſſe & contumelia id hab
turum, quod captivi, & ad ſerviendu
deſtinati, fictis & minime probabil
bus argumentis tanquam ex compoſ
to ſe regios eſſe liberos ſimulare au
deant. Sed indicia, inquit Theagen
(quę te accepiſſe ſcio, & ſervare) nobi
cum facient, ut non figmento uti, n
que fraude videamur. Chariclia aut
Indicia, inquit, iis qui norunt ea,
expoſuerunt, indicia ſunt: at iis q
ignorant, aut non omnia noſſe po
ſunt, theſauri inanes & monilia ſun
& fortaſſe in ſuſpicionem etiam fu
& latrocinii eos qui ferunt, vocar
Atqui etiamſi quippiam Hydaſpes c
gnoverit, quisnam eſt qui quod Pe
ſina dederit, quis denique quod m
ter filiæ, perſuadere poſſit? Noto, c
contradici non poteſt, Theagene
m

materna natura eſt: qua fit, ut id quod genuit, erga ſobolem, primo congreſſu, amoris & commiſerationis affectum induat, arcana quadam naturæ convenientia permotum. Hæcne igitur negligemus & omittemus, in quibus eſt ſitum, ut & cætera credibilia eſſe videantur? Quæ cum inter ſe colloquerentur, jam non procul aberant à rege: aderat autem & Bagoas adductus. Poſtquam autem aſtantes vidit Hydaſpes, paululum ſeſe è throno ſuſtulit. Et, Propitii nobis eſtote Dii, cum dixiſſet: rurſus cogitabundus ſedit. Primoribus autem Perſarum, qui aſtabant, quid illi accidiſſet, quærentibus, Talem, inquit, mihi hodie filiam natam eſſe, & ad ejuſmodi florem ſubito perveniſſe rebar: cumque nihil omnino ſomnium antea curaſſem, nunc ſimili forma ejus quam videram admonitus, in illius memoriam redii. His autem qui circa illum erant, quod imaginatio quædam eſſet animæ, ſimulachra futurarum rerum ſæpius adumbrantis, dicentibus: tum illud viſum neglectui habens, qui eſſent, & unde, quærebat. Tacente vero Chariclia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

clia, & Theagene dicente: quod germani eſſent, & Græci: Euge Græcia, inquit, quæ alioquin bonos & præſtantes producis, & ingenuas nobis ac fauſtas victimas ad ſacrificia propter victoriam partam celebranda præbuiſti. Cæterum cur non & filius mihi in viſione illa natus eſt (ſubridens ad præſentes) ſi quidem adoleſcentis hujus, fratris puellæ, & à me conſpiciendi ſpeciem & ſimulachrum mihi prius in ſomnis (ut dicitis) offerri oportuit? Poſtea converſa oratione ad Chariclia͂ ſermonem Græcum ſonans (eſt enim in honore hæc lingua apud Gymnoſophiſtas & reges Æthiopum:) Tu vero ô virgo, quamobrem taces, neque quicquam ad interrogationem reſpondiſti? Chariclia autem: Ad aras inquit, Deorum quibus nos victimas aſſervari intelligimus, me & meos parentes cognoſcetis. Porro ubinam terrarum ſunt hi? ad illam rurſus Hydaſpes. Illa vero, Et adſunt, inquit: & omnino dum immolabimur, aderunt. Arridens igitur iterum Hydaſpes: Re vera, inquit, ſomniat hæc filia, in ſomnis mihi nata, imaginans fore ut e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Græcia in mediam Meroem parentes illius transferantur. Hi igitur ducantur cum diligentia & copia ſolita, ſacrificium exornaturi. Cæterum quis hic eſt prope ſtãs eunucho ſimilis? Eunuchum revera eſſe, nomine Bagoam, quidam ex miniſtris reſpondit. Sequatur & hic, inquit: non tanquam victima, ſed tanquam alterius victimæ, virginis hujus cuſtos, ut nobis caſta usque ad tempus ſacrificii conſervetur. Habet quiddam zelotypum eunuchorum genus: quibus eſt enim ipſum privatum, ad hæc aliis prohibenda objicitur. Hæc cum dixiſſet, alios captivos ordine advenientes circumſpiciebat, & recenſebat: quoſdam dono dans, quos ſervos etiam initio fuiſſe oſtendebat fortuna: Bono autem genere natos, liberos dimittens. Decem utique juvenes electos, & totidem virgines ætatis flore & forma excellentes, una cum Theagene ad eundem uſum duci juſſit. Denique aliis de is, quorum quisque indigebat, reſpõſis datis: poſtremo ad Oroondatem accerſitum, & in lectica allatum: Ego, inquit, cum ea quæ fuerunt belli cauſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſæ obtinuerim, haud ita ſum affectu
animo, ut plerique. Non abutor for-
tuna, ad cupiditatem plus præ cæteris
habendi: neque in immenſum prola-
to imperium, propter victoriam: ſed
contentus ſum finibus, quos initio na-
tura poſuit, Ægyptum ab Æthiopia
cataractis diſcernens. Quamobrem cu
ea obtinuerim, quorum cauſſa de-
ſcendi, revertor colens æquitatem. Tu
vero ſi ſuperſtes manſeris, eſto ſatrapa
eorum, quorum & antea fuiſti: & ſi-
gnifica Perſarum regi, quod frater tuus
Hydaſpes manu quidem vicit, animi
autem moderatione omnia tua tibi di-
miſit: amicitiam quæ illi eſt tecum
retinere cupiens (qua ut re inter ho-
mines pulcherrima imprimis delecta-
tur) & tamen pugnam, ſi rurſus quip-
piam inceperis, non detrectans: Sye-
næis vero his tributa, quæ alioqui
pendere ſolent, & ipſe in decennium
dimitto: & ut tu idem facias, impero.
His dictis, à præſentibus quidem ci-
vibus, perinde ac militibus, gratula-
toriæ voces & plauſus, qui longe ex-
audiri poterat, eſt ſublatus: Oroon-
dates autem manibus protenſis, &
dex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

extra in alteram permutatim trans-
oſita, inclinatus adoravit, cum ſit
es inuſitata Perſis, regem alterum hoc
nodo venerari. Et, O vos qui adeſtis,
nquit: non videor mihi violare pa-
ia inſtituta erga regem, eum qui mi-
i ſatrapiam donavit adorans: neque
nique agere, æquiſſimo omnium ho-
ninum id præſtans, qui mei interimẽ-
i poteſtatem habet. Vitam autem mi-
i clementia ſingulari largitur. Cum-
ue illi jus dominandi competat, mihi
t ſim ſatrapa concedit. Propter quæ,
quidem fuero ſuperſtes, Æthiopibus
Perſis ſpondeo me pacem diuturnã
amicitiam ſempiternam, Syenæis
item quæ ſunt imperata, præſtitu-
um. Si vero quid mihi acciderit, Dii
o beneficiis in me collatis, Hyda-
em, & domum Hydaſpis, ac genus
munerentur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM
LIBER DECIMUS.

De his igitur quæ Syene geſta ſunt, hactenus dictum ſit: quæ cum in tantum periculum veniſſet, repente rurſus ejuſmodi beneficium, unius viri clementia & æquitate, conſecuta eſt. Hydaſpes autem magna parte exercitus præmiſſa, ipſe quoque in Æthiopiam proficiſcebatur: Syenæis omnibus, & Perſis, longiſſime cum gratulationibus ac votis pro illius ſalute, eum proſequentibus. Primum igitur iter faciebat, ſemper Nili ripas & vicina loca fluvio tenens. Poſtquam autem Cataractas pervenit, ſacrificiis factis Nilo, & diis finium præſidibus, deflectens magis per mediterraneam iter tendebat regionem. Et cum Philas veniſſet, duos fere dies exercitui ad quietem, & recolligendas vires tribuit. Rurſus autem multitudine vulgi præmiſa, ipſe

com-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

commoratus urbis mœnia firmavit, & præſidium impoſuit. Hoc facto, egreſſus, duos equites delectos, quos oportebat ipſius adventum antevertere, & equis in urbibus & pagis permutandis, celeriter imperata conficere, mittit cũ literis ad eos qui erant Meroæ victoriam nuncians. Ad ſapientes quidem, qui Gymnoſophiſtæ appellantur, & aſſeſſores conſiliariique regii ſunt, tales dans: DIVINISSIMO CONCILIO HYDASPES. Victoriam partã de Perſis vobis nuncio, non venditans rei bene geſtæ ſucceſſum, ſiquidem Fortunæ vices & inſtabilitatem veneror: ſed antiſtitii dignitatem, cum ſemper, tum in præſentia veracem, per literas ſalutans & appellans. Ut igitur veniatis in conſuetum locum, & oro, & meo jure impero, ſacrificia gratiarum actionis ergo, pro victoria parta, graviora præſentia veſtra & conſpectu, Æthiopum communi conventui reddituri. Ad uxorem autem Perſinam ejuſmodi. Victores nos eſſe ſcito: &, quod te proxime attingit, ſalvos. Quamobrem ſumptuoſas pompas, & ſacrificia, ut grates diis agamus, præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

parato: & ſapientes cum literis noſtris coram adhortata, in conſecratum diis noſtris patriis, Soli, & Lunæ, & Baccho, ante urbem campum, una cum illis propera. His literis allatis, Perſina continuo: Nimirum id erat, inquit, ſomnii quod hac nocte videbam, gravidam me eſſe putans, & parere ſimul, & editum fœtum eſſe meam filiã repente florenti ætate. Per dolores, ut videtur, belli certamina: per filiam vero, victoriam, ſignificante ſomnio. Cæterum urbem obeuntes, lætis nunciis implete. Et præcurſores quidem id quod imperatum fuerat, faciebant, capitibus Niloo loto redimitis: & ramos palmarum quos manibus tenebant, concutientes & oſtentantes, per præcipuas partes urbis, & magis conſpicuas equis vehebantur, famam de victoria, vel ſolo habitu & figura corporis pervulgantes. Impleta igitur erat repente lætitia Meroe, cum noctu & interdiu cœtus & ſacrificia in ſingulis familiis & vicis, ac tribubus diis celebrarent, ac delubra frequentarent: non perinde in victoria, ut in ſalute Hydaſpis acquieſcentes, quod is vir æqui-

æquitate ſimul & clementia in ſubditos, ac lenitate, eum affectum animis populi, ut illum in patris loco diligerent, inſtillaverat. Perſina autem, cum boum greges, & equorum, & ovium, coturnicum ac gryphorum, & aliorum omnis generis animantium, in ſacrum campũ præmiſiſſet, partim ut ex quolibet genere hecatombe ad ſacrificium appararetur, partim ut in uſum convivii publici converterentur: ad extremum ad Gymnoſophiſtas veniens, qui lucum Panis ad habitandum ſibi elegerunt, literas ab Hydaſpe illis tradebat, & adhortabatur, ut poſtulanti regi morem gererent, ac ſibi quoque ex parte gratificarentur, & conventui publico præſentia ſua ornamento eſſent. Illi autẽ cum eam paululum commorari juſſiſſent, in adytum ingreſſi precandi cauſa, & à diis quid eſſet agendum ſciſcitati, parva mora interpoſita redierunt. Atque aliis tacentibus, Siſimithres, qui primas tenebat in concilio: O Perſina, dicebat, nos quidem veniemus: dii enim præcipiunt. Cæterum tumultum quendam & perturbationem fore in ſacrificio, numen præmon-

monſtrat: ſed & hunc in bonum & ſuavem finem deſiturum: quod membrum quoddam veſtri corporis, aut pars regni periiſſet, fatum autẽ hanc ipſam inquiſitam exhiberet. Perſina autem: Maxime formidabilia, inquit, planeque omnia in melius mutabuntur, vobis præſentibus. Ego autem cum ſenſero Hydaſpem advenire, vos certiores faciam. Nihil opus eſt, inquit Siſimithres, ut nos certiores reddas. Cras enim mane veniet, & hoc ipſum tibi paulo poſt literæ ſignificabunt. Atque ita accidit. Nam ſtatim redeunti Perſinæ, & regia domicilia proxime accedenti, literas regis eques tradebat, poſtridie adventurum eum ſignificantes. Præcones igitur extemplo rumorem de literis diſſipabant, maſculis tantum obviam prodeundi facultatem dantes, mulieribus autem exitu interdicentes. Siquidem cum mundiſſimis tantũ & lucidiſſimis diis Soli & Lunæ, ſacrificium faciendum eſſet, miſceri fœmineum genus moris non erat, ne aliqua vel invita contaminatio victimis accideret. Soli autem ex mulieribus ſacerdoti Lunæ adeſſe

per-

permiſſum eſt. erat autem Perſina: quod Solis quidem ſacerdotio rex: Lunæ autem, regina, moribus & inſtitutis gentis, ornarentur. Affutura autem erat & Chariclia his quæ agebantur, non tanquam ſpectatrix, ſed victima Lunæ futura. Ingens igitur impetus & cupiditas inceſſit urbem, & cum neque indictum diem expectaſſent, inde usque à veſpera tranſmittebant Aſtaboram fluvium, alii per pontem, alii navigiis ex harundine factis, quæ plurima & in multis partibus ripæ vacillabant, his qui longius à ponte habitant compendioſos ſubminiſtrantes trajectus. Sunt autem celerrima tum propter materiam, tum propter onus, quod non plures quam duos tresve viros ferant. Arundo enim in duas partes diſſecta, ex qualibet ſectione navigiolum præbet ac efficit. Cæterum Meroe metropolis Æthiopum, inſula eſt alioqui triangulari forma, fluviis quæ navibus tranſiri poſſunt, Nilo, & Aſtabora, & Aſaſoba, circumflua. Nilo quidem in vertice incidente, & in utramque partem fiſſo: aliis vero duobus in utroque latere ſe invicem præter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tereuntibus, & rurſus ſecum coeuntibus, & in unum Nilum, alveum & nomen deferentibus. Cum autem late pateat, & continentem in inſula demonſtret (tribus enim millibus ſtadiorum in longitudine, mille autem in latitudine circumſcribitur) animalium inſignis magnitudinis, cum aliorum, tum elephantorum eſt altrix: & ut arbores ſua ſponte fingit, ita aliarum quoque rerum ferax eſt. Nam prætérquam quod palmæ inſigni proceritate & palmulis onuſtæ in ea creſcunt, frumenti quoque & tritici ſpicæ proceritate quidem ea ſunt, ut equitem omnẽ interdum & camelo inſidentem occultent: fructu autem adeo ubere, ut ſemina terræ mandata, trecentuplum ferant: & arundinem procreat, qualis jã dicta eſt. Tunc igitur tota nocte, cum alius alium fluvium tranſmiſiſſet, obviam prodeuntes, veluti deum cum præconiis & gratulationibus, Hydaſpem excipiebant: hi quidem etiam longius, aliquantum autem ante campum ſacrũ obviam progreſſi Gymnoſophiſtæ, dextraſque jungebant, & ſalutabant oſculis: poſt hos vero Per-

ſinæ

ſina in veſtibulo templi, & intra ambitum. Poſtquam igitur ſubmiſſi deos adorarunt, & precibus gratiarum actionis ergo pro victoria & ſalute finem fecerunt, egreſſi ambitu, ad publicum ſacrificium convertebantur, in tabernaculo jam antea præparato conſidentes. quod quatuor conficiebant recens præciſæ arundines, figura quadrilatera, angulum quemlibet una arundine columnæ inſtar fulciente ac ſuſtinente: in ſummo autem, in formã teſtudinis adducta, & cum aliis, additis palmarum ramis, juncta & connexa, ſubjectumque ſpacium contegente. In altero autem tabernaculo, proxime ſuper alta baſi deorum indigenarum ſimulachra, & heroum imagines proponebantur, & Mennonis ac Perſei & Andromedæ, quos authores eſſe ſui generis reges Æthiopum exiſtimant. Inferius autem, & tanquam ſupra verticem numinibus collocatis in altera baſi, Gymnoſophiſtæ ſedebant. Hos deinde phalanx militum in orbem ſtipaverat, ſcutis erectis ac denſatis innixa, & multitudinem à tergo reprimens, ac medium ſpacium ab omni

mni tumultu & moleſtia vacuum ſa
crificantibus conſervans. Enimver
cum pauca præfatus eſſet ad populu
Hydaſpes, & victoriam, ac ea quæ pr
Republica proſpere ac fœliciter geſ
eſſent, enunciaſſet, ad ſacrificium a
gredi, iis, ad quos rei divinæ faciend
cura pertinebat, imperabat. Porro cu
tres aræ in altum erectæ eſſent, ac du
quidem peculiariter Soli & Lunę co
junctim, tertia vero Bacchi in alte
parte ſeparatim collocata eſſet, hu
quidem omnis generis animantia ma
ctabant, propter pervulgatam vim (u
exiſtimo) numinis, & omnibus gra
tificantem, variis & multiplicibus ho
ſtiis eum placantes. In aliis vero, So
quidem quadrigas albas offerebant
deo omnium velociſſimo, id quod v
lociſſimum eſt ſacrificantes: Lunæ au
tem jugum boum, propter vicinitate
terræ, agriculturæ adjutores, conſ
crantes. Cum hæc adhuc agerentu
clamor ſubito eſt ſublatus, mixtus a
turbulentus, qualem conſentaneu
eſt multitudinis hominum conferto
rum extitiſſe, Patria ſacra celebrantu
iis qui circumſtabant exclamantibu

mor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

moribus & inſtitutis receptum ſacrificium deinceps pro gente fiat, primitiæ belli deinceps offerantur. Cum igitur intellexiſſet Hydaſpes, quod humanam victimam flagitarent, quam ex iis tantum qui in peregrinis bellis capti eſſent, offerre conſueverant: manu ſilentio indicato, & ſtatim id quod petebatur conſecuturum eſſe, nutibus ſignificatione data: captivos qui ad idipſum jampridem deſtinati fuerant, duci imperabat. Ducebantur igitur cum alii, tum Theagenes & Chariclia, ſoluti vinculis, & ſtipati: triſtes quidem, ut eſt conſentaneum, alii: minus autem Theagenes. at Chariclia læto vultu ac ridenti, perpetuo ac uno obtutu Perſinam intuens: ut & illa aliquo modo aſpectu afficeretur, & vehementius ingemiſcens: O marite, diceret, qualem virginem ad ſacrificium delegiſti? Haud ſcio, an viderim talē formam. Quam eſt generoſo & liberali vultu? Quam magno & excelſo animo fortunam perfert? Quam ob florem ætatis commiſeratione ſui commovet animum? ſi ſupereſſe contigiſſet, ſemel ex te conceptam, & male amiſſam fi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

liolam, propemodum totidem implevisse annos, quot hæc, deprehenderetur. Sed utinam liceret marite, aliquo modo liberare hanc: magnam equidem haberem conſolationem, hac mihi miniſtrante. Fortaſſis autem & Græca eſt miſera: neque enim eſt Ægyptiæ facies. Græca quidem eſt, inquit, & parentibus nata, quos in præſentia dicet: neque enim ullo modo oſtendere poterit, quamvis promiſerit. Liberari ſane illam à ſacrificio impoſſibile eſt, quamvis vellem utique, cum & ipſe aliquo modo commovear animo, & miſerear puellæ. Sed ſcis, quod maſculum quidem Soli, fœminam autem Lunæ, & offerre & ſacrificare lex poſtulet. Cum autem hæc mihi prima ſit adducta captiva, & præſenti ſacrificio deſtinata, omnino excuſationis locum non haberet apud multitudinem dilatio. Unum tantum illi adjumento eſſe poſſet, ſi poſtquam focum, ut ſcis, conſcenderit, non ſe conſervaſſe expertem conſuetudinis virorũ deprehenſa fuerit: cum lex mundam eſſe eam quæ offertur deæ, ſicuti & Soli, jubeat: de Bacchi vero ſacrificiis ſit indifferens.

Cæ-

Cæterum vide ſi commercium habuiſſe cum viris deprehenſa fuerit, ne haud deceat talem in ædes recipere. Tum Perſina: Deprehendatur, & ſervetur tantum. Captivitas, & bellum, & extorris vita, à ſedibus patriis tam remota, vacuum à culpa facit propoſitum: præcipue in hac, quæ cum forma, vim contra ſe ipſa, etiamſi quid ejuſmodi paſſa ſit, circumferat. Hæc adhuc dicente, & ſimul illacrymante, celareque id eos qui aderant conante, afferri focum Hydaſpes juſſit. Collectis igitur pueris impuberibus ex multitudine, miniſtri (ſolis enim ejuſmodi ſine ullo detrimento attingere licet) efferebant è templo, & in medio collocarunt, conſcendere quemlibet captivum jubentes. Ac ex his quicunque conſcenderant, ſtatim in planta adurebantur, cum ne primum quidem, & ad exiguũ tempus, contactum quidam ſuſtinuiſſent: aureis quidem verubus foco intertexto: porro ad eam efficaciam elaborato, ut quemlibet immundum, & alioqui eum qui pejeraſſet, adureret: at econtra eorum qui ſecus ætatem egiſſent, ſine ullo detrimento greſſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

admitteret. Quamobrem hos Baccho & aliis diis deſtinabant, præter duas forte aut tres Græcas, quæ cum focum conſcendiſſent, virginitate ſalva eſſe deprehenſæ ſunt. Poſtquam autem & Theagenes, cum conſcendiſſet, mundus eſſe apparuit, omnium admiratione exceptus, cum propter proceritatē & pulchritudinem, tum eo quod vir adeo florenti ætate rerum venerearūm expers eſſet, ad Solis ſacrificium inſtruebatur. At ille ſubmiſſe ad Charicliam: Apud Æthiopes præmia munde viventium ſacrificia, & mactationes eorum qui caſtitatem ſervant bravia? Sed ô mea Chariclia, cur non te jam aperis? Quale tempus adhuc expectas? An illud demum, cum aliquis jugulum feriet? Dic obſecro, & indica tuam fortunam. Forſitan & me, quæ ſis cognita, ſervabis: ſin minus, & tu utique dubio procul periculum effugies: quo cognito, vel mori mihi optabile eſt. Illa autem: Prope adeſt certamen, cum dixiſſet, & ſors rationum noſtrarum nunc vacillat: ne imperio quidem eorum, quibus erat id negocii datum, expectato, induit ſacram veſtem Delphi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

phicam, ex quadam ſarcinula, quam ſecum ferebat, depromptam, intextam auro, & radiis cocco tinctis variatam ac refertam. Denique cum comam ſolviſſet, & tanquam furore afflata viſa eſſet, accurrit & inſiluit in focum, ſtetitque longo tempore illæſa, pulchritudine magis tum etiam relucente refulgens, & omnium oculis ex alto expoſita, atque à figura ſtolæ ſimulachri deæ magis quam mortalis mulieris ſimilis. Stupor igitur omnes cepit. & clamorem unum obſcurum & inarticulatum admirationis indicem ediderunt, cum alia ſuſpicientes, tum quod formam plus quam humanam, & venuſtatem florentis ætatis intactam attolleret, ac declararet ſe habere pudicitiam forma cumprimis exornatam. Angebat igitur & alios in turba, quod ad ſacrificium aptam & idoneam eſſe conſtitiſſet: & quamvis ſuperſtitione laborarent, libentiſſime tamen vidiſſent illam aliqua ratione ſervatam. Cęterum magis excruciabat Perſinam, ut etiam ad Hydaſpē diceret: Quam miſera & infelix eſt hæc puella, nequicquam & haud opportune pudicitiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

venditans, & mortem cum hiſce multis laudibus commutans. Sed quidnam fieret, inquit, ô vir? At ille: Fruſtra, inquit, moleſta es, & miſereris ejus quæ ſervari non poteſt: ſed diis, ut videtur, propter naturæ præſtantiam inde usque ab initio cuſtoditur. Denique ſermone converſo ad Gymnoſophiſtas: Sed ô ſapientiſſimi, inquit, cum omnia ſint parata, cur non rem ſacram incipitis? Siſimithres autem: Abſit, inquit, (Græce loquens, ne multitudo exaudiret) Satis enim jam vel hiſce aſpectum & auditum polluimus. Sed nos quidem in templum ſecedemus, ſacrificium adeo nefandũ, quod humanis victimis cõſtãt, neque ipſi probantes, neque deum admittere exiſtimantes. Atque utinam licuiſſet & illa ſacrificia, quę aliarum victimarum mactatione conſtabant, prohibere, cum ſola quæ precibus & odoramentis fiunt, noſtro judicio ſufficiant. Tu vero manens (neque enim in controverſiam cadit, quin ſit neceſſarium ut rex ſeditionem vulgi ſedet) fac hoc immundum quidem ſacrificium, cæterum propter inveteratam conſuetudinem

nem, ac Æthiopum inſtitutis confirmatam, inexcuſabile: ita tamen ut tibi expiatione poſtea ſit opus futurum, aut etiam non futurum. Neque enim mihi videtur ad finem perventurum eſſe hoc ſacrificium, cum ex aliis, tum ex deo conſultore conjecturam facienti, & lumine circumfuſo peregrinis, ac numen aliquod eos defendere ſignificante. Et hæc cum dixiſſet, una cum aliis aſſeſſoribus ſurrexit, & ad ſeceſſionem ſeſe apparabat. Tum vero Chariclia deſiluit è foco, & accurrens provoluta eſt ad genua Siſimithris (miniſtris omnino prohibentibus, & illum ſupplicem habitum, deprecationem eſſe mortis exiſtimantibus) &, O ſapientiſſimi, dicebat, paululum commoramini. Siquidem cauſa mihi agenda eſt, & judicio decertandum cum rege ac regina: vos vero ſolos etiam tantis jus dicere audio. Adeſte igitur, & certanimis de vita eſtote judices. Mactari enim me diis, neque poſſibile, neque juſtum eſſe cognoſcetis. Admiſerunt libenter, ea quæ dicta fuerunt: &, O rex, dixerunt, audiſne provocationem, & ea quæ peregrina prætendit?

dit? Arridens igitur Hydaſpes. At vero quale judicium eſt, inquit, aut unde mihi cum hac? denique qua de cauſa, quove jure exoritur? Tum Siſimithre: Ea ipſa quæ dicentur, indicabunt. Atqui, num negotium hoc judicium, & non injuria potius videbitur, ſi cum captiva ego qui ſum rex in judicium deſcendero? Faſtigia dignitatis non reſpicit æquitas, reſpondit Siſimithres: ſed is regnat in judicio, qui probabilioribus vincit rationibus. Cæterum cum indigenis, inquit, & non cum peregrinis, controverſias regum judicandi, facultatem vobis lex dat. Siſimithres autem: Non vultu, inquit, tantum & extrinſeca ſpecie, juſta apud moderatos ponderantur, ſed potius juſtitia. Manifeſtum eſt quidem, dixit, quod nihil dicet ſerii: ſed quod iis qui in extremo verſantur periculo, peculiare eſt, inanium verborum figmenta ad dilationem proferet: attamen dicat, quandoquidem ita Siſimithri placet. Porro Chariclia, cum alioqui eſſet fidenti animo, propter liberationem ex circumſtantibus periculis, quam expectabat: tum in primis exhilara-

larata eſt, poſtquam Siſimithris nomẽ audivit. Is enim erat, qui initio expoſitam ſuſtulerat, & Charicli tradiderat ante decennium, cum ad Oroondatem de Smaragdæis fodinis legatus mitteretur. At tum adhuc unus ex vulgo Gymnoſophiſtarum erat: cæterum in præſentia præfectus cæterorum declaratus fuerat. Faciem igitur viri non recordabatur Chariclia, cum admodum adoleſcentula, & annos ſeptem nata, ab illo ſeparata eſſet: verum nomen agnoſcens, magis lætabatur, advocatum illum ſibi, & adjutorem ea in parte, ut cognoſceretur, fore ſperans. Manus igitur in cælum tendens, cum exclamaſſet ita ut exaudiri poſſet, Sol autor generis majorum meorum, dicebat, & alii dii ac heroes majores noſtri; vos eritis teſtes, quod nihil falſi dicam: vos quoque auxilio veſtro mihi in hoc judicio aderitis, ad quod cũ juſtam cauſam afferam, inde ſumam exordium. Peregrinos ne rex, an indigenas mactari jubes? Hoc vero, Peregrinos, dicente: Quamobrem tempus eſt, inquit, ut alios ad ſacrificium inquiras. nam me & veſtratem, ac indi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

genam reperies. Hoc autem mirant
& fingere eam dicente: Chariclia, M
nora, inquit, miraris: ſunt autem al
majora. Neque enim indigenam tan
tum, ſed etiam genus regium in pr
mis, & proxime attingentem. Rurſ
Hydaſpe contemnente, & averſant
verba illa tanquam frivola: Deſine, in
quit, pater filiam tuam elevare, & a
verſari. Tum igitur rex non deſpicer
tantum, ſed etiam indignari, ludibri
eſſe & injuriam, rem illam ducens: &
O Siſimithre ac reliqui, dicere, quous
que tandem abutetur mea nimia pa
tientia? An non plane amentia labora
puella? quæ inſigni audacia confict
mendaciis, mortem depellere cona
tur, filiam meam tanquam in ſcena
eſſe, deſperatione quadam aſſeverans
& tanquam ex compoſita machinatio
ne proferens, qui nunquam (ut ſcitis
in procreatione ſobolis ſucceſſu uſu
ſim, ſemel tantum ſimul & audierim &
amiſerim. Quamobrem ducat eam a
liquis, ne amplius excogitet ſacrifici
dilationem. Nemo ducet, exclamavi
Chariclia, niſi juſſerint judices. Tu ve
ro in præſentia judicaris, non ſenten
tian

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tiam fers, neque decernis. Peregrinos quidem rex mactare fortaſſe lex permittit: liberos autem mactare, neque hæc, neque natura ipſa pater concedit. patrem enim te hodie dii meum, etiam, ſi neges, declarabunt. Omnis cauſa quæ in judicium venit, rex, duobus maximis & præcipuis argumentis niti conſuevit: ſcilicèt probationibus, quæ ſcriptis continentur, & teſtium confirmationibus. Utrumque tibi, ut filia veſtra eſſe declarer, exhibebo. Ad teſtem quidem non aliquem ex vulgo, ſed ipſum judicem provocans (Maximum autem ei qui dicit, ad fidem faciendam adjumentū eſt, judicis ſcientia) Scripta vero, meæ & veſtræ fortunæ narrationes proponens. Simulatque hæc dixit, illico expoſitam ſecum faſciam, quam ſub utero geſtabat, proferebat: & evolutam, Perſinæ offerebat. Illa vero ut primum vidit, ſtupida & muta reddita eſt, diuque admodum ea quæ erant inſcripta faſciæ, & puellam viciſſim contemplabatur, & horrore ac tremore detinebatur, ſudoreque manabat, gaudens quidem iis quæ comperiebat, anxia vero caſu

ino-

inopinato, & haud facile cuiqua[m] credibili. Denique metuens Hydaſpi[m] ſi hæc patefierent, ſuſpicionem, & in credulitatem, aut iram, fortaſſis etiam & pœnam. ut & Hydaſpes, intuen[s] ſtuporem, & angorem animi conti- nuum: O mulier, dixerit, quid ho[c] eſt? An aliquid tibi accidit ab hac ex- hibita ſcriptura? Illa autem: O rex inquit, & domine, ac marite. Nihil hoc amplius habeo quod dicam, niſi ut acceptam legas. Doctoris vice in omnibus fungetur apud te faſcia. Ut- que tradidit, iterum tacebat triſtis. Cum igitur accepiſſet Hydaſpes, & Gymnoſophiſtas ut accederent, & una legerent, advocaſſet, recenſeba[t] ſcriptum, multum ipſe mirans: Siſi- mithrem quoque perculſum, & ſex- centas mentis mutationes vultu decla- rantem, ac defixis oculis tæniam & Chariclіam aſpicientem, intuens. Ad extremum, poſtquam de expoſitione, & cauſa expoſitionis, edoctus eſt: Quod quidem mihi puellula quædam, inquit, nata ſit, ſcio: & cum mortuam eſſe tum audiſſem, quemadmodum & ipſa Perſina mihi narrabat, expoſitam eſſe,

eſſe, nunc cognoſco. Cæterum quis eſt qui illam ſuſtulit, ſervavit, ac enutrivit? aut quis eſt qui tranſportavit in Ægyptum? An etiam una captus eſt? Denique unde omnino conjecturam facere licet, quod illa ipſa ſit, & non interierit id quod expoſitum fuerat: aliquis autem cum incidiſſet in hæc indicia, abutatur fortuna, & huic puellæ impoſitis, tanquam perſona, illudat noſtræ liberorum procreandorum cupiditati, & ſuppoſititiam ac adulteriam ſobolem nobis in ſucceſſionem ſerat, veritatem hac faſcia quaſi adumbrans? Ad hæc Siſimithres: Prima quidem, inquit, eorum de quibus ambigis, tibi explicari poſſunt. Ego enim ſum, qui expoſitam ſuſtuli, & clanculum educavi, & in Ægyptum tranſtuli, quando me legatum eo miſeras. Quod autem mentiri nobis fas non ſit, eſſe jam antea noſti. Agnoſco autem faſciam regiis Æthiopum literis inſignitam, neque præbentem ullam ambigendi conjecturam, quod alibi ſit compoſita: cum quod Perſinæ manu notata ſit, vel à te in primis cognoſci poſſit. Cæterum erant & alia una expoſita

poſita indicia, tradita à me illi qui re
ceperat puellam, homini Græco, & u
videbatur probo & honeſto. Servan
tur & hæc, inquit Chariclia: ſimulqu
oſtendebat monilia. Quibus viſis, Per
ſina magis eſt exanimata: & quærent
Hydaſpe, Quænam eſſent? ac ſi qui
præterea ſciret? nihil reſpondit, præ
terquam quod noſſet quidem, cæte
rum domi hæc examinare & ſcrutar
optimum eſſet. Rurſus igitur angi, &
pene animo deficere Hydaſpes vide
batur. At Chariclia: Hæc quidem ſin
materna indicia: tuum vero propriũ
hic annulus eſt, oſtendebatque pan
tarben. Cognovit Hydaſpes: dedera
enim illum dono Perſinæ, ſub deſpon
ſationem. &, Optima, inquit, indici
quidẽ mea ſunt: cæterum te ut mean
his uſam eſſe, & non aliquo alio mo
do ea nactam, nondum agnoſco. Nar
præter alia & color peregrinus, & inu
ſitatus in terra Æthiopica, relucet. Si
ſimithres autem: Alba, inquit, & e
fuit quam ſuſtuli: alioqui & annorur
tempus convenit cum præſenti ætat
puellæ, cum decem & ſeptem fere an
nos hæc, & expoſitionis tempus, im
pleve

pleverit. Porro & oculorum aſpectus mecum facit, & totam vultus effigiẽ, ac excellentem formam quæ nunc apparet, convenire cum ea quam tum cernebam, agnoſco. Hæc quidem optime dixiſti, Siſimithre, ad illum Hydaſpes: & magis ut aliquis patronus, ſummum ſtudium ad cauſam afferens, quam judex. Sed vide ne ex aliqua parte dubitationem eximens, aliam quæſtionem moveas, cum arduam, tum haud facile conjugem meam culpa liberaturam. Quî enim albam, cum ſimus ambo Æthiopes, procreavimus, nequaquam conſentaneo rationi modo? Limis igitur eum contuitus Siſimithres, & ironice ſubridens: Tibi quidem, inquit, neſcio quid accidat, qui ex affectu tuo in præſentia, patrociniũ nobis ut probrum objicis, quod ego mihi haud quaquam negligendũ eſſe duco. Judicem enim legitimum definimus, eum qui æquitatis patronus ac defenſor eſt. Cæterum cur non potius tibi, quam puellæ, patrocinari videbor? cum te patrem, deorum auxilio fretus, declarem: & quam vobis ab incunabilis ſervavi filiam, eam &

nunc

nunc ſalvam in flore ætatis non deſpi
ciam? Sed tu quidem, ut vis, ſtatue
& exiſtima de nobis, qui hæc facimu
flocci. Neque enim ad aliorum arbi
trium vivimus, ſed meram honeſtat
& æquitatem ſectantes, nobis ipſi ſa
tisfacere cupimus. Quod ad quæſtio
nem de colore attinet, hujus explica
tionem ipſa tibi faſcia exponit: Perſi
nam ſcilicet attraxiſſe quædam ſimu
lachra, & imaginationes ſimilitudini
in tuo concubitu, ex conſpectu An
dromedæ. Quod ſi alioqui omnino i
comprobari, & fidem tibi fieri vis, a
manum eſt exemplar & archetypus
contemplare Andromedam, quæ per
inde in virgine atque in pictura oſten
ditur, ita ut nullum ſit diſcrimen. Affe
rebant his dictis ſublatam imagine
miniſtri, & cum eam proxime Chari
cliam erexiſſent, tantum excitarun
inter omnes plauſum ac tumultum
cum alii aliis, qui paululum tantu
intellexerant ea quæ dicerentur & fie
rent, ſignificarent, & propter exacta
& conſummatam ſimilitudinem, cu
quadam lætitia exanimarentur: ut &
Hydaſpes non amplius diffidere po

ſet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſet, ſed diu ſtaret immotus, lætitia ſimul & admiratione detentus. Siſimithres autem, Unum adhuc deſideratur, inquit. De regno enim, & illius legitima ſucceſſione agitur, & ante omnia de veritate ipſa. Nuda brachium virgo, nigra nota pars ſupra cubitum maculata fuerat. Nihil dedecoris affert, nudatum parentum & generis teſtimonium. Nudavit illis Chariclia ſiniſtram, & erat quaſi ebenus quædam in circuitu brachium tanquam elephantem maculans, Non amplius ſeſe continuit Perſina, ſed repente de throno deſiluit, amplexaque lacrymabat: & propter magnitudinem gaudii, quã reprimere non poterat, mugitus cujuſdam ſimilem ejulatum edebat. Etenim excellentia gaudii etiam luctum interdum gignere ſolet: parumque aberat, quin una cum Chariclia collaberetur. At Hydaſpes miſerabatur quidem mulierem, cum illam lugere videret: & ad ſimilem affectum animo flectebatur. cæterum oculis tanquam cornu aut ferro in ea quæ cernebantur defixis, conſtiterat, doloribus lacrymarum repugnans. Cumque ipſi ani-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ma, cum patrio affectu, tum virili ſpiritu efferveſceret, & in utranque partem tanquam fluctu raperetur, ad extremum tamen ſuperatus eſt à natura, quæ vincit omnia: & quod pater eſſet, non tantum perſuaderi ſibi patiebatur, ſed etiam ita ut pater afficiebatur animo: & Perſinam collapſam una cum filia, ac perculſam erigens, viſus eſt etiam Charicliam amplecti, & lacrymarum affluxu quaſi quibuſdam libationibus paternum cum illa fœdus facere. Neque tamen omnino excuſſus eſt iis quæ agenda fuerant: ſed paululum commoratus, & populum conſpicatus æquali affectu commotum, & ob fortunæ mirificum caſum tanquam in ſcena exhibitum, præ voluptate ſimul & commiſeratione flentem, & neque præcones ſilentium imperantes audientem, manu protenſa ſilentium denuncians, commotionem vulgi in tranquillitatem compoſuit. Et, O vos qui adeſtis præſentes, dicebat: Me quidem dii patrem, ut videtis & auditis, præter omnem expectationem declararunt: & quod filia mea ſit hæc virgo, multis argumentis conſtat. Ego

vero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

vero tanta ſum erga vos & patriam benevolentia præditus, ut haud multum curans & generis ſucceſſionem, & primam appellationem, quæ omnia mihi per hanc eventura fuerant, diis eam ſacrificare pro vobis properem. Etſi autem vos lacrymare video, & indicium dare, quod humano quodam affectu commoti ſitis, denique miſerari puellæ immaturam ad moriendum ætatem, miſerari quoque meam nequicquam expectatam generis ſucceſſionem: tamen neceſſe eſt me, vel vobis nolentibus, patrio obtemperare inſtituto, utilitate patriæ potius quam privatis commodis conſulentem. Et quidem an hoc diis ita placeat, ut ſimul præbeant & auferant (id enim jampridem expertus ſum, cum eſſet nata: & nunc experior, poſtquam inventa eſt) dicere non poſſum. cæterum vobis conſiderandum relinquo. Neque hoc ſtatuere poſſum, ut quam extorrem egerint patria procul ad ultimos terræ fines, & rurſus mirabili caſu in captiva fortuna offerentes tradiderint, eandem rurſus mactari ſint admiſſuri. Quod cum ita ſit, nihilomi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nus quam ut hoſtem non ſuſtuli, & captivam nullo detrimento affeci, eam filiam cognitam ſacrificare, ſiquidem veſtra voluntas ita fert, non cunctabor. Neque affectui ſuccumbam, quod alii patri fortaſſe condonandum eſſet: nec frangar animo, nec deprecabor ut veniam detis, & hoc officium in præſentia naturæ præ lege tribuatis, eo plus erga illam affectui dantes, quod alio quoque modo liceat placare numen. Sed ut vos quod æque ac ego animo afficeremini, ſignificationem dediſtis, & noſtros caſus non ſecus ac privatos doluiſtis: ita & à me veſtræ rationes longe meis anteponuntur, parum curante hanc calamitatem: haud multum quoque hanc miſeram Perſinam lugentem, quę ſimul & primi fœtus parens, & prole orba reddita eſt. Quamobrem ſi videtur, deſinite à lacrymis, & noſtri inutili commiſeratione: ad ſacrificium autem aggrediamur. Tu vero filia (primum enim te hoc ſuavi nomine, & ultimum alloquor) ô nequicquam formoſa, & quæ fruſtra parentes inveniſti, quæ in patriam, aliena terra longe graviorem, infe-

infeliciter incidiſti:& peregrinam quidem, ſalutarem: patriam autem, perniciosſam experta es, ne mihi animum lugubri fletu perturbes: ſed ſi unquam antea magnos illos ſpiritus ac regios oſtendiſti, nunc præcipue attolle: & ſequere parentem, qui te quidem nuptiali ſtola ornare non potuit, nec in porticus aut thalamos ducit, ſed ad ſacrificium inſtruit: & faces non nuptiales, ſed ad uſum ſacrificii deſtinatas accendit, & invictam hanc pulchritudinem pro victimis offert. Vos autem dii propitii eſtote iis quæ dicta ſunt, & ſi quid præterea affectu victus, parum pie aut religioſe ſum locutus, qui ſimul filiam vocarim, & interfector illius exiſtam. Et hæc cum dixiſſet, injiciebat Chariclię manus, ducere ſe eam ad aras & pyram quæ deſuper erat aſſimulans: & eventum verborũ, quæ pro concione fecerat, ut ſe in animos audientium inſinuaret, deprecans. Multitudo autem Æthiopũ concuſſa eſt ad ea quæ dicta fuerant, & ne paululum quidem duci Charicliam ſuſtinens, magnum clamorem quendam & ſubitum edidit: Serva virginem, vo-
 cife-
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ciferans: ſerva regium ſanguinem ſerva eam quam dii ſalvam eſſe voluerunt. Habemus gratiam. Impletum eſt nobis, id quod legibus debebatur. Agnovimus te ut regem, agnoſce te tu quoque ut patrem: propitii ſint dii huic, ut videtur, delicto. Magis peccabimus, reſiſtentes illorum voluntati. Nemo interficiat ab illis conſervatam. Qui es pater populi, eſto & domi tuæ pater: & ſexcentas adhæc, & his ſimiles voces proferebant. Ad extremum, & reipſa ſe prohibere declarabant, opponentes ſe & obſiſtentes, ac aliis ſacrificiis placari numen poſtulantes. Hydaſpes autem ultro & lætus patiebatur ſe hac in parte ſuperari, optatam hanc vim ſponte ſuſtinens: & populum continuis exclamationibus diutius indulgentem, & gratulationibus inſolentius laſcivientem videns, huic quidem voluptate ſe implendi facultatem dedit, expectans ut aliquando ſua ſponte conquieſceret. Cæterum cum proxime Charicliam aſtitiſſet, Chariſſima (dicebat) quod tu quidem mea ſis filia, tum indicia oſtenderunt, tum ſapiens Siſimithres

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

teſtatus eſt, & ante omnia deorum benevolentia declaravit. Sed iſte quis tandem eſt? qui una tecum captus, nunc aris ut mactetur admotus eſt? aut quomodo illum fratrem nominabas, quando in conſpectum meum Syenæ primum adducti eſtis? Neque enim utique & ipſe filius noſter eſſe repetietur. Semel enim Perſina, & te ſolam enixa eſt. Chariclia autem, humi defixis oculis, cum rubore: Fratrem quidem, inquit, eum eſſe mentita ſum, neceſſitate commentum ſuppeditante. Qui autem ſit revera, ipſe melius exponet. Vir enim eſt, & confidentius me muliere narrare non reverebitur. Hydaſpes autem cum non intellexiſſet ſententiam dictorum: Da, inquit, veniam filiola, quæ per nos rubore ſuffuſa es, alienam à virginali pudore quæſtionem de adoleſcente tibi proponentes. Sed tu quidem in tabernaculo una cum matre ſede, majorem lætitiam illi nunc afferens, quam cum te peperit, & ægram animo, tuæ præſentiæ fructu, & de tuis rebus narratione conſolans. Nobis autem ſacrificia curæ erunt, delecta omnino ea ſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

quam invenerimus idoneam quæ pro te una cũ adoleſcente mactetur. Chariclia vero parum abfuit quin ejulatum ederet, ſignificatione mactationis adoleſcentis commota: vix tamen, utilitati ſerviens, furibundo affectu neceſſitate poſtulante repreſſo & cohibito, rurſus occulte adrepebat ad ſcopum, &, O domine, dicebat. Sed neque puellam fortaſſe te amplius inquirere oportuit, cum tibi ſemel populus fœminei ſexus victimam per me remiſerit. Quod ſi quis contendat, par, & ex utroque ſexu ſacrificandum eſſe, non puella tantum, ſed & adoleſcens alius tibi inquirendus eſt: aut niſi hoc feceris, nec puella alia, ſed ego iterum mactanda ſum. Dii meliora, ſubjiciente, & cauſam quamobrẽ hoc diceret, quærente: Quod, inquit, & cum vivo hoc viro, me vivere, & cum moriente, una mori divinitus eſt conſtitutum. Ad hæc Hydaſpes, cum nondum rẽ ipſam conjiceret: Laudo quidem, inquit, tuam hanc humanitatem filia, quæ peregrinum, & Græcum, & æqualem, unaque captum, & cui tecum familiaritas ex peregrinatione inter-

interceſſerit, officioſe miſerearis, & ſervare cogites. Sed haudquaquã eximi poteſt ſacrificio alioqui. nec pietas & religio patitur, ut omnino circumſcribatur patrium inſtitutum, de ſacrificio ob victoriam partam faciendo. Deinde nec populus ferret, qui vix ut tibi veniam daret, deorum clementia permotus eſt. Chariclia igitur: O rex, inquit, patrem enim te appellare fortaſſe non licet: Siquidem deorum clementia corpus meum ſervatum eſt, ejuſdem ſit clementiæ, meam quoque ſervare animam, quam vere mihi eſſe animam, ii qui hoc fatali quadam neceſſitate ſanxerunt, ſciunt. Sin hoc irretractabile parcis inventum fuerit, & oportebit omnino exornare ſacrificiũ, mactatum peregrinum, unum tantum te mihi largiturum eſſe promitte. Ipſam me jube mactare victimam, & gladio tanquam chariſſimo quodam & precioſiſſimo accepto pignore, conſpicuam apud Æthiopes fortitudinis gloria effici. Perturbatus hiſce Hydaſpes: Sed non intelligo, inquit, hanc tuæ mentis in contrariam ſententiam mutationem: quæ nuper defendere pe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

regrinum conabaris, nunc autem non ſecus ac hoſtem aliquem, manu tua tollere expetis ac poſtulas. Atqui neque honeſti quicquam, aut glorioſi, quod ad te ætatemque tuam attinet, in actione iſta ineſſe video. Verum fac eſſe: facultas tamen deeſt. Solis enim ſacerdotio Solis & Lunę fungentibus, patriis iuſtitutis datum eſt hoc negotium: nec iis quibuſcunque, ſed illi quidem, uxori: huic autem, viro cohabitanti. Quod cum ita ſit, tua virginitas impedit hanc, quæ unde oriatur haud ſcio, petitionem. Enimvero hac de cauſa nullum eſt impedimentum, inquit Chariclia, preſſa voce, & ad aurem Perſinæ ſe inclinans: Eſt enim & mihi, mater, is qui nomen hoc implet, ſiquidem id veſtra voluntas feret. Feret, inquit Perſina, arridens leniter: & ſtatim te elocabimus, diis annuentibus, ei quem te & nobis dignum elegerimus. Chariclia autem clarius: Nihil opus eſt, inquit, eligere enim qui jam eſt. Cumque jam quippiam planius dictura eſſet, (addebat enim audaciam imminens periculum Theageni, ac ob oculos verſans, &

pudorem virgineum ſeponere ac negligere cogebat) non amplius ferens Hydaſpes: O dii, inquit, quam mala bonis miſcere videmini, & præter ſpẽ à vobis mihi donatam fœlicitatem aliqua ex parte impedire: qui mihi filiam non expectatam quidem, ſed amentem quodammodo oſtendiſtis. An nõ enim fatuæ mens eſſe declaratur in ea, quæ abſurdas voces edit? Fratrem nominabat eum qui non erat. De peregrino qui adeſt præſens, quis nam eſſet, cum interrogaretur, ignorare ſe dicebat. Rurſus ſtudebat ſervare tanquam amicum, eum quem non norat. Cum ſe obtinere non poſſe petitionem intellexiſſet, ut ipſa mactaret tanquam inimiciſſimum, obſecrabat. At cũ neque hoc facere fas eſſe diceremus, uni tantum, & ei conjugi, tali ſacrificio nuncupato: virum ſe habere prætexit, non addens quem. Quomodo enim eũ habere poſſit, quem neque eſſe, neque fuiſſe illi unquam per focum conſtiterit? Niſi forte in hac ſola fallit, id quod apud Æthiopes haudquaquam fallax eſt, caſtorum experimentum, & cum conſcendiſſet non aduſtam remittit,

ac

ac ut adulterina virginitate ſe venditet largitur. Denique ſoli licet amicos & hoſtes eoſdem puncto temporis habere, & fratres ac viros qui non ſunt fingere. Quamobrem uxor, tu quidem tabernaculum ingredere, & hanc ad ſobrietatem revoca, quæ aut à deo qui ad ſacrificia venit, in furorem concitatur: aut præ nimia lætitia ob ſucceſſum inſperatum, mente aberrat. Ego autem cum eam quæ diis pro hac mactari debet, & inquiri & inveniri à quodam juſſerim, tantiſper dum hoc fit, ad danda reſponſa legationibus, quæ à gentibus veniunt, & dona quæ ad gratulationem ob victoriam partam, declarandam afferuntur, vertar. Hæc ut dixit, prope tabernaculum in edito loco conſidens, venire legatos, & ſi quæ afferrent dona, adducere jubebat. Internuncius igitur Harmonias, Utrum omnes ſine diſcrimine, an ordine & ex unaquaque gente delectos, denique ſi ſeorſim adducere juberet, percontabatur. Hic autem cum ordine & diſtincte dixiſſet, ut etiam ſinguli pro dignitate honorem conſequantur. Rurſus internun-

nuncius: Igitur, inquit, rex, primus fratris tui filius Meroebus veniet, qui nuper quidẽ advenit, ſed ut prius denuncietur, ante ſeptum & coronam militũ qua cincti ſumus expectat. Cur autem ſtupidiſſime & fatue, ad illũ Hydaſpes, non ſtatim indicaſti? cum non legatũ, ſed regem eum qui adveniſſet, eſſe ſcires: & quidẽ fratris mei non ita pridem mortui filium, & à me in illius throno collocatum, atque adeo adoptione filium meum conſtitutum? Sciebam, inquit, domine, Harmonias. Sed ante omnia occaſionem captandam eſſe ſtatuebam, cum ſi ulla re alia internunciis, in primis ratione conſideratione-que temporum ſit opus. Dabis igitur mihi veniam, quod te cum reginis colloquentem, avocare à ſuaviſſimo ſermone ſum veritus. Nunc itaque veniat, ut dixit rex, recurrebat, quemadmodum erat illi imperatum: & ſtatim redibat cum eo quod injunctum fuerat. Venitque in conſpectum Meroebus, conſpicuus quidem juvenis: cum primum autem adoleſcentium ætatem egrediens, cum decem & ſeptem annos impleret: proceritate autem ſu-

pra

pra omnes propemodum qui aderan
eminens, conſpicuo ſtipatorum co
mitatu illum deducente: Æthiopic
vero exercitu qui circumſtabat, cur
admiratione ſimul & veneratione vi
ad illius adventum ſine ullo impedi
mento patefaciente. Cæterum nequ
Hydaſpes in ſolio manſit, ſed obvian
progrediebatur: & cum paterna comi
tate eum complexus prope ſe colloca
vit, junctaque dextra: Tempori ve
nis fili, dicebat, ſolenne ſacrificium
ob victoriam partam una facturus, &
nuptialia ſacra celebraturus. Siquiden
paterni dii generisque noſtri authores
& heroes, filiam quidem nobis, tib
vero ſponſam, ut videtur, invenerunt
Enimvero arcana auditurus poſtea
nunc ſi quid forte agere vis cum gent
quæ tuo regno ſubjecta eſt, indica
Meroebus autem audita ſponſæ men
tione præ voluptate ſimul & pudore
ne in nigro quidem colore celare po
tuit quod erubuiſſet, tanquam ad ful
ginem rubore accurrente. parvoqu
ſpacio intermiſſo: Alii quidẽ, inqui
pater, legati qui adveniunt, præcipu
rebus ex ſua quisque regione, tuan
pra

præclaram victoriam ornantes, te munerabuntur. Ego vero te, qui ſtrenuus in bellis extitiſti, & maximis rebus gerendis præcipuam virtutem declaraſti, quum convenienti & ſimili donario munerandum eſſe æquum judicarim, virum tibi offero, gladiatorem in bellis & ſanguine adeo exercitatum, ut neminem ſit habiturus qui ſe illi opponere poſſit: lucta autem & ceſtuum pugna in arena & ſtadiis adeo validum, ut illius robur à nemine ſuſtineri queat. Et ſimul innuens, ut veniret vir, ſignificabat. Ille autem progreſſus in medium, adorabat Hydaſpem, tanta proceritate, & priſca illa ſtatura homo, ut cum genu regis oſcularetur, propemodum eos qui in alto loco ſedebant adæquare videretur. & ne imperio quidem expectato, exuta veſte nudus ſtetit, omnem qui vellet, ſeu cum armis, ſeu nudis manibus, ad certamen provocans. Cum autem nemo progrederetur, quamvis rex ſæpius per præconem denunciaſſet ac edixiſſet, Hydaſpes: Dabitur, inquit, tibi quoque à nobis æquale præmium. & cum dixiſſet, elephantem multorum anno-

rum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

rum, & inſignis magnitudinis offerr
ipſi juſſit. Poſtquam autem adductum
eſt animal, ille quidem accipiebat lu-
bens. At populus ſubito concitus, mi-
ros riſus edidit, urbanitate regis dele-
ctatus: & poſt ſubmiſſionem ac dede-
cus, ut videbatur, ex irriſione ipſius
jactantiæ ſolatium capiens. Poſt hunc
& Serum adducebantur legati, araneo-
rum qui ſunt apud illos, ſtamina &
texturas, veſtem alteram purpureo co-
lore tinctam, alteram candidiſſimam
afferentes. His donis receptis, cum ut
dimitterentur illis quidam, qui jam-
pridem damnati in carcere detineban-
tur, petiiſſent, & rex annuiſſet: Ara-
bum feliciũ legati accedebant, & folii
odoriferi & ſtœchadis & cinamomi
& aliorum aromatum quæ Arabia fert
dona multorum talentorum ex quoli-
bet genere offerebant, odore fragran-
tiſſimo locum implentes. Aderant
poſt hos ex Troglodytica regione, au-
rum formicinum, & gryporum jugũ
quod aureis habenis regebatur, offe-
rentes. Deinde Blemmyum advenie-
bat legatio, arcus & jaculorum ſpicu-
la ex draconum oſſibus, in coronam
impli-

implicata gerens: &, Hæc tibi (dicebat) ô rex à nobis afferuntur dona, divitiis quidem allatis ab aliis, inferiora, cæterum apud fluvium contra Perſas, ut tu ipſe teſtis eſſe potes, comprobata. Precioſiora igitur ſunt, inquit Hydaſpes, quam multis talentis conſtantia xenia, quæ ut alia quoque nunc mihi offerantur, in cauſa eſſe dicimus: ſimulque ſi quid poſtularent, exponere jubebat. Cumque ſibi minui & allevari tributum petiiſſent, totum in decennium dimiſit. Poſt autē quam propemodum omnes qui legatione fungebantur, in conſpectum venerunt, & ſingulos paribus, plurimos autem amplioribus donis rex remuneratus eſt, ultimi aderant Axiomitarum legati: qui quidem non pendebant tributum, ſed alioqui erant ſocii & fœderati. Quamobrem de rebus proſpere ac feliciter geſtis gratulantes, hi quoque dona adducebant, cum alia, tum animantis cujuſdam ſpeciem, inuſitata ſimul & admiranda natura, magnitudine quidem inſtar cameli, colore autem & cute ſquammis floridis diſtincta ac maculata. Erat autem ipſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

poſterior pars una cum ventre humilis & leonina: porro armi & pedes anteriores & pectus ſupra proportionem aliorum membrorum erectum: gracile collum, & ex magno corpore reliquo, in tenue & ſubtile guttur productum: caput autem forma quidem cameli, magnitudine autem, ſtruthii Lybici caput paulo plus quam duplo ſuperans, & oculos tanquam cerusſa illitos horribiliter verſans. Immutatũ etiam habuit inceſſum, omnino terreſtri animali & aquatico contraria ratione vacillans, cruribus non permutanter, nec alternis incedentibus, ſed ſeorſum & ſimul duobus in dextra parte, ſigillatim autem & conjunctim ſiniſtris, ſimul moto utroque latere ſeſe transponentibus. Porro adeo habile ad motum, & manſuetum ac cicur habitu ex aſſuefactione comparato, ut gracili funiculo vertici circumducto à magiſtro regeretur, tanquam inevitabile vinculum ejus voluntatem ducem ſequens. Hoc animal cum apparuiſſet, multitudinem quidem totam perculit, & nomen à figura ſortitum eſt, à præcipuis corporis partibus ex
tem-

tempore à populo Camelopardalis nominatum: tumultu autem & perturbatione panegyrim implevit. Accidit enim tale quiddam. Aræ Lunæ aſtabat jugum boum: Solis autem, quadrigæ equorum alborum, ad mactationem præparatorum. Porro cum peregrinũ & inuſitatum, & cum primis monſtroſum animal apparuiſſet, tanquam ſpectro perturbati, terrore impleti ſunt, & eorum qui tenebant vinculis ruptis, ex tauris alter, qui ſolus, ut videtur, animal conſpexerat: & duo equi, in fugam effuſam ſeſe concitarunt: perrumpere quidem ſeptum exercitus nequeuntes, cum confertim denſatis ſcutis milites tanquam murum in circuitum duxiſſent: currentes autem ſine ordine, & quodvis obvium medio in ſpacio ſeu vas ſeu animal evertentes: ita ut clamor mixtus tolleretur ob id quod fiebat, partim præ metu ab his ad quos delati fuerant, partim præ voluptate ab illis quibus dum in alios inſilirent delectationem & riſus materiam ex conculcatione cadentium præbebant. Quamobrem ne Perſina quidem & Chariclia manere quietæ, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

intra tabernaculum ſeſe continere potuerunt, ſed velamine paululum amoto & ſubducto, ſpectatrices eorum quę fiebant, exiſtebant. Ibi Theagenes, ſeu proprio & virili ſpiritu incitatus, ſive etiam divinitus immiſſo impetu, uſus, & cuſtodes qui illi aſtiterant diſperſos propter tumultum exortum conſpicatus, erexit ſe ſubito, cum antea ad aram genibus incumberet, & mactationem ſingulis momentis expectaret, lignumque fiſſum (quorum magnus numerus in ara jacebat) arripit, & ex equis qui non effugerant unius dorſum occupat, & apprehenſis crinibus ad collum propendentibus, tubaque tanquam freno utens, calcaneoque quaſi calcaribus equum urgens, & loco flagri ligno fiſſo continue concitans, taurum qui effugerat agebat. Ac initio fuga eſſe Theagenis, ii qui aderant, ſuſpicabantur: & clamore, ne ſineret illum extra ſeptum armatorum evehi, quilibet alterum quem proxime aſtiterat, cohortabatur. Cæterum procedente conatu, quod non formido eſſet, neque fuga mactationis, edocebantur. Aſſecutus enim celerrime taurum,

rum, aliquandiu à cauda detentum egit, laſſitudine conficiens ſimul, & ad celeriorẽ curſum bovem incitans: quo ſe autem concitaſſet, converſum ſequebatur, gyrationes & exitus anguſtos caute declinans. Poſtquam autem illi notum & familiarem conſpectum ſui actionemque ipſam reddidit, jam ad latus adequitabat, cute cutem attingens, & anhelitum taurinum ac ſudorem equeſtri miſcens, & curſum ita æquali celeritate moderans, ut hi qui longius aberant, coaluiſſe vertices animalium opinarentur, & Theagenẽ aperte divinis laudibus extollerent, qui peregrinum quoddam ex equo & tauro jugum confeciſſet. Multitudo quidem his vacabat. Chariclia vero intuens, horrore & tremore detinebatur, cum quorſum tenderet conatus ignoraret, & de illius vulnere (ſi forte lapſus contingeret) non ſecus ac de ſua mactatione eſſet ſollicita: ut neque Perſina clam id eſſet, ſed, O filia, diceret, quidnam tibi accidit? Videris pro peregrino periclitari. Etiam ipſa aliquo modo commoveor, & miſeret me illius juventutis. Effugere illum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

etiam periculum opto, & conſervari ſacris, ne omnino imperfectus, & neglectus à nobis cultus divinus relinquatur. Chariclia vero: Ridiculum eſt, inquit, optare ut non moriatur, eam ob cauſam ut moriatur. Cæterum ſi id à te præſtari poteſt mater, ſerva virũ, mihi gratificans. Perſina autem cauſam non veram, ſed alioqui amatoriã ſuſpicata: Etſi haudquaquam, inquit, ſervare illum poſſim, tamen quæ tibi cum viro conſuetudo intercedat, propter quam tantopere tibi eſt curæ, audacter jam deinceps matri expone: etiamſi ſit juvenilis commotio, & virginitati non conveniens. Materna natura, filiæ, & fœmineus ſexus muliebrem lapſum, quo cognatione quadam afficitur, adumbrare novit. Cum igitur ſummo cum dolore collacrymaſſet Chariclia, Et in hoc, inquit, præter cætera ſum infœlix, quod etiam ab his qui ſingulari prudentia & ingenii perſpicacia ſunt præditi, dum loquor, haud intelligor: & cum calamitates meas exponam, nondum eas narrare exiſtimor: denique ad nudam deinceps & apertam accuſationem mei ve-
nire

nire cogor. Hæc dixit: & cum vellet rem ipſam aperire, rurſus eſt excuſſa, clamore maximo à multitudine ſublato. Theagenes enim cum permiſiſſet equo, quanta celeritate poſſet uti, & præcurrentem aliquantum, pectus capiti taurino adæquare, hunc quidem liberum ferri ſivit deſiliens: injicit autem ſe in collum tauri, & in medium ſpacium inter cornua facie collocata, ulnis vero tanquam corona circumpoſitis, ac digitis in taurina fronte in nodum complicatis, ac reliquo corpore juxta dextrum armum bovis demiſſo, dependens ferebatur, ita ut paululum taurinis ſaltibus concuteretur. Poſtquam autem jam fatigatum nimio pondere, & languefactos eſſe illi muſculos ex nimia intenſione ſenſit, atque id loci in quo ſedebat Hydaſpes, prætereuntem, obvertit eum in anteriorẽ partem, & illius cruribus ſuos pedes objicit, ungulis eos continue impingens, & greſſum bovis implicans. Ille autem in impetu curſus impeditus, & robore juvenis gravatus evertitur, ac repente in caput devolutus, & erectis pedibus in ſcapulas ac deorſum proje-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ctus, diu reſupinus porrectim jacuit, cornibus terræ infixis, & ita ut caput movere non poſſet radicatis: cruribus autem nequicquam ſalientibus, & opportune aerem findentibus, & cladem languore teſtantibus. Incumbebat vero Theagenes (ſola ſiniſtra manu ad deprimendum vacans, dextram autem in cælum continue tendens) & in Hydaſpem & reliquam multitudinem exporrecta fronte intuebatur, riſu illos ad oblectationem provocans, & mugitu tauri tanquam tuba celebritatem victoriæ denuncians. Reſonabat autẽ ex adverſo & populi clamor, perſpicuum quidem nihil & articulatum in laudem proferens: cæterum hianti ore ut plurimum ex arteria ſola ſonos admirationis indices edens, diuque communi conſenſu eum ad cælum ferens. Juſſu igitur regis miniſtri accurrentes, alii Theagenem erectum adducebant, alii cornibus tauri laqueo reſtis injecto, ducebant triſtem ac demiſſum, & aris rurſus hunc & equum comprehenſum alligabant. Et cum Hydaſpes aliquid cum Theagene locuturus eſſet, & acturus, populus, tum delecta-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

tus adoleſcente, & inde uſque ab initio cum primum viſus eſt, ſingulariter erga illum affectus: tum roboris admiratione ſtupefactus, magis autem Æthiopi athletæ Meroebi invidens ac æmulans, Hic cum Meroebi pugile jungatur, communi conſenſu exclamavit: Is qui elephantem accepit, decertet cum eo qui taurum cepit, continue pronunciabat. Cumque diu incumberet, annuit Hydaſpes: ducebaturque extemplo in medium Æthiops ſuperbe trucibusque oculis circa ſe omnia luſtrans, ac ſummis pedibus incedens, & dilatans ſeſe, ac per viciſſitudinem cubitis ulnas inſolenter quatiens. Poſtea vero quam prope concilium conſtitit, Theagenem contuitus Hydaſpes, Græco ſermone: Peregrine, inquit, cum hoc te inire certamen populus jubet. Fiat id quod illi placet, Theagenes reſpondit. Cæterum quæ ratio eſt certaminis? Luctæ, inquit Hydaſpes. At cur non potius gladiorum, inquit, & armorum, ut aliquo præclaro facinore edito, aut cadens impleam Charicliam, quæ hactenus rationes noſtras tacere ſuſtinuit: vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ad extremũ, ut videtur nos valere juſſit. Quid hoc ſibi (inquit Hydaſpes) velit, quod nomẽ Chariclíæ admiſceas, & habeas in ore, ipſe ſcis: cæterum luctari, & non digladiari te oportet. Siquidem ſanguinem effuſum ante ſacrificium conſpici, fas non eſt. Cum igitur intellexiſſet, quod metueret Hydaſpes ne interficeretur ante ſacrificiũ: Recte facis, inquit, quod me diis conſervas, quibus etiam res noſtræ curæ erunt: ſimulque ſumpto pulvere, & humeris ac ulnis adhuc à bovis circumactione ſudore madentibus inſperſo, ac eo qui non adhæſerat excuſſo, objicit porrectim manus. Et pedibus in veſtigio firmiter defixis, & poplite inflexo incurvatoque, humeris parteque inter ſcapulas contorta, & collo aliquantum inclinato, denique toto corpore contracto ſtabat, prehenſiones luctarum cupide expectans. Æthiops autem intuens, minacioris habitu ridebat, & ironicis geſtibus inſultare adverſario videbatur. Tũ repente incurſione facta, cubitum tanquam vectem aliquem collo Theagenes impingit: à qua plaga ingenti ſonitu exaudito, rurſus

ſus exultabat, & ſtolide ſibi arridebat. At Theagenes, ut vir in gymnaſiis & unctionibus ab ineunte ætate exercitatus, & certandi arte Mercurii exacte inſtructus, cedere initio ſtatuit, & experimento virium adverſarii ſumpto, tam terribili impetui & fero non reſiſtere, cæterum agreſte robur arte eludere. Statim igitur cum paululum tantum à terra commotus eſſet, magis ſe dolere geſtu ſimulabat, & colli alteram partem expoſitam ad ictum excipiendum objiciebat. Cumque Æthiops iterum feriiſſet, cedens plagæ, propemodum ſe collabi in faciem fingebat. At poſtquam in contemptum illius adductus Æthiops, & animatus incaute jam tertio irruebat, & cubitum rurſus ſublatum impacturus erat: ſubiit repente Theagenes, inflexione corporis impetu declinato, & dextro cubito ſiniſtro illius brachio ſurſum impulſo ac remoto, projecit adverſarium nodo implicitum, atque etiam ſuæ manus impulſu fruſtra incitato in ſolum abreptum, & ſub axillam illius ſe conjiciens, circumfundebatur tergo: craſſoque ventre difficulter mani-

bus

bus cincto, greſſum circa talos & malleolos calcaneo magna vi & nulla intermiſſione facta demolitus, & in genua procumbere cogens, circũdat pedibus, & partibus circa inguina preſſis cruribus ac palmis, quibus inniten Æthiops pectus attollebat, excuſſis, cubitos nodi inſtar circum tempora ductos, ad tergum & humeros retrahens ventrem illius in terram porrexit. Una igitur voce ob hoc factum, & clariore quam antea, à multitudine edita, neque rex ſeſe cohibere potuit, ſed exiluit è ſolio, &, O neceſſitatem odioſam, dicebat: qualem virum mactare lege cogimur! & ſimul cum eum advocaſſet: O adoleſcens (ad ipſum inquit) Ut coroneris etiam ad ſacrificia, ſicuti moris eſt, adhuc reſtat, vel maxime autem hæc præclara quidem & illuſtris, ſed inutilis tibi & diurna victoria, coronam meretur. Cæterum poſtquam id, ut te ex præſenti ſtatu liberem, etiam ſi velim, præſtari à me non poteſt, quantum licet, & conceditur, præſtabo: & ſi quid noſti, quo te adhuc viventem juvare poſſim, poſtulato. Simulque cum his dictis auream

& la-

& lapidibus diſtinctam coronã Theageni impoſuit. Nec non animadverſus eſt quod lacrymaret. Theagenes autem: Igitur poſtulabo, inquit: & peto à te, ut hoc des meis precibus, quandoquidem promiſiſti. Si mactationem omnino ſubterfugere & evitare non poſſum, ſaltem manu tuæ, quæ nunc invẽta eſt, filiæ me mactari jube. Morſus hoc dicto Hydaſpes, & ad ſimilitudinem Chariclіæ precationis animũ referens, cæterum non judicans operæ precium eſſe, eveſtigio rem ad amuſſim inquirere: Ea quæ fieri poſſunt, inquit, hoſpes, & petere te juſſi, & daturum me eſſe pollicitus ſum. Porro nuptam eſſe viro, non virginem, quæ mactet, lex diſerte jubet. Sed & ipſa habet virum, ad illum Theagenes. Delirantis, inquit Hydaſpes, hominis, ac revera animum deſpondentis & præbentis ſe morti, verba iſta ſunt. Matrimonii & conſuetudinis cum viro expertem eſſe virginem, focus declaravit. Niſi forte Meroebum hunc virum dicas, neſcio unde edoctus: nondum quidem virum, cæterum ſponſum à me nominatum. Sed neque futurum

ſtatue,

ſtatue, dixit Theagenes, ſi quid ego de Chariclię animo ſenſi: & ſi mihi ut victimæ divinanti, credere juſtum erit. Ad hæc Meroebus: Sed non vivæ, inquit, præclare, victimæ, ſed mactatæ & reſectæ, extis ſignificationem vatibus exhibent. Quamobrem recte dixiſti pater, deſpondentem animum inepte, & nihil ad rem loqui peregrinum. Sed hunc quidem, ſi jubes, ducat aliquis ad aras. Tu vero cum abſolveris, ſi quid adhuc reſtat, ad ſacrificium aggredere. Et Theagenes quidem ducebatur eo quo imperatū fuerat. At Chariclia, quæ ob victoriam aliquantum reſpiraverat, & meliora ſperaverat, rurſus cum duceretur, in luctu erat. Et Perſina multifariam conſolante, & conſentaneum eſſe quod poſſit ſervari juvenis, ſi mihi reliqua & manifeſtiora de te narrare volueris, dicente: Chariclia quidem tempus dilationem haud concedere videns, ad præcipuas & principales narrationes aggreſſa eſt. Hydaſpes autem, ſi qui adhuc ex iis qui legatione fungerentur, reliqui eſſent, ex internuncio quærebat. Harmonias vero: Soli Syenen-

ſes,

ſes, inquit, Rex, literas Oroondatis & xenia afferentes. nuper autem & momento aute venerunt. Accedant igitur hi quoque, Hydaſpes cum dixiſſet, aderant, & literas tradebant : quas apertas & evolutas legebat. Erant autem ejuſcemodi. CLEMENTI ET BEATO ÆTHIOPUM REGI HYDASPI, OROONDATES MAGNI REGIS SATRAPA. Quum vincens prȩlio, magis animi celſitudine viceris, & mihi ſatrapiam totam tua ſponte conceſſeris, haud mirum mihi in præſentia videbitur, ſi exilem petitionem comprobaris. Puella quædam cum Memphi duceretur, obiter belli fuit appendix : & quod captiva juſſu tuo in Æthiopiam ſit miſſa, ex his qui una cum ipſa fuerunt, & tum periculum effugerunt, audivi. Hanc oro mihi dimitti muneris loco, cum ipſius puellæ cauſa, tum præcipue patris, cui illam ſervare velim. Qui multum terræ pererravit, & dum filiam inquireret, à præſidio quod fuit Elephantinæ ſub belli tempus captus, à me contemplante hoc tempore eos qui ſuperfuiſſent ex prȩlio, conſpectus eſt, & ut mitteretur

ad

ad tuam clementiam petiit. Habes ibi una cum aliis legatis virum talem, ut vel ſolis moribus generoſitatem declarare poſſit: & dignum, ut vel vultu tantum & facie à te quod petit impetret. Lætum mihi hunc ô rex remitte, qui pater non modo nominatur, ſed etiam extitit. Hæc ut legit: Quis igitur eſt ex his qui adſunt, qui filiam inquirit? percontatus eſt. Et cum oſtendiſſent quendam ſenem: O hoſpes, ad illum inquit, omnia petente Oroondate lubens faciam: Sed decem tantum adoleſcentulas captivas duci juſſi. Cũ vero unam filiam tuam nõ eſſe cognitum ſit, reliquas contemplare: & ſi agnitam inveneris, accipe. Procumbens ſenex, oſculabatur pedes, & cum adductas puellas contemplans, eam quam inquirebat non inveniſſet: rurſus triſtis & mœrens, Nulla ex his eſt, Rex, dicebat. Voluntatem & ſtudium meum, inquit Hydaſpes, agnoſcis tibi non deeſſe. Fortunam autem accuſa, ſi eam quam inquiris, non invenis. Nam quod neque alia venit præter has, neque ulla eſt in caſtris amplius, circumſpicere tibi licet. Cum feriiſſet fron-
tem

rem ſenex, & collacrymaſſet, faciem attollens, & multitudinem in orbem circumſpiciens, repente tanquam furioſus cucurrit: cumque acceſſiſſet ad aras, & pallii (hoc enim forte indutus erat) oram reſtis inſtar contorſiſſet, injicit collo Theagenis, & trahebat, clamans ita ut exaudiri poſſet: Nactus ſum te hoſtis, habeo te conſcelerate & execrande. Cumque cuſtodes reſiſtere & avellere niterentur, firmiter hærens, & tanquam in unum corpus cum illo coaluiſſet, ut eum duceret in conſpectum Hydaſpis & concilii obtinuit. Et, O rex (dicebat) hic eſt qui meam filiam tanquam prædator mihi eripuit, hic eſt qui domum ſolitariam & liberis orbam reddidit, & ex mediis Apollinis aris animam meam rapuit, ac nunc tanquam pius aliquis deorum aris aſſidet. Commoti ſunt omnes ad ea quæ fiebant, verba quidem non intelligentes, cæterum rem ipſam quæ cernebatur admirantes. Et cum Hydaſpes planius, quidnam vellet, dicere juberet: ſenex (erat autem Charicles) veriora de genere Chariclíæ occultabat: id veritus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ritus, ne illa in fuga forte, & itinere jam antea ſublata, bellum ſibi cum veris parentibus accerſeret. Exponebat autem compendio ea quæ nihil nocebant, ac dicebat: Erat mihi filia, rex, quam ſi quali animi indole & forma fuiſſet, conſpexiſſetis, juſtam cauſam habere me, quamobrem dicam, crederetis. Erat inquam in virginitate ætatem degens, & miniſtra quæ Delphis colitur Dianæ. Hanc præclarus iſte Theſſalus genere cum Delphos meam urbem quaſi patrium quoddam ſacrum celebraturus, præfectus legationis conſtitutus veniſſet, clam ex adytis ipſis abſtulit, atque adytis Apollinis. Quamobrem & erga vos merito deliquiſſe exiſtimari debet, qui patrium veſtrum deum Apollinem (qui idem eſt cum Sole) ac illius delubrum prophanavit. Porro quoniam quidam falſus antiſtes Memphiticus, ſocius hujus ſceleratæ ac nefariæ actionis extiterat: cum eſſem in Theſſalia depoſcens à reliquis civibus, nec uſquam invenirem, illis mihi hunc etiam in fuga, & ubivis locorum inveniretur, tanquam peſtem dedentibus: ar-

cem & aſylum fugæ Calaſiridis Memphim eſſe certis conjecturis ſuſpicatus, eo cum perveniſſem, Calaſiridem quidem ut oportuit mortuum deprehendo: à Thyamide autem ejus filio, de omnibus quæ ad filiam attinebant, & quod Syenem ad Oroondatem miſſa eſſet, certior factus: Oroondate etiam Syenæ fruſtratus (nam illuc quoque veneram) Elephantinæ autem à bello deprehenſus ac detentus, venio huc in præſentia ſupplex, filiam inquiſiturus. Et in me calamitoſum hominem beneficium contuleris, & te ipſo rem dignam feceris, ſi deprecatorem ſatrapam pro nobis non aſpernari videberis. Et ille quidem tacuit, lugubres fletus ad ea quæ dixerat addens. Hydaſpes autẽ ad Theagenem: Quid dices ad hæc, inquit? Ille autem: Vera, inquit, ſunt omnia quæ in accuſatione commemorata ſunt. Prædo ego ſum & iniquus, & graſſator, quod ad hunc attinet: cæterum in vos beneficus. Redde igitur, inquit Hydaſpes, alienam, propterea quod diis antea devotus ſis, mactationem ſacrificii illuſtrem & glorioſam, non ſupplicii

 ju-

juſtam perlaturus. Sed non is qui injuriam fecit, dixit Theagenes, ſed qui injuriæ fructum habet, reddere juſte debet. Cum igitur tu ipſe habeas, redde. ſiquidem hanc, tuam filiam eſſe Charicliam, & ipſe fatebitur. Nemo amplius ſeſe continere poterat, ſed ſimul omnium confuſanea commotio exiſtebat. Siſimithres vero cum diu ſe continuiſſet, jampridem ea quæ dicebantur & fiebant ſciens, cæterum ut ad exactam & certam cognitionem pervenirent, ea quæ ſenſim patefiebant expectans, accurrebat, & Chariclem amplectebatur. Et, Salva eſt adoptiva tua, & à nobis tibi quondam tradita filia, dicebat: revera inventa & cognita filia eorum, quos tu ipſe ſcis. Et Chariclia è tabernaculo procurrebat, ac neglecto naturæ omni ac ætatis pudore, Bacchico quodam & furenti impetu ferebatur, & ad genua Chariclis provoluta: O pater, dicebat, non minus mihi quam qui me procrearunt obſervande: Vlciſcere me, ut vis, nec eam ipſam excuſationem, quod fortaſſe id deorum voluntati quiſpiam tribuere poſſit, & illorum guber-

natio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nationi ea quæ facta ſunt, aſcribere, auſcultans. Perſina autem in altera parte Hydaſpem amplectebatur, & Omnia ita ſe habere credas, mi vir, ad ipſum dicebat. Sponſum eſſe filiolæ Græcum hunc juvenem, omnino ſcito. Populus itidem alia ex parte, gratulatoriis clamoribus geſtiebat ac tripudiabat. Omnium ætatum & ordinum homines, communi conſenſu ob ea quæ fiebant, lætabantur: plurima quidem eorum quæ dicebantur, non intelligentes: cæterum rem ipſam ex his quæ præceſſerant Charicliæ rationibus, conjicientes: fortaſſis etiam divino quodam impulſu, qui ut omnia hæc mirifice caderent tanquam in ſcena, effecit, ad animadvertendam veritatem adducti. A quo & maxime contraria ad convenientiam aptabantur, cum gaudium & mœror inter ſe connexa & complicata eſſent, lacrymæ riſu miſcerentur, triſtiſſima & acerbiſſima in ſolennitatem feſti commutarentur: ridentibus ſimul his qui plorabant, & gaudentibus his qui lugebant: cum invenirent eos quos non quærebant, & amitterent quos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ſe inventuros eſſe exiſtimabant: & ad extremum expectatis cædibus, in pia ſacrificia transmigrantibus. Cum enim Hydaſpes ad Siſimithrem, Quid facere oportet, ô ſapientiſſime? dixiſſet: Recuſare & refugere deorum ſacrificium, impium eſt: mactare eos qui ab illis ſunt donati, religio. Excogitandum eſt nobis, quid faciendum ſit. Siſimithres non Græca lingua, ſed ut omnes exaudire poſſent, Æthiopica: O Rex, dixit, offunditur caligo, ut videtur, etiam ſapientiſſimis viris, præ nimia voluptate: Te igitur vel jampridem conjicere & animadvertere oportuit, deos non admittere ſacrificium quod apparabatur, qui jam ex omni parte beatam Charicliam, ex ipſis aris filiam tuam eſſe declararunt: & hujus nutricium, tanquam ex compoſito, ex media Græcia huc accerſiverunt: jam terrorem & perturbationem equis & bobus, qui ad aram ſtabant, incutientes, & fore ut rejicerentur majores hoſtiæ moribus & inſtitutis receptæ, ſignificantes: nunc tanquam bonorum coronidem, & tanquam facem fabulæ,
ſpon-

ſponſum puellæ, hunc Græcum juvenem oſtenderunt. Enimvero admittamus ad animum hæc divina miranda facta, & adjutores ſimus illorum voluntatis : & continuemus magis pia ſacrificia, hoſtias humanas & in conſequentem ætatẽ rejicientes. Hæc cum Siſimithres clare, & ita ut ab omnibus exaudiri poſſent, intonaſſet: Hydaſpes, cum & ipſe linguam genti vernaculam intelligeret, Chariclia & Theagene apprehenſis: Igitur vos qui adeſtis, dicebat, cum hæc ita deorũ nutu & voluntate peracta ſint, reſiſtere fas non eſt. Quamobrem teſtibus iis ipſis qui hæc fatis deſtinarunt, & vobis qui illorum ductum animorum aſſenſu ſequi videmini, par hoc ſolennibus nuptiis coaleſcere declaro:& mutua conſuetudine frui, procreationis liberorum vinculo conjunctos, permitto.. Et ſi videtur, confirmet hæc quæ decreta ſunt, ſacrificium, & ad rem ſacram vertamur. Hæc dicta approbavit exercitus, & plauſum manibus, ratum ſe habere conjugium ſignificans, edidit. Appropinquans itaque aris Hydaſpes, & jam rem divinã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

incepturus: O domine Sol (dicebat) & Luna domina, ſiquidem conjuges Theagenes & Chariclia, veſtra voluntate declarati ſunt, licet illis ſane & ſacra vobis facere. Et hæc cum dixiſſet, ſua & Perſinæ mitra, nota ſacerdotii dempta, alteram Theageni, quæ ſua erat, alteram Chariclïæ, quæ Perſinæ, imponit. Quod cum factum eſſet, oraculi quod illi redditum fuerat Delphis, Charicles recordatus eſt: & re ipſa perfectum eſſe id, quod jampridem à diis prædictum fuerat, comperit: quod, juvenes, dicebat, poſtquam fugiſſent Delphis,

Venturos ſolis torridũ ad igne ſolum.
Magna ubi præcipuæ virtutis præmia tandem
Temporibus fuſcis candida ſerta gerant.

Coronati igitur juvenes albis mitris, & ſimul ſacerdotio, voce ſententiaque Hydaſpis, ornati, cum ſacrificium ipſi rite peregiſſent, cum facibus accenſis, & tibiarum ac fiſtularum concentu, in curribus equorum quidẽ junctorum, Theagenes una cum Hydaſpe, Siſimithres vero cum Charicle ſeor-

ſeorſim : boum autem laborum Chariclia & Perſina, cum gratulationibus, plauſu ac tripudiis, Meroen deducebantur: ut reliqua quæ ad nuptias pertinent, magis arcana, in urbe, majore cum ſolennitate celebrarentur. Talem finem ſortita eſt confectio de Theagene & Chariclia Æthiopicarum orationum : cujus author eſt vir Phœnix Emeſenus, ex genere Solis, Theodoſii filius, Heliodorus.

ÆTHIOPICÆ HISTORIÆ
HELIODORI
Libri decimi & ultimi
FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

INCERTI AUTORIS VERSUS in extremo codice reperti.

En corde, mente, totus animoque hæreo,
Stupens, puella ô nobilis Chariclea,
Sincero amore dum ſic amantem te intuor.
En mi ſtupore capta mens defigitur,
Mentem ut modeſtam, mentem honeſtam
conſpicor.
Firmamq; in adverſis tuam conſtantiam,
Fidemque ſancte præſtitam Theageni.
Felicior tu cæteræ quàm virgines,
Amare queis, vel queis amari contigit.
Priùs labores tu quidem paſſa es graves:
Sortita finem ſed beatum es, nuptias.
Præda es latronum facta, nullum denique
Experta non es ô puella genus mali,
Errore longi temporis, longæ & viæ.
Sed juncta tandem es, (ô beatas nuptias)
Tuo beato conjugi Theageni.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

FLORILEGIVM SENTENTIARVM

In

HELIODORO.

Firma contra fugam cuſtodia, imbecillitas. 13

Nobilitatis ſpecimen, & pulchritudinis aſpectus, vel prædonum ingenium ſubjicere, & vincere feriores poteſt. 16

In morte vacante omni contumelia, dulcis eſt exitus. 20

Precibus non criminibus placatur id quod eſt potentius. 21

Fallacibus uxorum verbis temere non habenda fides. 22

Stultum eſt captivæ vi allata invitis amicis videri aliquid conari. 47

Vulgarem Venerem deſpicit propheticum genus. ibid.

Decet mulierem ſilentium; & virum reſponſio inter viros. 49

Virginem aſpicere & intra metas temperantiæ continere ſe, haud facile. 53

Ex ſermone ad tempus accommodato non eſt mala ſuſpicio trahenda. 54

Vim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Vim vehementis cupiditatis tergiverſatio contrario nixu intendit, oratio verò cedens, primum ardentemque impetum cedat. 56

Multum ſæpe intermiſſus dies unus aut alter momenti ad ſalutem attulit, & proſperos caſus præbuit, quos nullis conſiliis homines conſequi potuiſſent. 57

Amicitiæ tempus & ius cognationis non ſatis certa aliquando pignora. ibid.

Pulchrum mendacium cum autori commodat, & audienti non nocet. ibid.

Cogitatio de uxoribus aut liberis animos ad prælium excitat. 61

Nimia lætitia in mærorem vertitur interdum, & immodica voluptas dolorem gignit. 77

Proverbium, Ἰλιόθεν με φέρεις, *ex Ilio me fers.* 103

Gratitudo viro ſapienti pulchrum munus: multis tanquam theſaurus. 107

Fatorum decreta immutabilia providere quis poteſt: effugere vero non poteſt. 111

Lucrum in adverſis proſpicientia. ibid.

Calamitates quæ inopinatò adveniunt, ſunt intolerabiles: at prævisæ, æquiore animo perferuntur. ibid.

Expellere ſe è vita nefas. 120

Ma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Magnum adiumentum ad oblivionẽ malorum recordatio animi, oculorum amotione obſcurata. ibid.

Neque parcum nimis in emendo eſſe oportet: neque in vendendo grande nimis pretium exigere. 122

Formæ excellentia multum addit ad proceritatis ſpeciem. 123

In periculo verſantem animam deſpicere & negligere fas non eſt. 124

Pulchritudo neque ſub terram occultata latere poteſt. 125

Muliebris formæ nativa venuſtas prima viris comparens, majorem ad alliciendum vim habet. 141

Novus & inuſitatus conſpectus facilius quam conſuetus animum poteſt percellere. 143

Negotium ſponte defugimus quod nos ad recordationem ducit eorum ex quibus dolorem capimus. 144

Ars & naturam frangere poteſt. 164

Velox eſt amans ad videndum id cuius deſiderio tenetur. 169

Magnam vim habet ad conciliandam aſpicientium benevolentiam, formæ venuſtas. 171

Amantium mutuus aſpectus, affectus re-

cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

cordatio & redintegratio eſt. 173

Omnis affectio quæ cito cognoſcitur, facile curatur : tempore inveteraſcens, propemodum inſanabilis redditur. 177

Alimentum morborum ſilentium, & quod enunciatur, leniri conſolatione poteſt. ibid.

Incertitudinem fortunæ largiri melius, quam mortem manifeſtam. 186

Pudicitia, muliebris virtutis & animi regii character. 187

Incertitudo fortunæ hominibus ignota eſt. ibid.

Anima nobilis mutuam alterius dignitatem primo congreſſu cognoſcit. 191

Hoſpitium & receptaculum ſapientum aula regia. 192

Quædam prædicta mulieribus interdum cunctationem attulerunt. 195

Irrecuſabilem habet apud mulieres faſcinum aurum & lapis. 197

Numen iis qui actiones ſuas ad illius voluntatem accommodant, auxiliatur etiam non imploratum, eorum preces benevolentia ſæpe antevertens. 199

Menſæ ejuſdem & libationis participes, & qui ſacrum ſalem initium amicitiæ fecerint, non cognitis mutuo ſuis rationibus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

bus, diſcedere eſt indecorum. 202

Infidus ad cuſtodiam amator ſi in illius poteſtate fuerit id ut amore perfrui poſſit, & iis qui illi pudorem incutere poſſint, careat: magis enim incenditur cum omni præſidio deſtitutum id quod expetit, expoſitum ſibi videt. 204

Intempeſtivo in adytum ingreſſu videre quæ fas non ſit, periculoſum. 206

Occaſio omnibus in rebus tum in bellis maximum momentum habens, non negligenda. 209

Liber animus & ſervitutis patiens, amoris ſervitutem fert. 218

Humanarum rerum ratio inſtabilis. 222

Servitus morte acerbior. 225

Formoſos etiam barbaricæ manus verentur, & ad amabilem conſpectum etiam immanis oculus conſueſcit. 226

Nunquam ſapiens laborat inopia. 232

Deorũ dona non ſunt parvi facienda. 237

Lucrum optimum quod cum nulla jactura præbentis, ditiorẽ efficit accipientẽ. ibid

Vbi vis timetur, blandis pollicitationibus rem interdum differimus. 246

Servatur & apud prædones conſcientia erga notos, officii & humanitatis. 248

Interdum vera dicimus cum figmento uti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

nos putamus. 25[illegible]
Prudentis conſilii eſt temporis & rationem conſiderare, & in bonum commod[illegible] vertere. 25[illegible]
Solent ſucceſſus inopinati ad petulanter agendum provocare. 264
Mora & cunctatio in amore poſſunt offenſam afferre.
Cum humanitate quadam conjunctum eſt adverſæ fortunæ indicium. 284
Etiam quæ nihil habent periculi, formidoloſa amantibus exiſtunt. ibid.
Quum certa eſt inventio, præclarum eſt ſubire laborem, ſpe felicis exitus. 288
Servari reliquias generis, honeſtum & propter ſe expetendum. 289
Acris eſt amans in deprehendo eo qui ſimili affectui ſuccubuit. ibid.
Commiſerationi propior paupertas quam invidiæ. 298
Solliciti animi de iis quæ chariſſima ſunt, facile etiam acerbiora augurantur. 301
Servatur & apud mortuos erga parentes reverentia. 308
Arcana & ſilentio occultanda myſteria ſine teſtibus agenda. 309
Multa ab opinione hominum aliena fortunæ humanæ varietas ſæpius efficit. 321

Acris

Acris in cognoſcendo amantium aſpectus. 325
Lætitiam unius diei ſequuntur mille adverſa. 338
Notitias & familiaritates cum ſimilibus inire convenit. 341
Mulieres antea comes, & iuvenum cupidæ, cum ſua ſpe labuntur, implacabiles exiſtunt. 355
Prudentium eſt etiam parum proſperos caſus, quatenus fieri poteſt, in melius convertere. 358
Facere turpia & dicere æque indecorum eſt. ibid.
Inventrix conſiliorum neceſſitas. 365
Nullius ſceleris ſibi conſcium quamvis benevolentiæ numinis confidere ſufficit, tamen honeſtum id ipſum hominibus cum quibus verſaris, perſuadere. 368
Oppoſitum in univerſum id quod ſubiectum eſt, ei qui imperium in illud obtinet. 369
Bellum in ſervitutem redigit: pax in libertatē vindicat: illud eſt voluntas tyrannica, hoc vero, decretum regium. 382
Honeſtum & utile neque in controverſiam venire debet. ibid.
Amantes cum occultas eſſe ſuas rationes pu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

putant, erubeſcunt; cum ſunt deprehenſi, omnem pudorem amittunt. ibid

Qui latet, cunctantior eſt: qui deprehenſus eſt, audacior efficitur. 385

Magnam ad faciendam viris fidem, vim habent & faſcinum muliebres & familiares aſpectus. 387

Conſueverunt adoleſcentes cum coluntur, deſpicere: vi autem coacti, cedere. 388

Amor ubi deſperat, amato nihil parcit, & repulſam in vindictam vertit. 389

Animus quæ expetit, libenter credit. 394

Generoſæ indolis commiſeratio etiam barbaros movet. 397

Dolor ejus qui amatur magis amantes quam ſuus excruciat. 403

Conſuetudo verſandi in calamitatibus omnia in deteriorem partem accipit, & conjectura interpretatur. Solent enim fere homines ad rationem eorum quæ accidunt, accommodare animum. 406

Acris juſtitiæ oculus in redarguendo, & in occultis ac nefandis rebus in lucem proferendo. 412

Suave quibuſdam perire eſt, dummodo inimicorum internecione pereundum ſit. 415

Nullius ſexus nec ætatis opem repudiat pericu-

riculum de vita. 428
Indicit quodammodo & imperat viris præſtantibus clementiam ſubjectus hoſtis. 431
Omnia ſuſpecta & formidabilia quæ in extremo periculo eveniunt. 433
Qui de rationibus ſuis deſperant, ſemper quod ſupereſt temporis ad dilationem mortis, in lucro ponunt. 433
Stultum eſt propter unius amentiam, multudinem internecione delere. 437
Pulchrum hoſtes adhuc ſtantes, vincere prœliis: collapſos, benificentia. 458
Magna negotia magnis indigent apparatibus. Quorum enim varie intricata initia numen poſuit, neceſſe eſt & fines longioribus ambagibus peragi. Alioquin ea quæ longum tempus conflavit, brevi temporis momento retegere haud conducit. 465
Notio cui contradici non poteſt, maternæ naturæ eſt. 466
Sacrificia quæ precibus & odoramentis fiunt, ſufficientia. 486
Refugere & recuſare deorum ſacrificium impium eſt; mactare eos qui ab illis ſunt donati relligio. 534
Offunditur caligo etiam ſapientiſſimis viris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

ris præ nimia caliditate. ibid.
Faſtigia dignitatis non reſpicit æquitas. ſed regnat in judicio qui probabilioribus vincit rationibus. 488
Non vultu tantum & extrinſeca ſpecie, iuſta apud moderatos ponderatur, ſed iuſtitia. ibid.
Iudex legitimus qui æquitatis patronus ac defenſor eſt. 495
Non ad aliorum arbitrium viventibus, ſed meram honeſtatem & æquitatem ſectantibus, ſibi ipſis ſatisfacere, ſapientum eſt. 496
Sanguinem effuſum, ante ſacrificium conſpici nefas. 522

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 F 24